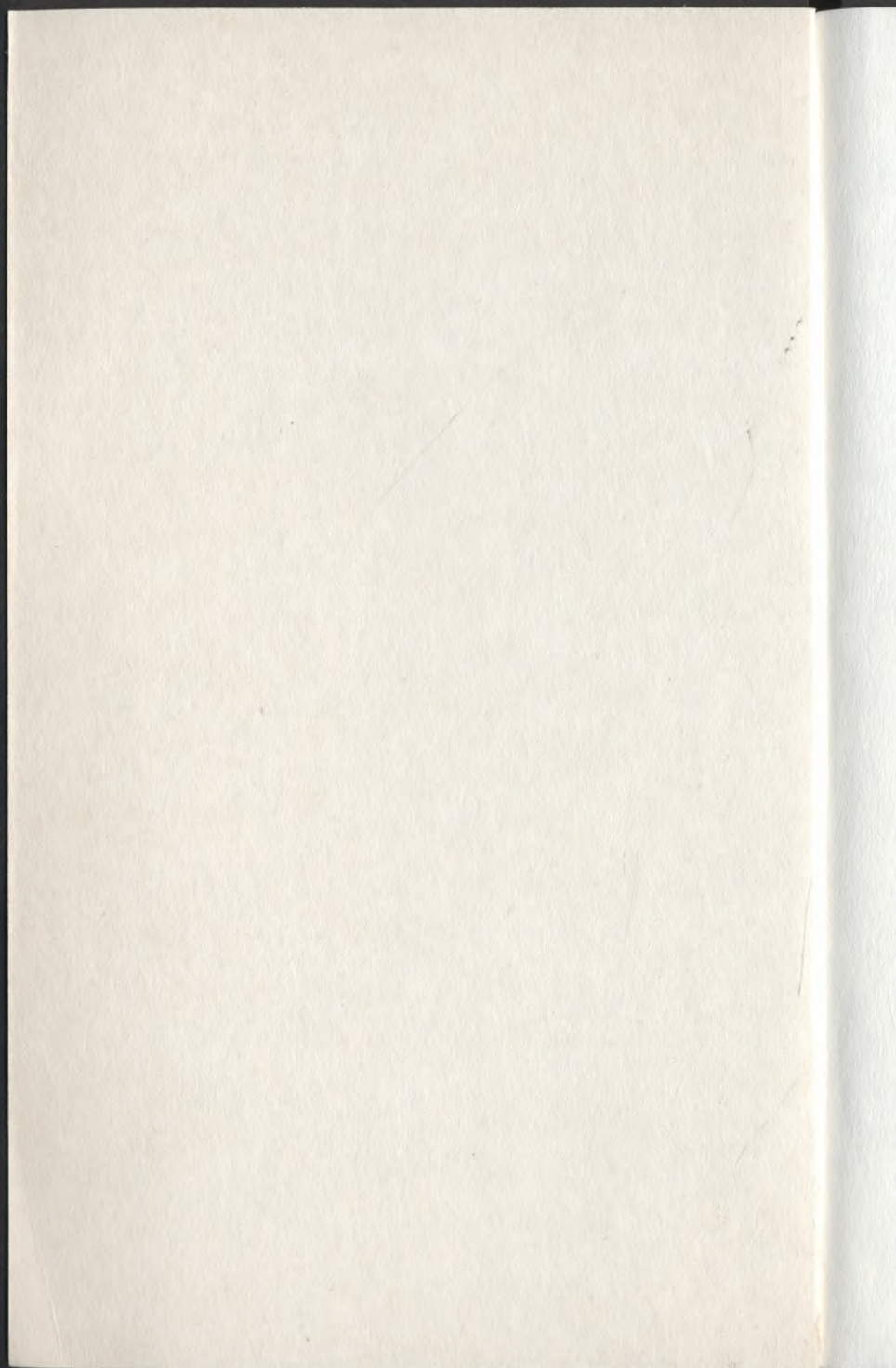

B. M. CROKER

B
147.501

*A hamis
gyémánt*

B. M. CROKER

A HAMIS GYÉMÁNT

FÁTUM-ARS KIADÓ, 1994

78276

B147.501

1994

ISBN 963 8367 22 9

Felelős kiadó: a Fátum-Ars
Könyvkereskedelmi Kft. ügyvezető igazgatója

I.

Délután négy óra volt egy borongó februári napon; finom permeteg szitált London utcáira és horgolt sáljába burkolódzva, egy szikár, öreg nő állt a boarding-house ablakában s tekintett az utcára. Bár előre hajtotta a fejét és helyeslően pislogatott a szemével, nem igen volt mit látnia — mert a kilátás az ablakból bizony épp oly sivár és érdektelen volt, mint e nő élete. Egy undok házsor, szürke ég, nyitott esernyők, bérkocsik és szekerek gyér processziója, egy gazdátlan, vedlett, sanyargó eb, — ennyi volt az egész, semmi szórakoztató; de miss Thom mégis tűrhető változatosságot lelt abban, hogy ott állt és nézte a külső világot, helyeit, hogy karosszékekben ülve hallgatta volna a kandalló előtt gubbaszkodó és ráncos kezeit a tűzön melengető egyik lakótársának szünni nem akaró sirámain a gyatra ellátásról, meg a rossz kiszolgálásról. Egy harmadik hölgy, ki előkelő méltósággal ült a kandallótól és ablaktól egyformán távol eső kanapén, pasziánszot rakott egy zöld asztalkán (mely a magántulajdona volt). Meglátszott az arcán, hogy ügyet sem vet környezetére; jószabásu fekete ruha volt rajta; ősz haja gondosan volt fésülve s a kártyát tartó vékony, hosszú ujjain előkelő brazil gyémántok fényleitek. Ez az exkluzív hölgy

mrs. Ramage, egy indiai tábornok özvegye volt, egy hatvan éves, kellemetlen, öntelt és előkelő rokonságu asszony, ki meghívásnak vagy pénznek híján vendégül olykor a blessington-placei hajlékba vonult.

Mrs. Ramage, fenhéjázó módja szerint, kellő távolban szokta tartani magától lakótársait s tőle telhetőleg nem vett tudomást jelenlétükről. Egyedül reggelizett s ha kénytelen volt megjelenni a közös szalonban, olvasott vagy pasziánszozott. Miss Thom, miss Mullett s a ház többi vendége csak népség-katonaság volt számára. De azok, bármily udvariatlanul fitymálta le őket s bármennyire féltek is tőle, mégis nagyra voltak a tábornoknéval és előkelő rokonságával; s néhanapján, mikor egy-egy kis teázó-társaságot láttak vendégül maguknál, tiszteletteljesen és tartózkodva beszéltek róla, eldicsekedtek vele, mily előkelő házaknál tesz látogatást, mily jól mentek férjhez az unokahugai s mily drágák a toalettjei.

A Blessington-Place 131. W., tulajdonosnőjének kijelentése szerint, fölöttébb „kiváló” egy otthon volt. Sajnos, ez a „kiválóság” egyetlen fényoldala volt ez otthonnak, mert egyébként silány, piszkos és szedett-vedett volt benne minden; de viszont olcsó volt az árszabás, — hetenként egy-két guinea egy-egy szoba, ki milyen, teljes ellátással együtt. Rebesgették, hogy „Ramage tábornokné” külön megállapodás alapján vendége a háznak s csinosabb, kényelmesebb a szobája is, mert előkelő társadalmi állásával bizonyos fényt kölcsönöz az otthonnak, melyet gyakrabban választ megszálló helyül.

Az ablakban álló hölgy az állandó lakók egyike volt. Miss Thom tizenöt évvel ezelőtt került a Blessington-Place zártonyára jövedelmeinek csökkenése és néhány rokonának elhatározása

következtében. Jólelkű öreg hajador volt, ki akárhányszor őszintén bevallotta barátnőinek: „Soha sem voltam szép, kedveseim“, — de helyreigazítólág mindig hozzátette: „csakhogymindig jókedvű leánynak tartottak és elég szép volt a termetem“. Az a „szép“ termet most már eléggé megrokkant és összezsugorodott, de miss Thom, ha erősen kidülledtek is a barna szemei és határozottan nem volt szép az orra, viszont melegen érző, jó szívvvel volt megáldva.

Amint ott állt mozdulatlanul az őrhelyén és görcsösen magához szoritotta rózsaszínű sálját, futólagos megjegyzéseket tett mindenről, amit odakünn figyelemreméltónak talált.

— Nini, ott alighanem egy betegápolónő megy a 88. számba . . . úgy van, kék gallér van rajta; valaki megbetegedhetett, vagy talán csak látogatóba megy? Nem?

Siket füleknek mondotta e bátortalanul megkockáztatott föltevést.

— Az a kövér asszony a melléklépcsőn jön le odaát, — folytatta. — Alighanem a szakácsné anyja. Rendesen megjelenik minden héten egyszer vagy kétszer. Mindig kosarat visz a karján — sokat mesélhetne az a kosár; s azt hiszem, ott a sarkon zongorát visznek föl Smithékhez, — hogy éppen ily esős napot választottak!

S némi szünet múlva:

— Micsoda bámulatos sárga automobil jön itt, — oh, ez aztán a hatalmas autó! és . . .

Kissé visszalépett az ablakból és kitérta a két kezét:

— Hogyan? Mondhatom, hogy itt áll meg . . . úgy van . . . s egy elegáns hölgy száll ki belőle. Határozottan eltéveszthette a házszámot, ha ugyan . . .

E szavakkal miss Thom hátrafordult és tiszteletteljes pillantást vetett mrs. Ramagera, ki, figye-

lemre se méltatva ez érdekes hiradást, elgondolkozva tartott egy kártyát ujjai közt.

Néhány percig tartó feszült várakozás után Hans, a külföldi háziszolga nagy robajjal tárta föl az ajót.

— Tessék, kérem, helyet foglalni, — mondotta. — Tüstént megnézem.

E fölszólítás közben egy elegáns hölgy suhogott be a szobába, tétován megállt, körülnézett, s végre elhatározta, hogy leül egy bizonytalan lábon álló kis kerevetre, mely éppen ezért a falnak volt támasztva. Kezét roppant cobolyprém-muffjába rejtve, — az ilyen muff nagyon ékesen beszél, — szemügyre vette a körülötte levő társaságot. Tekintete a magános és méltóságteljes pasziánszozó hölgy alakjáról a kandalló előtt ülő piszkos öreg nőre csapott át, ki gyorsan lebecsátotta csikos alsószoknyájára a fölhajtott ruháját, aztán a rózsaszínű sálí viselő alakra, mely beléptekor hamar leült egy székre. Végre szemlét tartott a magas mennyezeten s a helyiségnek eléggé szép arányain, a falakon, melyek valószínűleg árverésen szerzett színes fotográfiákkal voltak teleaggatva. A levegő tele volt a régi butordarabok dohos szagával, fonnyadt virág illatával s porral, elannyira, hogy a látogató orrához tartotta zsebkendőjét és megrázkodott drága prémjei közt.

— Mily gyalázatos idő! — mondotta hirtelen s a jelenvoltak mohón fölkapták tüstént ezt a közejük vetett megjegyzést. Csak a tábornokné meredt még egy ideig rendíthetetlenül a makk alsójára, aztán magasra emelte a fejét s egy oldalpillantást vetett a beszélőre.

A kandallónál ülő miss Mullett sietve lenyelte fodormenta-cukorkáját, miss Thom pedig természetesen az első volt, aki megszólalt.

— Oh igen, ugyebár? — hagyta jóvá behi-

zelgően bizalmaskodó hangon — s nem sokkal volt különb egész télen . . . hm! . . . nem is emlékszem rá, hogy kilencven óta ily nyirkos telünk lett volna. Akkor éppen jóbaráti körben időztem Walesben s egy álló hónapig szakadatlanul ömlött az eső; de azt hiszem, Walesben egyébként is tulsokat esik. Emlékszem rá, hogy mrs. Griffiths azt mondotta nekem . . .

De hogy mit mondott mrs. Griffiths miss Thomnak, sohasem jutott nyilvánosságra, mert e pillanatban megjelent Hans, a kis háziszolga és jelentette:

— Miss Broome elment hazulról.

— Oh, — mondotta az idegen nő s fölállt, — igazán, nagyon sajnálom!

S meghajolva, kilebegett a szobából.

Miss Thom ismét gyorsan fölemelkedett s őrhelyére, az ablakhoz sietett, hol miss Mullett tüstént melléje állt.

— Nagyszerű egy kocsi, ugyebár? — jegyezte meg az előbbi oly hangon, mintha ő volna a szerencsés tulajdonosa. — Oly nagy, hogy ebédelni és hálni lehetne benne s még inas is van a soffőr mellett. Jaj nekem, mily mogorván néznek mind a ketten! Remélem, hogy Smithék is látták megállni itt az autót! Mindig oly nagyra vannak a Dobson-család fogatával, pedig az csak közönséges egylovas hintó. A kocsinak nincs is kokárda a kalapján, nem is szólva arról, hogy inas sem ül a bakon.

— Daimler-gép, — jelentette ki mrs. Ramage és kezébe vette hosszonyelű szemüvegét, — ugyanoly gyártmány, mint a király autója. Szép kis pénzbe kerülhetett.

— Oh, már el is ment! — kiáltotta miss Thom a sajnálkozás hangján. — Vajjon eljön-e még egyszer? Rendkívül szeretetreméltó hölgy, — okvetlenül *valaki*.

— Vaiakik nem járnak ide látogatóba, — fitymálódott mrs. Ramage finnyáskodó, vékony hangján. — Egyébként pedig őszintén örülök, hogy a kerevet nem szakadt le a tisztelt hölgy alatt. Szerencsére nem nyomott rajta sokat.

— Oh, mrs. Ramage, hát nem vette észre, hogy milyen prémek voltak rajta? — kérdezte miss Thom izgatottan. — Azt a nagy stólat és muffot — s milyen cobolyfarkak fityegtek rajta!

— Elgondolni, hogy egy Daimler-kocsi, meg a hozzá illő cobolyprém ide fáradott, hogy látogatást tegyen miss Broomenél! — jegyezte meg miss Mullett. — Azzal ismételve elfoglalta helyét a kandallónál és fölhajtotta újra a szoknyája alját. — Most lesz még ő csak igazán a „kevély Katalin“. Szeretném tudni, mit jelent ez a látogatás.

— Nyilván valami állásról van szó, — felelte mrs. Ramage, buzgón olvasva össze a kártyáit. — Nem volna oly szives, miss Mullett, csöngetni a teáért? — Kegyed van legközelebb.

— Teáért! — ismételte az, megvetően nyujtva ki a karját és hevesen rántva meg a csengetyűhuzót. — Hiszen itt nincs is tea, — inkább száritott füvet lehetett volna mondani! Ami pedig a vajaskenyérkét illeti, a kenyér oly száraz, hogy alig győzőm a fogammal, a vajnak pedig valami kenőcsze van — brr!

És elfintorította az arcát.

— Hát tudja, kedvesem, valami nagy igényt nem támaszthatunk a heti huszonegy shillingünkért, — szólalt közbe miss Thom békítő hangon. — Hiszen ujabban úgy megdrágult minden s a szegény miss Beardnak elég bajjal telik mindenre abból, amit fizetünk, mert a szénnek, vajnak, mindennek fölszökött az ára s az adót is mindegyre fölemelik. Ha az ebéd egynémelykor... nos... mondjuk, nem éppen tulságosan jó, akkor én

hamar leszaladok s veszek pár darab édes kalácsot, hiszen az nagyon tápláló; aztán, kedvesem, gondoljon arra, hogy mily jó helyen van ez a ház s mily jó hire van.

— Nekem többet érne, ha az ebédje volna jó, — zsémbelt miss Mullett. — Mert az én koromban levő nőnek jól kell táplálkoznia.

— De mások meg azt mondják, hogy az ember nagyon is sokat eszik, — jegyezte meg mrs. Ramage — s minél jobban megöregszik, annál kevesebb táplálékra van szüksége. Én a magam részéről sohase nyulok hozzá a hushoz — mikor itt vagyok . . .

— Azt elhiszem, — hagyta jóvá miss Mullett nagy keserőséggel. — Meg vagyok győződve, hogy a mi husételünket valami borzalmas east-endi mészárszékből veszik a hulladékhúsból, mert az egy vasárnap kivételével sohasem lát itt az ember egy darab jóra való pecsenyét.

— No, no, kedvesem, nézzük inkább a dolog kedvezőbb oldalát, — csitította miss Thom, szeretettel veregetve meg a mogorva öreg nő térdét a ráncos kezével. — Ami engem illet, hálát adhatok Istennek, mert jó étvágyam van és soha sincs bajom a gyomrommal. Ne szóljunk többet a husról, meg a mészárosról és térjünk át érdekesebb tárgyra, teszem Broome Katalin személyére. Hm . . . eszembe jut . . . persze már régen történt, fiatal leányok voltunk még valamennyien, akkor sűrűn járt házunkhoz egy barátnőm s az olyan szegény volt, hogy neki adtuk a viseltes kalapjainkat és ruháinkat. Nos, egy szép napon . . .

— Igen, igen, — szakította félbe mrs. Ramage türelmetlenül — elképzelhetjük, hogy akkor egyszerre megjelent egy indiai nagybácsi. Efféle dolog alig fog megesni Broome kisasszonnyal, mert az ő rokonai tudomást sem vesznek a létezéséről.

— Oh, hát tud valamit róla? — kiáltotta miss Thom mohón. — No, az igazán nagyon érdekes! — S néhány arasznyival közelebb huzta székét mrs. Ramagehoz, a kezeit pedig tengeri csillagok módjára a térdére terpesztette, ami mindig kétségtelen jele volt feszült érdeklődésének. — Kérem, mondjon el mindent. Egy éve már, hogy itt lakik s oly sokat törtük a fejünket rajta. Tudniillik Broome Katalin egy szép napon éppen ebéd közben pottyant be ide hozzánk. Sohasem jön hozzá látogatóba senki, vajmi ritkán kap egy-egy levelet és borzasztóan tartózkodó a saját személyét illetőleg. Persze már messziről meglát-szik rajta, hogy uri nő, bár szörnyen szegény.

— Mindenesetre; a bolond is észreveheti, — felelte mrs. Ramage a legridegebb hangján, — de őszintén sajnálom, hogy fölcsigáztam az érdek-lődését, mert sokat én sem tudok róla. Oh, itt hozzák már a teát! Ha majd Hans kiment innen, elmondok mindent.

— Nagyszerű! — kiáltotta miss Thom, föl-emelve a fedőt egy tálról. — Valóban, piritott vajaszsemlye! Nincs jobb a jó forró piritott vajaszsemlyénél. Hans, — tette hozzá, a legényhez fordulva, — hagyott-e hátra valami üzenetet az a hölgy miss Broome számára!

— Azt mondotta, hogy majd ír neki.

— Jól van; úgy látom, itt van minden, ami kell, most már elmehet. Most pedig, — folytatta mrs. Ramagehoz fordulva, — szépen kényelembe helyezkedhetünk. Csak egy darabkát? — kérdezte, magasra tartva a cukorcsiptetőt s a kérdezett méltóságáteljesen biccentett.

— Akkor sziveskedjék elkezdeni, — kérte miss Mullett két harapás közt, — mert a kevély Katalin minden percben hazajöhet ebben a rossz időben.

— Miért mondja „kevély Katalin“-nak? — kérdezte mrs. Ramage bosszusan. — Hiszen tudom azt, miss Mullett, hogy kegyed szeret gunyveveket adni az embereknek, de ez a név a jelen esetben éppen nem találó.

— Ebben nem érthetek egyet kegyeddel, — felelte miss Mullett legélesebb hangján. — Ha oly sokat volna együtt azzal az ifju perszónával, mint mi, kegyed volna az első, ki megróná e fiatal teremést a kevélységéért. Hiszen elismerem, hogy velünk szemben nem gőgösködik, sőt az öreg signor Vascóval hatványozottan barátságos, nemrég meleg borogatást is készített számára a gyorsforralóján, teli alsót is vett neki és olaszul szóközt beszélgetni vele.

Minthogy pedig mrs. Ramage e pillanatban nem tett bosszus mozdulatot, az öreg hajadon hévvel folytatta:

— De a fiatal emberekkel szemben, kik itt laknak s csak elvétele vannak itthon este, de olyankor szeretnek kissé kártyázni és zenélni, borzasztóan döllyfös és visszautasító, úgy hogy kövé dermednek az első szavára.

— Hát az igaz, — tette hozzá miss Thom — sokszor magam is sajnálom a szegény fiukat, teszem azt a csinos örmény ifjút, aki angolul tanul s a kis japánit és Müller urat, ki csodaszépen énekel s nagyon ért a kártyafogáshoz. Tudom, hogy egyszer meghívta Katalint, hogy menjen vele színházba, — a kakasülőre — történetesen hallottam magam is. Igenis, nagyon jóra való, barátságos fiatal emberek . . . magam is megszerettem őket . . . de miss Broome szörnyen büszke és rideg hozzájuk. Inkább ül odafenn a hideg szobájában, mintsem hogy résztvenne a társasjátékokban vagy kísérné zongorán Müller urat, mikor énekel; ezt én magam is ostoba gőgnek tartom.

Miss Thom elhallgatott, mert a nagy szónoklatban egészen elfogyott a lélekzete.

— No de most már láttuk, — folytatta miss Mullett, — hogy miféle előkelő látogatói vannak. Én történetesen tudom azt is, hogy az ifju Arathoon egy este meg akarta csókolni a hallban. Azóta nem beszél vele, de még a sőt sem kéri tőle az asztalnál. Egyáltalán egy gombostűt sem akar elfogadni senkitől; ha látná, mrs. Ramage, milyen szemet vet néha egyik vagy másik fiatalemberre, hogyan áll föl az asztal mellől s hogyan lépked végig a szobán, bizonyára megértene engem. Még szemtől szemben is kevély Katalinnak szólítjuk s azt hiszem, rossz néven se veszi.

— Ugy van, — erősítette miss Thom — s bár egyenesen megkértem reá, mert igazán szívemből szeretem, még sem akarja megengedni, hogy keresztneven szólítsam, e házban ő mindenki számára és mindig megmarad „miss Broome“-nak.

II.

— Őszintén szólva, meglepett, hogy itt találok miss Broomet, mikor megérkeztem két héttel ezelőt, — kezdette miss Ramage, felkavarva teáját, komoly tekintettel. — Személyesen ugyan nem ismertem, de hírből igen.

— Csakugyan? Csakugyan? — rebege két hallgatója, felkapva minden egyes szót; ritkán esett meg, hogy Ramage tábornokné „fölengedett“ és beszédessé vált.

— Árvaleány ő, Plantagenet-Broome leány és atyai részről előkelő rokonai vannak.

— Előkelő rokonai, — visszhangoztatta miss Thom — igen, igen, határozottan van rajta bizonyos arisztokratikus vonás s mindig külön öltözködik az ebédhez.

— Broome ezredes nyugtalan vérű és semmivel sem törődő ember volt, — folytatta mrs. Ramage.

Miss Mullett kissé közelebb huzódott, apró szeme villogott s az orrán át szedte a lélekzetet.

— Talán túlszigoru vagyok, mikor semmivel sem törődőnek mondom, de kétségtelen, hogy önző és tékozló ember volt s az asszonyok nagyon szerették. Indiában házasodott meg, egy rendkívül bájos hölgyet vett feleségül, ki elvált az első urától.

— Elvált asszony? Hm?

— Nem, nem, ő választotta el magát, érti?

És mrs. Ramage a két feszülten érdeklődő arcra nézett, melyek közül az egyikről leritt a rosszindulat, a másikról az együgyű jólelkűség.

— De bármily szép és igézetes teremtes volt is, férjének családja — az a szűkkeblű, kicsinyes népség — tudni sem akart róla. A házaspár ennek következtében nem jött haza — Broome ezredes egy indiai huszárezrednél szolgált s rendkívül vígan élt, temérdek pénzt költött el és sohasem tett félre egy garast sem. Emlékszem, hogy boldogult kedves férjem életében én is találkoztam velük vagy kétszer. Az ezredesné fel-tűnően csinos volt, a férfiak mind a lábánál heverték, a társaságban hangadó személyiség volt s fel egészen Quettáig híre volt mrs. Broome bámulatos toalettjeinek, a férje versenyistállójának és vendégszerető házuknak. Egyetlen kis leányukat Angliában neveltették s minden untalan átrucantak a nagy vizen, hogy meglátogathassák. Mikor a gyermek körülbelül kilenc éves volt, az anyja meghalt kolerában s néhány évvel utóbb Broome ezredes otthagya a katonaságot. A kontinensen élt leányával; gyűlölte éghajlatunkat és nagyon szerette a golfot meg a bridgejátékot, —

daliás, bámulatosan fiatalos és közkedveltségben álló férfiú volt. Rövidre fogva a hosszú történetet . . .

— Oh ne, ne fogja rövidre, kedves mrs. Ramage, — tiltakozott miss Thom komolyan kérő hangon.

— Nos, mikor tavaly meghalt — tüdőgyulladásban — s természetesen beszünt a tekintélyes nyugdíja, a kis leánya koldusszegényen maradt. Az életét sohasem biztosította be — azok a vigéletű világfiak nem teszik meg azt soha — ami pénze csak volt, elverte mind s ráadásul még adósságot is csinált.

Miss Thom ég felé emelte kezét, szemét és így szólt:

— Magam is emlékszem egy egészen hasonló esetre, — egy nagybátyám, ki . . .

— Valószínűleg abban reménykedett, hogy jól férjhez adhatja vándorlásaik közben, — vágott a szavába mrs. Ramage, — de az olyan leánynak, ki teljesen vagyontalan . . . („Bátran hozzáteheti, hogy aki még csak nem is szép,“ — egészítette ki szavát miss Mullett) — nem sok kilátása van rá, hogy szerencsésen menjen férjhez.

— No, ami azt illeti, szépnek bizony szép, — jelentette ki mrs. Ramage, — feltűnő dolog is volna, ha a híres szép Broome ezredesné leánya nem volna szép.

— Megengedem, hogy eléggé szép szeme van, — engedte meg miss Mullett, — de nincs az arcának igazi színe, — pedig az arcszín a fő! Mikor felvidul, mindenesetre elfogadhatóbb.

— Itt persze nincs igen min felvidülnia, — felelte mrs. Ramage gunyosan. — Az ő szépsége a legveszedelmesebb fajtából való. Némely napokon semmivel sem több, mint egy csinos, jól nevelt leány; de egyszerre kigyul az arca és ragyogó

szépséggé válik; szeme fénylik, színe elragadó: olyan, mintha kicserélték volna; két lelket egyesít magában. Az ily típus sokkal jobban vonzza a férfiakat, mint a legtöbb leány, ki egyik nap olyan, mint a másikon. Igézetes, mert mindig új és meglepő.

— Oh, én már inkább volnék szép minden-nap, — mondotta miss Mullett elgondolkozva.

— Sajátszerű véletlen, — folytatta mrs. Ramage, — hogy nemrég látogatóban voltam egy családnál a falun s ott is sokat emlegették ugyan-
ezt a leányt. Cannesben ismerkedtek meg vele s azt mondták róla, hogy igézetes, rendkívül mű-
velt, nagyon kellemes leány s mindezek fölött elsőrendű háziasszony.

— Háziasszony! — visszhangoztatták duettben a figyelők.

— Ugy van; mert Broome ezredesnél elra-
gadó kis ebédek és bridge-játszmák estek meg s a leányát nagyon ünnepelték a csinoságáért, életvidámságáért s az elegáns öltözködésért. A Plantagenet-Broomeok a legközelebbi rokonai, de azok, mint említettem, nem érintkeztek a szüleivel s nem akarják elismerni e leányt sem, — nekik maguknak is hét leányuk van s így nem lehet túlságosan rossz néven venni tőlük e maguktartását; azt mondják, Katalin elég sokáig élt a kontinensen, kitűnő nevelésben volt része, most annál könnyebben keresheti meg a kenyerét.

— Azt hiszem, *most* is foglalkozik valami-
vel, — mondotta miss Mullett titokzatos hangon.

— Mindig tesz valamit a szobájában, — azt hiszem, himez — akárhányszor órákig távol van a háztól s szemmel láthatólag holtra fáradtan tér haza.

— Ugy látszik, okos leány, — jegyezte meg mrs. Ramage — és nagy akaratú lakik benne. Ha nem tévedek, megvan már huszonhárom éves.

— Jól gyanítja, — kiáltotta miss Thom — mert én megkérdeztem tőle, hogy mennyi idős: de ő nem közlékeny leány — nem, semmiesetre sem! Az ember nem tudhat ki tőle semmit, ha csak az időről, meg a boltok kirakatairól nem, pedig én, igazán mondom, elég őszinte voltam hozzá s beavattam minden dolgomba, — még a végrendeletemről és a pénzem elhelyezéséről is beszéltem neki. Mondhatom, nagyon ügyes és jószívű teremtés, nemrég oly szépen felújította a régi kalapomat, hogy nem ismernének reá — olyan, mintha most érkezett volna meg egy francia divatárus műhelyéből.

— Ezt már bajjal hiszem, — felelte miss Mullett gunyosan. — Kegyed valószínűleg megkérte, hogy tegyen új díszet a kalapjára — tette hozzá irigyen. — Tudom, hogy nagyon ügyes kezű leány s alkalomadtán majd tőlem is fog kapni munkát. Eszerint a rokonai csakugyan a birtokos osztályhoz tartoznának, mrs. Ramage? — Ugy van, első Edward kora óta, — felelte a tábornokné ünnepélyes komolysággal.

— Akkor nem csodálom, hogy nem hagyta megcsókolni magát az ifju Arathoonnal s hogy oly borzasztó büszke, — mondta miss Thom. — Bennem ugyan nincs semmi büszkeség, kedves hölgyeim, pedig az atyám főesperes volt, az anyám pedig Boot-leány . . .

— Az ő mamája pedig elvált asszony volt, — tette hozzá miss Mullett.

— Nem, nem; egyáltalán nem szabad rosszat gondolniok Broome ezredesről, — tiltakozott mrs. Ramage emelt parancsoló hangon, — Broomené a saját elhatározásából vált el férjétől, mert lehetetlen ember volt; ivott, rosszul bánt vele és . . .

Mrs. Ramaget e pillanatban gyöngén és ba-

rálságosan meglökték, úgy hogy a teáscsésze majdnem kiesett a kezéből e figyelmeztetésre. Tudniillik az az együgyű Hans sohasem tette be az ajtót s ennek következtében most egyszerre csak előttük állt, akit éppen emlegettek, egy fekete felöltös és ruhás, karcsu, nagy leány. Kissé fenn hordott szép fejét régi matrózkalap koronázta. A leány határozottan szokatlanul csinos volt, sápadtnak, bágyadtnak látszott, az ifjúság rózsás színe és teltsége hiányzott arcáról.

A kevély Katalinról, amint ott állt az asztalnál és gondosan lehuzta finom kezéről az átnedvesedett keztyűjét, határozottan lerítt a fáradtság és kimerültség.

— Tea! — kiáltotta. — Oh, remélem, hagytak nekem is egy csészével.

— Többet is, kedvesem — felelte miss Thom, egy bögre langyos vizet döntve a teáskannába. — De kegyed egészen átázott, gyermekem s egészen elpiszkította a ruháját. Oh, szegényke!

— Ugy van, a motoros omnibuszok után való szaladgálással.

— Megmondotta már Hans? — folytatta miss Thom, egy csésze hideg teát nyújtva át az ifju leánynak.

— Hogy a motoros omnibuszok után szaladgáltam?

— Nem, nem, hanem azt, hogy egy elegáns hölgy járt itt látogatóban kegyednél, — automobilban jött.

— Engem akart meglátogatni? — Képtelenség.

— De igen; azt mondotta, hogy irni fog, — nem volt nála névjegy.

— Milyen formájú volt? — kérdezte az ifju leány s kezébe vette az utolsó zsemlyeszeletet.

— Nem volt éppen idős; de abban a kor-

ban levő hölgy volt, akinek éveit a legnehezebb meghatározni. A haja ősz, tartása szép, hajlott az orra, gyönyörű szép a bundája és két nagy türkisz-függő volt a fülében.

— Akkor már tudom, hogy ki lehetett.

— Csakugyan? Nagyon kedves uri nőnek látszott. Ugyan ki lehetett, édesem?

Miss Broome letette az üres csészét, így szólt:

— Atyámnak egy régi barátnője.

— S hogy hívják?

— Kedves miss Thom, — felelte Katalin, dévaj pillantást vevve a koros hajadonra, — kegyed oly kedvesen érdeklődik az ismerőseim iránt, de most már szaladnom kell, száraz cipőt váltani.

— Nem féltem én ezt az ifju hölgyet, — jegyezte meg mrs. Ramage, mikor az ajtó becsukódott Katalin mögött.

— Mondhatom, kellemetlenül durván viselte magát, — tört ki az indulat miss Mulletből is, — Margaret jó szívvvel kérdezte.

— Megérdelem a rendreutasítást, — jelentette ki Margaret. — Tudom, hogy fecsegő teremtes vagyok és nagyon is tolakszom a kérdezősködésemmel; rossz szokásom az nekem. De Katalin sorsa igazán érdekel, bár nem engedte meg, hogy a keresztnévén szólítsam.

— Ugy van, nem féltem én ezt az ifju leányt, hiszem, hogy boldogulni fog az életben, — ismételte meg előbbi szavait mrs. Ramage; azzal felállt s ruhájáról a kandalló rácsa mögé rázta a morzsát.

*

Két óra múlva, ebédhez öltözködve, megint találkoztak a szalonban miss Thom és miss Mullett.

— Miss Broome levelet kapott, — jelentette

miss Thom titokzatos hangon. — Éppen most láttam a hallban az asztalon, a *Ritz Hotel*-ből jött, olvastam a boritékán.

— Lehetetlen!

— Jöjjön, menjünk le, — azt hiszem, Hans mindjárt megüti a gongot. Fogadni mernék, megint curryt kapunk — e héten már másodszor.

— S a jó Isten tudja, *miből* kotyvasztották! — kiáltotta másik hölgy s amint kart karba öltve, lementek az étkezőbe, megütötte orrukát a curry és a kel illata.

III.

A kevély Katalin egyáltalán nem ügyelt a gong hívó szavára, mely melesleg szólva többnyire nagyon is igényteljes volt az általa bejelentett ebéd minőségéhez képest, hanem nyugodtan ott maradt a toalettasztala előtt s egy levelet olvasott.

Ez a toalettasztal persze egy merőben közönséges, fenyőfából összerótt szekrény volt, melynek fiókjai vagy oly hirtelen engedtek a húzásnak, hogy kiestek és felborultak, vagy pedig ellenálltak két tagbaszakadt cseléd erőfeszítésének is. A szokott terítőt egy tiszta ujságlap helyettesítette a szekrényen, eltakarva egyuttal tedelének egynémely fogyatékoságát is. Egy kicsiny, olcsó tűkör nem érezhette magát kellemesen az ezüst foglalatú kefe s egy elegáns tűpárna társaságában s egyébként is lépten-nyomon mutatkoztak a szobában efféle ellenmondások. A vaságyat selyem paplan takarta, a rozszant ajtón finoman redőzött hálóköntös függött, a kandalló deszkapárkánya értékes könyvekkel s több igen szép fotográfiával volt megrakva s egy nyitott munkakosárban félig kész, bámulatraméltó himzés hevert. Egy süp-

pedő, pompás pehelypárne — színjén magántulajdon — éles ellentétben állt a lefakult szőnyeg keskeny csikjával s a roskatag fonott karosszékkal.

De legjobban kivált az egész környezetből Katalin maga, ki viseltes fekete ruhájában és simára fésült hajával is vajmi kevésbé illett e szegényes padlásszobába, mely ideiglenes lakóhelye volt. Itt élt büszke visszavonultságban, visszautasítva a házban lakók részvétét, kiket, anélkül, hogy bevallotta volna magának, titkon lenézett. Az egyetlen gázfény világosságánál éppen egy levélkét olvas s ez éles megvilágításban most mi is jobban szemügyre vehetjük. Arcának metszése szép, felismerhetők rajta az ifjúság jellemző vonásai, alakja kecses, nyulánk. Mindez előnyére szolgál Katalinnak, de a szája körül fáradt vonások huzódnak, arca kissé beesett, a gond és a nélkülözés megérezte kezét ifjúságán és szépségén. Miss Broomenak dús, sötét haja van, egyenes, finom szabásu orra, a felső ajka rövid, a szájának metszése gyönyörű, de szokatlan komolyság veszi körül; szemére hosszú pilláju nehéz szemhéj borul; mikor felveti, látni, hogy a szeme sötétkék, — gyönyörű szempár, mely most, hogy összehajtja a levelet, mosolyogva tekint reá a tükörből. Ez a rövid, sebtében lefirkantott levélke így szól:

Kedves Katalin!

Felkerestem búvóhelyedet s ma meg akartalak látogatni. Átutazóban vagyok itt s kérlek, hogy holnap (szombaton) déli egy órakor reggelizzél velem a Ritz-ben. Elküldöm érted a kocsim. Mennyi sok mondanivalónk lesz egymásnak!

Szerető barátnőd

Warbeck Karolin.

— Igen, sok wondanivalónk lesz! — mormolta az ifju leány, a tükörben látszó képéhez fordulva. — Három év óta nem láttuk egymást. Jólelkű öreg teremtés s nagyon szerette atyámat. Remélem, segítségemre lesz, hogy mielőbb istenhozzádot mondhassak nektek! — S így szólva, szegényes környezetére mutatott. Aztán zsebébe tette a levelet és leszaladt a lépcsőn.

A tíz személyből álló társaság már elhelyezkedett az asztalnál. Mrs. Tompkins, mrs. Ramage, miss Thom és miss Mullett közt signor Vasco, Herr Müller, a kiss japáni és mr. Arathoon tartották a sort. Beardné, a ház természetes asszonya, kinek arcán nagyon meglátszott a konyha tüzeinek hatása, valami huspástétomfélét tálalt az asztalra s jóllakásra még egy tál rizst s melléje curryt is szolgáltat fel. Egy papír-servietten az asztal közepére helyezett beteg növény képviselte a diszt, a hét végén erősen sinylő abrosz négy sarkán pedig egy-egy sőtartó és vizeskancsó állt.

Az elkésve érkezett halk bocsánatkéréssel foglalta el helyét. A levest már rég kivitték s ennek következtében Katalin szalonnás burgonyán és a kiszáradt tápióka-puddingon lakott jól. Közben beszélgetett a kis japánival és Vasco papával s ügyesen tért ki miss Thom kérdései elől. A koros hölgynek ez a ragyogó arccal tett kérdése: — Megkapta a levelét, kedvesem? Remélem, jó hírek vannak benne? — teljesen hatástalanul pattant le róla. A beszélgetés jobbára a végeladások, a zsába s az időjárás körül forgott s mihelyi körülhordták a kávé, — a külföldi elemnek tett engedmény, — Katalin fölmenekült ismét a padlásszobáskájába, szemlét tartani a toalettjein és kiválasztani belőlük a legmutatóssbbat.

Másnap déli félelgykor készen állt es várta

a kocsit; de háromnegyed, majd egy óra lett és a kocsi nem jelentkezett.

— Természetesen elfelejtette; mily ostoba vagyok! — gondolta magában és gyorsan felkapva az esernyőjét, leszaladt a lépcsőn s intett egy hansomnak.

Igaz, tizenhatsz centjébe fog kerülni az ut, de nem szabad kimélnie az áldozatot, mikor arról van szó, hogy viszontlássá csekély számmal levő jó ismerőseinek egyikét, hozzá még olyat, ki úgy lehet, segítségére lesz, hogy megkereshesse kenyerét, vagy okos és világlátott nő léteére legalább jó tanáccsal láthatja el.

Lady Warbecket általánosan ismerték kőbor életmódjáról és feledékenységről, de nem kevésbé volt ismeretes jó szívéről és teli erszényéről. Katalin most kinyitotta a saját erszényét s gondba merülten vizsgálta a tartalmát. Két félkorona, egy shilling és egy pennys levélbélyeg volt benne: ez meg a kis ékszerdobozában levő sovereign volt minden földi java husvétig, mikor szerény nyugdíja ismét esedékessé válik.

Ugy van, lady Warbeck segíthet rajta és kell is rajta segítenie; Katalin aközben, hogy végigrobogott a Piccadillyn s kiszállt a Riuz előtt, szilárdul elhatározta, hogy ebből nem enged. Az udvarias portás ugyan azt mondotta neki, hogy lady Warbeck elment hazulról, de ajánlotta, hogy várja meg a kényelmes karosszékkal fölszerelt Hallban. És ott várakozott Katalin egy végtelennek tetsző félóra hosszáig. Végre megérkezett az öreg hölgy, pihegve és izgatottan.

— Oh, mily borzasztóan röstellem a dolgot, édes gyermekem! — kiáltotta és francia szokás szerint megcsókolta az ifju leányt mind a két arcán. — Tudniillik egészen megfeledkeztem arról, amiben megállapodtunk s csak most jutott

eszembe, mikor mondják, hogy egy hölgy keregett. De micsoda egy délelőtti is volt ez; zúg belé a fejem! Mrs. Mabbet, kivel Monte-Carlóban ismerkedtem meg s ki most influenzásan fekszik, néhány napra rendelkezésemre bocsátotta az autóját s ma reggeltől fogva egyebet se teszek, mint hogy boltról-boltra járok, mert természetesen fel kell használnom azt az időt. Dolgom volt a Cityben és Richmondban, aztán vissza kellett fordulnom a Bond-Streetre, ruhát próbálni s közben tökéletesen megfedkeztem rólad. De most jér szaporán, gyermekem, — folytatta, megveregetve Katalin kezét s karjába fűzve az ifjú leány karját. — Fentartott asztalom van az étteremben s tudni akarom részletesen, mint vagy, mit művelsz, minő szándékkal jársz. Hiszen évek multak el azóta, hogy láttuk egymást!

Csevegve mentek az étterembe, mely már tele volt vendéggel.

— Igen, majdnem három év, — mondotta Katalin s leült, lady Warbeck pedig kezébe vette az étlapot.

— Talán osztrigát, Katalin? No, de tudom, a fiatalság azt nem szereti . . . tehát egyszer osztrigát — mondotta a pincérnek. — Levest, Katalin, vagy másvalamit? Hideg roastbeefet, vagy sült bordát?

— Sült bordát kérek.

— Borzasztó éhes vagyok, de kilenctől fogva üton vagyok.

Aztán éles pillantást vetett a vendégére s így folytatta:

— Mennyire megsoványodtál, kedves gyermekem s a szép szemed is oda van? Ugy látszik, London nem szolgál jól az egészségednek, el kellene menned innen. Néhány hét a Rivieran megint lábra állítana.

Katalin, ki éppen burgonyát vett magának, rövid, görcsös kacajra fakadt.

— A Riviera nem nekem való multság már, lady Warbeck. Hát nem tudja, hogy szegény vagyok, mint a templom egere?

— Tudom, tudom, édesem, mondták már. Ugy látszik, a te kedves, drága atyád rossz gazda volt, nagyon is messzire ment a vendégszeretével és bőkezűségével. Emlékszem, Ciro-nál történt, ahol utoljára láttam egy rendkívüli válogatott társaságban, melyet oda hívott meg lunchra. Oh, nézd csak azt a hölgyet, ki épp most jön be. Egész baromfiudvari hord a fején! Láttál már ily képtelen alakot? Nekem nem áll jól az ily óriás kalap, én inkább megmaradok az én toquejaimnál.

— Mindenesetre nagyon feltűnő, — felelte Katalin, egykedvű pillantást vetve a nagy tollas kalapra. — De mondja meg, kérem, hogyan akadt reám?

— Találkoztam egy hölgygel, ki tudta, hol laktál azelőtt Londonban. Ekkor irtam a volt szál-lásadónődnél s az elküldötte mostani címédet.

— Igazán kedves volt magától, hogy fölkeresett.

— Szóra sem érdemes. Ugy szeretnék valamivel kedvedben járnie, Katsie. Hiszen ismerlek kisgyermekkorod óta s atyád, meg én oly régi jó barátságban voltunk egymással. Oh, kedvesem, mily kár, hogy ujjat huzott a családjával.

— Magam is azt hiszem, — mondotta a leány komolyan, — de elvégre az ujjhúzáshoz is ketten kellenek.

— S más rokonaid, ugy-e, nincsenek, csak utazásaid közben szerzett sok ismerősöd van, de azok persze nem számítanak.

Katalin gondolatai visszaszálltak e „szép-idő-

kedvelők“ egynémelyikéhez, kik most szándékosan kerülték. Hiszen lehet, hogy túlérzékeny volt, de úgy tűnt föl neki, hogy olyanok, kik legmeghittebb ismerősei közé tartoztak, az utca másik oldalára mennek át, vagy eltűnnek egy boltban, mihelyt megpillantják szegényes alakját.

— Oh nem, — felelte, — hamar elfelejtik az embert, az efféle ismeretségeknél már így szokás. Azon vagyok minden igyekezetemmel, hogy álláshoz jussak és megkereshessem kenyerem. Lásd, ez itt például a legutóbb vett keztyűm és hónapokba fog telni, míg ujat vehetek.

— Oh, képtelenség, veszek én neked még ma egy tucatot . . . de nem, ma nem, hiszen két órákor becsukják a boltokat.

— Ha inkább valami állást szerezne Londonon kívül, sokkal . . .

— Oh, mrs. Corben! — kiáltotta lady Warbeck, kezét nyujtva egy nagytermetű, elegánsan öltözött hölgynek. — Roppantul örülök, hogy láthatom. Egyedül ebédel itt?

— Már ebédeltem, de ha megengedi, néhány perc múlva ide ülök kegyedhez, aztán cseveghetünk egy kissé.

— Helyes, elvárom; addig is hadd mutatom be kegyednek ifjú barátnőmet. Miss Broome — mrs. Corben.

— Mrs. Corben vizsga pillantást vetett a leányra, félhüvelyknyire megbillentette a kalaptollait, aztán megint lady Warbeckhez fordult s élénk beszélgetésbe bocsátkozott vele.

Katalint csüggettség fogta el, megsemmisültnek érezte magát. Komoly beszélgetéssel tartósan kötni le lady Warbeck figyelmét épp oly nehéz föladat volt, mint kézzel fogni meg egy pillangót. Egész figyelme most az ujonnan érkező felé fordult, ki toalettjéről és föllépéséről ítélve, a

vagyonos és előkelő társasághoz tartozhatott. Merész és parancsoló kifejezés ült az arcán, felülnően szürke szemeinek olyan volt a színe, mint a gránit; ezek, valamint a fekete szempillái legtöbbször csak a hosszunyelű lorgnettje mögül voltak láthatók. Ám merész sasorra és szép sudár alkata följogosították az embert arra, hogy mrs. Corbent negyvenes éveinek elején álló csinos asszonynak mondhassa.

A két hölgy bő részletességgel váltott nyilatkozatokat egy új bridge-klubról, egy eljegyzésről, meg egy házassági elválásról, lady Warbeck aztán egyszerre „Monty“-ról kérdezősködött.

— Oh, az én kedves fiam nagyszerűen érzi magát, oly tehetséges fiú; csak az a baj, hogy kényes szervezete van; nem dolgozhatik sokat. Nagyon büszke lesz rá, ha megtudja, hogy érdeklődött iránta, mert hiszen rajong kedgyedért s gyakran emlegeti azokat a szép napokat, melyeket együtt töltöttünk Montreuxban. Minő tervvel jár most?

— Oh, kedvesem, borzasztóan el vagyok foglalva. Négy óra harminc perckor egy délutáni fogadtatásra kell mennem, estebédre Berkeleyknél várnak, aztán következik a színház.

— Mily kár, pedig reméltem, hogy hozzánk jön ma este. Mert holnap néhány ismerőssémmel autón Brightonba utazom.

— Én pedig csütörtökön Barreékhoz megyek; aztán a kontinensre utazom, mert nem bírom a tavaszt Angliában. Már meg is rendeltem szobáimat márciusra.

— S hol lesz addig, kedves vándormadaram?

— Az a szándékom, hogy egy hónapig Barreéknál maradok. Rövidebb időre menni hozzájuk nézetem szerint nem érdemes. Nagyon ostoba dolog a „háromnapos látogatás“ ujabban divatba

jött szokása. Tisztára emberkinzás, Aki engem meghív, az már tudja, hogy hányadán van velem. Két vagy három héten alul nem lehet megszabadulni tőlem.

— Én pedig bizonyos vagyok benne, kedves lady Warbeck, hogy kegyedet egyszerűen tulhalmozzák meghívással; hiszen természetes, hogy mindenki nagyon is örül, ha kegyed jön s minél tovább nála marad.

S mrs. Corben előrehajolt és megszorította a koros hölgy kezét.

— No igen, mindenesetre be kell vallanom, hogy barátaim mind nagyon kedvesek és vendégszeretők, — helyeselt a lady megelégedett, halk kacajjal.

Lady Warbeck e beszélgetés közben néhány-szor kísérletet tett, belevonni Katalint a beszélgetésbe, mondván:

— „Miss Broome is nagyon jól ismeri a Rivierát és Olaszországot“, — vagy: „Tudniillik miss Broome pompásan zongorázik“, — de minden fáradozása kárba veszett mrs. Corben magatartásán, ki élesen vette szemügyre mozdulatlan, hideg szemével az ifju leányt s máris a szegény rokonok kategóriájába helyezte. Hiszen oly silány fekete ruha volt rajta; nyilván egyike volt a gazdag öreg özvegy éhes kullancsainak; azért éreztetnie kell vele megvetését, semmibe kell vennie.

Mrs. Corben végre az órájára nézett s fölkiáltott:

— Hogyan, már félháromra, holott háromkor nagy matinén kell lennem! Akkor szedem a sátorfámat. Mikor kegyeddal beszélget az ember, úgy elrepül az ideje, hogy észre sem veszi.

Azzal fölállt. hátravetette a fátylát, lehajolt és megcsókolta lady Warbecket, mondván:

— Végtelenül örülök, hogy legalább láthatam megint. Ne csodálkozzék nagyon, ha Bargraveben viszonttalálkozunk.

És még egyszer intve fehérkeztyűs kezével lady Warbecknek, elsuhogott, anélkül, hogy bármi módon is elbúcsúzott volna miss Broometól.

— Jaj nekem, azt hittem már, hogy többé el se megy! — jegyezte meg lady Warbeck mély-séges megkönnyebbüléssel.

— De hát nincsenek-e a legjobb barátságban egymással?

— Hm . . . igen, mindenesetre husz év óta ismerem és folyton találkozunk egymással, mindketten szeretjük a bridget s vannak közös ismerőseink. Mrs. Corben özvegyasszony, férje lord Ravenbill családjához tartozott s van egy egyetlen fia, kit valósággal imák. Egy kis emeleti lakosztályt bérel, melyet távolléte idejére albérletbe ad, sokat jár látogatóba s minden évben Monte-Carlóba utazik. Egészen véve, nagyon öntudatos hölgy, ki nagyon szeretne a védőszárnyai alá fogadni engem. Azonkívül bámulatos akarat erő van benne. Nincs új női klub, hogy az ő neve is ott ne diszelegne az alapítók között. Folyton bazárokkal és jóténysági matinékkal bajlódik s a neve mindig közszájon forog. De menjünk föl most a szobámba, fenn van a negyedik emeleten s a Green Parkra néz, ott majd szép kényelemben elcseveghetünk.

— Nézd csak, — folytatta lady Warbeck, benyitva egy tágas, világos szoba ajtaján, — itt nem hall bennünket senki. Tudnniillik Fiske, a komornám, megbetegedett, elég baj nekem; alig hiszem, hogy egy hónap előtt visszajön, ha ugyan akkor is visszajöhet, jó lesz másik után nézmem; hét órára várok egyet, aki eljön, hogy megnézzem s lássa, miféle hölgy vagyok. No, most már

jól ég a tűz, vedd le a kalapod, ülj erre a kényelmes székre, édesem és mond el magadról mindent.

IV.

— De egészen elején kezd á, édesem — mondotta lady Warbeck s közben elővette a cigarettás dobozát. — Ugy-e, jól emlékszem, hogy nem cigarettázol?

— De borzasztóan hosszú történet az, — felelte Katalin — azonkívül pedig eléggé szomorú is, szegénységgel, küzdelemmel, adóssággal tele.

— Adóssággal? — kérdezte hallgatója hidegebb hangon.

— Ugy van. Tudja, mily bőkezű, előkelő és pazar volt papa. Hozzá még sohasem engedett pillantást vetnem anyagi viszonyaiba, még a toalettszámláimat is ő fizette. Csak néha-néha adott pár Louisdort keztyűre, virágra és könyvre, úgy hogy voltaképpen sohase tudtam banni a pénzzel; hiszen nem volt szükségem rá akkor.

— S most ugy-e, hasznát vehetnéd?

— Senki jobban, mint én.

— Váratlanul halt meg; mily borzasztó csapás lehetett az neked! Mondhatom, engem is mélyen megrendített.

— Igen; hétfőn még egészen jól érezte magát s egy hét múlva eltemették. Meghült a golfpályáns tüdőgyulladásba esett. Oh s mennyit szenvedett! — Katalinnak kicsordult a könny a szeméből. — Ugy tűnt fel nekem, mintha rossz álom lett volna; mikor felébredtem, papa már nem volt többé.

Lady Warbeck résztvevően biccentett fejével.

— Az emberek kedvesek, nagyon kedvesek voltak hozzám s a temetésen temérdek volt a nép. Külön kocsi vitte a sok koszorút. Browneék magukhoz vittek a villájukba, de bizonyos idő múlva mégis össze kellett szedni magam, hogy elvites-

sem ingoságainkat a hotelból. A gyászjelentés természetesen megjelent a *Morning Post*-ban és garmadaszámra jöttek a részvétlevelek. Nekem az volt most már a feladatom, hogy átnézzem papa írományait, — mindenki nagyon jó módunak tartott. De nem találtam se végrendeletet, se pénzt, hanem garmadaszámra fizetetlen számlát és türelmetlen hitelezők hosszú leveleit. Oh, — kiáltott fel és eltakarta arcát vékony kezével, — egy-néhány közülök borzasztó volt. Hogyan volt képes papa megőrizni jó kedvét ily körülmények közt, hogyan is kacaghatott és tréfálkozhatott! De hát különféle az ember. Haladéktalanul Londonba utaztam jogtanácsosunkhoz s az azt mondta, hogy nem vagyok felelős apám tartozásáért. Apám mindenesetre anyagi romlása előtt állt, mikor meghalt, de neki is sokan tartoztak az ismerősei közül, — oh, csodálkoznék, ha meghallaná, mily összegeket kölcsönzött ő is gazdag embereknek! De utóljára még sem maradt más, mint a fizetetlen számlái meg az én nyugdíjam.

— Oh, édesem, édesem! — kiáltotta hallgatója.

— Azóta munkámmal keresem meg a mindennapi kenyeremet. Igaz, a kedves jó Browneék nagyon kértek, hogy térjek vissza hozzájuk, ha elintézttem ügyeimet s Dashwoodék is erősen invitáltak. De hogyan élősködtem volna másokon? Nekem a magam emberségéből kell megélnem.

— Szegény, bátor gyermekem!

— A ruhaszámláim rémesen nagyoknak tünnek fel *nekem*, — papa oly nagy súlyt vetett a ruházkodásomra és sohasem engedte meg, hogy tisztított keztyűt, vagy nem vadonatúj kalapot viseljek; de mindenesetre sikerült kifizetnem legalább a divatárusok követelését, mert az csakugyan *engem* illetett. Eladtam gyöngyfüzérémet,

anyám gyűrűit, valamint a gyémánt-hajékeimet s bár valódi értéküknek csak negyedrészt kaptam meg értük, az összeg mégis elég volt arra, hogy kiegyenlíthessem belőle ezeket a tartozásokat. Eladtam a prémjeimet s minden szép ingoságot mindjárt azután, hogy Londonba jöttem. A jogtanácsom ugyan rendkívül szives volt, de sokat ő sem tehetett. Kifizettem a temetés költségét s a sírkő árát is, de nem jutott már a roppant hotelszámlára semmi. Tudja-e, hogy nagyon költséges valami, Franciaországban halni meg? Tudniillik a szálló tulajdonosa jogosan követelheti, hogy az ember megtérítse az egész lakás butorának, szőnyegeinek és kárpitjainak árát, — pedig szegény papa csak öt napig volt beteg.

— Ugy, ugy, — azt mindig megkövetelik — sóhajtott a lady Warbeck, — határozottan úgy kell rendeznem, hogy saját házámban haljak meg... A Plantagenet-Broomeok nem irtak neked soha?

— Soha, — felelte a leány röviden.

— De mondd csak, az adósnak ily terhével hogyan élhettél meg azóta?

— Csak lassan-lassan lett világossá előttem, mily borzasztó szegény vagyok. Eleinte eléggé csinos, de meglehetősen drága magánszállóban laktam, de csakhamar rájöttem, hogy meg kell húzni magamat s így költöztem a Blessington-Placere, hol heti huszonegy shillinget fizettem lakásért, ellátásért. Az évi nyugdíjam negyven font.

— Abból persze nem élhetsz meg.

— A feléből meg egyáltalán nem, mert az ez idei járandóságból lekötöttem húsz fontot egy hitelezőmnek a sírkő áráért. Most pedig arról van szó, hogy gondoskodjam az életfentartásomról. Megpróbálkoztam már mindennel, feleltem még

hirdetésekre is, míg meg nem sokalltam a sok irodát járni és sárban, esőben piszkos lépcsőkön szaladgálni.

— Ugyan, mit kerestél magadnak?

— Titkárnak, felolvasónőnek, utitársnak ajánlkoztam. Megfordultam még egynehány előkelő nőszabó üzletben is.

Lady Warbeck elszörnyedt.

— Utóbb arra gondoltam, hogy szerencsét próbálok a színpadon.

— Szent Isten!

— De a színpad nem akart szerencsét próbálni velem. Bizonyos igaz, hogy nincs hozzá se kedvem, se tehetségem, ahhoz pedig, hogy a balletkarba, vagy az énekkarba vegyenek fel, nem vagyok eléggé szép.

— De édes gyermekem, mily képtelenség! Igazán, nem volna szabad megfordulnod ily helyeken!

— Persze, hogy nem, de a kénytelenség nagy ur s én tudok vigyázni magamra. Mostanában három kis leánynak adtam zongoraleckét, óránként egy sixpenceért, azonkívül himeztem, bluzokat és selyemdiszt egy üzlet számára, de nem kapom meg a pénzemet s félek, hogy ma-holnap becsukják a boltot. Ők nekem tartoznak, én meg kétheti tartásdíjjal tartozom Beardnénak, a háziasszonyomnak. No, most már tud mindent s láthatja, hogy nem jók a kilátásaim.

— Mit gondolsz, nem volna-e jó, tanítani, nevelőnői állást vállalni egy jó helyen?

— Nem lehet, ahhoz nagyon is tudatlan vagyok.

— De édes Katalinom, hiszen rendkívül költséges nevelésben volt részed!

— Igaz; de arra neveltek, hogy gazdag leszek s a pénzt csak kiadnom kell majd, nem

pedig megkeresnem. Hiszen eléggé jól zongorázom, de a jól zongorázó leány nem valami nagyon keresett portéka. Tudok táncolni is, bridget, golfot játszani és lovagolni, de mindebből nem lehet kenyeret szelni. Manapság kétségbeejtően nagy a verseny, én pedig mindenben csak ügyes műkedvelő vagyok.

— Halálos kár, hogy nem mentél férjhez, pedig alkalmad bizonyára lett volna reá; atyádnak roppant összeköttetései voltak, előkelő családból származott s vidám, szeretetre méltó lényével közkedveltségű ember volt, különösen a férfiak közt.

— Igaz, de *én*, sajnos, nem voltam közkedveltségű a férfiak közt.

— Hogy érted azt? Tudom, hogy borzasztóan válogatós voltál s hallani sem akartál az öreg sir Leonard Larkingről, ki valósággal uszott a pénzben és örülten szerelmes volt beléd.

— Szakasztottan olyan volt, mint egy nyul.

— S a kis Hackney?

— Az meg olyan volt, mint egy lovászlegény.

— És nem, mint egy vőlegény? Hiszem. De akadt ott még férfiú tucatszámra, ki feleségül vehette volna apád leányát, azt az előkelő, elegáns, ifju, bájos, szeretetre méltó gyermeket.

— Nem, nem, édes lady Warbeck; az én kedvességem nem volt tartós, mert nagyon jó szemem van arra, hogy észrevegyem a dolgok nevetséges oldalát s nagyon éles a nyelvem. Tudom, hogy sok házasulandó ifjút riasztottam el magamtól ezzel. Mert a férfiakat semmi sem bőszteli fel annyira, mintha kinevetik őket, én pedig nem tudtam ellenállni ennek a hajlandóságnak. Fiatalt, elbizakodott leány voltam s azt hittem, gazdag vagyok, — de akár így, akár úgy, ma se mennék férjhez pénzért.

— Eszerint az öreg Larking csakugyan megkért?

— Oh igen, négyszer is; végre már egészen hozzászokott.

— Katey! Annak az embernek huszezer font évi jövedelme van!

— Két millióért sem lehet megvenni *engem*.

— Mindig oly büszke voltál, már gyermekkorodban is fennen hordtad a fejed és lenézted az embereket.

— Büszkeségem jobbára bizony jogosulatlan volt, de most már letört, a porban hever, mint a zsoldtárok írója mondja. Megérdemeltem a büntetést, mert elhittem magammal, hogy miss Broome fontos személyiség, pedig most tudom róla, hogy senki. De remélem, képes leszek mindjobban megtanulni, hogy alárendeljem magam minden fölébbvalómnak. Be fogom érni zsemlyével lunchre, harmadikon fogok utazni, magam tisztítom a cipőm, vetem az ágyam, de arra sohasem leszek kapható, hogy feleségül menjek a pénzéért oly emberhez, akit nem szeretek. Semmi gazdagságával sem volna képes visszaadni elvesztett önbecsülésemet.

— Édes jó gyermekem, látom, ki vagy kelve magadból s megérthetem érzelmeidet; de gondold meg, hogy nem utolsó dolog egy szép ódon falusi kastély, hozzá egy városi palota, autók, gyémántok s ragyogó társadalmi állás.

A leány vállát vont a s így szólt:

— Nem, nem tehetném. De van egy és más, amit megtehetek; tudok fésülni, kalapot diszíteni s ugyyszólván semmiből szép bluzokat varrni.

— Csakugyan? — kérdezte lady Warbeck oly hangon s arckifejezéssel, melyből kiértett a legnagyobb kételkedés.

— S épp ezért be fogok állni komornának. Most is mondja még, hogy büszke vagyok?

Lady Warbeck kinyitotta a száját, de nem lelt szavakat ámulatában.

— Tudniillik ha beajánl valahová.

Az öreg hölgy megint szóra nyitotta száját.

— Egy komornának koránt sincs oly rossz dolga, — folytatta a leány a meggyőződés hangján.

— Katalin! — tört ki végre a barátnője.

— Most pedig kérem, hallgasson reám. Közzé fogok tenni egy hirdetést, mely körülbelül így fog szólni: „Komorna állást keres ifju férjezett hölgynél falun vagy városban. Utazásban járatos, folyékonyan beszél franciául és olaszul, ért a csomagoláshoz és fésüléshez.” Ugy-e, hogy mindez megfelel a valóságnak? Kapnék negyven font évi fizetést teljes ellátással, kiadásom nem volna ugyszólván semmi s nem is volna rossz sorsom.

— De gondold meg, minő társaságba keverednél! Megbolondult ez a lány, határozottan megbolondult! — kiáltotta lady Warbeck s kihuzdalva a kalaptűt, hevesen a kanapéra dobta a kalapját.

— Ki tudja, nem fogom-e jól érezni magam az alanti körökben s talán nem is lesz érdektelen, megismerkedni a világgal a függöny másik oldaláról is. A lefolyt évben eléggé megismerkedtem az élet nyomoruságával s ha kell, *tudom* már féken tartani a nyelvemet.

— Nagybátyád semmit sem akar tenni érdekedben?

— Semmiesetre sem fogom felkérni reá; az egyetlen lény, aki segíthetne rajtam, én magam vagyok — és kegyed.

— Én! Ugy van; igazad van, de tudod, mily kósza életem élek.

— Tudom; de azért mégis tehetne egy nagy szivességet.

— Vedd úgy, mintha már meg is tettem volna.

— Vigyen magával, mint komornáját, jövő csütörtökön Bargravebe.

— Mint komornát Bargravebe! A világ kincséért sem! — kiáltotta lady Warbeck és tiltakozó mozdulatot tett a kezével; — ha megtudnák, kiló-dítanának engem.

— Nem, nem, sohase fogják megtudni; igazán jó komornája lennék. Kitanulnám a mester-ségemet kegyednél, aztán szert tehetnék valahol állandó alkalmazásra.

— Nálam akarod kitanulni, te kedves bohó! Nem tudod, mit beszélsz. Gondolj csak az inasokra, valamennyien beléd fognak háborodni.

— Oh, dehogy, — kiáltotta a leány különös mozdulattal — nem teszik azok, nem felelek én meg az ő izlésüknek.

— Lényeddel mihamarább elárulnád kilétedet.

— Semmiesetre sem. Késsel fogok enni és ez emberek nyelvén fogok beszélni. Egyébként a jobbféle cselédek igazán tisztességesen viselik magukat az asztalnál s el vagyok készülve reá, hogy a gazdasszonynál egyszer csak fölszólítanak, hogy vegyek részt egy bridge-partiban. Most pedig — folytatta és fölállt — tudom, hogy nem-sokára elmegy hazulról, tehát kérem, üljön a tükör elé s tizza magát kezeimre; tüstént megfésülöm.

Az öreg hölgy kellellenül tett eleget a fölszólításnak. Katalin pedig fésülőköpenyt vetett a vállára, aztán fürge kézzel bontogatni kezdte lady Warbeck hajának egy részét.

Hosszas hallgatás után végre megszólalt egy diadalmas hang:

— Nos, mondja, volt-e szebb valaha? Nézze csak, mily kedvesen borul a haj a két fülére és nem fogja gyanítani senki, hogy a halántékán levő fürtök nem igaziak. Ezt határozottan különben csináltam, mint Fiske. Nézze meg a saját szemé-

vel, nem illik-e kitűnően — s így szólva, egy kézitükröt nyújtott az öreg hölgynek, ki épp az imént elborulva nézte a nagy tükörben öreg arcvonásait.

— Hm... igen, igen, — dünnyögte lady Warbeck. — Csakugyan ügyes kis boszorkány vagy s ami a fő, nem érzek egyetlenegy hajtút sem. Fiske idejében olykor egész naphosszant pokoli kinokat szenvedtem miattuk.

— Most pedig mit tegyek? Ezt a lila kalapot akarja fölvenni megint? Nem? Azt, amelyik ebben a dobozban van? Helyes! Mily gyönyörű szép! Kérem, engedje meg, hogy kissé másképp rendezzem el a diszét, most pedig még a fátylat — úgy!

— No hallod, egészen úgy bánsz velem, mint egy öltöztetőbábuval! — kiáltotta lady Warbeck.

De a „bábu“ nagyon szívesen szépitette magát oly finom és ügyes kezecskével.

— Most pedig mivel lehetek még szolgálatára?

— Édes gyermekem, most mindenekelőtt azon gondolkozzál, hogy a magad javára eszelj ki valamit.

— Nem, kérem, tegye meg kívánságomat. Nem kérek fizetést, biztosíthatom, hogy meg lesz elégedve velem s megigérem, hogy nem árulom el magam. Határozottan jó hasznomat veheti; lát-hatja, hogy értek a fésüléshez, valamint ahhoz is, hogyan kell feltenni a fátylat, ami közludomás szerint nagy művészet. Föl is olvashatok kegyed-nek, elintézhetem levelezését, amire Fiske nem volt képes: Tehát kérem, táviratozzon tüstént annak a leánynak s mondja meg neki, hogy már el van látva.

— Gyermekem, nem engedsz szóhoz sem jutnom, erőszakoskodol...

— Mindenesetre, bevallom őszintén, hogy legforróbb vágyam, mielőbb szabadulni a Bles-

sington-Placetól. S ezt igazán nem veheti rossz néven tőlem, vagy . . .

— A Blessington-Place — huh! Olyan olcsó koszház-szaga volt. Szegény gyermekem! S azok a szörnyű vén fehérszemélyek! Nos, Katalin, — folytatta, egy pillantást vetve a tükörben látható képére, — ha most csakugyan elviszlek magammal Bargravebe, magadat okolhatod. Egyébként nemcsak a komornám, hanem egyszersmind a társalkodónőm is leszel s az ebédedet, vacsorádat valahol fenn költöd el. Hogy érkezni lemenj a cselédszobába, attól egyszerűen eltiltalak. Hát hiszed-e, hogy valamikor a szeme közé nézhetnék atyádnak, ha találkoznánk a másvilágon s ő tudná, hogy leányát — az én régi barátom leányát — komornának fogadtam magamhoz? Egy leányt, kinek ereiben a legnemesebb angol vér folyik s aki ünnepelt szépség volt a Rivierán?

— S aki most koldusabb a koldusnál, édes, jóságos barátnőm! Oh, ha csak eleinte segítségemre volna és elvinne a városból tiszta levegőre es egy tiszta házba, örökre hálás volna érte az a szegény leány, ki most segítségéért folyamodik.

Azzal lehajolt és megcsókolta az öreg hölgy kezét.

— Nem állhatok ellen, de azt mondom, hogy képtelenül bolond ez az eset.

— Az, hogy megtesz komornájának és társalkodónőjének? Szó sincs róla. Most pedig úgy szeretném, ha mindjárt táviratozna annnk a leánynak. Ott látok az íróasztalán egy távirat-blanketát, kérem, írjon. Borzasztóan fontos reám nézve. — kérte és sürgette Katalin végtelen komolysággal. — Hiszen mindenkinek nehéz boldogulnia Londonban s egyáltalában a világon; de ha tudná, mily borzasztó nehézségekkel kell megvívnia egy szegény, fiatal leánynak, ki szeretne emelt fővel

járni és szeretné becsületesen keresni meg kenyerét! Nem hiszi, mint vágyódom, hogy a nyugalmas, tisztes falura menekülhessek, hol nem üldöznek, nem szólítanak meg s nem kérdezik tőlem, hogy hazakisérhetnek-e azok a festett hajú, kifent bajuszu és vörösképű vén kéjencek.

— Katalin!

— Igen, igen, sok olyat mondhatnék még, amire iszonyodva mondaná, hogy: Katalin! De inkább nem említem. Csodálkozik, ugy-e! A szegénység sok megpróbáltatásba viszi az embert. S most, hogy jobb napjaim édes, drága barátnője, újra meg újra esdekelve kérem, ne bántsa meg elhatározását. — S az ifjú leány térdre ereszkedett s üde arcához szorította gyöngéden az öreg hölgy csúf, fonnyadt kezét. — Oh, segítsen rajtam, nincs rokonom s azt hiszem, maga közel áll hozzám, mert ismerem gyermekkorom óta s oly sok emlékem fűződik kegyedhez. Nagyon, nagyon kérem, írja meg azt a táviratot annak a leánynak.

Midőn a távirat hosszas habozás után papírra került, Katalin összehajtogatta s így szólt:

— Tehát holnap itt leszek, becsomagolom uti málháját és szerdán várom a pályaházban.

— Jól van, neked pedig meg kell engedned, hogy valamelyes pénzt előlegezzek, édes Katalin. Ha tehát már elkerülhetetlen, hogy társalkodónőmmé és komornámmá fogadjalak, kapsz tőlem évenként husz font sterlinget s néha egy-egy rend ruhát, mosás s mi egyéb, természetesen kijár. Jövő évre ugyanis megkapod a teljes nyugdíjadat, az együttvéve hatvan fontot tesz. Itt van egy ötfontos bankjegy, hogy kifizethesd háziasszonyodat s új kalapot vehes magadnak.

— Kegyed nagyon is jó, hiszen ingyen akartam jönni.

— Nem, nem kedves gyermekem, az nem lehet, hiszen jól kell ruházkodnod. Vedd meg csak a kalapod s ami csekélységre még szükséged van és jusson eszedbe, hogy ha nem is fogsz a társasághoz tartozni, mégis mindig miss Broome maradsz és Bargrave nagyon előkellő ház.

— Annak örülök, mert sulyt vetek rá, hogy jól kezdődjék minden.

— Barre Boby, mint te is tudod, borzasztóan gazdag, hozzá pedig rendkívül vendégszerető és lady Constance, az unokahugom, valóságos angyal. Temérdek vendég lesz a háznál, köztük például Varesi hercegné is. Lesz két vadászat és két bál. Még ma este irok Barre Connienak s megmondom neki, hogy magammal viszlek mint társalkodónőmet és komornámat s meg fogom kérni, hogy közelemben szállásoljon el. Nyugodtan meg fogom említeni a nevedet is; bizonyára nem fog feltűnni neki, mert hiszen Kent nem a te grófságod.

— Oh, hiszen én nem tartozom semmiféle grófsághoz s nincs sem örökölt, sem semminő otthonom.

— Mi nem jut eszedbe? Hiszen a Broomeok Nottinghamshireből valók.

— Oh, csakugyan? Nos, a postát halkan szedik ki; tehát ha ír néhány sort lady Barrenek, mindjárt bedobhatom a levélszekrénybe. Itt van a toll és papiros.

— Micsoda ügyes, vállalkozó kis leány vagy te! — kiáltotta lady Warbeck. Hamarosan papírra vetett néhány sort, aztán felolvasta Katalinnak, ki aközben kihuzott egy készenléiben tartott tollboát és egy pár uj keztyűt.

Édes Annie!

Sebtében írom ezt a pár sort s közlöm veled, hogy Fiske helyett, ki megbetegedett, egy fiatal barátnőmet, miss Broomeot, kit évek óta is-

merek, viszem magammal hozzád, mint titkáromat, társalkodónőmet és komornámat. Nincs szükség semmi különleges intézkedésre miatta; talán leszel oly kedves, hogy valami hálósobafélét rendelsz számára s még valami más helyiséget, hol napközben dolgozhatik és elköltheti ebédjét, vacsoráját, talán az egykori tanulószobát. Nagyon igénytelen ifju leány ő, de rám nézve igazi kincs.

Szerető nénéd *Warbeck Karolin.*

— Ugy, — mondotta, megmutatva Katalinnak a levélkét, — ezzel rendben volnánk.

— Négy óra már, — jegyezte meg Katalin, átnyujtva az öreg hölgynek a boát meg a keztyűt — jó lesz sietnie. Eljőjtek ma este még egyszer, hogy segítségére legyek az ebédhez való átöltözködésben?

— Nem, fölösleges. A levelet megcimeztem; odalenn kaphatsz reá bélyeget. Van egy pennyd?

— Van. Tehát az ismétlátásig, drága barát-nőm a szükségben. Holnap lunch után itt leszek és csomagolok. Még egyszer, ezer köszönet, — ismételte s megcsókolta az öreg hölgyet, aztán elsietett a levéllel meg a távirattal.

Lady Warbecket mindjárt azután a megbánás rohama fogta el. Pelszökött helyéről s az ajtóhoz sietett, de akkor a lift már elindult Katalinnal.

V.

Katalin, engedelmeskedve lady Warbeck ismételt parancsának, arra fordított két napot, hogy megtette előkészületeit a várható utazásra. De minthogy mindehhez pénz kellett, mindjárt hétfőn ellátogatott abba az üzletbe, honnan járandósága volt s legnagyobb öröme ki is egyenlítették követelését. Így történt, hogy kifizetve tartozását Beardnénál, még jócskán maradt pénze, melynek egy részéből kalapot, napernyőt s néhány pár keztyűt vásárolt.

Kedden délután aztán Katalin, egy automobilköpennyel a vállán, ott ült, vígan öltögetve a szobácskájában, körülötte valamikor előkelő ruhafatárának mindenesetre csak selejtesebb maradványaival. Mert mikor a szegénység hideg keze irgalmatlanul fojtogatni kezdte, Katalin magához hívatta egy „Uraságoktól levetett ruhák“ című hirdetés közlétevéjét s rövid alku után megvált gyönyörű toalettjeinek, bluzainak és selyem alsószoknyáinak egész tömegéből, hogy néhány font sterlinget kapjon értük cserébe.

Katalin azt mondta most magában, hogy mint lady Warbeck társalkodónőjének nagyon is szüksége lesz arra az előkelő fekete crépe de Chine és fehér atlaszruhájára, melyekért mindössze négy shilinget kínált a zsibárus, mert eléggé használt ruhadarabok voltak. Az utóbbit éppen az imént próbálta fel s megállapította, hogy szűkebre, hajh, jóval szűkebbre kell vennie. De az olyan ruha, mely Doucet műtermében készült, megtartja sikkjét, még ha nem is a legdivatosabb már s éppen ez a művészkez határozott remeke volt.

A fekete ruha készen volt s gondosan összehajtogatva ott hevert az ágyon s Katalin, egy vídám francia dalt dudolva, éppen a fehér atlaszruha derekán varrogatott, mikor az ajtón meglepetésére, kopogtatás hallatszott.

Ki lehet az?

— Szabad! — kiáltotta s a következő pillanatban kinyílt az ajtó. Miss Thom állt a küszöbön s aggasztó módon lélekzet után kapkodott.

Az öreg hölgy kimenőre volt öltözve, kalapja a szokottnál ferdébben állt fején s fekete dolmányára, Katalin nem csekély bámulatára, egy prémes felöltő borult, mely szinte fejedelmi külsőt kölcsönzött viselőjének.

— Ugy látom, el van foglalva, — mondotta

pihegve és bátoratlanul. — Remélem, nem zavarom ; csak felszaladtam, hogy csevegjek egy kissé kegyeddel.

— Nem, nem, kérem, foglaljon helyet.

— Tudom, hogy az utolsó napot tölti e házban s most éppen a csomagolásnál tart, — folytatta miss Thom, — de meg akartam még mondani, mennyire érezni fogjuk hiányát mindannyian, de különösen én.

— Nagyon kedves öntől, miss Thom s nem érdemlem meg jóságát, mert tudom, hogy viselkedésem sokszor csipős és vakmerő volt.

— Oh, kérem, kedves gyermekem, szót se róla. Hiszen mindnyájunkon megeshetik, hogy néha elhagy bennünket a béketűrés.

— Mily bámulatosan szép köpeny van kegyeden, hiszen ez cobolyprém. Ugyan hol rejtegette eddig ? Vagy talán most vette ?

— Hogy én vegyek ilyesmit ! Nem, kedvesem, meg akarom mondani kegyednek az igazat, — felelte miss Thom s levette a szép ruhadarabot. — Tudniillik az anyámé volt valamikor, ő meg a bátyjától kapta, kinek ajándéku adták, mikor elhagyta szolgálatát a pekingi követségen. Minthogy anyám halálakor, mint a család egyellen hajadon leánya egymagam voltam a háznál, én örökölttem a köpenyt . . . most pedig meg akarom ajándékozni vele kegyedet.

— Engem ? — kiáltotta Katalin a legnagyobb mértékben elcsodálkozva ; letette kezéből a munkát és hitetlenül nézett látogatójára, ki most nagyon sebesen így folytatta :

— Kegyed is tudja, hogy nem viseltem soha s hogy feltünnék egy omnibuszon, bármily szép volna is egyébként egy hideg téli napon egy előkelő uri hintóban. Nem határozhattam el magam arra, hogy eladjak olyasmit, amihez anyám oly nagyon ragaszkodott. Ennek következtében állandóan

egy régi pléhdobozban volt az ágyam alatt s nemcsak hogy sok fáradságot, gondot okozott nekem a molyok miatt, hanem egész vagyont költöttem miatta kámtorra s más effélére. Azt hiszem, mégis esett benne egy-két kisebb hiba. Már most erősen törtem a fejem, mit adjak kegyednek emlékül s ekkor hirtelen eszembe jutott a cobolyprém-köpenyeg, amelyből kegyed elegáns stólát és nagy mufot csináltathat, minőt a minap itt járt barátnője viselt. Ha meg fog jelenni benne valahol, akkor lesz csak igazán olyan, mint egy hercegnő.

Miss Thom itt kénytelen volt abbahagyni a beszédét, mert egészen elfogyott a lélekzete és Katalin végre szóhoz juthatott.

— De kérem, miss Thom, kegyed nem is gyanítja, minő értéke van ennek a köpenynek. Semmiestre se fogadhatok el ily drága ajándékot, — tiltakozott Katalin. — Mindamellett szívemből hálás vagyok kegyednek, hogy egyáltalában gondolt rám. Kegyed nagyon is jó; de el igazán nem fogadhatom.

— De igen, igen, kedves gyermekem, el kell fogadnia, — kiáltotta miss Thom s már fel is állt és Katalin vállára tette a köpenyt. — Ha visszautasítja, olyasmit követ el, amit eddig nem tett soha, mert megbánt egy öregasszonyt. Az első naptól fogva mindig nyájas volt hozzám és sohase fogom elfelejteni, hogy mikor mellhártyagyulladásban feküdtem, két éjjel át virrasztott mellettem, borogatót és szőlőt hozott nekem. Nem, nem, nagy hálával vagyok adósa kegyednek, el kell fogadnia a köpenyt. Kegyeden fog érvényesülni legjobban.

— Nos, miss Thom, ha csakugyan reáakémszerit, természetesen nem marad hátra más, — mondotta Katalin; azzal felállt s megcsókolta az ajándékozónak mind a két arcát. — Kegyed nagyon is jó hozzám; igazán, nem tudom, hogyan háláljam

meg. Borzasztóan szeretem a cobolyt s ez a köpeny — tette hozzá, gyöngéden megcirógatva — méltó volna egy királynőhöz is. Ha legalább tudnám, mivel szerezhetnék kegyednek ehhez fogható örömet!

— Semmi sem könnyebb annál, kedvesem, — felelte gyorsan miss Thom. — Engedje meg, hogy keresztnévén szólíthassam.

— Hogyne engedném meg; sőt kérem, tegezzen is, — kiáltotta vidám kacajjal Katalin s felragyogott a szeme, mikor tekintete a tükörben látható képmására esett. — Ebben a fejedelmi cobolybundában látszhatom még csak kevélynek.

— Ugy-e, fogsz irni nekem, kedves gyermekem, — kérte miss Thom — s elmondod, mint folynak dolgaid s leírod mindazt a szép helyet, ahol megfordulsz.

— Oh, kedves miss Thom, szívesen megtennék én többet is kedvéért! Hiszen oly szomorú itt az élete; csak legalább felderíthetném egy kissé.

— Máris felderítettél, édes Katalin, zongorajátékokkal s énekeddel és mulatságos beszélgetéseiddel; úgy van, sőt megörvendezettél a te ... a te büszke lényeddel és kifogyhatatlan akaraterőddel is. Ami engem illet, az én életem sem oly szomorú, mint amilyennek látszik. A jó Isten elég kegyelmes volt hozzám s hálás vagyok neki, hogy meleg hajlékkal, kedves jó barátokkal és jó egészséggel áldott meg, bár jövő márciusban már hetvenhárom leszek. De talán untatlak fecsegéssel?

— Oh dehogy, dehogy, csak folytassa, szívesen hallgatom.

— Egyet mindenesetre nagyon sajnálók: azt, hogy műveltségem hiányos. Az én fiatalkoromban a leány alárendelt helyzeiben volt a háznál. Csak a fiukra költöttek, azokat elküldötték világot látni, a leányok csak otthon üldögéltek s horgolással, himzéssel töltötték idejüket. Csakis akkor fordult

sorsuk, ha férjhez mentek ; de ha szüleik halálakor még hajadonsorban voltak, a legidősebb fiu örökölte a birtokot. Akkor az már többnyire családos ember volt s a korosabb és jobbára szegény nővéreknek el kellett menniök a háztól s a világban kellett keresniök boldogulásukat.

— Kegyetlen sors volt, csakugyan.

— Magam is ilyen sorsra jutottam, — folytatta miss Thom újabb felbuzdulással. — Hetvenegy esztendeig éltem otthon egyfolytában s most itt vagyok, gyámoltalan, magára hagyott, tudatlan öreg hajadon. Nem tudnék megkeresni egy sixpencet se, még ha kinpadra feszítenének is. Bátyám felesége nem szenvedhette a mi kedves Ashfieldünket, s valami új törvény segítségével sikerült eladniok. Szegények már nem élnek s csunyaság tőlem, hogy panaszkodom reájuk.

— De mondja, édes miss Thom, hát sohasem volt egy kis szerelmi regénye ?

— Nem, gyermekem, mondhatom, hogy nem. Igaz, hogy üde, jókedvű leánykának tartottak, de mindig rut voltam, az orrom az utamban állt. Igen, igen, ki tudja, mi minden nem történt volna, ha oly csinos orrom lett volna, mint a Sarolta hugomnak. De születésem előtt az anyám, úgy mondják, egy pulykát csodált meg . . . oh, mily ostobaság ez tőlem már megint, holott az ily beszéd nem fiatal leány fülének való. Sarolta hugomat nagyon is ünnepelték s egyszer majd hogy nagyon szerencsésen nem ment férjhez. De ez nagyon hossz történet, talán untatnám vele.

— Oh, dehogy. Szívesen hallgatom, csak ne vegye rossz néven, hogy közben tovább varrogatok, mert holnapra el kell készülnöm mindennel.

— Csak folytasd, édesem. Mily fürgén megy a munka a kezéd alatt ! Minő gyönyörű szép atlasz ! Nos hát, — folytatta, — hallottad-e már

valaha hírét a Kent grófságban birtokos kingsbournei Damer-családnak?

Katalin a fejét rázta.

- Hát biz azok, kedvesem, itt voltak már a normánok betörése előtt és pokoli módon büszkéek voltak az eredetükre. De Kingsbourne csakugyan gyönyörű szép ősi birtok s nem kis dolog, ha valaki Damernek mondhatja magát. A Damerek részt vettek a keresztes háborúkban és utóbb is minden más háboruban, míg végre már csak egyetlen egy maradt meg a nemzetségükből. Ez az egy megismerkedett egy chathami bálon Saroltával és tüstént beleszeretett. Másnap tizenöt mérföldnyi messzeségből eljött hozzánk lóháton, hogy tiszteletet tegyen házuknál; meghívott bennünket Kingsbourneba és igazán nagyon figyelmes volt Sarolta iránt. Mi valamennyien borzasztóan örültünk — minő szerencse! Tudniillik a Damerek mindaddig csak nemes családokba házasodtak. Mikor már hetek óta udvarolt Saroltának, egyszer Londonba ment — azt hiszem, ajándékot akart ott venni számára — s ott megismerkedett egy bájos leánnyal. Félig-meddig külföldi leányka volt, egy magyar grófnő s kiütötte a nyeregből Saroltát. A dolog nagyon közről érdekelte hugomat, egyáltalán mindnyájunkat, bár kötelező szó még nem esett köztük és semmi sem volt még elvégezve. Tehát feleségül vette azt a szép leányt s hazavitte Kentbe. Isten tudja, sohase azóta se láttam oly szép szemet. Olyan volt az, mint két sötét csillag, tele tüzzel és ragyogással. Mikor Sarolta már férjhez ment, egyszer Kingsbourneban töltöttünk egy napot. Mrs. Damer bámulatosan zongorázott. Voltak, akik azt mondták, hogy lélekteljesen játszik, egész lelkét beleönti a játékba, de reám már akkor azt a benyomást tette, hogy hervadozik, mint egy kis beteg madár. Az elsőszülött fia katonának állt, ezeket té-

kozolt el és majdnem tönkretette az apját, ki kénytelen volt mindjobban megterhelni adóssággal Kingsbournet. A fiatalember végre szerencsétlenül járt egy futtatáson s temérdek adósság derült napvilágra. Rebesgették, hogy el kell adni az egész birtokot, a családi ereklyéket és képeket szélnek eresztetni. De a Damerek mindig rajongó szeretettel ragaszkodtak az ősi birtokukhoz; csak a fiatal tiszt volt kivétel; ereiben anyjának vére folyt s nem törődött mással, csak a lóval meg a kártyával. Most már nem volt más menekvés, mint hogy Damer Anthony, az ifjabbik fiu, ki a diplomáciánál szolgált, gazdagon házasodjék. Az apja ki is vitte, hogy feleségül vett egy gazdag leányt. De az fölöttrébb különös, rosszul nevelt s hozzá meglehetősen csúf teremtés volt. Anthony, amennyire tudom, sokáig szabadkozott kézzel-lábbal e házasság ellen; de a leány halálosan belélszeretett, mert feltűnően szép férfiu s végre még sem tehetett mást, mint hogy feláldozta magát a családért.

— A nyomorult! — kiáltotta Katalin — Hogyan tehetett olyat! Hogyan bocsáthatta áruba a saját személyét.

— Édes Katalinom, ha ismerted volna az öreg Damert és láttad volna Kingsbournet, magad is jobban megértenéd.

— Azt hiszi? — mondotta Katalin s felállt. — Kérem, csak folytassa. Közben én felpróbálom a ruhám, mert nagyon sokat kellett átalakítanom rajta.

Miközben leveleközött, miss Thom szemügyre vette az ifju leány karcsu termetét, póre, vékony karjait és nyakának szép hajlását.

— Istenem atyám, — kiáltotta, — igazán olyan vagy az alsószoknyácskádban, mint egy gyermek.

— Talán inkább olyan, mint egy csontváz. De kérem, folytassa és mondja el, mi lett Damer Anthonyból?

Miss Thom, ki nagyon megörült ennek a fel-
szólításnak s kellőképpen értékelte azt a ritka sze-
renccsét, hogy oly elsőrendű hallgatója van, foko-
zott gyönyörűséggel folytatta:

— Az öreg Damer elégedetten és boldogan
halt meg, mrs. Damer pedig nemsokára azután
csaknem életét vesztette egy automobilszerencsét-
lenség következtében, mely Franciaországban érte
utol. A hátgerince sérült meg s azóta tehetetlen
nyomorék. A Rivierán lakik előkelő nyaralóban,
orvosok és ápolónők és kényelem veszi körül. Na-
gyon kimélik és kényeztetik. Mert úgy mondják,
borzasztóan ingerlékeny, folyton az urát vádolja,
hogy ő volt oka a szerencsétlenségének; amiből
persze egy árva szó sem igaz és pokollá teszi az
életét a határtalan szerelemfáltásával. Nemsokára
a szerencsétlenség után elvesztette vagyonát az
utolsó fillérig egy amerikai vagy afrikai bánya-
spekuláción s így ahelyett, hogy megtartotta volna
a család számára Kingsbournet, bérbe kellett adni
az ősi kastélyt és birtokot, ami emberemlékezet
óta nem történt meg soha, hogy teljék az élet-
fentartására! Ugy hallom, borzasztóan tékozló.
Anthony valami követségnél van és keresetéből
él. Mondják, hogy bámulatosan jó a feleségéhez,
béketűrő, mint egy angyal, a szive megtört s éle-
tének minden öröme oda.

— Köszöni az apjának, — mondotta Katalin
felindult hangon. — Most pedig kérem, mondja
meg, hogyan áll rajtam ez a ruha, — folytatta s
beszéd közben megfordult.

Különös látvány volt: az a karcsu leány párisi
roalettjében, a háttérben a silány kárpit, a vedlett bu-
tordarabok s előttük bíráló szemmel a szegényesen
öltözött koros nő, félrebillent kalappal a fején, de a leg-
őszintébb érdeklődés kifejezésével a ráncos arcán.

— Egyszerűen elragadó, édesem! Az udvar-

nál vagy akármlly más előkelő társaságban is megjelenhetnél benne.

— Akkor, mint a gyermekek mondanák, tegyünk úgy, mintha társaságba készülnénk én tüstént felszentelem az új bundámat. — De előbb át akarom adni örökségül a két luxus-tárgyamat; ezt a melegen tartó palackot meg a gyorsforraló készülékemet.

— Nem, nem, nem, — szabadkozott miss Thom — semmi körülmények közt sem.

— De igen, el kell fogadnia s ráadásul még a mintakosaramat s ezt a csinos kék párnát is. Lehetetlen magammal cipelnem s igazán mondom, nagyon jó kis párna. Mit adhatnék még? — kérdezte s körülnézett a szobában.

— Ha már tőlem kérdezed, édes Katalin, legjobban a fényképeddel örvendeztetnél meg, — mondotta miss Thom s a kandalló párkányára nézett.

— Azt hiszem, éppen még csak egy van belőle, azt majd egy szép rámába teszem.

Aztán átnyújtotta miss Thomnak egy tetszetős, daliás uriember arcképét s így szólt:

— Ez volt az én atyám.

— Ne mondd, kedvesem. Hogyan, így csinos ilyen fiatal ember volt?

— Jóval fiatalabbnak látszott, mint aminő valósággal volt. És úgy szerette mindenki.

— Ugy-e, hogy elvesztette a vagyonát?

— Hm, bizony, — felelte és elfordult, hogy visszategye helyére a képet.

— Ott is egy katonatiszt arcképét látom; megnézhetném közelebbről?

— Hogyne, ez Setlitz Károly herceg, az a házaspár meg Muralto herceg és felesége. Cannesban ismérkedtünk meg velük.

Miss Thom biccentett a fejével s tiszteletteljesen forgatta kezében az arcképeket. Igazán boldog pillanata volt ez életének.

— S ezek a fiatal urak, mondd édesem? — kérdezte, félrebillentve a fejét.

— Nem, egyik sem.

— Oh, ne mondd, kicsikém, bizonyos vagyok benne, hogy egész sereg bámulód volt.

— Nem voltam szerelmes életemben, legalább két percnél tovább soha s kegyed, miss Thom?

— Nos, gyermekem, bevallom, hogy volt egyszer egy csinos fiatalember, a tiszteletes urunk fia, kít igazán szerettem. Miért ámtanám magam s miért ne mondanám meg neked? Egyszer egy nefelejts-bokrétát adott és megcsókolt, aztán Nyugat-Indiába ment és meghalt sárgalázban.

— Hát ez volt a szerelmi regénye, miss Thom! Szeretném tudni, milyen lesz az enyém, vagy hogy lesz-e egyáltalán?

— Bizonyára megleled a szerencsédet és fényesen mégy férjhez. Nem szívesen mondom ugyan a szemedbe, de igazán nagyon csinos, nagyon bájos leány vagy és . . .

— Jaj, miss Thom! Madárijesztő vagyok én. Nézze csak a karomat, a nyakamat. De ha valamikor kéröm akad, maga lesz az első, akinek tudtára adom.

— Áll az alku!

— Helyes. Most pedig térjünk át másra. Az imént azt mondotta, hogy ismeri a saját hibáit, ha ugyan lehet hibának mondani azokat. Mondja meg az én hibáimat is.

— Oh, kedvesem, — kiáltotta miss Thom s hátrált egy lépéssel, — nem, nem, nem, igazán nem volnék képes reá.

— De kérem, tegye meg, csak akarnia kell. Ragaszkodom a kérésemhez.

— De igazán, nem neheztelsz meg reám?

— Nem, becsületszavamra, nem.

— Megmondom hát, hogy borzasztóan büszke

vagy, aztán meg, édes Katalin, néha kissé rideg és gunyos a természeted. Miss Mullett fején találta a szeget, amikor azt a nevet adta reád, hogy: „a kevély Katalin.”

— Ugy van, magam is úgy érzem. Tudom, hogy büszke vagyok. Hadilábon is állok folyton a büszkeségemmel s igyekszem elnyomni magamban, de hát velem született az és zsarnokoskodik rajtam. Hiszen eleinte én is részt vettem itt a társasjátékokban és a kártyapartikban s mikor Müller ur énekelt, kísértem a zongorán, de mikor itt van az a miss Casson és szokott ostoba módján hancurozik a fiatalemberekkel, kikapja kezükből a kártyát és nyers szavakkal dobálódzik, egyszerűen képtelen vagyok a szobában maradni és megóvni udvariasságomat; de elhiheti, hogy mindig igyekszem erőt venni magamon.

— Tudom, édesem; jó kis leány vagy és nehéz időket láttál. De remélem, jobb napok virradnak reád. Most pedig — tette hozzá s felállott — megyek.

— De magával viszi, amit reá örököltem. A fényképet, a munkakosarat, a kék párnát s azt a két luxustárgyat.

— Egészen meg vagyok hatva, de nekem igazán nem kell semmi, hogy friss emlékezetemben tartsalak, kedves Katalinom. Nem kell ahhoz látható emlék. De nem gondolnád . . . — kérdezte és elakadt a szava.

— Mit?

— Nem adnád azt a párnát inkább a szegény miss Mullettnek?

— Szó sincs róla, — felelte Katalin röviden és szárazon.

— De tudod, édes gyermekem, nagyon fogja bántani, ha meglátja a gyorsforralómat meg a munkakosaramat, az aztán mégis kinos egy kissé.

— De én nem szenvedem miss Mullettet.

— Tudom, tudom, senki se szenved rajtam

kivül s éppen ez az, ami oly borzasztóan szomorú. Hiszen elismerem, hogy nehéz megférni vele és hogy megmarja az embert, de, tudod, az embernek meg kell gondolni, hogy öreg és szegény és nagyon sokat szenved a csúza és sok más nyavalyája miatt. Azonkívül pedig nincsenek kedves kilátásai s azt hiszem, kedves emlékei sem. Velem is sokszor bánik nyersen és kiméletlenül, de nem veszem föl tőle. Igazán jobban szeretném, ha neki adnád a párnát, úgy van, igazán, jobban szeretném. Tudod, — tette hozzá hízkelkedő hangon — hogy egyszer már neki is legyen egy kis öröme, szegénynek.

— Hát nem bánom, miss Thom, de csakis a maga kedvéért.

— Ez nagyon szép tőled, áldjon meg érte az Isten! De most már igazán megyek, — mondotta s felvette a párnát. — Nem, nem, neked nem szabad lejönni velem.

— Természetes, hogy lemegyek; remélem, nem találkozom senkivel. Tudniillik szeretném sajátkezűleg elhelyezni e dolgokat a szobáiban, mert bizonyos akarok lenni benne, hogy csakugyan magához kerülnek. Jegyezze meg, hogyha ezeket elajándékozza, sohase beszéljek magával.

Amely fenyegetésen mindketten jót nevettek.

A lépcsőn felrohanó kis japáni ugyancsak bábmész arcot vágott, mikor feltűnt előtte miss Thom egy kék párnával, melyet diadalmasan szoritott a szívéhez s még jobban elbámult, mikor látta, hogy miss Broome lebegő fehér ruhában és cobolyprém köpennyel a vállán nyomon követi s egyik kezében egy melegtarló palackot, a másikban egy önből készült teamelegítőt szorongat.

VI.

Miss Broome szerdán délután ott várta urnőjét a charing-crossi állomáson. Végre megérkezett!

az öreg hölgy egy utiládákkal megrakott omnibuszom; meglehetősen izgatottnak látszott, mikor magához intette Katalint s így szólt hozzá:

— Oh, itt vagy hát! Azt hiszem, kissé sok bajt vettem magamra. Kérlek, vedd át a kézitáskámat s az ernyőmet, keress egy hordárt és fizess ki a kocsist, itt a pénz — négy shilling — borra való fölösleges. Közben én majd megváltom a jegyeket.

És eltűnt a sokaságban.

De csakhamar újra megjelent, még pedig ragyogó ábrázattal.

— Oh, kedves gyermekem, képzelj csak, nagyon kedves utitársaim lesznek! Itt van a jegyed, — második osztály — remélem, találsz magadnak jó helyet. Kérlek, vedd magadhoz a kézitáskámat, de vigyázz reá, le ne vedd róla a szemed.

Eközben hozzájuk verődött egy jókedvű nagytársaság és magával vitte lady Warbecket a szalonkocsiba. Katalin, felkapva a nehéz kézitáskát, hamarosan felkapaszkodott egy második osztályú kocsira s elfoglalta a fülkében még szabadon maradt hatodik ülőhelyet. Szemközt vele egy bánatos szemű, udvarias kis francia nő ült s elvette tőle a nehéz táskát, mikor felszállt. A perronra néző ablakoknál két affektáló, feketeruhás nőszemély ült, az egyik egy vörös bőrrel bevont ékszerdobozt, a másik egy kis ölbe való kutyát tartott a térdén.

— Komornák, — mondotta magában Katalin.

Hat óra jóval elmult, mikor megállt a vonat Bargrave kicsiny megállóhelyén. Temérdek málhát raktak le a vágányokra, nem csekély bosszuságára a rendelkezésre álló öreg portásnak s az egyetlen hordárgyerekeknek. E roppant torlasz köré gyorsan odasereglett a sok inas és komorna, a különböző hölgyeket és urakat pedig az állomásra eléjük küldött autókhoz kalauzolták.

Mikor Katalin a cselédsereghez csatlakozott,

élesen bíráló szemeket vetett reá az a két fekete-ruhás, fanyar nőszemély, akivel egy kocsiszakaszban utazott idáig és sokat jelentő pillantásokat vetettek egymásra.

— Tehát ez a nőcske is csak olyan cseléd, mint ők, bármily fennen hordta az orrát!

Lady Warbeck komornája, mikor meggyőződést szerzett róla, hogy urnőjének óriási kosárládái is megérkezik, szerényen követte a cselédnépet a számukra rendelt omnibuszhoz. Kilenc utitársa volt s ő meg a kis francia nő — időközben megtudta róla, hogy Varesi hercegnő komornája — a legbelső ülésekre kerültek egymás mellé, a két volt utitársnőjükkel szemközt. Az impulsiv mademoiselle, jelét akarva adni rokonszenvének és vonzalmának, titkon megragadta s melegen megszorította Katalin kezét, aki megfelelően viszonzta ezt a szorítást; ellenben a másik két hölgy tüntetőleg semmibe se vette Katalin jelenlétét s tüstént élénk beszélgetésbe rohantak két komornyikkal. Még a francia nő is reátalált egy földijére, úgy hogy miss Broome egészen magára maradt a gondolataival. Végtelenül szomorúak voltak ezek a gondolatok; Katalin úgy érezte, mintha valami keménység szorongatná belül a torkát és könnyek égnének a szemében. Mély sebesett büszkeségén, önbecsülése porba volt gázolva.

— Miért indulsz fel úgy, miért vagy oly ostoba? — szólalt meg benne egy szigorú hang. — Nem tudod már, mint ostromoltad lady Warbecket, hogy fogadjon szolgálatába s hogy valósággal úgy csikartad ki a beleegyezését? Hiszen hogy feledékeny és szeszélyes, előre tudhattad; talán azt remélted, hogy ő maga bajlódik majd a podgyászával és helyyel fog megkinálni a villamos broughamjében? Ime, itt van most az alkalom, hogy megszabadulj London szennyétől, a számodra egyesegyedül hinálkozó alkalom. Szedd hát össze magad és

legyen eszed, mert máskülönben nem érdemelsz mást, mint hogy visszatérj a Blessington-Placere, hogy ott élj és ott halj meg.

— Hat mérföldnyire van ide Bargrave, — jelentette ki egy gentleman gentlemanje. — No, szeretném én, ha mi is ily messze laknánk az állomástól. Mégis csak jobb a város.

Katalin e hat mérföldnyi uton úgy tett, mintha aludnék. Egyenesen ült helyén és görcsösen szorongatva lady Warbeck kezitaskájának fogóját, lehunytt szemmel bár, mégis figyelt minden kiejtett szóra. A kevély Katalin az egész hosszú időn át keményen leckéztette magát és szilárdul elhatározta, hogy báior lélekkel és mosolygó arccal fog eleget tenni új kötelességeinek. Erősen elhatározta, hogy alkalmazkodni fog környezetéhez, persze azzal a titkos fentartással, hogy mindegyikhez, csak ehhez nem.

Végre úgy tetszett, mintha az omnibusz leért volna az országútról s most süppedősebb úton jár. Nemsokára ezután meg is állt egy irombán nagy, tornácos, nyílt kapubéjáratu, fehér ház előtt, amelyből világosság áradt az érkezők elé.

A jövevényeket itt egy jól táplált, urias formájú főkomornyik köszöntötte udvariasan és útba igazította kit-kit a saját szállása felé.

Katalint egy seiyemharisnyás, fekete atlasz térdnadrágot viselő, hajporos inas szólította meg :

— Kinek komornája a kisasszony ? — kérdezte nyájasan.

— Lady Warbecké.

— Rendben van, akkor kérem, jöjjön velem ; a podgyász is fenn lesz mindjárt.

És méltóságteljesen eredt utnak előtte egy melléklépcső felé, hol átadta egy csinos szoba-leánynak, mondván :

— Miss Baker, ez az ifju kisasszony lady Warbeck komornája. Kisérje fel, kérem.

— Helyes, mr. Wing. Jöjjön csak velem, — fordult most Katalinhoz, azzal erősen suhogtatva a selyem alsószoknyáit, felvezette a második emeletre egy tágas, villamos fénnel megvilágított hálószobába, hol vidám tűz pattogott a kandallóban.

— Mindjárt itt lesz ladyjének minden holmija, — mondotta. — Segitsek-e megkeresni a kulcsokat?

— Köszönöm, ne fáradjon, azt hiszem, kéznél van mind.

— Husz perc késedelemmel érkeztek s az ebéd ideje pontban nyolc órára van kitűzve, mert azután bridget játszanak. Szokott-e játszani kegyed is?

— Néha-néha s kegyed?

— Elhiszem azt, de mennyire! Mult héten tizen-nyolc shillinget nyertem. De mennyire késnek azok a fickók! Ugyan menjen le addig s igya meg nyugodtan a teáját, mielőtt hozzáfog a kicsomagoláshoz.

— Oh, nem kérek, köszönöm; inkább hozzálatok mindjárt, — felelte Katalin s már le is tette a kalapját és a felöltőjét.

— Oh, amint jól esik — felelte a cicomás szobaleány és csipőjére rakva a kezét, úgy nézegette néhány pillanatig a jövevényt. Miss Baker jószabásu ruhát viselt, mely nagyon kitüntette csinos termetét. — Ugy látom, nagyon kimerült, szinte azt mondanám kidőlt, — mondotta, még mindig részvétteljes kíváncsisággal nézve a kopottasan öltözött ifju leányt, kinek egész tartásán meglát-szott az uri származás.

— Csakugyan fáradt vagyok, de szeretnék előbb egy kis rendet csinálni s csak aztán pihenni. Oh, — kiáltotta, mikor kívülről erősen megkopogtatták az ajtót — hiszen már hozzák a holmit.

Katalin, ki tüstént hozzáfogott a kirakodáshoz, a ruhák valóságos tengerének közepette állt, mikor kinyílt az ajtó s megjelent a barátságos szobaleány egy csésze teával.

— Hát csakugyan dolgozik már! — kiáltotta, letéve a tálcát, melyen a tea párolgott. — Tudniillik azt gondoltam magamban, hogy mégis jól esik majd kegyednek egy csésze tea.

— Oh, nagyon is jól! Mily kedves magától, hogy felhozta!

A fiatal teremtés némi zavarral mondotta:

— Gondoltam, inkább magam hozom fel. A többiek, tudja, még ostoba megjegyzéseket találtak volna tenni. Mindjárt észrevettem, hogy maga nem olyan, mint a többiek. Megvan az a rossz oldala az ilyen háznak, melyben sok a vendég, hogy az embernek sokszor egészen közönséges néppel kell érintkeznie. Régen van már az öreg Warbeck-nénál? — kérdezte, miközben Katalin hozzáült a teához és a vajaskenyérhez.

— Lady Warbecket már néhány éve ismerem, — felelte Katalin.

— Ojjé, ritka derék öregasszony, az — folytatta amaz a legnagyobb fesztelenséggel; — mindig tesz-vesz valamit. öltözködik, tereferél, levelet ír. Nemrég azt mondta róla egy hölgy, hogy már tul van a hetvenen. Ugyancsak helyre egy nő. Fogadni mernék, hogy ma este kivágott ruhában és kastollas fejdíszben látjuk. Nem hal meg az soha! Oh, ha a nagymamára gondolok, ki régóta ágyban fekvő beteg a hetvenöt évével, míg lady Warbeck még táncol is! Két évvel ezelőtt még láttam tenniszezni is, ez oly igaz, mint hogy Baker Emmának hívják.

— Lady Warbecknek pompás szervezete van, s hozzám mindig nagyon jó volt, — mondotta Katalin mereven.

— Oh, igen, a szép szóval nem fukarkodik, az az nem kerül sokba. De kegyed persze ismeri tökéletesen az öreget, — tette hozzá sokat jelentő biccentéssel. — Néha igazán érthetetlen. Például legutóbb magával hozta ide hat heti szennyését.

Hinné ezt az ember? Tudniillik nekünk saját gőzmosónk van s ő azt mondotta, hogy előre örült neki. Hát igaz is, hogy gyönyörűen mosnak nálunk s persze pénzbe nem kerül!

És miss Baker nagyot nevetett.

— Gondolom, hogy a ház tele van vendéggel, — mondotta Katalin, hogy mondjon valamit.

— Jaj nekem, tisztára zsufolva van s az utolsó pillanatban el kellett helyezni még két váratlan vendéget is. Itt van a hercegné is. De tudja, az aztán egészen előkelő egy hölgy. Nem lehet egy szót se vetni ellene, habár a herceg oly öreg, hogy a nagyapja lehetne. Mily kedves, nyájas egy teremtés! Egészen más, mint a lady Becke, kitől megszökik minden komornája. Néha az is megfordul nálunk. Nagy gyönyörűség, mondhatom! De hallom, hogy csengetnek a rózsaszínű szobából! Sietek.

És már künn is volt.

A tea nagyon jól esett Katalinnak, ki egy egy kissé még melegezett a kandallónál, hogy aztán annál könnyebben folytathassa munkáját. Mikor pártfogója belépett a szobába, már javában tett-vett ismét az uti kosarak körül.

— Nos, Katalln, — kiáltotta szokott hangos, vidám módja szerint — látom, itt vagy és szorgoskodik! Helyes. Mint boldogulsz? Már ennyire vagy? Hiszen ez nagyszerű. Ugyan hol szálásoltak el?

— Még nem tudom.

— Remélem, közelemben. Ugy látom, legalább már kaptál teát.

— Kaptam, köszönöm.

— A hercegnő eltévedt az autójával s csak tíz perccel ezelőtt érkezett meg. Elragadó egy teremtés, mondhatom neked, hogy egyszerűen elragadó s négy napig fog itt maradni. Két bálát fognak rendezni a kedvéért. Azt hiszem, össze fogunk barátkozni egymással. Most pedig engedj gondol-

koznom, — folytatta és körülnézett a szobában. — Azt hiszem, ma estére az ametisztel díszített ruhámat veszem reám. Minden az első benyomástól függ, nem igaz? Hát elfáradtál? — kérdezte hirtelen, észrevéve az ifju leány elcsigázottságát.

— Csak egy kissé.

— Oh, jer ide csak, jer ide csak. Semmi az. A komornának kényelmes dolga van s te órák hosszágig ültél. Most jut eszembe, remélem voltál Marshall és Snelgravenél a selyemért és becserléd a tollakat Harrodnál?

— Oh igen.

— Akkor itt van az ékszerdobozom kulcsa. Keresd elő a violaszín bársonycipőmet és a halovány szürke svéd keztyűmet, is — tette hozzá lady Warbeck; azzal már le is ült a tükör elé s kezdte leszedegetni a vendégfürtjeit.

— A frizura kissé magas a hajdiszhez, — folytatta. — Utközben nagyon jól mulattunk, egész uton ütöttük a bridget s nyertem öt fontot, úgy hogy ingyen tetűk meg idáig az utat mindketten, jobban mondva mrs. Corben költségére. Legyen reá gondod, hogy itt ne felejtsem az erszényemet, mert ebéd után megint lesz játék. Miss Blance, a nagy tekintély, itt van s égnek a vágytól, hogy lássam, mint játszik . . . Hm . . . igen, így nagyon csinos a hajam. Igazán, valóságos művésznő vagy. Most pedig még egy kis pirosságot. Ide! A violaszíntől oly sárgának látszik az arcom.

Katalin hideg, reszkető kézzel fűzte össze a violaszín bársonyderekat, felrakta urnőjére az ékszer, kézhez adta az erszényt, valamint a keztyűt s elégtétellel látta, hogy urnője jóleső mosollyal nézi a tükörben a reáfordított fáradságnak eredményét.

— Igen, kijelentem, hogy egészen jó formám van, — jelentette ki. — Katalin, határozottan nem alaptalanul dicsérted magad. Valóságos kincs vagy te. De most még sok dolog vár reád. Mindenek-

előtt fel kell akasztanod a ruháimat, hogy össze ne gyűrődjenek, aztán rendbe kell szedned a keztyűimet és a csipkéimet, Azonkívül pedig ne felejts selyempapirost¹ tenni a ruhaderekak közé. Ha nem volna oly késő, diktálnék még egy rövid levelet, de hát sietnem kell. Pá, pá, ügyelj magadra, gyermekem! — s az öreg hölgy kisuhant a szobából.

Katalinnak ugyan fájt a feje, meg a dereka, de igazi asszonytermészetével nem pihent, míg el nem végezte munkáját. Felakasztotta és gondosan elrakta urnőjének drága és kényes toalettárgyait. S eközben azt gondolta magában, hogy ez a foglalkozás még mindig jobb, mint London piszkos utcáin futkározni vagy sovány ellátással és hozzá nem méltó bánásmóddal hideg padlásszobában tanyázni. Mikor elkészült mindennel, oda állt a magas tükör elé és elgondolkozva nézte saját képét. Mily halovány és mennyire meglátszik rajta a gond! „A kevély Katalin” — suttogta. — „Igen Katalin, a komorna”, vagy még inkább az „éhes Katalin!”

Nos, azt a kis éhséget még el lehet viselni, bár jó lett volna egy kis olyan vajaskenyér. De itt legalább tágas, szellős szobában van, kényelmes pamlagon pihen és pompás tűz ég a kandallóban.

Merengéséből hangos beszéd és csókcsuppanása térítette vissza a valósághoz. Gyorsan felszökött s alig hogy felgyújtotta a villamos fényt, lady Warbeck, ki most tíz évvel idősebbnek látszott, mint néhány órával ezelőtt s vele együtt megjelent egy sárga toalettes, gyémántoktól csillogó magas termetű, csinos hölgy.

— Meg kell néznem, kedvesem, hogy rendben van-e minden nálad s hogy nem szenvedsz-e semmiben hiányt, — mondotta az idegen nő. S mikor tekintete a kusza és álmos Katarinra esett, kérdő tekintettel elhallgatott.

— Jaj nekem, — kiáltotta Lady Warbeck félig

kacagva, félig meghökkenve, — igazán tökéletesen elfelejtettek s te most virrasztottál miattam! Ez a hölgy Lady Constance Barre — s vendéglátó háziasszonyához fordulva: — Bemutatom neked miss Broomeot, a társalkodónőmet. Tudod, akit említettem levelemben.

— Igen, igen, — bólintott lady Constance, közeledve és Katalinhoz intézve szavait: — Azt hittük már, el se jött. Borzasztó felfordulás volt nálunk ma este. Lady Glendower elvesztette a podgyászát, a hercegné pedig eltévedt. De mondja csak miss Broome, remélem, vacsorázott?

— Nem vacsoráztam, de igazán nem baj.

— Hiszen az borzasztó! Kegyed akkor éhezik. Tüstént rendelék valamit, egy kis vacsorát a tanulószobába.

— De igazán nem is vagyok éhes, — tiltakozott az ifju leány. — Oh kérem, ne zavartassa magát miattam.

De lady Constance már a folyosón levő telefonhoz sietett. Eközben lady Warbeck ásitva ült le a kanapéra s ásitva kezdte levenni a cipőjét.

— Igazán borzasztóan vádol a lelkiismeret, — mondotta a ház asszonya, visszatérve. — Pedig megtettem minden intézkedést. Kegyed a szomszédos öltözőben fog hálni, nappalra pedig a tanulószobát rendeztettem be számára. Elég ha átmegy a folyosón, ott fogja lelni terített asztalát s megrendelhet magának mindent, amit csak kíván.

— De Katalin miatt nem szükséges aggódnod, — szabadkozott kissé ingerült hangon lady Warbeck, ki boszankodott egy kissé magában unokahugának magyarázatai és mentegetődzése miatt. — Miss Broome nem tart számat semmi különös figyelemre s nem veszi rossz néven, ha nem tartják számon. Mit kívánhatna még? Katalin, kedvesem, míg itt várakozol, szépen kigombolhatnád a dereka-

mat, aztán elzárhatnád ezeket itt, — mondotta, átadva a leánynak a nyakékét s a karkötőit. És ásitva tette hozzá: — Oly álmos vagyok! Ha megkaptad a sandwichedet, legjobb lesz lefeküdnöd. Reggel nyolckor majd hozd be a teát meg a leveleimet. Most akaszd el gondosan a ruhámat. Másra nincs szükségem. Jó éjszakát. — És bucsuzásul odartotta fonnyadt arcát Katalinnak.

Lady Constance, ki a háttérben várakozott, hallgatagon tanuja volt ennek a kis jeleneinek. Mily kedves és uri leányt szerzett magának a ő Karolin nénye komornának és társalkodónőnek! Mily okos egy öreg asszony! A szegény leányka oly sajtószeroen elnyomott, bátortalan gyermek benyomását tette reá. Próbáltak volna csak magára hagyni a szobájában vacsora nélkül egy igazi komornát, majd csapott volna az lármát!

— Kérem, jöjjön át most velem a folyosón, — sürgette egy dallamosan tiszta hang. — Ugy, már van itt valami ennivaló, — jobb későn, mint soha — leves és hideg szárnyas. Jól van, Frederick, — mondotta aztán a szolgának. — Remélem, elhiszi miss Broome, hogy számítottam reá. Láthatja, hogy a tűz fel volt gyújtva a kandallóban, de lady Glendower izgatottsága és kétségbeesése miatt az elvesztett gyémántjai és toalettjei után, meg aztán vendégeimnek amiatt a gyanítása miatt, hogy a hercegnét talán súlyos automobilbaleset érte, megfeledkeztem minden másról.

Katalinnak úgy látszott, az volt már a sorsa, hogy mindenki megfeledkezzék róla. Előbb lady Warbeck, most pedig ez a kedves, bájos hölgy, aki ott szemközt állt a leánnyal az asztal előtt, aggódva nézett reá és rendkívül előkelő benyomást tett hullámos sárga atlaszruhájában és szép tartásu fejével, sötét hajával, melyben ragyogó gyémántok csillogtak.

— Igazán olyan, mintha már nem is élne, — tette hozzá -- s nem megyek el innen, míg ki nem itta ezt a vörös bort.

— Köszönöm — mondotta Katalin s ivott egy kortyot. — Nem ebédeltem. Be kellett vásárolnom egyet s másit lady Warbeck számára és sietnem kellett. Mert azt, hogy ide jövök, hirtelenében határoztuk el, szombaton.

— Nem fogadna el még egy combocskát? Első . . . társalkodónői állása ez kegyednek?

— Igen. Nem kérek többet, köszönöm.

— Nos, ne felejtse, hogy kegyednek ez a birodalma. Asaját külön szalónja. Itt olvashat, — folytatta, a könyvpolcok hosszú soraira mutatva kezével — írhat és zongorázhatik. A házunk most éppen telidestele van főképp azok miatt a bálók miatt. Minden kuckó el van foglalva s az asztalra se lehetnének fel még egy terítéket, egy érsek számára sem, de jövő héten, remélem, szerencsénk lesz, hogy közenk fogadhatjuk. Hiszen lady Warbeck egy darab ideig még itt marad. Holnap küldök kegyednek egy nyaláb ujságot és folyóiratot, azonkívül pedig bizonyára érdekelni fogják az üvegházak meg a park.

— Kegyed nagyon kedves, hálás is leszek érte, de nem lesz reá időm, mert segitenem kell lady Warbecknek az öltözködésnél, varrnom is kell számára, a levelezéseit is én végzem helyette.

— A levelezését! Oh, szegény gyermek! Nem irigylem érte! — kiáltott lady Constance vidám kacajjal. — De most már igazán megyek. Tehát a hálósobája szemközt van, közvetlenül lady Warbeck hálósobája mellett. Kis szoba, de délnek néz. Jó éjszakát. Nem kételkedem, hogy jól fog aludni.

És mosolyogva elment.

Katalin e beszélgetés után testben, lélekben jobban érezte magát; egészen újraéledt a nyájas szavakon, nem is szólva a levesről meg a vörös-

borról. Szobájában meglelte saját utiládáját is, melynek szíjai előzékenyen ki voltak csatolva és jó tűz égett a kandallóban. Kedves kis szoba volt fehér butorával és rózsaszínű falaival, függönyeivel.

Katalinnak megakadt a szeme egy íróasztalon, a könyveken, egy nagy szekrényen s úgy érezte, hogy a szobának levendulaillatú üde levegője van.

Oh, mily más volt ez, mint a Blessington-placei ház szobája!

Katalin oly fáradtnak érezte magát, hogy fájt minden tagja s nem tudott eléggé gyönyörködni sem; de makacs önszeretete miatt sem örvendhetett még zavartalanul megjavult kilátásainak. Ime, van kényelmes nappali szobája, vannak könyvei s övé ez a pompás ágy. De milyen ágy! Azóta, hogy utoljára volt Délfranciaországban, nem pihent ily kellemesen hivatató ágyban, melyből nem hiányoztak a boldog emlékezetű váncosok sem. Amint most lepihentette fejét e párnákra, bámulatosan rövid idő alatt utolérte az álom. Így ért véget első napja Broome Katalinnak, lady Warbeck komornájának.

VII.

Lady Constance barátságos jóslata beteljesedett, mert Katalin addig aludt, míg halk léptek zajára s egy keményített kartonruha ropogására fel nem ébredett. E ropogós ruhának a tulajdonosa régi tapasztalatra valló gyors, ügyes mozdula tokkal tett-vett a szobában, kinyitotta az ablaktáblákat s elkészítette a fürdőt. Mikor aztán a csinos, rózsaszín cirádás fehér teás edényeket is odarakták az ágya mellé: Katalin az első pillanatban sehogy sem emlékezett rá, hol is van voltaképpen. Vajjon csak rossz álom lett volna a közelmúlt története? Azért ébredt-e fel most, hogy visszatérjen egykori fényűző életmódjához?

A szobaleány is meglepődöttnek látszott és

figyelmesen nézte az ifju hölgyet. Hogy ez a csinos, álomtól ittas teremtés, ki hosszú, nehéz hajfontaival és finom csipkés hálóköntösében ott fekszik az ágyban, csakugyan az a félig megdermedt, holtrafáradt leány volna, kinek oly jószívvvel viselte gondját az este? Ugy van, minden bizonnyal urileány ez a komorna. A keze, a beszéd módja, egész külseje, mind arra vall s a házvezetőnő is külön megparancsolta, hogy a tanulószoba lakóját jól kell kiszolgálni.

— Lady Warbecknek már bevittem a teáját, — mondotta bizalmas hangon. — Tehát nem kell még fölkelnie.

— Oh, — kiáltotta Katalin megzavarodott tekintettel s hirtelen fölült, mert egyszerre minden az eszébe jutott, — bizonyára már nagyon késő van.

— Lady Warbeck még alszik s a kegyed reggelijét kilencre rendelték meg, tehát sürgős sietnie.

S miss Baker ezzel a biztatással már el is ajánlotta magát.

Alig hogy bezárult az ajtó, Katalin kiszökött az ágyból és gyorsan felöltözött. Amint benézett a szomszéd szobába, éppen akkor ébredt föl lady Warbeck bosszusan, méltatlankodva és zsémbesen. A teája hideg volt és hol a posta? Mert senki mohóbban nem várta a leveleket, mint Warbeck Karolin. Nem bánta volna, ha minden órában kap egy csomóval s ráadásul táviratokat is, megfelelő időközökben. De egy csésze friss tea s a levelei mégis lecsillapították s lady Warbeck végre kijelentette, hogy rossz éjszakája volt, alig hunyta le a szemét, Katalin csukja be újra az ablaktáblákat s megpróbál még egyet aludni a lunch idejéig. Remélhetőleg nem fogja háborítani senki. Katalin ilyképpen elbocsátatva, arra használta föl szabadságát, hogy átsietett birodalmába, hol már készen

várta a reggeli. A tanulószoba ablakából át lehetett tekinteni a nagy parkot. Nemsokára embereket vett észre, kik egyenként vagy csoportosan közeledtek az erdő felől s nemsokára azután, lovaglóruhába öltözötten, bedugta fejét az ajtónyíláson lady Constance.

— Jó reggelt, miss Broome, — mondotta vidáman. — Remélem, kipihente magát? Tizenegykor itt lesz a találkozás a vadászatra. Nem szeretne kijönni és megtekinteni?

— Oh, nagyon szívesen.

— Akkor jöjjön át majd a ház másik oldalára. Megkéstem . . . és már el is tűnt.

Katalin szaporán fölkészült, aztán lesietett a lépcsőn s bátoritanul a nagy csarnokba lépett, hol csakugy hemzsegett a vörösfrakkos urak és a lovaglóruhába öltözött hölgyek sokasága. Óvatosan vergődött át a tömegben s a főbejáró elé jutott, hol akkorra már a vadásztársaságnak igen sok tagja érkezett meg kocsin, autón vagy lóháton és temérdek néző gyalogszerrel. Helyben volt már az ebfalka is a pecérekkel s természetesen az állt az érdeklődés középpontján. Katalin is teljes érdeklődéssel nézte mindezt: a nagy telivéreket, a nyugtalan, türelmetlen kutyákat, az acélos izmu legényeket. Azután helyet szemelt ki magának egy vén szilfa alatt, honnan kitűnően láthatta az ujonnan érkezőket. A ponyjaikon jövő gyermekeket, a társaskocsin érkezett egész családokat, a tekintélyes urakat, kik párosan ügettek föl s alá s a tarifa-reformról és szomszédjaik lovairól beszélgettek. Végre kiözlött a kastélyból a társaság is. Katalin igyekezett megállapítani magában az egyesek kilétét.

Az a kifejező barna képü, karcsu, kifogástalanul öltözött hölgy mrs. Vallance lehetett. Nagyon élénken beszélgetett két urral s nagyon ügyesen

ülte meg tüzes lovát. Sárga autón robogott el mellette egy bájos arcu, chinchilla-prémes hölgy; oldalt egy öreg gavallér kísérte lóháton. Lady Glendower volna az a hölgy? De ez itt mindenestre lady Constance; milyen szépen üli meg ficáncoló pejlovát. Nyomon követte, hermelinprémes bundával a vállán, mrs. Corben, ki egy másik tekintélyes formáju, korosabb hölggyel egy victorián foglalt helyet. Az utoljára érkezők közt robogott elő autóján a falkanagy s föl pattant barna ménjére. A következő pillanatokban szabadjára eresztve, a sűrűségbe vetette magát a falka s az egész vadászlásaság utra kerekedett. Egyik része végigszáguldott a fason, a másik a park fái közt vágott keresztül.

Katalinnak elejétől fogva a szemeibe tűnt egy vadonatu j vörös frakkban pompázó boldogtalan ifju, ki sehogy se birt a csataménjével, egy nyugtalan vérü ir paripával, mely mindenáron utána akarta vetni magát a falkának. Másképp a lovasa. Nyomát sem lehetett azon fölfedezni semmi vadászszenvedéynek; arca halálsápadt volt félelmében, borzasztóan rosszul ülte meg lovát, fölhuzta térdét, magasra tartotta kezét s csak úgy őrizte meg egyensúlyát, hogy görcsösen belekapaszkodott a kantárszárba. A bokros állat szügyébe vágta a fejét, táncolt, kirugott és hátravetette a tajtékot a kifogástalan vörös frakkra. Mikor az össze nem illő pár elrobogott előtte, Katalin hallotta a ló dühös horkolását és lovasának bösz káromkodását.

Az eleven kép lassan átváltozott, az utolsó kocsi is eltűnt. A gyalogjárók, kertészek és lovászok lassan-lassan dolgukhoz láttak és Katalin magára maradt. Minthogy még nem volt tízenkét óra, gondolta, szemügyre veszi a parkot. Céltalanul barangolt aztán a park kapujának irányában, mikor patkók csattogása vontá magára figyelmét.

A rácsos kapun át sebesen vágatva, szabadon röpködő kantárral és kengyelekkel egy gazdátlan ló száguldott feléje. Aztán közvetlenül mellette elrobogott és eltűnt az istállók irányában. Kisvártatva előtűnt egy sántikáló emberalak, kétségtelenül a nyeregből kivetett lovas. Katalin eléje sietett s mikor közelébe ért, észrevette, hogy a kalapja összeroppant, kabátja és bőrnadrágja merő sár; látványnak biz eléggé szomorú látvány volt.

— Remélem, nem esett komolyabb baja, — kiáltotta a leány. — Ugy látom, cserbenhagyta a lova.

— Köszönöm, nincs semmi bajom, — felelte amaz vontatottan. — Csak összerázott egy kissé. Átkozott bestia! Szeretnék golyót röpíteni belé! A szügyébe vágta a fejét s úgy ugrándozott, mint egy bakkecske. Nincs az az ember, aki megmaradhatott volna a nyergében. Nem üli meg ezt senki az egész bargravei társaságból. Egyszerűen nem értem, hogyan tarthat Barre egy ily pokolbeli ördögöt . . . mely . . . bocsánatot kérek, most megfosztott ily pompás mulatságtól. Ilyenre még a pap is káromkodnék.

Azzal levette a kalapját és mélán forgatta a kezében.

Katalin csak nehezen állta meg nevetés nélkül. Az ifju ember pedig — húsz és egynéhány éves, sötéthaju borolvált képű, eléggé csinos, deli fiatalember volt — közben nagy hévvel kereste a zsebkendőjét.

Ugy látszik, elvesztettem, — mondotta. — Pedig förtelmes lehet a képem.

— Odaadjam talán a zsebkendőmet? — kérdezte az ifju hölgy. — Mert az orra hegye eléggé sáros, de be van szennyezve a homloka is.

— Köszönöm szépen, — felelte amaz és elfogadta a zsebkendőt. — Ugy-e, olyan vagyok, mintha mezei munkáról jönnék? — tette hozzá, a bőrnad-

rágjára és a csizmájára tekintve. — Legjobb lesz, szép titkon hazasompolyognom és nem mutatkozni mindaddig, míg ismét elfogadható formát nem öltök. Ma este semmiesetre sem leszek képes megmozdítani tagjaimat. Természetesen kegyed is itt lakik.

A leány igent intett a fejével.

— Akkor, ha nem resteli, hogy velem látják, talán együtt billeghetnénk haza? — Eközben élesen szemügyre vette a leányt és hozzátette: — Sehogy sem emlékezem reá, hogy láttam volna arcát tegnap a vacsoránál.

— Nem is láhatta, mert nem voltam ott.

— De megálljon csak . . . — kiáltotta amaz és hirtelen megállt — Jupiterre! Azt hiszem, hogy láttam már valahol . . . s most már tudom azt is, hogy hol — és diadalmas hangon folytatta: — Mentoneban, két évvel ezelőtt. Nem miss Broome kegyed?

Miss Broome elpirult egy kissé és igenlően bólintott.

— Kegyed is ott volt Carrabas herceg nagy kerti ünnepén. Igen, hogyne, hiszen vllágosan emlékszem reá . . . Kegyed volt a nap királynője s az atyjára is emlékszem . . . Nagyon kedves, nagyszerű uriember volt. Corben vagyok, Corben Montagu. Anyám testi-lelki barátnője lady Constance-nak; együtt nevelődtek.

— Oh, csakugyan? — szólt Katalin.

— Ez aztán a szerencse, — folytatta Corben ur, utnak ereszkedve. — Kegyed bizonyára tegnap késő este érkezett meg. De miért nem lovagolt ki kegyed is?

— Nem tartozom a vendégek közé, — felelte Katalin — csak lady Warbeck kíséretében vagyok itt. A társalkodónője vagyok — egy oldalpi llantást vetett reá, mikor hozzátette: — és a komornája.

— Micsoda? Ugyan? — tiltakozott Corben ur. — Kegyed, úgy veszem észre, tréfát űz velem.

— Szó sincs róla, egyáltalán nem tréfálok, elhiheti.

— De mondja csak . . . nem érthetem . . . — hadarta a másik. — Hiszen kegyednek bömbölő sikere volt, lehet mondani, ég és föld közt lebegett.

Katalin megint elpirult egy kissé s így felelt:

— Most pedig letaszítva és letörve a földön heverek. Kérem, felejtse el, hogy valamikor, mint kegyed mondja, oly „bömbölő“ sikerem volt. Atyám másfél évvel ezelőtt meghalt s én most borzasztó szagény vagyok.

— Fékomadta, ily pokoli balsors! No, de az én szememben mégis a szép miss Broome marad.

— Kérem, ne beszéljen ily képtelenségeket, — mondotta Katalin türelmetlenül.

— És elgondolni, hogy most az öreg Beckynél . . . akarom mondani lady Warbecknél van! Elég rossz dolga lehet nála.

— No, abban téved, — felelte Katalin. — Lady Warbecket évek óta ismerem és végtelenül hálás vagyok neki, hogy magához fogadott.

— Vigyázzon magára, hogy be ne csapja, — kacagott Corben Montagu. — Mert nagy ravasz és nagy zsugori ám az! De helyben vagyunk. Sietnem kell, hogy rendbe hozzam magam. A viszontlátásig a lunchnél.

— Nem hiszem, — felelte Katalin és könnyű bólintással köszöntve, felsietett a lépcsőn, kiszolgáltatva kísérlőjét a cselédség szánakozásának és csufondárosságának.

Katalin nagy munkában volt, hogy megtegye a végső igazításokat egy ragyogó báli toaletten, mely az ágyon volt kiterítve, midőn belépett e ruha leendő viselője s vele együtt mrs. Corben.

— Ez itt miss Broome — magyarázta. — Hiszen egyszer, ugy-e, már találkozott vele?

Ezuttal mrs. Corben mosolygott és meghajolt.

— Oh, hogyan, a minap a városban, — felelte. — A fiam beszélt, hogy a Rivierán volt szerencséje megismerkedni kegyeddal. Tehát, — folytatta, lady Warbeckhez fordulva — ez volna a kegyed toalettje, zöld, zecchinókkal . . . bámulatos! Egyszerűen utolérhetetlen! Tul fog tenni valamennyiünkön. Bizonyára szörnyű munka, felvarni ezt a sok pénzecskéi, ugy-e miss Broome? Mily ügyesen csinálja!

— Katalin, — szólt közbe lady Warbeck — szeretném, ha megcsinálnád ezt a csekélységet mrs. Corbennek, ha elkészültél ezzel.

A leány kérdőleg tekintett fel.

— Igen, igen, kedves miss Broome. Tudniillik nem hoztam el magammal a komornámat, mert már ugyis túl van zsufolva a ház, magam pedig borzasztó ügyetlen vagyok az effélében. Örökre hálás volnék kegyednek, ha megtenné nekem ezt a kis szívességet, — mondotta mrs. Corben kedves, rábeszélő hangon. — Egy egészen csekély átalakításról van szó a báliruhám ujján, az egész nem tart kegyednek tovább három percnél. Megteszi?

Az előkelő hölgy oly kedves és szeretetre-méltó volt, hogy miss Broome természetesen nem tehetett mást, mint hogy biztosította róla, mily örömmel teljesíti kívánságát.

— Kegyed oly szives. Tüstént hozom is — és kisietett a szobából.

— Képzeld csak, — kezdette lady Warbeck — Constance csodálatosképpen egészen beléd háborodott, Katalin és nagyon, de nagyon szeretné, ha ma este megjelenél a bálon, az ő bálján. Külön termet építettek erre az alkalomra s egy híres zenekart rendelték ide Londonból. Pénzzel minden lehetséges. Sohase láttam még ehhez hasonló diszitést, ily pazar virágdiszt. Hétszáz vendéget várnak és oh . . . de hiszen rólad akartam beszélni. Azt mondtam neki, hogy meg vagyok győződve, hogy nem

sokat adsz te arra. Ugy sem ismersz ott senkit és nincs arra való ruhád sem, de azért nagyon szép volt tőle. Connienak nemes szive van. Bámulatós, hogyan gondol mindenkire és szinte boldogtalan volt, hogy tegnap csak éjfélkor kaptál vacsorát, de én megnyugtattam, hogy nem volt az baj.

— Nos, itt van az én kis ruhadarabom, — mondotta mrs. Corben, berobogva az arannyal diszített fekete ruhadarabjával.

Katalin figyelemmel elhallgatta utasításait, megállapította a szükséges változtatásokat, melyek legalább egy órai munkát követeltek és biztosította mrs. Corbent, hogy elkövet minden tőle telhetőt. A hölgy erre lady Warbeck meglehetősen terjedelmű derekára fűzve karját, megkönnyebbült szívvel eltávozott.

Reggel öt óra volt, mikor egy támolygó, kimerült öreg asszony kopogtatott Katalin ajtaján, kérve, hogy keljen fel, vegyen magára valamit és segítsen neki a vetkezésben.

— Ugy érzem, mintha soha többé nem tudnék a lábamra állni. — Így siránkozott. — Előbb bridget játszottunk, aztán vacsoráztunk, azután következett a cotillion és Monty kényszerített, hogy társalogjak vele. Kedv és ügyesség dolgában még akárkivel is felvenném a versenyt a keringőzésben. de az öregség, jaj, az kérlelhetetlen! A cotillion után a második souper következett. Jaj, azt hiszem ez a bál adta meg nekem a kegyelemdőfésit. Most már bánom, hogy nem téged küldtelek oda magam helyett. Igazán okosabb lett volna, ha itt fent kényelemmel költöm el a teknősbéka-leveskémet s regényt veszek a kezembe, mert hetvenhárom évvel ideje már, hogy az ember istenhozódott mondjon a német valcereknek és a rákmayonnaiseknek.

VIII.

A megerőltető társasélet és tánc következmé-

nyei arra kényszerítették lady Warbecket, hogy két napig őrizze a szobát. Hangosan és keservesen panaszkolt balsorsál, mely főképpen azért esett oly nehezére, mert mint kitartóan erősítette, fájdalmasan nélkülözte a hercegné társaságát. Kérdés, hogy a hercegné is épp oly fájdalmasan nélkülözte-e az övét.

A gyengélkedő hölgy mindenesetre felhasználta kedve ellenére való szobafogságát arra, hogy (Katalin segítségével) egész tömeget intézze el a hátralékos levelezésnek. Az íróasztal ugyan dúsan fel volt szerelve kiválóan finom levélpapírossal, de a levélbélyeg-doboz, sajnos, üres volt! Ez hátrázottan súlyos mulasztás volt.

— Igazán furcsának találom, — jelentette ki lady Warbeck. — Mert például Longworthban az ember bérmentetlenül teszi leveleit egy levélszekrénybe. Mig ott voltam, naponta olykor husz-harminc levelet is irtam. Pedig Barre Hugó legalább oly gazdag, ha ugyan nem gazdagabb; neki azonkívül gyermekei sincsenek, az évi jövedelme pedig megüti a huszezer font sterlinget. Határozottan magára vállalhatná a vendégei postaköltségét. Alkalom adtán nem is fogom elmulasztani, hogy ujjmutatással szolgáljak e tekintetben hugocskámnak. Megvallva az igazat, ez az egyetlen pont, amelyen Barreék fukarkadnak. (De mennyi ily pontot lehetett volna felróni neki?) A levelek, melyeket Katalinnak mondott tollba, néha olyanok voltak, hogy Katalin az ajkába harapott, sőt olykor elpirult. Ime egy mutatvány belőlük:

Drága lady Hautcours!

Néhány nappal ezelőtt érkeztem meg erre a gyönyörűszép helyre s máris elragadó élményeim vannak. A ház telidesteti van kedves urinéppel s a vendégek közt van, hogy csak néhányat említsek közülök: Varesi hercegné, lady Marbell, lord Fontenoy, — hiszen ismeri ezt a társasá-

got. Volt már két vadászat és két bál; az egyik itt a házban s mondanom is fölösleges, hogy fényes volt. Barreék nagyszerűen értenek az efféléhez. Londonból hozatták a zenekart, Dél-Franciaországból a virágokat s a szélrózsa minden irányából a vendégeket. A hercegné Constantcenek unokahuga egészen olyan, mint ahire: kedves, elragadó, szeretetreméltó. Mosolyogni fog, ha megemlitem, hogy engem, mint látszik, különösen megszeretett. Ezt észre is vette mindenki. Megigérte, hogy el fogja küldeni nekem a legujabb fotográfiáját, voltaképpen fényképezett másolatát az Academyben levő eredetinek — emlékszik-e még reá, mily rajongva említettem kegyednek mult télen ezt a képet? — és meghívott Beau Rivageba. Remélem, beleilleszíthetem ezt a látogatást a reánk következő nyár programjába.

Körülbelül ugyanez volt a tartalma legalább husz levélnek, melyeket bizonyos üzletszerűséggel szórtak szét nyugatnak, keletnek, északnak és délnek. „Hogyan lehet lady Warbeck ily együgyű!” kérdezte magában Katalin. De az öreg csatabárd ismerte az embereit s tudta, hogy e levelei a meghívások bő aratását fogják meghozni kellő időben és a kellő alkalmakkor.

E fecsegő leveleken kívül, melyek szinte reklámként hatottak Katalinra, feleltek sok koldulólevélre is, melyekben a legkülönösebb megokolásokkal folyamodtak segélyért, még pedig kivétel nélkül pénzért, melynek a levél címzettje közfelfogás szerint bővében volt. De minden efféle levélre mindig ugyanazt az udvarias választ küldötték:

Lady Warbeck tiszteletét küldi és kénytelennek érzi magát kijelenteni, hogy már is oly sokszorosan túlterhnlte magát jótékony adományok jegyzésével, hogy többet tennie, sajnálatára, lehetetlenség.

Az érdeemes hölgy nyilván azok közé tartozott, kik titokban gyakorolják a jót és rettegnék tőle, hogy hirtelen menjen nemes cselekedeteinek, mert soha adomány vagy levélbe zárt csekk nem ment át a titkárnője kezén.

A hercegné s a vendégek túlnyomó része odahagyta Bargraveot s most már volt hely az asztalnál Katalinnak, ki ez időtől fogva nem volt kénytelen egymagában költeni el ebédjét, vacsoráját. A vendégek úgy vették észre, hogy miss Broome nagyon csinos, előkelő megjelenésű ifjú hölgy, ki a bridgenél mindig kész és képes volt „beugrani”, első olvasásra eljátszott mindent zongorán, azonkívül pedig mindig kész volt (feltéve, hogy engedelmet kapott reá) kisebb sétákra s alkalomadtán egy-egy nagyobb gyaloglásra. Lady Warbecknek minténki szerencsét kívánt ez ifjú barátjánéhoz s egy hölgy ezt a megjegyzést tette egy alkalommal:

— A ravasz öreg Warbeckné az ő hagyományos szerencséjével megint oly társalkodónőre, komronára, titkárnőre és rabszolgára, a tökéletesség valódi példaképére tett szert, majdnem ingyen, és meg hatvan fontot fizetnek Clementinek, ráadásul neki adom a levetett ruháimat s még azt sem mondhatom, hogy meg van elégedve sorsával.

— Oh, — felelte a barátnője, — de juss eszébe, kedvesem, hogy kegyed fiatal, vidám és életének virágzó korában van; bálozik, lóversenyre jár, részt vesz vadászaton és későn fekszik. Lady Warbeckkel másképp áll a dolog, neki az idők folyamán sok mindenről kellett lemondania. Oh, ismerem őt — és gunyosan felkacagott.

Katalin is közelebbről és alaposabban ismerkedett meg most lady Warbeckkel s immár nemcsak szeretetreméltó ismerősét és atyjának régi barátnőjét látta benne, kívül azelőtt csak nagy tár-

saságban és bizonyos ünnepélyes körülmények közt szokott találkozni. Szorosabb együttlétük során immár kiünt, hogy az öreg hölgy, minden jólelküisége, humora s korához mértén fiatalos lelkülete ellenére javíthatatlanul szeszélyes, állhatatlan és feledékeny teremtes volt, a pénzt pedig mód nélkül szerette. A levélbélyegek hiánya pedig mérgezett nyilként sebzte a szívét s valahányszor leküldött a hallba egy-egy csomó levelet, oly sirámmra fakadt, mely sehogy sem állt arányban néhány shillinget tevő költségével.

Ám lady Warbeck néha bőkezű is volt s különösképpen a kölcsönadás formájában mutatkozott generózusnak. Szívesen adott kölcsön egy-egy prémesbundát, egy ékszerdarabot, könyvet, sőt szabásmintát is és örömmel ajánlotta fel Katalin szolgálatait is, kijelentve:

— Oh, kedves miss Sommers, Katalin szívesen ki fogja javítani kegyednek ezt a csipkét, mert hiszen semmi dolga sincs.

Vagy:

— Hallod-e, Constance, Katalin a legnagyobb gyönyörűséggel fog csinálni neked egy lámpaellenzőt. Kitűnő ízlése van. Kérlek, engedd, hogy megpróbálja. Tudom, hogy alig várja, hogy megkérde reá.

Ennek aztán az volt a következése, hogy sok apró megbízás lelte meg útját a tannlószobához, egy-egy ruhaderék átalakításától az író toll megtöltéséig. Katalinnak most már alig volt egy szabad pillanata s nem szólva arról, hogy úrnője számára irt, varrogatott, felolvasónője, öltöztetője volt, valóságos közkinccs volt az egész társaság számára. De azt, hogy mrs. Corbennek is folyton szolgálatot tegyen, mégis sokalta egy kissé, mert ez az igen tisztelt hölgy mind sűrűbben jelentkezett a tanulószobában, s egy-egy ruhadabot hozva, kedveskedő hangon így szólt:

— Jaj, kérem, csak néhány öltést, kedves, ügyes kis miss Broomeom!

Ilyenkor le szokott ülni egy székre, nézte, mint öltöget és ügyeskedik, kérdezősködött a muljáról, mindenekfölött pedig s a legbehatóbb érdeklődéssel lady Warbeckhez való viszonyáról. Nagyon óhajtotta volna megtudni azt is, mennyire van beavatva Katalin az öreg hölgy viszonyaiba, főképp a pénzügyeibe.

— Eszerint, miss Broome, kegyed régóta ismeri lady Warbecket s mindig úgy szerette? — kérdezte egy alkalommal.

— Oh, igen.

— De igaz is, ő mindig oly kedves és szeretetreméltó, azonkívül bámulatos ügyes és életrevaló, mindenki kedveli s úgy-e borzasztó gazdag is, miss Broome?

Miss Broome azt felelte erre, hogy lady Warbeck minden valószínűség szerint elég jómódu hölgy, de nem szokott említést tenni vagyoni viszonyairól.

— A végrendeletéről sem? Sokszor kérdezem magamban, hogy vajjon megirta-e végrendeletét?

Ez a kérdés határozottan a legnagyobb mértékben érdekelni látszott látogatóját. Katalin, sajnos, erre sem szolgálhatot felvilágosítással.

— Pedig az rendkívül fontos, — folytatta mrs. Corben szinte tragikus nyomatékkal, — mert hiszen nincsenek rokonai és határozottan képtelen dolog volna, ha végrendelet hátrahagyása nélkül halna meg. Nem gondolja? Mert képzelje el, akkor minden pénze a koronát illelné meg! Tudniillik úgy mondják, — folytatta a hölgy fokozott hévvel — hogy százezer font vagyona van. Minden ruháját Párisban csináltatja és elsőrangú hotelekben lakik. Ékszerének értéke mesébe illő s meg vagyok győződve, hogy az az ékszer, mely legutóbb a bálban volt rajta, legalább tizenötezer fontot ér. Kérdem, kié legyen valaha mindez?

Katalin vállat vont.

Izgatva az egykedvűség által, mrs. Corben mind hevesebb s mind beszédesebb lett.

— Igazán szükséges volna, hogy valaki komolyan beszéljen vele és kikérdezze ügyeinek állása felől. Jóval több már a hetvennél s némelyek, minden rugékonysága ellenére, azt tartják róla, hogy mégis jócskán megöregedett, sőt mr. Lowter egyenesen azt mondta, hogy szemmeláthatóan fogy.

És szelid, hízkelkedő hangon hozzáette:

— Nem beszélne vele kegyed, édes miss Broome? Vagy nem ejtene el egy kis figyelmeztetést? . . .

— Én? Oh nem, a világért sem.

— Bámulom elragadó tartózkodását, de azért mégis puhatolódzhatnak egy kissé. Lady Warbeck magától bizonyára jó szívvvel venné, mert hiszen tudja mindenki, hogy nagyon megszerette magát.

— De kérem, nekem semmi közöm sincs lady Warbeck pénzügyeihez, — felelte Katalin, friss cérnát fűzve varrótűjébe. — És őszintén szólva, egyáltalán nem is érdekelnek.

— Mit fizet kegyednek? — kérdezte mrs. Corben váratlanul.

A leány egy pillanatig reá nézett, aztán mosolyogva így felelt:

— Az mély, nagyon mély titok köztem és lady Warbeck közt.

— Oh, akkor bizonyára valami nagy öszszegről van szó. Talán bizony száz, vagy százötven fontot?

Katalin oly féktelen kacajra fakadt, hogy a kérdezősködő tüstént negyven fontra szállította le fizetését.

A házban minden második-harmadik nap változtak a vendégek, lady Warbeck, mrs. Corben és fia, valamint egy bizonyos Bright tábornok kivéte-

lével, aki tűzről pattant öreg katona, szenvedélyes bridgejátékos és kitűnő puskás volt.

Lady Warbeck mindig a szobájában reggelizett, aztán leveleket mondott tollba és apróbb teendőket eszelt ki Katalin számára. A lunch után kiko-csizott, vagy sétált egyet a kert napos részein, az estéket pedig a játékasztalnál töltötte. Jól és óvatosan játszott és sohasem tett nagyobb tétet, mint százra félkoronát. Nem fecsegett, nem gyötörte a partnerét, kitűnően emlékezett a kártyára és — ami eléggé csodálatos, — kedvesen tudott veszteni. Mrs. Corben sokkal merészebb volt; legjobban szeretett százas point-t tiz shillingre játszani s bár jó játékos volt, némelykor nagyon kellemetlen volt, különösen amikor elhagyta a szerencséje. Olyankor kigyult az arca, rideg és szúró volt a tekintete s jaj volt annak a szegény játszótársnak, aki hibát követett el!

Minthogy Katalin nem volt abban a helyzetben, hogy pénzbe játsszék, természetesen nem is tartozott a tulajdonképpen való játszótársasághoz, ellenben mindig kész volt, végighallgatni az elvesztett pártik és elkövetett hibák részletes leírását.

Lady Warbeck azon kívül, hogy öröme telt a játékban, gyönyörűségét lelte abban is, hogy öltözködés közben elmondotta csatáinak lefolyását és alkalomadtán egy-egy kérdést is tett fel társalkodónőjének.

— Ugyan, mondd meg, Katalin, mit tettél volna ez esetben te!

— Piket játszottam volna, — felelte Katalin, minekutána végighallgatta egy rendkívül bosszantó kudarc leírását.

— Jaj, hová gondolsz, benned nincs se bátorság, se lelemény.

— Lehet; én mindenesetre a biztos játékot becsülöm legtöbbre.

— Amit nem lehetne elmondani mrs. Corbenről. Nem értem, hogyan kockáztatja meg az, hogy szólót játszik merőben rossz kártyára. Mult héten tizenhét fontot veszített s abból tartozik nekem héttel. Nézetem szerint játszani csak készpénzzel volna szabad. Egyáltalán nem értem, hogyan is folytathat ily életet, hogyan járhat előkelő házakhoz, hogyan tehet szert drága toalettekre, hogyan játszhatik oly nagyban és hogyan tölthet minden telet a Rivierán? Mert hiszen határozottan tudom, hogy csekély jövedelme van. Ráadásul nyakán van az imádott csemetéje is, ki nyilván semmit sem keres és megjövendőlkésem, hogy sohasem fog megszabadulni tőle. Szent Isten, micsoda henye, falánk egy kamasz! Tegnap este láttam, hogy négy barackot evett meg desszertnek. Az anyja azt hiszi róla, hogy páratlanul okos és örökösen csak őt emlegeti. Egyebet se hallani tőle, minthogy: — Monty ezt mondja, Monty azt mondja. — De hát ő is csak olyan, mint a többiek, akik hattyúnak tartják a ludjukat.

Időközben Monty is fölfedezte a tanulószobát, vagyis inkább: egyszer elkísérte oda a mamáját s ettől fogva mindennapos vendég lett belőle. Katalin titkos bosszúságára. A tehetséges ifjunak persze meg sem fordult az eszében, hogy egynémelykor alkalmatlan is lehet bizonyos helyen és órában. Korlátolt anyja, ki egy új Dánielt és valóságos lángelmét látott benne, alapjában tönkretette jellemét. Mióta bánni tudott az evőeszközzel, anyjának ajka folyton csak az ő dicséretét zengette, azért is, amit Monty tett, azért is, amit Monty még azután fog tenni.

De hát eddig bizony messzire lemaradtak a várakozás mögött Monty cselekedetei. Például azzal kezdte a pályáját, hogy megszökött az elemi iskolából. Marlboroughban, hol csodákat kellett volna művelnie, a legnagyobb tökfilkónak és dologkerülőnek tartották s utóbb is egyik bajból a másikba

pottyant, a tisztí vizsgán pedig újra meg újra megbukott. Mindamellett a régi hetvenkedő egőista maradt, ki minden kudarcát a balszerencsének tulajdonította. Az anyja meg a gyarló egészségét okolta mindenért és görcsösen ragaszkodott ahhoz a rögeszméjéhez, hogy a fia okos és mindenki szereti . . .

A férfiak dologtalan, kérkedő, semmirekellő ifju számárnak nyilvánították, ki az anyjával tartatja ki magát és oly igényekkel lép fel, mint egy trónörökös. Katalint még mindig az elmúlt napok fénykörében látta. Aközben is, míg nézte, hogyan dolgozik, folyton a harisnyák és keztyűk egész halmazától körülvéve, lelki szemeivel az előkelő miss Broomeot látta benne, ki valaha egy más égtájon válogatott társaság középpontja volt. Ropantul jól esett neki, átballagni a tanulószobába, ott leheveredni a régi kanapéra és beszélni, beszélni, kifejtve életfelfogását és elárulva mulatságos tudatlanságát. Hiába pirongatták s ha Katalin figyelmeztette magaviseletének illetlenségére, hidegvérrel azt felelte:

— Rémesen fáradt vagyok. Az én szobámban nincs kanapé s odalent azt nem tehetem meg. Az öreg Barre kirugna. Kegyed úgy se veszi hasznát ennek a régi butordarabnak s alapjában véve nem is neheztel reám. Nekem gyönyörűség itt feküdni és nézni kegyedet s kegyed ezt megengedheti nekem, mert hiszen semmijébe se kerül.

Pedig Katalinnak egész ellenkezőleg nagy önmegtartóztatásába került, hogy féken tartsa nyelvét. Hogyan mert ez hivatlanul a szobájában lebzselni s ostoba beszédével alkalmatlankodni neki? Körülbelül egykoruak voltak Katalinnal, de a leány úgy bánt vele, mintha évekkal fiatalabb volna, mint ő. Corben Montagu hihetetlenül műveletlen volt s az elméje nem volt felettebb, mint egy gyöngerechetségű tizenéves fiué. Hozzá még átko-

zottul rosszmodoru volt, figyelmetlenül viselkedett a hölgyekkel szemben, mindig a legkényelmesebb széket foglalta el s a folyóiratok legfrissebb számát felvitte a szobájába, hol kénye-kedve szerint böngészett bennük. Szerette kikérdezni az embereket épp úgy, mint az anyja, főképp lady Warbeckről és szándékairól, vagy Barreékről, jövedelmeikről és terveikről.

Egyszer, mikor ismét megtisztelte jelenlétével a tanulószobát, imígyen szólt:

— Miss Broome, mi voltaképpen régi jó barátok vagyunk. Mondja, szabad e rágyujtanom?

— Nem, semmiesetre sem; hiszen tudja, hogy nem szabad megtennie. Ha szivarozni akar, miért nem megy máshová?

— Mert akkor kénytelen volnék nélkülözni társaságát. Hiszen tudja, hogy borzasztóan csodálom és szeretem kegyedet.

— No hát figyeljen reám, mr. Corben, — felelte a leány élesen, — ha ezen a hangon folytatja, akkor el kell hagynia a szobámat.

— Helyes, mr. Corben menni fog, de Monty itt marad, — felelte amaz tréfásan. — Jól van, többé nem szólok kegyedről. Somers Elláról fogok beszélni; nagyon kedves kis teremtés s megkért, hogy írjak neki.

— Nyilván azt akarja mondani, hogy ön kérte meg miss Somerset, hogy írjon önnek.

— Igazán mondom, hogy nagyon szível engem, de nem foglalkozhatom vele eléggé, mert a fiatal Barre, az útonálló, nem tágit mellőle. Ki tudja, talán jobb is így, mert Somers maga még meg találná kérdezni tőlem, hogy mi szándékkal járok s nekem eszem ágában sincs, hogy feleségül vegyem egyik vagy másik leányát.

Katalin egy pillantást vetett a henyélő alakra és szívből felkacagott. A három heti falusi élet-

mód és a jó ellátás nagyot változtatott lelkén, testén. Egészen rózsás színe volt.

— Oh, mily nevetséges egy fiu maga! Hiszen a Somers-lányok nem is törődnek magával s ha valamelyiküknek eszébe találna jutni, hogy törődjék, a mamájukat megütné a guta mérgében. Mondja meg, kérem, mivel biztathatná maga egy leányt?

— Fényes kilátásokkal, — felelte a kamasz, a feje alá téve a két kezét s a szoba mennyezetére nézve.

— Boldogok, akik fényes kilátásokban bízhatnak! A fényes kilátásokból nem lehet megélni, de még ha gazdag volna is, mondja meg, voltaképpen micsoda kegyed?

— Corben Montagu Beaufort vagyok, lord Ravenbill unokaöccse.

— És még?

— Hát ez nem elég mindenkinek?

— Oh nem, senkinek sem.

— Szavamra, — kiáltotta amaz, megfordítva a fejét és dacosan nézett a leányra. — Hát még mit nem kívánna mást?

— Azt hiszem, nagy szüksége van rá, hogy valaki egyszer nyiltan szemébe mondja önnek a véleményét, mert hiszen ön sohase hall egy igaz szót. Ön bedugja a fülét, zsebebe teszi a kezét s úgy járja a világot. Minő életet folytatott ön mindmostanáig? Mire hivatkozhatik ön másra, mint hibákra és mulasztásokra?

Monty fölemelte fejét.

— Oh, csak folytassa, folytassa, — szólt elfojtott türelmetlenséggel.

— Ahelyett, hogy kanapékon henyélne, rossz novellákat olvasna és az anyján élösködnék, inkább nézné szét a világban és keresne meg férfi módjára a kenyerét. Többet tartok akármelyik

lovászlegényről, mint önről. Azok legalább ön-
állóak és függetlenek.

Monty most már egészen fölegyenesedett;
Vajjon hihet a fülének?

Nézze csak az önnel egykoru többi fiatal-
embert, — folytatta a leány, — az mind foglalko-
zik valamivel. Barre Teddy katonáskodik, Somers
Eric ügyvédi pályára készül. De ön még csak nem
is jó vadász vagy lovas s egyáltalán borzasztóan
elpuhult. Mikor ön dicsekszik a vadász- és horgászi
tudományával, az urak egymásra néznek és mo-
solyognak. Ugy van, én magam láttam. A minap
este a hallban, mikor ön háttal a kandalló előtt állt
s az egész társaságnak — oly férfiak előtt, kik két-
szer oly idősek, mint ön s kik már értek el vala-
mit az életben — szokott hivalkodó hangján oda-
kiáltotta „Megmondjam-e *én*, hogyan kell pénzt
keresni?“ — higgye el, azt hittem, megüti őket a
guta mérgeükben. Pedig bizonyára ön is tudna hasz-
nos dolgot művelni. Menjen, tegye meg, legyen
férfi és ne szalmabáb. Gondoljon az anyjára.

— No, ez már mégis sok, — vágott közbe
Monty bősziútn. — Anyám nagyot nézne, ha ő
is hallaná ezt a leckéztetést. Micsoda fennhéjázó
beszéd! Szerencsére anyám nagyon is jó módu s
boldog, hogy gondoskodhatik rólam. Hogyne! Hi-
szen az egyetlen fia vagyok. Hogy gondoljak az
anyámra! Jupiterre! Inkább azt szeretném tudni,
hogy mit gondol önről!

És lángvörösre gyult arccal vágott keresztül
a szobán, felrántotta az ajtót és hanyatthomlok el-
rohant.

Katalin szónoklata mindenestre vakmerő volt,
szavai sebzettek. De ő meg volt győződve, hogy
ez javára szolgál a fiatalembernek, reá nézve pe-
dig azzal a haszonnal jár, hogy egyszer s minden-
korra megszabadul Monty ur társaságától.

Még mindig ezen a jeleneten járt az esze s gondolta magában, hogy voltnképpen ostobaság volt más dolgába ártani magát, ahelyett, hogy megtartotta volna magának a véleményét, — az ajtó halkán kinyílt és mrs. Corben megjelent a küszöben.

— Jaj, édes miss Broome, nézze, megint egy kis munkát hozok kegyednek. Ugy szerezném, ha egy kissé igazítana valamit nekem ezen a bluzon. Megteszi azt a szivességet, vagy talán nagyon is szerénytelen a kérésem? Tudniillik én nagyon rossz szul látok, mert másképp megcsináltam volna magam is.

— Adja csak ide. Szívesen megteszem.

— Kegyed mindig oly szives és kedves mindenkihez. Igazán oly édes. Ugy érzem, mintha már évek óta ismerném.

És mrs. Corben leült s merengő szemmel nézett Katalinra. Aztán így folytatta:

— Mondja csak, édes miss Broome, mi történt köztük Montyval? Az imént találkoztam a szegény fiúval s nagyon izgatottnak és feldultnak láttam. Talán összepöröltek? Nem remélem. Tudniillik ő nagyon sokat gondol kegyedre s oly boldog, mikor ide jöhet.

— Nos . . . attól tartók, hogy kissé eljárt a szám. Ez nagyon könnyen megesik velem, pedig nagyon rajta vagyok, hogy lelegyek erről a rossz szokásról. Utólag mindig megbánom.

— De, édes miss Broomeom, hát mit mondott neki?

— Azt mondtam, hogy emberelje meg magát és tegyen valamit, mint más fiatal emberek, ahelyett, hogy elhenyélné idejét s haszontalanul engedné elmulni legszebb napjait s eltékozolná életét.

— A legszebb napjait! Oh, édesem, csak nem sajnálja attól a szegény gyermektől a fiatal-

ságát? „La jeunesse n'a qu'un temps“, s ő úgy örül az életének.

— Azt megteszik a vele egy korban levők közül mások is, de az nem akadályozza meg őket abban, hogy szétnézzenek a világon, hogy dolgozzanak, hogy önállóságra törekedjenek.

— Igaz, de az én szegény kedves fiam nem erős gyermek, sohasem is volt erős, mióta átesett a kanyarón. Esze van elég, csak a teste gyöngé. De helyén van a szive s ez a fődolog.

— Őszintén szólva, én úgy látom, hogy duzzad az egészségtől, jól alszik és kitűnő étvággal eszik.

— Igen, a szegény fiunak tudom, hogy nagy étvágya van, de éppen ez, meg a sokat alvás, hozzátartozik a bajához. Ha egy-két telet még meleg éghajlat alatt tölt s jól kipihen magát, majd rendbe jön, talán még híres ember is válik belőle.

— Deremélem, — mondotta továbbad mrs. Corben — nem árul el lady Warbecknek egy árva szót sem arról a kis szóváltásról. Ő nagyon szereti Montyt, mondhatnám, hogy határozottan kedvence ez a gyermek s már több ízben elejtett afféle megjegyzést, hogy ő meglehetősen sokat tehet. Hogy mit jelent ez, tudja mindenki, — tette hozzá mrs. Corben egész kötetekre szóó arckifejezéssel. — Egy jövőmondó asszony, kit nemrég megkérdeztem, több oly jóslaton kívül, melyek eddig már beteljesültek, azt mondotta nekem, hogy van egy egyetlen fiam, kiből széles körökben ismert, gazdag és híres ember lesz egy csapásra.

— Ki tudja, talán csakugyan úgy lesz, — mondotta Katalin, lecsipve egy selyemszál végét. — Fenséges lehet az, mikor az ember híres és gazdag.

Mrs. Corben nem felelt, hanem egy darabig elgondolkozva hallgatott s a szemével Katalin fürge kezének mozdulatait nézte. Végre így szólt:

— Miss Broome, kegyed oly kedves, nyájas

tereintés s én szeretném tudni, megtenne-e nekem egy nagy szivességet.

Katalin felnézett, mert valami különös, feltűnő komolyság volt mrs. Corben hangjában.

— Nem adhatna kölcsön nekem tíz fontot, kedvesem.

— Én, mrs. Corben? — kiáltotta Katalin, elpirulva a haja gyökeréig.

— Igen, kegyed, mert tapasztalásból tudom, hogy a szegény leginkább a másik szegénytől remélhet segítséget. Kegyed szegény s éppen most, persze csak ideig-óráig, én is az vagyok. De kegyednek nem szükséges adni a külső látszatra s talán van néhány fontnyi megtakarított pénze, melyet természetesen lehetőleg mielőbb megfizeznék kegyednek. Éppen ezen a héten szörnyen leégtem, borzasztóan üldözött a balsors a bridgeasztalnál s a kártyaveszteséget tudvalevőleg tüstént ki kell fizetni. De lady Warbecket semmi körülmények közt se merném megkérni reá, mert örökre elrontanám vele a dolgom.

És nehezen szedve a lélekzetét, hozzátette:

— Azért jöttem kegyedhez, mert hiszen kegyed tudja, mi a pénzhiány, hogy megkérdezzem, nem nélkülözhetne-e tíz fontot. Nagyon nagy szivességet tenne vele, sohase felejténem el.

Hevesen vonagló arcán sötétvörös foltok látszottak.

— Annyi pénzem, sajnos, nincs, — hebegte Katalin, — de ha öt fonttal megsegíthetném...

— Hát persze hogy meg, maga kedves, jó kis leány; maga igazán nagyon édes.

Katalin felállt és előhozta az írókazettájából az egyetlen szép, vadonatúj, ropogós ötfontos bankjegyet.

— Millió köszönet. A jövő hét végén bizo-

nyosan megkapja. Azt hiszem, már tudom, kitől kapom meg a másik ötöt.

Aztán egy pillanatig megállt Katalin előtt, mintha gondolkoznék, megcsókolja-e; a leány kiolvastaszeméből a szándékát a vonásai jéggé fagytak.

— Nos, *au revoir*, nemes lélek! — mondotta mrs. Corben és mosolygó fejbólintással megveregette a vállát és elsietett.

IX.

A bargravei kastély nagy fogadóterme ropantul tágas helyiség volt. Falait selyemkárpit borította, természetesen sárga, lady Constance kedves színe, mely uralkodott a háznál. A butor valódi tizenhatodik Lajos korabeli butor volt. A két bridgeasztalnál éppen befejezték az utolsó játszmát s a játékosok egy csoportja még hevesen vitatkozva állt mellettük, Katalin pedig egy finoman párnázott bergére-re dőlve, valami érdekes regényt olvasott, melyet nem szívesen szakított félbe, mikor lady Constance hirtelen a társasághoz fordult e szavakkal:

— Mrs. Boundly megkérdezte tőlem, hogy nem volna-e kedvem vendégeim egy részével átmenni lunchre hozzá Kingsbournebe. Az az öreg házaspár nagyon boldog, ha mutogathatja a birodalmát. Azt hiszem, elfogadhatnók meghívását, megreggelizhetnénk Kingsbourneben, onnan mehetnénk aztán Marwood Town Hallba, a színházba. Az előadás délután három órakor kezdődik. Ki tart velünk? De kérem, ne beszéljen mindenki egyszerre.

— Én itthon maradok, — jelentette ki mindjárt mr. Barre nagy határozottsággal. — Mi, a tábornok, sir Walter Strong, az ifju Charlton meg én ugyanis szeretnők le vadászni a fácánokat a felső területen.

— De hiszen nekünk kell, hogy urak is kísérjenek bennünket, — tiltakozott a felesége. — Egé-

szen férfi-kiséret nélkül még se mehetünk. Monty — és kérdő tekintettel ez uriember felé fordult.

Monty egy miniszter teljes felelősségérzetével vette fontolóra, hogy mit feleljen. Végre nyafogva így szólt:

— Köszönöm, nem mehetek; nem szeretem az ódon házakat. Inkább vadászni fogok.

— Monty úgy szereti a férfias kedvtelést, — szólt közbe az anyja sugárzó mosollyal — és ugye jó vadász, mr. Barre?

— Na, mindenesetre temérdek töltényt pufogat el, — felelte a házigazda. — Mennyi is volt a minapán? Azt hiszem, száztíz. Nézetem szerint legheylesebben tenné Monty, ha elkísérné a hölgyeket, nekik ugyanis okvetlen szükségük van egy kísézőre.

Mr. Barre nem szerette Montyt, csak tűrte, mert felesége bizonyos ragaszkodással viseltetett egykori tanuló társnője iránt. Mrs. Corben kétségtelenül hallatlanul gyenge, elvakult anya volt, de egyébként mr. Barre is szívelhette. Kellemes vendége volt a háznak, mindig előkelő volt öltözködésében és magatartásában. S megvallva az igazat, nem tévesztették el hatásukat jól célzott hízeltételei a házigazdára sem.

— Rupertnek is velünk kell jönnie, — tette hozzá lady Constance, az unokaöccséhez fordulva. — Aztán, remélem számíthatok kegyedre is, lady Warbeck, valamint mrs. Corbenre és miss Broomera is; természetesen én is megyek. Akkor hatan leszünk, éppen elegendő számmal, hogy elfoglaljuk a kocsit.

— Voltaképpen kik azok a Bounderék vagy Boundlyék? — kérdezte lady Warbeck, megtörölve arany csipletőjét egy csipkekendővel, aztán megint az orrára csiplette.

— Egy borzasztóan gazdag észak-angliai házaspár, — felelte lady Constance. — A férj a vas-

iparral tett szert a vagyonára, aztán bérbe vette Kentnek egyik legérdekesebb, történelmi nevezetességű kastélyát. Nagyon kedves, vendégszerető, jótékony, tiszteletreméltó házaspár, kik egyáltalán nem akarnak többnek látszani, mint aminők valósággal. A férj ugyan kissé nyers modoru vén medve, de azonkívül nagy régiségismerő s tekintély a heraldikában. Azt hiszem, irodalmilag is értékesíti ismereteit ezen a téren.

— Talán fejébe szállt Kingsbourne levegője, — szólt közbe Barre Rupert. — Mindenesetre ősi kastély, melyben csakugy hemzsegek a kisértetek.

— Jaj, be nagyszerű! — kiáltotta mrs. Corben tettettet borzadállyal.

— A jó mrs. Boundlynak, — folytatta lady Constance — szintén megvan a saját külön bogara; ő meg régi himzéseket gyűjt. Sehol se látni oly művészi lobogókat és stólákat, mint nála.

— Tulajdonképp mi lett az ifju Damerből, a kastély mostani urából? — kérdezte a tábornok. — A bátyját ismertem valamikor.

— Megházasodott és alaposan el van látva, — felelte mr. Barre. — Sajnálni való ember; a felesége betéges, sőt ágyban fekvő, pénze pedig nincsen. Amennyire tudom, ez idő szerint egy követségénél van Iszpahánban, vagy hol. Igazán szomorú látni, hogy egy szép birtok hogyan kerül ki lassanként egy oly család kezéből, mely nyolc századon át bírta!

— Nyolc századon át? — ismételte meg lady Warbeck. — Micsoda szivós egy faj lehet. Azt hittem, kétszáz évnél tovább sohasem él egy családnak ugyanaz ága.

— Ugy van, nyolc századon át. Pedig ez a nemzetség ugyancsak sokat küzdött a balsorssal; több tagját elfogták, lefejezték és fölakasztoták, de azért megőrizték ősi földjüket. De most már vége a Damerek dicsőségének. Az idősebbik fiu bajba

vijte a családot s a birtok túlon túl meg van terhelve adóssággal.

— Mondhatom, Boundlyék gyönyörűen karban tartják, — tette hozzá lady Constance. — Mondják, husz kertészük van s egyszer azt kérdezte az egyik kertészlegénytől valaki, látva, hogy télen ül áll s a seprőjére támaszkodik, hogy miért nem tesz valamit. Azt felelte a jó ember, hogy: „Várom, mikor hull le már egy levél.” Ugyanez a rendszer uralkodik a kastélyon belül is. Azt hiszem, hogy a szobaleányok minden reggel leporolják a falat a kárpitok alatt is, Ugy tartják Boundlyék a házat, mint egy muzeumot.

— S a legnagyobb ritkaság ebben a muzeumban maga a tiszteletreméltó házaspár, — tette hozzá az ifjú Barre.

— Szeretnél, ugy-e, te is odamenni? — kérdezte lady Warbeck Katalintól és halkán hozzátette: — Nagyon csinosan frissítetted föl a fehér atlaszbluzomat s igazán megérdemelsz egy ünnepnapot.

— Mindenesetre nagyon örülnék, — felelte Katalin.

Hiszen Kingsbourne volt miss Thom elbeszélésének színhelye; mily különös találkozás, hogy most az lesz az első régi, históriai uri lak, melyben megfordul!

Másnap délután félegykor mrs. Corben és miss Broome volt az első, akik az autó előállítását jelző harangszóra megjelentek a csarnokban. A fölcicomázott, rizsporos és parfümös mrs. Corben fekete rókaprémes bundáját öltötte magára és a színes madárszárnyaktól szinte elrepülő roppant kalapját tette a fejére.

Katalin első ízben vette magára a sipkából, stólából és muffból álló coboly-fölszerelését, mely pompásan illett reá. Társnője csak nagyot bámult a szürke szemével és meghökkenve nézett Katalinra.

Semmi kétség, ez a leány az öreg Beckytől hizelegte ki ezt a drágaságot! Mily csodálatos! Ez már jelent valamit. Ennek a leánynak határozottan van befolyása, még pedig sokkal nagyobb, mint beismeri. E prémekkel Katalin egyszerre nagyot nőtt mrs. Corben szemében; föltétlen bizonyítékát látta bennök roppant befolyásának. Ez a leány nem közönséges tányérnyaló, hanem fontos személyiség, akivel számot kell vetni, akit meg kell nyerni és akit tiszteletben kell tartani.

— Oh, itt van az autó! — kiáltotta. — Éppen kényelmesen el fogunk férni benne.

— Hat jókedvű ember áll készen, hogy utra keljen tüskön-bokron keresztül, — jegyezte meg Katalin.

— És egy hetedik, aki szintén nagyon szívesen tartott volna velünk, kénytelen volt vadászatra menni, — felelte mrs. Corben. — A tábornokot értem. Csakugyan mulatságos volt tegnap este. A szegény ember minden áron velünk akart jönni.

S látva, hogy Katalin ámul a beszédén, mrs. Corben így folytatta:

— De hiszen kegyednek is észre kellett vennie, hogyan udvarolt lady Warbecknek. Hol is tartja a szemét? Hát nem látja, hogy mindig melléje ül, előzékenykedik vele, felkéri, hogy nézze meg vele együtt a lovakat, vagy tegyen vele egy sétát az üvegházban, vagy játszon vele egy parti bridget?

Katalin felkacagott.

— Nos, ha kedvüket lelik benne . . .

— *Kedvüket* lelik! Oh, mennyei ártatlanság! Számításból teszi. Az öreg ur szeretné feleségül venni. Még mindig nem érti?

— Nem, igazán nem, — felelte Katalin határozottan.

— No, akkor hát biztosíthatom, hogy azzal a gondolattal jár, mert választékos külseje elle-

nére szegény, mint a templom egere. Történetesen tudom, hogy klubja közelében két kicsiny szobában lakik és nyugdíján kívül vajmi csekély vagyona van. De egy gazdag feleség nagyon földeriténé életének alkonyát.

Katalin hitetlenül mosolygott.

Végre egy fákkal beárnyékolt téglafalhoz értek s miután azt megkerülték, egy vasrácsos kapuhoz, melynek magas kőoszlopain egy családi cimere volt kifaragva.

Az autó e rácsoskapun át bekanyarodott egy hullámos vonalú nagy parkba s csakhamar előtűnt a kastély. Vörös nyerstéglafalu, Tudor-stílusban épült ház volt, oszlopdíszes ablakokkal és hosszú terrasszal a kert oldalán. Mr. Boundly, ki vendégeit régimódi vendégszerető szokás szerint a ház kapujában fogadta, erősen megtermett, nyájas tekintetű öreg ur volt, sűrű, ősz körszakáll fogta körül az arcát, bő fekete ruha és csokorra kötött fekete nyakkendő volt rajta. Recsegő, mély hangon s az észak-angolországi ember kissé feszes módja szerint köszöntötte vendégeit s a tarka színű ablakokkal megvilágított ódon csarnokba, onnan pedig a fogadóterembe vezérelte őket, hol mrs. Boundly violaszín selyemruhába öltözött és ódivatú főkötővel a fején köszöntötte az érkezőket. Természetes, eléggé közönséges külsejű, üde arccal megáldott, fehérhaju asszonyság volt.

— Ez aztán a jó szomszédhoz illő kedvesség, lady Constance, — mondotta — szép, hogy elfogadta eseten meghívásomat s magával hozta kedves vendégeit is. Tudniillik a férjem meg én azt gondoltuk, hogy talán mégis megnézi a színházi előadást s akkor nálunk felbeszakítaná ujját; van egynéhány új dolgunk is, amit szeretnénk megmutatni kegyednek.

Mikor a vendégeket bemutatták, az egész tár-

aság a kárpitozott és szép családi arcképekkel tele aggatott gyönyörű ebédlőbe vonult. Ott kitűnő lunch várta őket, amelyről Monty nem is vonta meg a kellő méltánylatot. Evett és ivott, de úgy látszott, nincs jó kedve s egyáltalán nem erőlteti meg magát, hogy élénkebbé tegye a társalkodást. Valósággal pedig csak azért volt oly hallgatag, mert nem tartotta méltónak e „közönséges“ embereket, hogy különösebb figyelmében részesítse őket.

— Az öregasszony, — mondotta magában, — olyan, mint egy szakácsné, az ura meg olyan mint egy ünneplőbe öltözött szatócs. — Monty csak egész röviden „igen“-nel, vagy „nem“-mel, vagy „azt hiszem“-mel felelt a hozzáintézett kérdésekre, de mint említve volt, annál nagyobb figyelemmel fordult a menu és a bor felé.

Annál nagyobb bőbeszédűséggel pótolta mrs. Corben a fia szófukarságát. Ő valósággal áradozva beszélt mrs. Boundlyval s újra meg újra biztosította, hogy rajong a régi himzésfeléért, a régi családokért, ősi butorért, szóval mindenért, ami öreg és régi.

— Unokahugom, lady Montacute is szenvedélyes régiséggyűjtő, talán már hallotta is hírét?

— Montacute . . . Montacute — dörmögte mr. Boundly. — Várjon csak, ismerek egy ily nevű építésvállalkozót, aki meglehetősen sok pénzt gyűjtött, aztán nemességet kapott. Istenem, micsoda szemet meresztenének azok a régi heroldok, ha megláthatnák ezeket a mi új nemeseinket!

— Ugy hallom, kegyed nagyon érdeklődik a nemzetségtörténet iránt, — folytatta mrs. Corben.

— Igen, ismerem a legtöbb család származásfáját. Érdekes, sőt mondhatom rendkívül érdekes tudomány az.

— Persze a Damerekét is? — kérdezte mrs. Corben.

— Mindenesetre. A család már jóval Hódító

Vilmos előtt ura volt e földnek és Aldricról, Kent királyától származtatja magát. Kingsbournet csak azután jegyezték be a Hódító Vilmos ideje óta vezetett országos telekkönyvbe s egy Damer birta hűbérbe e fekvőséget.

— Jaj nekem, az uram már megint felült a vesszőparipájára, — kiáltotta mrs. Boundly, ég felé emelve kövér kezét. — Ugy szereti ezt a Kingsbourn-ot, mintha a tulajdon birtoka volna, ami pedig az ősokeket illeti . . .

— Ojjé, ha japán volnék, akkor is nagyra tartanám az őseimet, feltéve, hogy tudnék róluk valamit, — felelte mr. Boundly széles mosollyal. — De azért jobban tennéd, Susan, ha a magad aijtája előtt söpörnél. Várj csak, mit szól majd lady Constance, ha meglátja a te új nagy ágytakaródat, meg az üveg alá tett csipkét s tudom is, mi mindent még. Ősi várak és régi fegyverek iránt érdeklődni elvégre mégis valami, de mit szólnak a te régi katulyáidról meg az eisárgult leveleidről. Ugy, öreg, most te is megkaptad a magadét!

— Nagyanyám családja egyike volt Kent legrégibb nemzetségeinek, — folytatta mrs. Corben. — Legalább nekünk mindig úgy mondták; a Crevecoeurök . . .

— Crevecoeurök! — ismételte mr. Boundly, letéve a villáját. — Ebben határozottan téved, mert ez a család épp úgy kihalt, mint a Dodok, még pedig már százötven év óta.

Mrs. Corben felvonta a festett szemöldökét és csipősen felelte:

— No, a saját nemzetségfámát talán mégis csak ismerem!

— Sajnálom, hogy vendéggel kell szembe szállnom, de a Crevecoeuröket illetőleg kétségbevonhatatlan bizonyítékokkal szolgálhatok. Elszám-

hatnám kegyednek az ujjaimon valamennyi régi kentbeli család genealógiáját.

— De, — mondotta a hölgy még jobban elvörösödő arccal — biztosíthatom önt, hogy nagyanyám Crevecoeur-leány volt; leánykori nevén annak hívták.

— Oh, meglehet! Meglehet! — mondotta mr. Boundly és biccentett a fejével. — A kegyed nagyanyja vagy nagyanyjának a szülei talán a Brown vagy Smíthet utóbb elhagyták mellőle. Sok példáját ismerem az effélének épp itt mifelénk. Az emberek kiadják magukat Howardnak és Talbotnak s ha jön egy hozzáértő és mélyére néz a dolognak — püf neki! nem állnak szorosabb atyafiságban az illető családokkal, mint a király udvari bolondjával.

— De Róbert! — pirongatta a felesége. — Kegyedet, mrs. Corben, csak arra kérem, ne vegye zokon a beszédet. Mert ha elkezd a nemzetségfákról beszélni, egészen kikel magából és akárhánvszor nagyon goromba. Megmondom neki a szemébe.

— Magam is beismerem, hogy ebben az egy dologban nem ismerem a tréfát, — mondotta Boundly ur kissé nyugodtabban. — Mikor nemzetségfáról van szó, könnyen tűzbe gurulok. Egyszerűen a törvény védelme alá kellene helyezni a régi neveket s bírói büntetést kellene mérni az olyanokra, kik jogosulatlanul viselik. Nemde, megbocsátja heveségemet, asszonyom, — folytatta, mrs. Corbenhez fordulva, ki dult-fult volt mérgében és piros volt, mint a pulyka.

— Oh, hogyne, hogyne, minden embernek megvan a maga gyöngesége. De mindenesetre meglep, hogy éppen kegyed — s így szólva, dühös pillantást vetett reá — oly sokat ad nemzetségfákra, ősökre, előkelő származásra és lovagi minőségre.

— Igaz, igaz, — hagyta jóvá Boundly ur

kicsinylő kézmozdulattal. — Megengedem, hogy ez feltűnhetik.

E pillanatban a felesége, ki nem vette le róla a szemét, felállt az asztal mellől és így szólt:

— A kávé a képtárban vár reánk, lady Constance, azután még éppen elég ideje lesz, hogy megtekinthesse legujabban szerzett himzéseite, mielőtt utra kelnének a színházba.

X.

Rövid, de élénk vita után elhatározták, hogy mrs. Corben és miss Broome a kastélyban marad. A többiek, kik már eligérkeztek a színelőadásra, visszatérő útjukban fogják ismét felvenni a két hátrahagyott hölgyet.

Mrs. Corben mindig nagyon huzódott a jótékony és gazdag emberekhez; úgy tett, mintha alig várná, hogy megcsodálhassa mrs. Boundly híres kézimunkagyűjteményét. Viszont Katalin aziránt érdeklődött, hogy aközben megnézhetné-e a régiségeket és szemlét tarthatna-e a képek és a családi ereklyetárgyak között.

A legnagyobb örömmel fogom kalauzolni — mondotta mr. Boundly szolgáltaikészen — s bár nem szép dolog az öndicséret, mondhatom, hogy keresve se találhatott volna nálam különb kalauzt. Mert én jobban ismerem ezt a házat, mint maguk a Damerek.

— Régóta lakik már itt? — kérdezte Katalin.

— Körülbelül hat év óta. Rövid idővel az öreg Damer halála után vittük bérbe Kingsbournet. Nagyon régóta szemet vettem már reá, igen — mondotta, mintegy válaszul Katalin leplezetlen álmélkodására. — Ugy látom, kegyed csodálkozik ezen, de tudja, nagyon sokat olvastam erről a Kingsbournerről és tudom, hogy bár nem túlságosan nagy birnök, még is nagyon sok érdekes dolog s temérdek

értékes családi erekle van benne, melyeknek hitelességéhez kétség nem fér. Azért jöttem ide, hogy megvegyek egyet s mást, mikor tönkremeniek s a dolognak az lett a vége, hogy szőröstől-bőröstől átvettem mindent. De most menjünk fel mindenekelőtt a képtárba.

Ebbe a képtárba, mely köralakban vette körül az egész csarnokot s gazdagon fel volt ékesítve faragványokkal, széles, de meredek lépcső vitt fel.

— Talán furcsának találja, hogy egy magamféle vén legénynek oly nagy gyöngéje van a történelmi érdekű régiségek iránt, — folytatta mr. Boundly, mikor már a képcsarnokban voltak, — nekem, aki, mint az ál-Crevecoeur hölgy mondotta, még csak ősökre sem hivatkozhatom s aki a pályáját mint származásfiu kezdte egy szénbányában. De hát én mindig azzal a határozott érzéssel jártam, hogy őseim évszázadok előtt nagyragu és nagytekintélyű emberek lehettek. Ezen kegyed bizonyára mosolyog s hozzáteszem, hogy teljes joggal. De én szilárdul meg vagyok győződve róla s ebben leli magyarázatát a genealógia iránt való nagy érdeklődésem s kétségtelenül ez az oka, hogy oly nagy kegyelettel viseltem egy tőlem merőben távol álló nemzetség ősei iránt, melynek ősi fészkehez úgy ragaszkodom, mintha magam is ott születtem volna. Bizony én amolyan torzonborz feketeruhás vén kakukmadár vagyok és kimondhatatlanul melegnek és kedvesnek tartom ezt az idegen fészket.

— Bámulatos rendet is tart benne; minden a maga helyén van, — mondotta Katalin és körülnézett.

— Ugy van, legalább megteszek minden tőlem telhetőt, hogy úgy legyen. Bizonyára kegyednek is vannak ősei, ifju kisasszonyom. A finom keze és ujjai az első pillanaira felüntek nekem. Nézzen csak az enyémre, milyen az, — tette hozzá és feszte-

lenül odanyujtotta a jobbkezét, mely nagyon tiszta, de vaskos és esetlen egy kéz volt, oly emberé, aki valaha nehéz munkát végzett vele. — Az ember azt hihetné, hogy kegyed az urnőm s most szállt alá e képkeretek valamelyikéből. Igen, tudom, hogy külsőmmel nem igen vagyok ebbe a környezetbe való, de azért nagyon jól érzem itt magam. „Minden király egy rabszolga fia, minden rabszolga egy király fia.” Olvasta ezt? Tudom, hogy a mult homályában nekem is voltak előkelő nemzetségből fakadt őseim. S most a nemzetségfa bolondja vagyok, mint a jó feleségem szokta mondani s kegyed talán nemzetségfa nélkül is elég bolondnak tart! Ha! Ha!

— Őszintén szólva, — felelte az ifju leány bizalmas, vidám hangon, — magam is rajongok a nemzetségfákért, a históriai fészkekért s mindenért, ami a mult idők ragyogó hőstetteiről reánk maradt. De én külföldön töltöttem életem javát s még sohase fordultam meg ily gyönyörű, Erzsébet királyné korabeli kastélyban.

— A Tudorok legrégibb idejéből való. — igazította helyre az öreg ur. — De térjünk a dolgunkra! Kezdjük mindjárt az arcképeken. Ez a csinos ifju ember Damer Elric, ki huszonnégy éves korában lovagi tornán Woodstockban vesztette életét. Azt mondja róla a hagyomány, hogy nemes lelkületi ifju volt; kinek halálát az udvar is megsiratta. Amaz ott Robert; előörsi szolgálatot tett a király seregében s Bannockburnnál, más néven Strivelinnél lelte halálát. Ez itt Erzsébet királynő arcképe, Zuccheró műve; mondják, a királynő maga ajándékozta meg vele a családot. De az én nézetem szerint csak másolat a hardwickei eredetiről. Eből is láthatja, hogy őszinte öreg ember vagyok.

— Micsoda roppant krinolin és magas sarok! Nem értem, hogyan állhatott és ülhetett le ezzel.

— Pedig ugyancsak mozgékony asszonyság

volt, mert örökösen az országot járta. Azt hiszem, vándorkedvével ő szolgáltatót példát a későbbi világjáró angoloknak. Itt is egy hétig mulatott; mert nagyon szerette Kentet és Knole, Leeds Castle meg Westenhanger az ő tulajdona volt.

— Ez a címer itt nem a Damer-család cimere-e?

— De igen, vörös sáv ezüst alapon, három zöld leopárd, egy fésűkagyló, félhold, a keresztes háborukra való emlékeztetéssel, fölötte ez a jelszó: „Foi et Roi“. Látja ott azt a hosszú dereku koros hölgyet? Auria az, Harold hitvese. Ez a herold zászlós ur volt Boulogne ostrománál, de utóbb mégis bitorra jutott felségárulás miatt. Az a csinos fiatalember ott Anthony, — a mostani Anthony is hasonlít rá, — festette Van Dyck, régebbi modorában. Nem gyönyörű kép?

Katalin felnézett a kardjára támaszkodó fekete szemű lovagra és igenlően bolintott.

— A harctéren esett el, — folytatta a kalauza.

— Ez az utána következő ur itt Alfric, ki csak nagy bajjal térhetett vissza lenyakazatlanul Franciaországból.

— Szép nemzetség volt, — jegyezte meg Katalin.

— Ugy van és lovagias nemzetség. Az őse vasból és acélból vert ember lehetett, olyan mint a legutóbb elhalt Damer, ki hihetetlenül nyakas és önző ember lehetett. Egyetlen regényes cselekedete talán egy vagyontalan szép magyar nővel kötött házassága volt. Azt hiszem, valami magyar főuri család vére folyt ereiben. Mikor ez a szegény nő felismerte férjének valódi természetét: az ostobaságát, gőgjét és megátalkodottságát, elég hamar meghalt. De a férj keservesen megbűnhődött a fiában azért a sok keserűségért, melyet a feleségének okozott. Gonosz egy fajzat volt ez az elsőszülöttje. Nyíltan szembeszállt az apjával, elverte

a családi vagyont s nem tisztelte jobban az őseit, mint a feleségem fekete macskája.

— S most — folytatta, kinyitva az ajtót, — Erzsébet királynő hálósobájába lépünk, mely nem hiányzik egyetlenegy angol előkelő házból sem. Itt aludt — s egy gazdaghimzésű bársonyfüggönyökkel ékes, fenségesen nagy menyezeles ágyra mutatott. — A takaró, melyet rajta lát, Johanna királynénak, IV. Henrik király özvegyének rendkívül művészies kézimunkája volt. Nagyon könnyüvére egy királyné volt biz az, de a tűt mindenesetre nagyon ügyesen forgatta. Ezt az ágytakarót általánosan a himzés valódi csodájának tartják s élek a gyanupörrel, hogy a feleségem vasárnaponként belopódzik ide s letérdel előtte ámulatában.

— Mily hihetetlenül türelmes lehetett, hogy elvégezhesse ezt a munkát! — mondta Katalin, bámulattal nézve a remeket. — Egy egész élet munkája és kitartása.

— S vannak emberek, kik halálos ágyukon ennyi munkára se hivatkozhatnak, — jegyezte meg a kísérője. — Mit tart erről az ágyról?

— Látványnak gyönyörű.

— Vagy ravatalnak! Én a magam részéről többre becsülök egy jó rugos matrácot s egy tiszta fehér paplant. Az a keskeny ajtó ott Vane Lucetta hálósobájába nyílik. Ez az asszony ugyan nagy vagyont, de roppant szerencsétlenséget is hozott magával a családba, az urának pedig megtörte a szívét. A kezé és az indulatos lelke megmaradt, de a sok ezernyi hold földet tevő hozománya eluszott. Régtől fogva azt tartják, hogy az érdekházasság szerencsétlenséget hoz a Damereknek s a mostani Damer a saját kárára győződött meg arról.

— Vajjon találkozott-e már vele?

— Találkoztam s mondhatom hogy nagyon kellemes, előkelő modoru uriember, de átkozottul

rosszak a pénzviszonyai. Egyszer idejött, hogy eladjon egy képet és egy erdőrészt. Én megvettem mind a kettőt. Nem tudok megválni itt egy arasznyi vászontól és egyetlenegy fától sem.

— Mily példás bérlő! — kiáltott fel Katalin és rajta felejtette mosolygó szemét.

— Mindenesetre páratlanul álló és megbecsülni való példány. Remélem is, hogy szoborral örökítik meg itt az emlékemet. Ha nyár volna, megmutatnám kegyednek a kertet. A tiszafa-sövényt és a meglegházakat. Talán meglátogat máskor is bennünket.

— Szívesen megtenném, de én csak lady Warbeck társalkodónője vagyok, nem pedig a magam asszonya.

— Oh! A kegyed korában én már a magam gazdája voltam — huszonöt évemmel.

— De én csak huszonhárom éves vagyok — minden hamisság nélkül.

— Idősebbnek látszik. Az imént nem hallottam jól a nevét.

— Broome vagyok — Broome Katalin.

— Valami új Broomeok közül — hm — vagy talán Plantagenet-Broome?

És komoly, fürkésző tekintettel nézett az arcába.

Katalin egy pillanatig habozott, aztán így felelt:

— Igen, Plantagenet.

— Groatford-Notts. Tudok róla — sógorságban a De la Poleokkal — Arthur Eustace of Groatford Hall. Sokleányu család, férfisarja nincs, de van egy fítestvére, Louis, katonatiszt.

— Ez az atyám volt. Másfél évvel azelőtt halt meg.

— Csakugyan? Mily különös, éppen tegnap levelezgettem a Broomeok után. Nagybátyjának gyönyörű birtoka van.

— Azt hiszem. Látni nem láttam soha.

— Csak nem esküdtek örök haragot egy-

másnak? Ez nem volna korszerű dolog, kedves ifju kisasszonyom.

— Pedig olyanformán lehet, — felelte Katalin kissé zavarodott mosollyal.

— Értem. S kegyed most emiatt a maga emberségéből akar boldogulni, ami, remélem, sikerülni is fog. Nem mindennapi eset, ki annyi fogékony-ságnak adta tanujelét, mint kegyed. Azok a dolgok, melyek engem érdekelnek, a régiségek, képek, történelem, úgy látom, érdeklik kegyedet is.

— Sokat utaztam Franciaországban és Olaszországban.

— Szeretném, ha egyszer ide jönne és hosszabb látogatáson maradna nálunk.

— Bár megtehetném, de alig hiszem, hogy lady Warbeck nélkülözhetne.

— Oly pompás segítségemre lehetne az új katalógus összeállításánál. Tudniillik most magam csinálom s csodálkoznék, ha látná, minő munka az. Az a Crevecoeur-hölgy az imént nagyon felingerelt s belátom, nagyon udvariatlan voltam hozzá. Susan össze is szid majd érte, de nem hallgatok, mikor hallom, hogyan bitorolnak némelyek ősi nevéket, melyeknek véren szereztek becsületet annak idején az illető családok. A Crevecoeurök cimerei ott láthatók a canterburyi székesegyházban. Valamikor sok mérföldnyi termőföld volt Kentben az övék s most kihalltak, Azt hiszem, az én származásom is francia! Ne nevéssen azon, amit most mondok, vagy ha már nem állhatja meg, nevéssen a muffjába, a Bor-de Lys névből lett az idők során összevonás által a Boundly-név. Persze nem tudom, hogyan jutottunk a pőrölyhöz meg az olvasztókemencéhez, de az az egy bizonyos, hogy egy régi misekönyvben találtam ismételve följegyezve ezt a nevet. A könyv családunk tulajdona volt, a Bor-de-Lys család pedig előkelő francia és igazhívő kato-

likus család, holott én születésemnél fogva angol mesterember és baptista vagyok. A jó Isten tudja, hogyan kerültem én „arra a gályára“, mint a franciák mondanák!

— Szép név a Bor-de-Lys név. Miért nem veszi fel ismét?

— Mert mindenki nevezné a vén kazánkovácsot; de magamban mégis azzal a meggyőződéssel járok, — s ez (tette hozzá, sokatmondóan emelve fel ujját) maradjon mély titok kettőnk között, — hogy valóság szerint Bor-de-Lys Róbert vagyok.

A két lelkesedő még sokáig járt-kelt a képek, ládák és fegyverek közt, sok drágaságot rejtő szekrényt nyitogatott ki és könyvet nézegetett. Míg a ház régebbi urai sok mindenféle hadizsákmányt, misekönyvet, drágaköves serleget, faliszőnyeget és faragványokat halmoztak össze, az újabb nemzedékek csak vadásztrofeumokat: elefántagyart, szarvas-agancsot és tigrisbőrt gyűjtöttek. A múlt idők varázsa lebegte körül ezt a Kingsbournet.

— Járnak-e kísértetek is itt? — kérdezte Katalin komoly tekintettel.

— No hallja, kedves ifju kisasszonyom, hogyan kérdezhet ilyent! Hiszen a mi *zöld leányunknak* egyszerűen országgraszoló hire van. Ha el lehetne adni Amerikába, rengeteg pénzt lehetne keresni rajta. Téli éjszakákon énekel s hárfán és csellón játszik a nagy csarnokban. Egyszer magam is hallottam, — ha ugyan nem a macskák voltak — de látni csak egy Damer szeme láthatja meg. S ez nagy szerencse, mert különben nem maradna meg a háznál egyetlenegy cselédünk sem.

Beszélgetésük közben leültek az egyik ablakfülkében s megfigyelték a hidegről, meg a délutáni teájukról is. Katalin egyáltalán elsőrendű közönség volt, de ezuttal csakugyan szemmel látható érdeklődéssel figyelt mindenre, amit kísérője a

templomban levő siremlékekről és felirásaikról, a könyvtárban levő régi gót pergamentekről s arról a misekönyvről beszélt, mely egy papi rendbe öltözött Damer műve volt.

— De most már, — mondotta, végre felállva, Boundly ur, — jó lesz lemennünk a társasághoz. A modern képek és az olasz renaissance-szekrények mind lenn vannak a fogadóteremben.

— Mily sokáig voltak odafenn! — kiáltotta Boundlyné, letéve a teáskannát, midőn beléptek. — Oh, szegény, kedves kisasszonykám, elképzelhetem, mily rettenetes családtörténeti előadást kellett végighallgatnia; de abban az egyben egészen bizonyos vagyok, hogy az uram kitünően mulatott.

— Én nem kevésbé. Szívesen maradtam volna tovább is, mert nagyon sok ott a látnivaló.

Mrs. Corben vizsgaszemmel nézett a fiatal leányra. Igen, valósággal komolyan beszél s az a kellemtelen vén fráter is szemmel láthatólag el volt ragadtatva áldozatától, mert valósággal sugárzott az arca.

— Mi is nagyon kedves entöltöttük az időt, — mondotta mrs. Corben. — A föld kerektségének legkülönbözőbb országaiból való remeknél remekebb kézimunkákat láttam, köztük egy himzést Medici Máriától s egy másikat Stuárt Mária kezétől. Igazán, kiállítást kellene rendeznie e tárgyakból, kedves jó mrs. Boundly.

A „kedves jó Boundly“ elpirult büszkeségében.

— Igazán, állítottam is már ki egyszer egy-néhány darabot egy londoni előkelő kézimunkakiállításon, — mondotta bátortalanul.

— Egynéhány darabot! Valamennyit ki kellene állítania! Egyszerűen felérne az egy művészettörténelmi tanfolyam értékével.

— Hallod-e, Róbert, mrs. Corben nagyon sok szomorú dolgot beszélt el nekem elszegényedett urinőkről, kik pénzért dolgoznak és borzasztó szüksé-

gei szenvednek, — mondotta Boundlyné. — Képzeld csak, ismer egy koros hölgyet, idősebbet mint én, aki teljesen feláldozza, ami még megmaradt a szeme világából, hogy néhány shillinget keresessen; ismer mrs. Corben két leányt is, kik a sorvadás utolsó stádiumában vannak s dermesztő hidegben az ágyukban felülve himeznek.

Boundly ur résztvevően biccentett.

— Boldog voltam, hogy küldhettem nekik mrs. Corben által némi segítséget, — folytatta az öreg hölgy.

— Oh igen, mrs. Boundly pazarul nagylelkű volt hozzájuk, — mondotta mrs. Corben, aranyozott kis táskájára téve kezét. — Valóban boldoggá fog tenni néhány szegény teremést. Szent Isten, mrs. Boundly, hiszen már itt van az autó! Tudja, hogy megígértük, hogy nem várakoztatjuk meg őket, — kiáltott hirtelen; aztán gyanus sietséggel felállt és Katalintól kísérve, tuláradó kedvességgel bucsuzott el a ház asszonyától.

— Nos, mondja, hogy mulatott? — e kérdéssel fordult mrs. Corben Katalinhoz, mikor az autóban végre kimerült a beszélgetés a színházról, meg a helyi tereferékről.

— Nagyszerűen! Csakugy repült az időm, — felelte Katalin. — Ez a Kingsbourne valóságos kincs!

— Én pedig aközben, míg az öreg Boundlyné kirakta előtte a himzéseit, majd hogy meg nem haltam unalmamban, — sima öltés, keresztöltés, vászon, pamut, csipke . . . Oh, oh, oh!

És hátravetette a fejét s a szemét lehunyta.

— Szegény Klárám! De ne feledd, magad ajánlkoztál oly nagyon, hogy ott maradsz, — mondotta lady Constance. — Tudtam előre, hogy mi sors vár rád. Bizonyára azt gondoltad magadban, hogy kedvezőtlen fényt vetne egész kis társaságunkra ha valamennyien cserben hagynók a jó öregasszonyt.

— De kegyed, miss Broome, ugy látom, egészen meghódította azt a vén medvét, — tette hozzá, Katalinhoz fordulva. — Láttam, hogy a csarnokban átadott kegyednek egy katalógust és hallottam, mily melegen hívta meg, hogy el ne mulassza meglátogatni őt meg a feleségét Kingsbourneban, vagy pedig Londonban.

— Abból ugyan semmi sem lesz, — tiltakozott lady Warbeck. — Elismerem, hogy nagyon derék, jóindulatu nép, de merőben közönséges emberek, akikkel a városban közlekedni tisztára lehetetlenség.

Lady Warbeck ez este feltűnően izgatott és szórakozott volt, mielőtt lefeküdt. Levetközött s újra felöltözött és kétszer is megkefélt a fogát. Egyáltalán oly különösen és képtelenül viselkedett, hogy Katalin az öreg hölgyet elméjének megöngülésétől kezdte féltetni.

— Nem, nem, Kató, nem fojthatom tovább magamba, — mondotta végre. — El kell mondanom. Tudom, nagy szemet fogsz mereszteni, ha meghallod. Képzeld csak, Bright tábornok házassági ajánlatot tett nekem ma este! No, meg se hökkensz?

— N...em, legalább annyira nem, mint kellene. Már ebéd után szemembe tűnt, amikor ott ültetek egymás mellett a könyvtárszobában a kanapén. Olyanformán nézett reám, mintha azt akarta volna mondani, hogy miért nem megyek már a pokolba.

— Határozottan sokat ihatott. Nem mondhatom, mennyire megdöbbsentem, mikor a „muló évekről, a magános életről s az egymásnak való kéznyújtásról“ kezdett motyogni. Egész örökkévalóság mult el azóta, hogy utoljára hallottam házassági ajánlatot s ennek következtében nem volt meg bennem az önuralom, hogy kellő időben félbeszakítsam beszédét. Ő pedig megragadta és megcsókolta a kezem s meg vagyok győződve, hogy Constance látta.

Azt mondotta, hogy oly boldogok lehetnénk egymással, hogy egyformák a kedvteléseink, ugyanazokat a nyalánkságokat szeretjük mind a ketten, szenvedélyes bridgejátékosok vagyunk és egyformán örömünket leljük benne, ha a Rivierára utazhatunk. A szezont Londonban tölthetnők, aztán Cannesba vagy Nizzába mehetnénk, ő féltő gonddal venne körül s egy izben Indiában élvezhetnők a nyár örömeit. Én a magam részéről úgy tudom, hogy az indiai nyár nem tartozik a különösebb gyönyörösségek közé. Azt is mondotta, hogy hiszen régi jó ismerősei vagyunk egymásnak s reméli, hogy szint fogok adni az ő színére, — az ő színére! Mintha egy kártyapartiról volna szó — aztán meg akarta ölelni a derekamat.

— S mit szolt ehhez! — kérdezte Katalin és mondon figyelt az öreg nő arcjátékára. — Pofon ütötte?

— Felálltam s így szóltam hozzá: „Tábornok ur bizonyára eszét vesztette. Husz éve viselem az özvegységet s örökre özvegy maradok.“ Azzal elfordultam tőle és faképnél hagytam. Még örülhetek, hogy legalább nem próbált letérdelni. Talán most is ott térdelne.

— Kegyed pedig kénytelen lett volna egy szolgát hívni, hogy fölsegítse, — szolt közbe Katalin merész konyelességgel.

— Igen, igen, nevezhetsz, te haszontalan gyerekek, de én magamon kívül voltam. Ilyen gondolat! Hogy én menjek feleségül egy ily kiváltázott vén fickóhoz, ha négy hadiérmet visel is a mellén és nagyobb szerencsével helyezi is el a rossz lapokat, mint bárki más a kártyaismerőseim közül. Most elvesztettem egy jó bridgepartneremet és barátomat. — Az öreg nő csakugyan közel volt hozzá, hogy sirva fakadjon. — Ráadásul még betoppant Connie is s így szolt: „Ejnye, mily régóta várjuk már mindkettőjüket!“ Ennek következtében kénytelenek vol-

tunk játszani is, hozzá még együtt! Több ízben elfelejtettem kijátszani, ő meg piket játszott, anélkül, hogy egyetlenegy ütője lett volna. Nem fogom lehunyni a szemem ma éjszaka, alig is tudom, mit beszélek és teszek. Legjobban tesszük, ha holnapután elutazunk, egy teljes héttel előbb, mint szándékomban volt. Mégis csak szörnyűség, hogy így elúzik az embert; de a tábornok, természetesen, nem fog menni, mert Bobnak szüksége van rá a vadászathoz. Oh, tette hozzá, hirtelen felfakadó, el nem fojtható sohajjal, — most már nem hív meg többé a tábornok egy-egy választékos ebédjére, nem küld több színházi jegyet és nem kártyázik velem többé! — Az öreg hölgy kétségbeesése nem ismert határt. — Hallod-e, Katalin, most már nem tehetünk mást, mint hogy néhány napra meg huzzuk magunkat egy olcsó hotelben, mert szobáimat csak tizenötödikére rendeltem meg Cannesban.

— Jól van, holnap mindjárt hozzáfogok a csomagoláshoz s rendbe teszek mindent, — mondotta Katalin. — Csak ne féljen semmitől.

— Oh, s képzeld csak, zavaromban és ijedtemben el is felejtettem megmondani. Mrs. Corben ma este kifizette a tartozásait. — És diadalmasan vett elő az erszényéből egy ötfontos bankjegybe göngyölt két sovereignt. — Ugy örülök most, hogy nem figyelmeztettem rá. Ugy-e, hogy mégis tisztességes asszony, mit gondolsz, Katalin?

Katalin hallgatoit. Elég hamar meglegelte az öszszefüggést. De nem, tisztára lehetetlen volt, hogy közölje lady Warbeckkel, hogy mit gondol és mit gyanít.

Lady Warbeck világéletében halálosan ellenséges lábon állt a keleti széllel. Ha módjában lett volna elsöpörni a föld színéről, ez a szél nem létezett volna többé. Mert az érdemes hölgy szentül meg volt győződve, hogy a halál végre is általa és fagyos szárnyától viterve fog bekoptatni nála. Oly érzékeny

volt, hogy reggel, mielőtt kikelt az ágyból, — arról nem is szólva, hogy mielőtt kinézett az ablakon vagy megnézte a barometrumot — már képes volt megmondani: „Oh, ma keleti szél van!” s meg kell hagyni, hogy a legritkább esetben tévedett.

Ez az ádáz ellenség szokta elüzni hazájából lady Warbecket, mihelyt megmozdult a tavasz első szélfuvása. Katalintól kísérve, Pauba menekült, hol három boldog hónapon át élt kedve szerint, nem szünő szórakozások közben, élvezve a társasélet minden örömét, napközben autón ülve s fél éjszakákon át a bridgejátéknak áldozva.

De a szezon vége felé bosszus és mind gyakoribbá váló panaszait hallotta a társalkodónője: a roppant kiadásai, a játékban való végtelen balsorsa és a nem remélt módon silány jövedelmei miatt.

A dolog valósággal úgy állt, hogy lady Warbeck, megtántorodva sikerein, merésszé, sőt vakmerővé vált a játékban. Keveslette már a száz point-t egy koronájával; nagy összegeket vesztett s abban a hiu reményben, hogy behozhatja veszteségeit, mindjobban elmerült a veszteségben. De elvégre mi is néhány száz fontnyi veszteség oly gazdag asszonyságnak? — mondták egymás közt az ismerősei. Még ha ötszáz fontot vesztett volna is, élvezett érte eleget.

De az öreg hölgy egyáltalán nem osztozott ebben a vélekedésben és Katalinnal szemben eléggé őszinte kijelentéseket tett. Aki őt hallotta, azt hihette volna, hogy anyagi romlásához áll közel.

— Nincs más mód, — jelentette ki, — mint a legnagyobb takarékosság. Megengedem, hogy botondul tettem, de most bűnhődnöm kell érte. Rajtad kívül, Katalin, persze nem fogom elárulni ezt senkinek, hanem nyugodtan meg fogom hagyni őket abban a hitökben, hogy szokás szerint Aixba megyek. De valósággal azt határoztam el, hogy a nya-

rat és az őszi egy olcsó svájci helyen fogom tölteni. Ez lesz a büntetésem s elvégre a jó svájci levegő, az egyszerű konyha és nyugalom épp oly jól fog esni öreg testemnek, mint akár Aix vagy Homburg.

Az említett olcsó kis helység, név szerint Chablette, egy termékeny völgy ölén feküdt. A körülötte levő hegyek lejtőin dus fenyvesek, majorságok, pásztorkunyhós és kövér legelők váltakoznak egymással; fölöttük a havasok szürke vagy kék ormai emelkedtek, a háttérben pedig egy toronyszerű fehér hegycsucs uralkodott az egész környéken, néha rózsaszínű fényben uszva, majd kísértetiesen ragyogva a holdfényben, vagy ködbe burkolva ormát.

A völgyet és virágos réjét vadul tajtékzó hegyi patak osztotta ketté. Ott, a Hotel Fleur de Lys-ben töltött el most Lady Warbeck nem kevesebb mint három elragadóan kedves hónapot bámulatosan olcsó pénzen (a pension naponta és személyenként hét frankjába került; világítás külön huszonöt centime), magába szíva az egészséges, üde levegőt, élvezve a gyönyörű sétákat a napsütötte zöld rétek közt s az illatos fenyvesekben, sok pénzt takarítva meg, s bár a nagyvilágtól visszavonultan élt, mégis bizonyos szerepet biztosítva magának, ha kicsinyben is. A Hotel Fleur de Lys, bár a hír meg a turisták nem sokat tudtak róla, évről-évre kedves találkozóhelye volt több francia családnak, melyek meglették kedvöket Chablette hegyi levegőjében, fesztelen életmodjában és a völgy kiváló szépségében. Néhány angol turista is fel szokta keresni évről-évre e falut atagadhatatlan előnye és bámulatos olcsósága miatt.

Lady Warbeck különösen a francia vendégek közt talált többeket, kikkel érintkeznie nem találta magához teljesen méltatlannak; így a többi közt megismerkedett monsieur és madame Monifauconnal, kik bonneokkal kísért egész gyermekeiket hoztak magukkal. E családnak ismerősei is érkeztek

utóbb; a Girault-házaspár és rokonai, a Godillot-család, valamint madame de Flens, egy tekintélyes hölgy, kinek csinos, kissé már hervatag arca és szép fehér haja tüstént magára vonta lady Warbeck figyelmét. E hölgy — valamikor befolyásos egyéniség a francia udvarnál — most szerény viszonyok közt élte özvegységét, túlélve korát és barátait s csak az emlékeinek szentelve magát. Madame la Comtesse és lady Warbeck tüstént barátságot kötöttek egymással; sok kölcsönös ismerősüket fedezték fel — akiknek nagy része, hajh, már meghalt — s temérdek közös nézetüket és kedvtelésüket. Együtt pikéteztek, együtt jártak sétálni s ha lady Warbeck kivételesen megengedte magának egy bérkocsi-rendelés fényüzését, jobboldalán mindig találkozott egy hely madame de Flens számára. Lady Warbeck egészen otthonossá vált a francia családok körében. Fesztelenül és merészen beszélt az idősebb hölgyekkel anyanyelvükön oly tárgyokról, melyek nem voltak egy ifju leány fülének valóak. Ennek következtében Katalin, ha elintézték a postát, sok boldog órájáról rendelkezett egészen szabadon, kedvére járt a hegyek lejtőjén, barangolt a réteken és szántóföldeken s összebarátkozott a falubeli gyermekekkel és kutyákkal.

A hotelben tudták róla, hogy csak amolyan *demoiselle de compagnie* s nem több, hogy ő varrja madame bluzait, fésüli haját, segíti az öltözködésben s a francia hölgyek, bár elég nyájasan bántak vele is, Katalint azért nem ismerték el magukkal egy rangban levőnek. Ők csak a tipikus, kimért, hozzáférhetetlen anglaise-t látták benne, de a kis francia fiúk és leányok imádták, mert együtt játszott és kergetődzött velök a parkban, míg el nem fogyott a lélekzete salig lehetett ráismerni zilált hajával és összegyűrt kartonruhájában.

A hotel tágas, favázás barna épület volt egyet-

lenegy kicsiny szalonnal s egy roppantul nagy üveges verandával. Itt terítették asztalt minden alkalommal, úgy hogy a vendégek meglették ott nemcsak az inyük, hanem a szemök gyönyörüségét is.

XI.

Az élet a Fleur de Lys-ben merő boldog vakációzás volt. A vendégek vagy a nagy előcsarnokban, vagy a parkban ültek, mely valóság szerint egy gondozatlan, de nagyon kedves, fás, cserjés, körülkerített pázsitos térség volt, melynek egyik végén ribizkebokrok, rózsacsoportok és salátaágyak voltak. A fák árnyékában sok szék és asztal állt szanaszéjjel s itt találkoztak egymással a vendégek s kézimunkával bibelődtek, csevegtek, füstöltek, kávéztak együtt. Itt volt lady Warbeck külön helye is, ahol a grófnő segédkezésével udvarát szokta tartani. Neki életszükség volt a vezető szerep s bizonyos méltoságteljesség, melyet csak lefekvéskor, a vendégfürjeivel együtt vetett le magáról. Ő volt a „miladi“, volt társalkodónője, bámulatosak voltak az ékszerei, csipkái, szeretetreméltó, és alkalmazkodó az egyénisége. Ennek következtében közkedveltségnek örvendett és irányadónak ismerték el a Fleur de Lys vendégei.

„Miladi“-nak szokott kedvtelése volt egy-egy kisebb társaságot hívni meg köréje a fák árnyékába, estebéd után, vidám kísérettel a falu utcáin csatangolni, mindenekfölött pedig egy-egy kis bridge-partit hozni össze a saját szalonjába.

Az országut, melyen esti sétáikra szoktak indulni, a hotel mögött vitt a faluba, ott volt a nagy előcsarnok és az árnyas főbejáró is. Balkézfelől vitt az ut a faluba, melynek szélén, egy magaslaton, komor daccal állt őrt a régi protestáns lstenháza.

Jobbfelől kanyarodva vitt alá a völgybe, egy kis hegyi vasut megállóhelyéhez. Mig tartott a

szezon, napról-napra temérdek zsufolt kocsi vitte a kirándulókat a Fleur de Lys előtt a hegyvidék valamelyik Mekkájába.

Porfelhőbe burkolva robogtak tova az emberek, nem is gyanítva, a boldok nyugalomnak minő kedvességeit reíti magában a figyelmökre se méltatott kis Chablette.

E falu népe reggeltől napestig munkában állt, de örömmel dolgozott. Dalolt, tréfálkozott egymással, a megelégedettség s a belső együvértartozás érzése hatotta át az egész községet, talán még a teheneit s a kutyáit is.

— — — — —
Jócskán befelé mentek már szeptemberbe, a gyermekek vakációja, a menettérti jegyek s a vendégek kintartása végső határáig ért. Többen reá is untak már Chablette csöndjére és örök egyformaságára.

Legelőbb a grófnő hagyta el a társaságot, aztán elutaztak Montfauconék, Godilloték, du Moulsinék és Giraulték és sok-sok hely megüresedett a fák alatt s az asztalnál.

Lady Warbeck is csatlakozni akart az általános kivándorláshoz, mikor egyszerre megtámadta régi ellensége, a légszőhurut. S most ágyba döntötte egy meglehetősen erős roham, melytől vizgőzők belélegzésével, eukalyptus-olajjal és meleg borogatással akart megszabadulni.

Lázás türelmetlenségtől gyötörve figyelt az elrobogó kocsik zörgésére, melyek nálánál boldogabb halandókat vittek el a színeváltozott erdős völgy öléből.

Katalin most egymaga volt az ur a nagy verandában és a kis szalonban, ami elég szerencse volt, mert a mindég takarékos lady Warbeck attól a perctől fogva, hogy megbetegedett, a nappali szoba bérletét beszüntette.

A kis szalon voltaképpen eléggé szomorú egy helyiség volt, de mindenesetre volt benne zongora, kandalló és két zsöllyeszék. A kerek asztalon régi menetrendek és hotel-reklámok heverték szanaszét, s Katalin szívesebben ült a nyugalmas verandán, elmerülten nézve a szép völgyi táját, melynek látásával nem tudott betelni, se reggel, mikor mély árnyak pihentek a távol hegyoldalakon, se este, mikor egyik fény a másik után gyult ki a pásztor-kunyhók ablakaiban, fenn a hegyek magasán.

Lady Warbeck betegsége nem remélt módon hosszúra nyúlt. Katalin idejének legnagyobb részét a betegszobában töltötte, gondját viselte a betegnek, felolvasott neki, leveleket írt és ártatlan kártyajátékokkal igyekezett eloszlatni unalmát. Az utolsó nyolc hónap alatt meglehetősen helyes képet alkotott magának urnője jelleméről. Lady Warbeck egyénisége sajátos keveréke volt az aggályossáig menő takarékoságnak és oktan pompakedvelésnek, a zsugoriságnak és tékozlásnak. Határozott, jólelkű és melegézésű asszony volt e koros hölgy, de mind e jó tulajdonságainak és hajlamainak meglehetősen kemény volt az alapja, melyet semmi sem indított meg, nem hogy még meg is lágyított volna. Valósággal nem sokat törődött az egész világgal, bár természetesen sokkal ravaszabb volt, semhogy leleplezte volna jellemének ezt a rejtett oldalát. De kétségtelen volt, hogy barátainak gondja, szerencsétlensége s még halála is teljesen hidegen hagyta lady Warbecket.

— Miért emésztieném magam bánattal és könnyhullatással, — mondotta egyszer Katalinnak. — A halottaknak semmi hasznuk sincs belőle s az izgalom a magam korabeli asszonyoknak fölöttébb ártalmára van. Hiszen valamikor nekem is meg kell halnom; meg kell halni mindenkinek. Miért sírnék és jajgatnék, mintha nem közös sorsunkról

volna szó? Egyszerűen leírok pár sort egy fekete szegélyű levélpapírosra s ezzel eleget tettem az illetnek és a bevett szokásnak.

— Az emberek hizelkednek nekem, — mondotta egy más alkalommal, mikor éppen közlékeny kedvében volt — s nekem őszintén szólva, ez jól esik, bár mindig tisztában vagyok vele, hogy csak abban a reményben teszik, hogy halálom után haszon fog származni reájok belőle. Oh igen, a barátaim azt mondják magukban, hogy gazdag vagyok s nincs nagyszerűbb és kényelmesebb dolog a világon, mint egy zsiros örökség, — egy vagyongyarapodás, mely az embernek az ölébe esik. Hányszor megtörtént már, hogy némely ember a templomban átengedett ülőhely vagy egy napernyő felajánlása következtében máról holnapra meggazdagodott. Hát te reád mit hagyjak, Katalin? — kérdezte hirtelen és erősen a szemébe nézett az ifju leánynak a pápaszem fölött.

— A jóindulatát, az elég nekem.

— Büszke leány! A kevély Katalin! Pedig jól tudod, kedvesem, hogy nincs egy garasod és semmi jó kilátás sem vár reád. De tegyük fel, hogy történik velem valami, mondd, belőled akkor mi lesz?

Katalin komoly tekintetet vetett az öreg nőre, aztán így szólt:

— Minek beszéljünk erről? A helyzetem most sokkal jobb, mint tavaly ilyenkor. Azt hiszem. megálinám a helyem, de egyébként tudhatja, hogy már sokkal jobban van.

— Oh igen, már magamhoz térek, de mindenesetre öreg asszony vagyok, — jóval öregebb, mint az emberek hiszik (ebben ugyan határozottan tévedett). Hetvennégy éves vagyok; este s mikor fölöltözöm, nem látszom többnek ötvennél. Az akaraterő, lelkes vérmérsékletem és a hiuság megóvták fiatalságomat. „Élvezd az életet“ ez az én jelsza-

vam s világéletemben szívvél-lélekkel és minden erőmből ehhez tartottam magam. Istenem, mily unalmas most itt azután, hogy oly szép napokat éltünk át együtt azokkal a kedves francia családokkal! Téged is sajnállak, Katalin. Ha legalább idevetődnék néhány érdekes idegen, hogy kissé szórakozhatnál!

— Köszönöm, — felelte Katalin, — de azt hiszem, hogy érdekes utazó most már bajjal téved ide. Még egy turista sem mutatkozik. A vendéglősné már le is zárta a legtöbb szobát, félrerakott már egy nagy garmada evőeszközt s elbocsátott két szobaleányt. A téli évad beköszöntéséig most már nem lehet itt remélni semmit. De miattam ne aggódjék, mert egészen jól érzem magam egyedülvalóságomban.

— Csakugyan különös leány vagy, szereted a magad társaságát. Én nem mondhatnám el magamról ugyanezt. Én irtózom a magánytól. Ugy látom, természetimádó is vagy, szereted a szép alkonyatot, emberi ideálokat rajzolsz ki magadnak. Nem igaz?

— Ezt a völgyet mindenesetre nagyon szeretem és az embereket is, akik lakják, mert becsületesek, jószívuiek, dolgozók; évekig el tudnék élni itt.

— Szavamra mondom, képes volnál reá! De nekem az a halálom volna. Most hamarosan megiszom a kakaómat, aztán beteheted az ablaktáblákat és elindulhatsz szokott kalandjaid egyikére. Talán veled tartok álmomban, mert remélem, elalszom.

Katalin nemsokára e beszélgetés után elmene-kült az eukalyptus s a lenmag légköréből és szokott sétájára indult. Bámulatos délután volt; az idő pompás, a levegő tiszta és üde s kora reggel már megcsapta a dér a fák galyait.

Katalin átkelt a völgyön s a kis folyón, aztán hegymászó botja segítségével felkapaszkodott egyik kedvelt helyére, honnan látta az egész völgyet s egy kék tó vizének keskeny, csillámló

sávját. Oly igézetes volt ez a délután, hogy jóval magasabbra merészkedett fel, mint bármikor azelőtt. Végre egy rögzös ut szélén leült egy sima kőre s átengedte magát gondolatainak.

Igen, szép volt a pillanat, szép volt az óra s élvezte is örömét; de hátha valami baj éri anyai barátnőjét, mit rejt akkor számára a jövő? Talán új állást — vagy a Blessington-Placeot? Oh, csak attól óvja meg az Isten, csak a Blessington-Placetól! Most időt nyert, tapasztalást gyűjtött; volt husz font sterlingje a bankban, azon az öt fonton kívül, melyet mrs. Corbennek adott kölcsön. Volt jó ruhája, helyreállt egészsége és ön-bizalma. Mert lady Warbeck bármily állhatatlan és feledékeny nő volt, ki akárhányszor az emberekre bízta, hogy maguk alkossanak véleményt maguknak Katalin helyzetéről, mégis, ha eszébe jutott, kedves volt hozzá és szeretettel beszélt róla, mint régi barátjának leányáról.

Mig Párisban voltak, Katalin találkozott több régi ismerősével, kik őszintén örültek a viszontlátáson és nagyon hívták, hogy látogassa meg őket. De természetesen nem tehetett eleget meghívásuknak. Mint mondhatott volna le állásáról s ment volna házról házra vagyontalan, mások jóakarától függő vendégül?

Nem, amíg lady Warbeck megtartja jóindulatában, kitart mellette, mert az öreg hölgy bizonyos tekintetben egy részét képviselte az ő régebbi életének s közelsége a mozgó otthon egy nemét jelentette számára.

Katalin mindjobban elmerült gondolataiban, amint könyökét térdére támasztva, arcát kezeibe temetve és letéve hegymászó botját, ott ült mozdulatlanul.

Van-e még leány, ki oly elhagyott, mint ő, kinek annyira nincs senkije, mint neki, s aki

annyira egyedül áll a világon? A sejtelmes bizonytalan vágyak egész áradata rohanta meg, komor gondolatok rajzottak lelkében s néhány forró könnycsepp perdült ki ujjai közül. De gyorsan összeszedte magát, feltekintett s ime, észrevette, hogy a felhők, melyek az imént a hegyek csucsát borították, hirtelen alászálltak és sűrű, fehér ködgomolyaggal vették körül, melyen alig birt áthatni a tekintetével.

Sebtében felállt és sietve indult hazafelé, hogy a lehetőség szerint kihasználja még a nappali világosság sápadó fényét. De a köd mindegyre sűrűsödött körülötte, miközben világtalan módjára szállt alább és alább a hegymászó botja segítségével. Sok megrázó esetnek hallotta már hírét, tragédiáknak, melyek a ködben estek meg a hegyek között s kissé félni kezdett. Mily könnyen eltévedhet. S ha most lezuhanna egy meredélyről és halálát lelné? Nos, akkor legalább megszabadulna minden gondjától és bánatától. Ha e völgyben halna meg, abban a békés, csinos kis falusi temetőben vetnék meg halotti ágyát és szebb pihenőhelyet igazán nem is kívánhatna magának. Ha ott temetik el, talán hallaná örök álmában is a gulya kolompolását s a gyermekek szavát.

Katalin e szomorú gondolatai közben talált egy ösvényt, — vagy csakugyan ösvény volt? Alig tudta megvetni a lábát. Eltévedt volna?

Tétován állt és aggodva figyelt valami neszre, mely utbaigazíthatná. S egyszerre, ime, úgy tűnt fel neki, mintha távolról léptek zaját hallaná a magasság ritka levegőjén át. Ugy van, nem tévedhetett, egy férfi szilárd léptei voltak s félre nem ismerhető óvatossággal közeledtek hozzá.

XII.

Katalin szivszorongva állt meg a mind sü-

rübbé váló ködben — s egyszerre felsikoltott. Mert valami — egy állat — elsurrant mellette. Azán, a felhőkből, parancsoló hangon megszólalt egy férfiú :

— Jer ide, Bob!

A következő pillanatban ugyanaz a hang folyékony németséggel egy rövig mentegetőzést hallatott.

— Angol vagyok, — felelte Katalin a hang irányában. — Nagyon megijedtem a kutyájától, de eltévedtem és sejtelmem sincs róla, hol vagyok.

— Magam se vagyok egészen tisztában, de ha nem tévedek, ez itt Chablette völgye.

— Ugy van, arról jót állhatok.

Eközben a felhőbe burkolt idegen óvatosan tapogatódzott körül a hegymászó botjával és szava szinte visszásan hangzott, midőn így szólt ;

— Nem volna szives néhány lépésnyire hátrálni felém — ide, fogódzkodjék meg jól.

Katalin világtalan módjára kinyújtotta kezét s érezte, hogy valaki átkulcsolja azt tüstént s magához vonja : egy nálánál fél fejjel magasabb emberalakhoz.

— Ha most, — folytatta az idegen, még mindig tapogatódzva a hegymászó botjával — egy pillanattig leül erre a sziklatömbre, én majd igyekszem tájékozódni.

— Voltaképpen van-e sejtelme róla, hol vagyunk ? — kérdezte Katnlin.

— Van s tartok tőle, hogy kellemetlen hegymászó kaland vár reánk, mert utat tévesztettünk. De valamikor már megfordultam ezen a tájon s remélem, szerencsésen levezethetem, ha egészen reám bizza magát.

— Kegyed nagyon szives, — mondotta halkán a leány, — de én egyáltalán nem vagyok ügyes hegymászó s borzasztóan terhére fogok esni.

— Nos, ha nincs kifogása ellene, utnak indulhatunk. Mindenekelőtt támaszkodjék jól a botjára, a másik kezét majd én fogom.

Minél tovább haladtak, annál nagyobb nehézségek állták útjokat. Ösvénynek sehol semmi nyoma, mindenütt csak sikamlós, járhatatlan szikla, melyen alig vethették meg lábukat. Sőt némely helyütt oly meredek volt a lejtő, hogy a láthatatlan férfi minden mentegető szó nélkül egyszerűen derékon kapta Katalint és — mily erős dohányfüstszaga volt a lódenruhájának! — lemelte magához.

Már jó ideje nem szólt semmit, legfőlebb ha ennyit:

— Engedje, hogy most ide állítsam. Most adja ide mind a két kezét. Támaszkodjék reám. Ne féljen. Rendben van. Most vinni fogom önt.

A hang parancsoló volt és semmiről sem lehet biztosabban következtetni az ember jellemére, mint a hangjáról; az ismereklen erősen megmarkolta kezét s Katalin úgy érezte, mintha tehetetlen bábu volna hatalmában. Néhezen haladtak előre, útjuk mind fáradságosabb volt, a fehér ködtenger, mely körülvette őket, még mindig áthatolhatlan volt s a férfi hallgatott. Katalin felismerte a helyzet egész komolyságát s még sem nyugtalankodott, mert határozottan úgy érezte, hogy minden jól fog végződni. Ez az erőteljes, biztos vezető, ki kétségtelenül gyakorlott hegymászó volt, bátorságot öntött belé s Katalin feltétlenül megbizott benne.

A férfiú, kinek alakját még mindig nem láthatta, óvatosan helyezte lábait egy-egy kiálló sziklára, vagy látható könnyűséggel felemelve, átsegítette az utnak egy-egy veszedelmes részén. Egy rémes pillanat után, midőn úgy tűnt fel, mintha mindketten az ürben lebegnének, Katalin egészen közről hallotta a férfi szívének dobo-

gását és gyors lélekzetvételét. A tulfeszített erő-kifejtés zihálása volt az. S a leány felkiáltott:

— Oh, hagyjon itt! Ez a hely elég tágasnak és biztosnak látszik. Mire felvirrad, tudom, hogy segítséget küldenek utánam s igazán...

De a férfi röviden és szigorú hangon félbeszakította szavát:

— Kérem, ne beszéljen.

És hallgatagon folytatták útjukat.

— Oh, — kiáltott végre az ismeretlen egészen megváltozott hangon, — most már tudom, hol vagyunk. Hallom a folyót.

— Igen, igen, — felelte Katain s egyszerre érezte, hogy ismét ura a saját tagjainak. — S a felhők is mintha ritkulnának.

— Vagy talán inkább már alattuk járunk, — felelte a férfit. — Most már rendben vagyunk.

Rövid idő múlva eléggé széteszlott körülöttük a köd és Katalin most már elég világosan látta, hogy vezetője barna lódenruhát és turistaszákokat visz a hátán. A puha kalapja mellé egy gyopárból kötött kis bokréta van tűzve. A haja rövidre nyírt, sötét, a válla erőteljes, a termete karcsu, arányos.

Tartós hallgatás közben és teljes esti világítás mellett érkeztek egy helyre, hol két ösvény metszette egymást.

— Itt tért le a helyes útról, — magyarázta a leányhoz fordulva az ismeretlen. Nem, nem viharvert koros hajadon volt az, hanem egy magastermetű, sudár szép leány, akinek bámulatosan előkelő és finom az arca és csodálatosan kék a szeme. E férfit meg tudta ítélni a női szépséget, mert sok-sok csinos hölgyel érintkezett Londonban és Bécsben, de ezen az arcon volt valami, melyhez hasonlót sohasem látott világjáró útjain.

— Szerencsészen túl volnánk rajta! — jegyezte meg, levéve a kalapját s letörölve a verej-

téket homlokáról s a hangján végtelen megkönynyebbültség érzett.

— Igen, — felelte Katalin, — borzasztóan nehéz lehetett lejönni s én nem vagyok hegyászó, mint észre is vehette. A szép délután mindig messzebbre és messzebbre csábitott, míg végre a felhők közé jutottam.

— De látnia kellett, hogy aláereszkednek?

— Nem, be kell vallanom, hogy semmit se vettem észre és semmiesetre se gondoltam ily lehetőségre. Leültem egy sziklára s ugyszólván már akkor is felhők vettek körül, a saját gondolataim felhői.

— Akkor gonosz tréfát üztek kegyeddel a saját gondolatainak felhői s kiszolgáltatták kegyedet a hegység felhőinek.

— Igen s ha kegyed nem jön, a hegyen tölthettem volna az éjszakát.

— Azt hiszem, a hotelből utnak indítottak volna érte egy mentőexpedíciót.

— Valószínű; úgy lehet, csakugyan elindulnak értem, ha nem sietünk. A Fleur de Lys-szállóban lakom. Minthogy nem vagyok hozzászokva a hegy-mászáshoz, borzasztóan fáradtnak érzem magam s oly meredtek a tagjaim, mintha megverték volna.

Vajjon tudja-e ez a szép ifju leány, ki most oly könnyedén beszél imént átélt kalandjáról, hogy a legveszedelmesebb hegyi utak egyikén, a hírhedt Pas du Diable-on szállt alá?

— Nem mondhatná meg, hány óra? — kérdezte még.

Az ismeretlen felpattantotta értékes órájának fedelét s így felelt:

— Háromnegyed hétre.

— Hétre? — visszhangoztatta a leány hitetlenül.

— Ugy van, egész óra kellett, míg lejöhetünk arról a gonosz helyről.

— Lehetséges? Igazán nem hittem volna.

— Tehát nem félt? — kérdezte amaz fűrésző tekintettel.

— Nem félttem, mert valamiképpen úgy éreztem, hogy nincs mitől tartanom a kegyed vezetésével, hogy kegyed otthon van az effélében s nincs veszély.

— Nincs veszély... — ismételte a férfi magában.

— Este hétkor vacsorázunk, azaz hogy — igazította helyre saját szavait — hétkor vacsorázom.

— Remélem, kapok szobát, mert én is a Fleur de Lys-ben akarok megszállni.

— Oh igen, akár huszat is, — felelte Katalin. — A hotel egészen üres; a sok vendégéből csak a barátnőm meg én maradtunk meg s ha barátnőm nem feküdnék napok óta légszóhurutja miatt, már mi se volnánk itt.

— Néhány nagy hegymászó turát tettem, — mondotta a jövevény. — Ez evben kissé megkéstem. Éppen most jövök a Gemmiről, hogy találkozzam valakivel a Fleur de Lysben. Eszerint, úgy látszik, még nem érkezett meg?

— Nem érkezett oda senki; az egész héten csak elutazott onnan mindenki.

Ott ültek a folyó, a féktelen, széles hegyi folyó partján, melyen egy svájci mód szerint födött hid vitt keresztül. Mikor felmentek a lépcsőn, a férfi így szólt:

— Mindig nagyon szerettem ily rakoncátlan folyó vizébe nézni — s könyökével a hid korlátjára támaszkodott. — Mily sietve megy a ró medencéje felé, hogy végre eltűnjék benne, holott itt büszkesége és legfőbb vonzóereje a völgynek.

— Igen s az ember önkénytelenül azokra gondol, kik bizonyos nevezettségre tesznek szert

a maguk szűk környezetében, a vidéken és mégis a nagyvárosba vágyakoznak.

— Ugy van, — felelte az ismeretlen, egészen hozzáfordulva.

Harminc vagy harminc s egynéhány éves férfiú volt, nyult arccal és fekete, kifejező szemmel.

— Ide jer, Bob! — kiáltotta a kutyájára. — Semmi közöd ezekhez a tehenekhez; te juhász-kutya vagy.

— Hogyan? Csakugyan az volna? — kiáltotta Katalin a csodálkozás hangján.

— Londonban egyszer utánam szaladt, gazdátlan kutya volt, talán Smithfieldből jött, vagy elkergette a háztól a gazdája, mert nem fizethette az adóját, de nem akarta elpusztítani. Bob nagyon rossz bőrben volt biz akkor s magamhoz vettem. Eredeti s merőben különös, de hűséges állat; tudatlan, kócos, szegény barom, de igaz, mint a nap.

— Minthogy éppen a napról van szó, a nap már lenyugodott s itt az ideje, hogy haza siessek. Még jó mérföldnyi ut áll előttem.

— Szabad-e így mondanom: *előttünk*? — kérdezte az ismeretlen. — Tudniillik én merőben idegen vagyok ezen a tájékon.

— Oh, mindenesetre s most én leszek az ön kalauza. De sietniünk kell.

— Ha le is nyugodott a nap, nemsokára felkell a hold. Miért úgy sietni? Hiszen kegyed az egyetlen vendég a szállóban s akkor vacsorázhatik, amikor kedve tartja.

— Igaz, de a barátnőm öreg hölgy és csodálkozni fog, hogy miért nem vagyok otthon már régen, — felelte Katalin s átsietett a visszhangos fahidon.

— Régóta lakik már a Fleur de Lys-ben?
— Majdnem négy hónapja.

— Az valami ily Isten háta mögött levő helyen.

— Nekem nem nagy idő, mert nagyon megszerettem Chablettet.

— És mi teszi oly kedvessé előtte, ha kérdészem szabad?

— Szép fekvése, nyugalma és az, hogy egészen távol esik a világ zajától. Azonkívül sok ismerősöm a faluban és sok kedvenc helyem a környéken, melyektől nem szívesen válok meg.

— Például?

— Például egy erdei tisztás, hol szép időben összegyülekeznek s körbe ülve dolgoznak kézimunkájukon, míg a gyermekek játszanak a virágos réten. Mily máskép van mindez Angliában, hol az emberek össze vannak zsúfolva a házakban, vagy be kell érniök egy-egy piszkos utcával, vagy egy-egy szűk házmögötti kerttel.

— Szóval, valóságos Watteau-kép ez. Aztán?

— Az ősrégi vár a völgy kanyarulatánál, fenn a domb tetején, mintha örködnék az egész környéken. Szeretek odamenni s olyankor megélénkülnek képzeletemben gyanítható történetének részletei.

— Ki tudhatja, hogy nem pusztá képzelet szüleménye-e mindaz, amit történelmi valóságnak tartanak. Vett-e már részt valaha igazi hegymászásban?

— Nem, soha; s nem is kívánok. Nem hiszem, hogy megállnám helyem.

— Oh, a hegymászás nem is olyan képesség, melyet el lehet sajátítani. Én szeretem ezt a sportot. Ez a kedvtelésem hoz évről-évre vagy Svájcba, vagy Tirolba. Nagyon ismerem a járást dolomitok közt.

— Hiszem, hogy szép kedvtelés lehet; de nekem a hegymászás csak mindenféle veszély, szörnyű nehézségek, kockázatok és túlságos meg-

erőltetések gondolatával kapcsolatos. Például ez a mai kaland — pedig csak lefelé szálltunk, azt hiszem, ez könnyebb, mint fölfelé mászni — roppantul fárasztó, izgató, bizonytalan egy vállalkozás volt. S elvégre mi haszna belőle az embernek? Semmi más, mint hogy fenn volt a hegy tetején, aztán a felhők közé keveredett.

— Éppen a bizonytalanság csábítja az embert — felelte a férfin. — Elérni a hegy magasát, ez az igazi. Meghódítani azt, amiért mások hiába küzdenek, nehézségeket és akadályokat győzni le, ez a főlemelő. Maga a hegy csábítja és ösztönzi az embert, elannyira, hogy aki egyszer megmászott egy hegyet, hegyászó marad mindörökre. Azután a gyönyörű kilátás s mindenekfölött az a fenséges csend és nyugalom, mely az embert körülveszi, — higgye el, a hegyek világa egészen más világ, mint amelyet az emberek többsége ismer.

— Azt hiszem, megértem szavait. A magány, a hallgatás, a roppant elemi nehézségekkel való küzdelem, ez az, ami vonzza kegyedet; de engem ez nem csábít. Inkább próbálom ki én az erőmet a sik pályán, inkább küzdök az emberekkel és inkább aratok erkölcsi győzelmeiket.

— Igen, igen, inkább vivja azt a nagy, vértelen harcot, — mondotta amaz; aztán, mintha magában mondaná, hozzátette: — Az élet csatáját.

— Helyben vagyunk már, — szól most Katalin. — Ezek már a Fleur de Lys világosságai. Nagyon köszönöm segítségét.

(Katalinnak határozottan sejtelve sem volt róla, mily értékes volt számára ez a segítség s hogy mindketten csak a legnagyobb bajjal menekültek ki az imént a halál torkából.)

— Remélem, itt fogja találni már a barátját

s kap némi ennivalót is. Tartok tőle, nagyon szerény ebéddel kell beérnie.

— Pedig Bob meg én valósággal éhezünk.

— Nos, remélje a legjobbat! Én, régi vendég létemre, a kerten át megyek a házba. Ön egyelőre menjen csak a főbejáráson. Ott van.

— Miért ne kísérhetném? A régi vendég beajánlása kétségtelenül szives fogadtatást biztosítana számomra s ráadásul talán a menü kellő megtoldását is.

— Oh, kérem. — engedett Katalin, eléje kerülve a kavicsos ösvényen, mely a kerten át a mellékbejáróhoz vitt. Ott a mindig új vendéget leső Franz fogadja őket, aki meghallva a helyére tett hegymászó bot koppanását, kisietett s (sodálkozva látta, hogy mademoiselle Broome megjelenik a villamos lámpa fénykörében, még pedig egy napsütötte idegennel, akit egy szokatlan külsejű bozontos eb követ.

Katalin pár perccel utóbb lady Warbeck szobájába lépett. Az öreg hölgy az ágyában ült s pápaszemmel fegyverezve föl szemét, a rossz lámpa világánál regényolvasással fárasztotta magát.

— Csakhogy végre itt vagy! — e kiáltással fogadta Katalint. — Így megkésve! Hiszen már hét óra is elmúlt! Hol jártál eddig?

— Kalandom akadt, — jelentette a leány s előre lépett.

— Kalandod akadt,? — Képtelenség! — de azért oly erővel dobta félre a könyvet, hogy nagy zajjal a földre esett. — Beszélj, mi történt?

— Szívesen elmondom, de csak ebéd után, mert Franz már ugyis türelmét veszti. Pedig hoztam neki egy vendéget, sőt ha jól meggondolom, kettőt!

— Oh, beszélj már, beszélj! Hogyan gyötörhetsz már annyira, te csunya leány! — sürgette lady Warbeck a végsőig türelmellen hangon.

— Eltévedtem a ködben; hiszen tudja, hogy néha hirtelen száll alá a köd a völgyre.

És röviden elmondotta élményét.

— Mit beszélsz? Egy angol uri ember, egy hegymászó mentett meg és kísért alá? Igazán, Katalin, ez nagyon érdekesnek ígérkezik. Mint szeretném látni őt és megismerkedni vele. Ugyan kilehet?

— Hiszen éppen azt szeretném tudni én is.

— No, hiszen azt könnyen megtudhatjuk majd a portástól. Már megebédeltem. Rosette hozta fel az ételt. Jaj, torkig vagyok már azzal a beteg-kosztal! Bár látnék már egy pár szeletke sandwichet s egy pohárka pezsgőt. Bár felöltözhetném már s lemehetnék, hogy megtudjam, játszik-e bridget az az idegen. Egyébként más valami társasjáték is jobb volna a semminél. Igazán, epedek egy kis változatosságért. Senki jobban reá nem szolgált mint én.

És hangja remegett önmaga iránt érzett részvételben, mikor hozzátette:

— Napok óta fetrengek itt s nincs egy valamirevaló papirkárpit sem, amelyet nézhetnék. Oh, mikor szabadulok már meg ettől a gyötrelemtől! No, de most eredj már le, mert különben Franz még kiszalad a bőréből s el ne felejts hirt hozni nekem az érdekes idegen nevéről, kilétéről, lakóhelyéről és egész élettörténetéről.

XIII.

Katalin sietve öltözködött át. Levetette durva cipőjét, lódenszoknyáját és magára öltötte szokott esti toalettjét. Talán akaratlanul is kissé több gondot fordított öltözködésére, mielőtt lement szokott helyére a magános kerek asztalhoz, melyen az étláp hevert s az elmaradhatatlan virágbokréta diszeskedett.

De ma két személynek terítették az asztalon

és Franz kopasz fejének meghajtásával, kezét dörzsölve közeledett hozzá, titokszerű bizalmas-sággal mondvá:

— Ha nincs kifogása ellene a mademoiselle-nek, az az ur, akit magával hozott, a mademoiselle asztalánál fog ebédelni; sokkal barátságosabb is, ha ketten ülnek az asztalnál az ily nagy etteremben.

Katalin helyeslően biccentett a fejével, aztán leült és hozzáfogott a leveshez. Elvégre minden table d'hotenál is ülnek egymás mellett merőben idegen emberek s most, hogy egy álló hét óta egyedül és néma unalommal költötte el ebédjeit, nagyon kedve szerint volt a társaság.

Már a hálnál tartott, mikor az idegen megjelent. Nyilván az alapos átöltözködés miatt késett meg, mert ragyogó fehér ing és ebéd alkalmára illő fekete nyakkendő volt rajta.

— Ugy veszem észre, a kegyed asztalánál helyeztek el engem is, — mondotta, a szék támlájára téve kezét. — Megengedi, hogy kegyeddel ebédelhessek?

— Tessék, — felelte Katalin. — Minthogy együtt jöttünk, Franz kétségtelenül társaságkedvelő lénynek tekint mindkettőnket.

— Ami egyébként, ugy-e, nem éppen nemzeti tulajdonságunk? — s mosolygott. Nagyon szépen tudott mosolyogni s minden ízében uriember volt.

Katalin rejtett pillantást vetve kifogástalan ingére, csodálkozott magában, hogy túristaszákjában ily kincseket rejtegethetett.

A férfi, úgy látszott, kitalálta gondolatait, mert megjegyezte:

— Ugy van, jóval több minden fér el a tarisznyámban, mint az ember hinné s ha nem vagyok a hegyek közt, vagy nem vadászom a pusztán, mindig átöltözködöm az estebédhez.

Kicsiny koromban nevelték belém ezt a szokást, mert mikor még egészen parányi gyermek voltam, mindig megmosdatták arcom, kezem és tiszta köténykét kötötték elém, mielőtt megkaptam a csésze tejemet a gyermekszobában.

Katalin nem felelt s hagyta, hogy nyugodtan költse el a levesét. Aztán így szólt:

— Kár, hogy oly nagyon rövidek már a napok.

— Igen, igen, de legalább világít a hold. Pompás kilátás eshetik erről a verandáról.

— Bizony. És egy héttel ezelőtt ez a most oly néptelen veranda hemzsegett a vendégtől, úgy hogy akkor alig kapott volna helyet az asztalnál.

— Akkor nagy szerencsém volt.

Igy szólva, vizsga szemmel nézte vis-á-visját. Semmi kétség, uri leány, mert Katalinnak csakugyan volt valami feltűnő dísztingváltság a magatartásában. Feje kicsiny volt és rendkívül szépen illett karcsu nyakára. Elegáns fehér bluz volt a derekán s az övében vörös bokréta diszelgett. Bár egész lénye elárulta kedves és nyájas lelkületét, a jövevénynek mégis feltűnt a tartózkodása, majd hogy azt nem mondom: a hozzáférhetetlensége. Feltétlenül *grande demoiselle* lehet, — oh, igen jól ismerte ő ezt a típust, — határozottan *demoiselle*, mert nincs jegygyűrű a keskeny, fehér kezén.

Ott ült most szemközt egymással ez a két egymásnak merőben idegen lény, egy minden fogalomtól félreeső svájci vendéglőben. Helyzetüket határozottan ingerlőnek és regényesnek lehetett mondani. Valóban elragadóan szép leány. Mily csodálatos finom az arcbőre s mily gyönyörű profilja van! És mégis nyilván finnyás angol miss rejtőzik e szokatlanul megragadó külszín alatt. Szép szeme olyan, mint egy madonna szeme, de a hangjának e pillanatban hideg és bátoratlan a rezdülése. Lehetséges-e, hogy alig két órával

ezelőtt a karjaiban tartotta ezt a büszkén felegyenesedő, bájos leányalakot, hogy kezével adott irányt meg-megbotló finom lábainak. Határozottan úgy viselkedik ez, mint egy hercegisasszony, ki természetes hódolatként fogad el minden szolgálatot s úgy tekint le embertársára, mintha merőben más-más fajhoz tartoznának.

— Meglehetősen kevésbé járt helynek látszik ez, — jegyezte meg a férfit. — Távol esik a nagy világforgalom országutjától.

— Oh, ez a nagy forgalom meglehetősen közel járt hozzánk a nyári évad idején, mert Alberg és a vasutvonal közvetlen összekötő útján vagyunk itt.

— Eszerint hát csakugyan nem próbált soha szerencsét a hegymászással?

— Nem, csak a tehéncsorda járta utakon s a közel levő erdőkben szoktam csatangolni. Nagyobb kirándulásokra nem igen volt kedvem.

— Akkor, úgy látszik, a szíven át nézi a világot, — mondotta az idegen s erősen a leány szeme közé nézett.

— Igazán mondom, hogy nem; éppen tegnap jelentette ki rólam a barátnőm, hogy a szívem, ha egyáltalán van szívem, nem lehet nagyobb, mint egy golf-labda.

A férfi kacagott.

— Akkor talán rendkívül nagy észtehetséggel kárpótolta e hiányért a jóságos természet?

Az ifju hölgy csak a fejét rázta, miközben egy darabka sajtot vett magának. Franz, ki személyesen szolgálta ki őket, közvetlenül mellettük állt. Öszintén ragaszkodott miss Broomehoz s mintegy a kirendelt kísérője gyanánt viselkedett. Mily jól mulatott volna Katalin, ha kitalálhatta volna gondolatait.

— Remélem, a barátnője nem aggódott miatta? — kérdezte az idegen udvariasan.

— Oh nem, nem igen De annál nagyobb mértékben érdekelte az, hogy új vendég érkezett a házhoz. Tudniillik itt a legkisebb változatosság is eseményszámba megy. S most legfőképpen azt szeretné tudni, hogy ért-e kegyed a bridge-játékhoz.

— Alszom-e, vagy ébren vagyok? Hát még talán a Findsi-szigeteken is hódított ez a szenvedély? Természetes, hogy értek hozzá. És kegyed?

— *Comme ça!* — felelte Katalin könnyű vállvonással, amit a külföldön szokott meg. — De a barátnőm szenvedéllyel űzi e játékot s rajong a „grand slam“-ért.

— Mint oly sok más. Valóban nemzeti szenvedélyünké vált már ez a bridge.

S hátraveve magát széken, hozzátette:

— Ifju korunk bolondsággal telik el, vénségünk kártyajátékkal.

— Ha kérem szabad, ne terjessze ki elméletét a barátnőmre is.

— Természetes, hogy nem. Hogyan is volnék képes ily gorombaságra? Természetesen, — tette hozzá némi szünet mulva, — csak a saját nememre értettem.

A mindössze néhány fogásból álló egyszeri vacsora hamar véget ért. Közben a beszélgetés sok tárgyán siklottak át. Volt néhány szavuk az autók-kirándulásokról, egy-egy új könyvről, vagy némely legújabb emlegetett szinpadi nevezetességről s minél többet beszélt a leány, annál jobban érdeklődött iránta a férfi.

Katalin hirtelen így szólt:

— De hol van a kutyája?

— Köszönöm szives kérdését. A szegény pára meg van kötve odakünn s úgy várja parancsait. Örömet hoztam volna, de nem mertem.

— Ami engem illet, szívesen látom s meg

vagyok győződve, hogy a fogadósnőnek sincs kifogása ellene, mert a nyár folyamán legalább féltucat uszkárkutya járt-kelt itt közöttünk.

A kutya gazdája tüstént felállt s csakhamar visszatért a pórázon vezetett Bobbal, mely olyan volt, mintha rossz lelkiismeret bántaná és szeretne bocsánatot kérni.

— Összeállítsam az ebédjét? — kérdezte az ifju hölgy. — Azt hiszem, el fogom találni az izlését. Sok mártás, krumpli, jókora darab hus, némi só és konfektnek egy szép csont.

— Bámulatosan megfelel Bob izlésének. Valóban nagyon kedves kegyed, — felelte az idegen és vidám kedv csillámlott meg komoly, barna szemében. — Bob mélyen megtisztelve fogja érezni magát. Mert életében először esik meg rajta, hogy női kéz szolgálja ki.

— Most pedig, — mondotta a leány, letéve a földre a kíváncsok falatokkal tetézt tányért — gondolnom kell másvalakire is s Bobnak jó étvágyat, önnek pedig jó éjszakát kívánok.

— Oh, hát csakugyan ily korán kell itt hagynia? Nagyon sajnálom, — mondotta amaz és fölállva, előre sietett, kinyitotta az ajtót s tartotta a kilincset, míg a leány kiment.

— Ugy hajolt meg, mint a külföldiek szoktak, — mondotta magában Katalin, mikor fölsietett a lépcsőn. — Kellemes, bizalmat gerjesztő hangja van s minő szép barna szeme!

— Szent Isten, mily sokáig maradtál oda! — zsémbelt lady Warbeck, mikor Katalin belépett. — Nos? Egész kötetre való kérdés volt ez egyetlen szóban. — Tudod-e már, hogy kicsoda? Nem tudod? — tette hozzá a legnagyobb mértékben hitetlenül. — Hogyan? Csakugyan nem? — ismételte, mikor Katalin tagadóan rázta fejét.

— Oh, ha nekem kínálkozott volna ez az alkalom! De legalább gyanítasz valamit? Együtt ebédeltetek?

— Igen, úgy tettünk, mintha együvé tartoznánk. Ott volt a kutyája is s megefttük. Kedves állat. Bobnak hívják. Bob gazdája egy hegymászó ur, ki jókedvéből jár ezen a vidéken s azt hiszem, legényember.

— Igazán, ennek örülök. De mondd, miből következteted? A legényember mindenesetre tiszerte érdekesebb, mint a feleséges ember.

— Azt a benyomást tette reám, hogy független ember és egyedül áll a világon. Magam se tudnám megmondani, miért gondolom ezt, de nekem úgy tűnik föl, mintha keresné a magános életet, amit nem tenne, ha feleséges ember volna.

Lady Warbeck cinikus feleletet adott erre a föltevésre: hirtelen s gúnyosan föl kacagott.

— Azt mondotta, hogy soha azelőtt nem kapott enni a kutyája nő kezéből.

— Eszerint te voltál az első? Hm, elég szépen haladsz.

— Már végeztem az ebéddel, mikor belépett, — mentegetőzött Katalin elpirulva, — nem akartam mindjárt fölkelni s magára hagyni. Azt is megkérdeztem tőle, hogy szokott-e bridget játszani; szokott, de nem töri magát érte.

— Uriembernek látszik?

— Oh, igen.

— Borzasztóan fog itt unatkozni, szegény. Mitevő legyen itt ezen az egész hosszú estén. Hiszen még csak fél kilenc van. Nos, gyermekem, én kissé fáradt vagyok s ha bevettem orvosságomat, felszithatod a tüzet, elláthatsz éjszakára, aztán rendelkezhetel az időddel.

Katalin elrendezett mindent a szobában, néhány hasábot tett a tűzre, meggyújtotta az éjjeli

lámpást, magára hagyta a csakugyan álmosnak látszó beieget s a felső folyosó ablakához lépve, gondolkozóba esett, hogy mivel töltse az estét? Mit tegyen? Lemenni és szokása szerint barároglni egy kissé az országuton, vagy a zongorához ülni a szalónban nem akart. Valami meghatározhatatlan érzés visszatartotta; bátortalanság talán? — de ugyan miért? Négy hónapja élt már ebben a hotelben. A sétát és a zongorázást egészen természetes valaminek tartotta s most egyszerre nem tudta rászánni magát, hogy mutatkozzék odalenn, egyszerűen azért, mert váratlanul egy idegen ember szállt meg a fogadóban.

De miért kárhoztatná magát hosszú, kellemtelen estére egy átutazó idegen miatt? Igazán nevetséges volna. De ha most, szokása szerint lemenni, ki tudja, micsoda ostobaságot nem képzelne az az ismeretlen. Még azt találná hinni róla, hogy tolekszik hozzá, hogy keresi a társaságát. Őt ugyan senki se vádolhatná bátortalansággal, modora kifogástalan s úgy beszél vele, mintha nem is pár órája, hanem hónapok óta ismerné.

Szép holdvilágos az est. A köd szétoszlott s a havasok ragyogó fénnel válnak ki az ég sötét kékségéből. Katalin kihajolt a nyitott ablakon s meglátta az idegent, ki földetlen fejjel, szivarozva sétált fel s alá, miközben a hű Bob lassan kullogott utána. Mikor a tornác közelébe ért, feltekintett a futórózsa bámulatos tömegére, mely vörös takaróként borította el a ház oldalát. Tekintete aztán a folyosó ablakára esett, hol Katalin állt a holdfénytől egészen megvilágítva, a rózsatömegtől mintegy keretbe foglalva. Az idegen most egyszerre megállt s jeléül, hogy reá ismert, mosolyogva intett fel a kezével.

Katalin ijedten s kissé megütközve vonult vissza. De azért úgy tetszett neki, mintha titok-

szerü, regényes suttogás kelne a levegőben s egy sohasem hallott belső hang biztatóan így szólna hozzá:

— Mily gyönyörűség volna, odalenn barangolni e bámulatos éjszakán egy vonzó idegen férfiú oldalán, ahelyett hogy idefenn ülnék, sötétben égő lámpavilágnál, unalmas könyvet olvasva, szűk és dohos szobámban!

De a csábító hang még sem győzedelmeskedett.

Eközben a lenn sétáló férfi gondolatai sok mindenre jártak, de korántsem foglalkoztak oly sokat a leánnyal, mint a lány vele. Mikor reá gondolt, így szólt magában:

— Nem is gyanítja, hogy ma hajszálon függött az élete; s ha nem lett volna ott Bob, most ott feküdne valamilyen szakadék mélyén. Mi ketten, Bob meg én, mentettük meg az életét. Igézetes lány, egészen más, mint a többség, de nagyon rátartós s úgy látszik, fél tőlem. Pedig ebben az lsten háta mögött lévő kis fogadóban nem kellene félnie, hogy megszólják. S mégis egyet teszek száz ellen, hogy attól fél, meg tőlem, mikor inkább a szobájában tölti az estnek ezeket a bámulatosan szép óráit.

XIV.

Másnap olyan idő volt, minőt az ember elég gyakran ér meg s minőnek állandóan ki van téve a hegyvidéken.

Napkeltekor szél támadt a hegyek közt; zúgva rohant alá a lejtőkön, meg-megrázta a Fleur de Lys favázás épületét, hogy recsegték-ropogtak az eresztékei, dühösen rázta az ablakredőket, egymásra dobálta az ártatlan kertiszékeket, lelépdeste a rőszakat a tornác homlokfaláról. De a nagy szél hova-hamarább más tájakra vi-

harzott el s nyomán özönszerűen patakzott az eső. Olyan volt, mint a rossz gyermek, ki rakoncátlankodik egy darabig, aztán álomba sirja magát. Ködfelhők borultak a völgyre s a falu utcája rohanó folyammá változott át.

Katalin az eső zuhogását hallgatva, kézimunkával bibelődött, vagy kénytelen-kelletlen unalmas levelezőlapokat irt, szövetmintákat és árjegyzéket kérve egyes londoni kereskedőktől, vagy hosszú, tollba mondott sirámokban panaszkodott rossz időről, unalomról lady Warbeck egy-egy befolyásos ismerősének. Eközben ő maga sem szabadulhatott meg valami különösen nyomasztó, sivár hangulattól. Mily nehéznek érezte a mai napon az életet! Nem mert lemenni tizenkettő előtt, míg a déjeuner ideje el nem érkezett. Az idegen és Bob már odalenn volt. Mikor Katalin belépett, felállt s köszöntötte.

— Mily idő! — kiáltotta. — Remélem, nem hiszi, hogy én hoztam magammal? Járt-e már künn?

— Nem; s ön?

— Én igen. Bob meg én már szemlét tartotunk a faluban s déjeuner után lemegyünk az állomásra s feladunk egy táviratot. Nem tehetnék valami szolgálatot kegyednek vagy barátnőjének?

— Köszönöm, nem kérek semmit, — felelte a leány hideg tartózkodással.

Az idegen figyelmesen nézett reá. Miért oly szófukar? Kissé sápadtnak és levertnek látszik.

— Ugy veszem észre, lehangolta az eső, — szólalt meg újra. — Ez ellen pedig nincs jobb orvosság, mint a séta. Meg vagyok győződve, hogy ha ilyenkor a szobámban maradnék, valami kétségbeesett cselekedetre ragadhatnám magam; öngyilkos gondolataim támadnának.

— Az ilyen idő csakugyan nyomasztó hatás-

sal van az emberre, de azért nem mondhatnám, hogy egy esős nap képes volna megbontani lelkem egyensúlyát — s bágyadtan mosolygott. — Ha tehát azt hiszi, hogy mire visszajön, ott fűgők már az előszoba fogasán, előkészíthetem reá, hogy csalódás éri.

Oh, ha megtörténnék ez a tragédia, tüstént oda kötném melléje előbb Bobot, aztán saját magamat, hogy ne legyen egyedül. De tréfán kívül, itt egyáltalán nincs semmi, amivel az ember elűzze unalmát s ki tudja, nem dőlök-e a kétségbeesésbe? Irtózom a levélírástól, varrni nem tudok, olvasni való pedig nincs itt más, mint vasuti menetrend s a kéthetes *Figaró*.

— Igen, az újságokat néhány nappal ezelőtt lerendelték.

— S azt hiszem, csak idő kérdése, hogy meddig jár ide még a pék, meg a mészáros. Interlakenben, igaz, egész halmaz újság és levél vár reám, de ideküldetni nem érdemes; pedig tudom, hogy ha táviratozom, tüstént ide jön a barátom és elvisz magával.

— Mi is adhatunk kölcsön néhány angol újságot, például a *Spectator*-t meg a *Punch*-öt.

— Meg fogom köszönni. Egy hét óta nem láttam újságot s manapság oly rohamosan élünk, hogy bizonyára máris elmulasztottam tudomást szerezni néhány rendkívüli találmányról, botrányról, vagy szerencsétlenségről. De nézze csak Bobot, mily jó kedve van s mily keveset törődik a friss hírekkel és a rossz idővel.

— Azért még se cserélnék vele, — mondotta Katalin vidáman.

— Miért nem jött le s miért nem bizta magát a kiséretűnkre tegnap este? — Az idegen, e kérdése közben, derűlten s kérdő szemmel nézte Katalint, ki érezte, hogy a vér arcába szökik. —

Gyönyörű est volt; a hold ragyogott, a levegő fenyőillattal volt tele s nem egyhamar láttam oly csillagosnak az eget. Mert én nagy csillagvizsgáló vagyok ám.

Katalin bólintott a fejével.

— Sokaknak telik különös örömük az ég vizsgálatában. Szeretném megmutatni kegyednek az én kedvenc csillagzatomat, de tartok tőle, nem lesz hozzá kedvező az idő. De talán mégis lesz alkalom.

Látva Katalin kételkedő mosolyát, arca hirtelen más kifejezést öltött.

— Tolakodónak tartja meghívásomat, hogy együtt nézzük meg egyszer a csillagos eget? De kérem, két oly nevelt lénynek, mint mi vagyunk, mindig találkozik tárgy, amelyről nézetet válthatna, főképpen mikor kegyednek nem sok válogatása van a társaságban s ennek a hegyek közé rejtett kis fogadónak bámulatosan pásztori környezetében csakugyan nem kellene sokat adnia a formáságokra. Nem gondolná? Bob lesz társaságunkban a harmadik személy s nem igen fogja zavarni beszélgetésünket.

Aztán, hirtelen felhagyva az incselkedéssel, egészen más hangon hozzátette:

— Azt hiszem, mégis kegyetlenség volt kegyedtől tegnap, hogy ügyet se vetett reám s árván hagyott egész este.

A fiatal leánynak csaknem elállt a lélekzete erre a merész, nem várt fordulatra. Sötét pirosság ömlött el arcán. Pillanatig habozott, aztán így szólt:

— Tehát nem szereti a saját társaságát?

— De igen, csakhogy néha örülök, ha megszabadulok tőle. Két álló hélig csak a saját belső énem szavára hallgathattam s most szeretnék valami mást is hallani; bocsássa meg, ha untatom fecsegésemmel. Csak azért beszélek, hogy éppen

beszéljek. Volt egy ismerősöm, akit Délamerikába vittek a dolgai. Hónapig nem hallotta az anyanyelvét. Mikor aztán Buenos-Ayresbe, az angolok klubjába került, egyszerre úgy megeredt a szava, mint a vizesés. Sajnáltuk a szegény fiút, de megszöktünk előle. Ugy lehet, kegyed is megbánja még, hogy asztalához engedett és megszánta]Bobot.

— Oh . . . — kereste Katalin a szót kissé zavarodott mosollyal, — korántsem vagyok oly finnyás, mint hiszi, csak kissé kábult vagyok. Nagyon megerőltető, akarom mondani: sok dolgom volt ma délelőtt s fáj a fejem. Tökéletesen igaza van, mi ketten vagyunk a ház egyedüli vendégei, egészen egymásra vagyunk utalva és ostobaság volna, némán és feszesen ülni itt egymás mellett, csak azért, mert nem vagyunk forma szerint bemutatva egymásnak.

— Ugy van; azonkívül pedig a helyzetünk nincs is minden regényesség nélkül. A gyanításnak és feltevéseknek elragadóan tág mezeje nyílik meg az ember előtt, mikor nem tudja nevét, kilétét, nem ismeri állását, izlését, világfelfogását annak, akivel összehozta a véletlen. Például én, akit kegyed nem ismer, lehetnék, teszem, egy börtönből megszökött gonosztevő is, aki itt akar összetalálkozni a cinkostársaival.

— De most már csakugyan képtelenségeket beszél, — mondotta a leány s kacagott.

— Az angol ember mindig némi ellenséges indulattal viseltetik az idegennel szemben. Mindig hajlandók vagyunk a legrosszabbat tenni föl a felebarátunkról. Megesett ez akárhányszor rajtam is. Egyszer például komédiásnak néztem egy ismert államférfiut, egy előkelő szép asszonyt pedig kalandornőnek. De idő múltán jobb emberismerő vált belőlem.

— Hogyan?

— Oh, természetesen őrizkedni fogok attól, hogy eláruljam fogásaimat, de a férfinak legelőbb a cipőjét nézem, az asszonynak a kezét.

— Azt hiszem, az arc a legjobb tájékoztató.

— Azt hiszi? Jer ide, Bob, mutasd meg a becsületes ábrázatodat és mutakozzáll be annak rendje és módja szerint. Juhász Róbert vagyok, kegyes asszonyom szolgálatára. Nyújtsd a jobb mancsodat, Bob, a ladynek.

— Sokat jártam a kontinensen, — mondotta Katalin, megrázva Bob lábát — és sok tekintetben nem is vagyok angol. Szívesen váltok nézetet s közlöm benyomásaimat a vasuton és hajón velem együttutazókkal s köszönök és fogadom köszöntését olyan embereknek is, kiket azelőtt sohase láttam s valószínűleg többé nem is fogok látni soha, így aztán sok kedves emlékem maradt.

— Akkor talán, képletesen szólva, megszórítja az én kezemet is.

— Szívesen s ha ma szép este lesz, ígérem, hogy kimegyek önnel és Bobbal a negyvenhetedik mérföldköig.

— Könnyű megigérnie! A szobapincér azt jövendeli, hogy három nap és három éjszaka esik még az eső.

Katalint csüggettség fogta el; borzadt arra a gondolatra, hogy három teljes esős napon át a házban maradásra legyen kárhozthatva lady Warbeck türelmetlenségével, ingerültségével és igényeivel, melyek óráról-órára fokozódnak ily napokon.

— Ha nem lesz másképp, legrosszabb esetben máriásozhatunk, — indítványozta.

— Köszönöm szépen, de egyelőre elmegyek, — felelte a férfi. — Ha minden kötél szakad, tudok úszni is.

— Mily boldogok a férfiak, hogy akkor mehetnek-jöhetnek, amikor kedvök tartja, — gon-

dolta magában Katalin, mikor lejöve a megígért ujságokkal, már a csarnokban találta az idegent, aki éppen föl húzta a csuromvizes gummiköpenyét.

— Ezer köszönet, — mondotta az. — Kérem, tegye félre számomra. Ebéd idejére ismét itt lesznek. Meg akarom tudni, miért csap oly nagy hűhót ez a folyó.

És megemelve sipkáját, gyors léptekkel utnak eredt Bob társaságában.

Katalin visszatért a beteghez, hogy jelentést tegyen déjeuner közben az idegennel folytatott beszélgetéséről, mert lady Warbecket határtalanul érdekelt minden, ami a jövővényre vonatkozott.

— Azt hiszem, kedvét leli a nagyokat mondásban, mint afféle messziről jött idegen s persze örül, hogy e nyomoruságos oduban találkozott egy eszes és nevelt kisasszonnyal, — tette hozzá az öreg hölgy elnéző hangon. — És nem látom okát, miért is ne szórakoztatnátok egymást. Bírod teljes engedelmemet, hogy folytasd vele tété-à-tétejeidet; nem vagy te már iskolásgyermek, se finnyás süldőleány s ugyancsak tudsz vigyázni magadra. Remélem, meg fogsz tudni róla valamit; különös, hogy neve nincs följegyezve a portás könyvében. Csak a szobájának a számát írta be, — tizenegyedik szám.

— Csakugyan? — felelte Katalin mosolyogva.

— Tudniillik megkértem Rosettet, hogy hozza föl a vendégkönyvet, míg ti ketten a déjeunernél ültök. Micsoda képtelen emlékmondatokkal, versekkel és elismerő sorokkal van tele! De ő nem írt bele semmit. Ami egyszerűen csunyaság tőle; azonkívül levél se jött neki, ez iránt is érdeklődtem. Nincs még nyoma a barátjának sem?

— Nincs; de azt hiszem, várja. Odalenn a portásnál már van a számára néhány levél; ma reggel hozta a posta. Észre vettem, mikor fölhoztam a mi leveleinket.

— S nem olvastad el címzésüket? Oh, te együgyű leány!

— Azt hiszem, valami earlnak vagy effélének szólnak.

— Earlnak! — ismételte lady Warbeck s egy tizenöt éves leány fürgeségével szökött föl ágyában. — Csengess, kérlek, tüstént Rosetteért.

S mikor a femme de chambre belépett, így szólt:

— Rosette, kedvesem, siessen és hozza föl nekem azokat a leveleket, melyek ma délelőtt érkeztek. Gyorsan, gyorsan, gyorsan!

És összecsapta a kezét.

— Oh, lady Warbeck! — tiltakozott Katalin.

— Siessen, siessen, siessen! — kiáltott az öreg hölgy, iníve Rosettenek. — Most pedig, Katalin, arra kérlek, hogy ne botránkozzál meg oly nagyon. Mi rossz van abban, ha az ember elolvassa mások leveleinek címét? Mindenki megteszi ezt a hotelekben, ha alkalma kínálkozik rá. Például én magam részéről egészen természetesnek találom, hogy végignézzek minden beérkező levelet. Az ember így megtudja, miféle új vendégeket várnak s alkalomadtán ismerősöket is talál közöttük.

— Tessék, itt vannak, asszonyom, — mondotta Rosette, pihegve siettében s átadta az öreg hölgynek a leveleket.

— „Earl of Crosshavennek, Hotel de Venise, Genf. Utána küldendő“, — olvasta ujjongva lady Warbeck. — Ezt a levelet vagy a jogtanácsosa írta, vagy számla van benne. Itt van egy másik a Clubból. Tehát Crosshaven a barátja a mi ismeretlenségünknek. Személyesen ugyan sohse találkoztam vele, de már sokszor hallottam hírét. Uriember tetőtől-talpig. Mondd meg nekem, ki a barátod, s megmondom, ki vagy. Ugy hát nem

kell félni a névtelentől. Föltételeztem megengedem, hogy együtt ebédelj és sétálj vele — s hangosan fölnevetve s dévajul csiptetve a szemével, hozzátette: — s ha úgy fordul, menj hozzá feleségül is. Most pedig szaladj le, tedd vissza helyükre a leveleket s mondd meg, hogy hozzanak föl egy kosár tüzelőt.

Earl of Crosshaven névtelen barátja nagyon jókor tért vissza és jelentkezett az ebédre, Bob társaságában, melyet előzetesen szárazra dörgöltetett a konyhában.

Elmondotta, hogy a barátja beteg, de reméli, hogy néhány nap múlva már hozzá csatlakozhatik. Aztán beszélt az utazásáról, az újságokról s néhány újonnan megjelent könyvről. Világlátott és sokat olvasott ember lehetett s Katalin azt a következtetést vonta néhány megjegyzéséből, hogy Etonban és Oxfordban nevelkedett.

Az ebédei rendkívül vidáman és kedvesen költötték el.

Utána mindketten átmentek a szomszédos szalónba, hol tűz lobogott a kandallóban.

Midőn Katalin ki akart menni a szobából, az idegen tréfásan elállta az útját.

— Csak nem akar jóéjszakát kívánni? — kérdezte tragikus hanglejtéssel.

— Nem, csak fel akarok sietni s megnézni, megvan-e báránónak mindene, amire szüksége van. Aztán lejövök s ha úgy tetszik, játszani fogok kegyednek valamit, — az a kis zongora türhetően jó. Szoktam játszani rajta minden este ha magam vagyok is.

— Ugy vigyázzon ám, hogy bolondulok a zenéért; játékaival nemcsak szórakoztatni fog, hanem jót is fog tenni egy hontalan felebarátjával.

Katalinnak feltűnt, hogy lady Warbeck kissé nyugtalan és ideges volt, mikor belépett szobájába.

Ugy ietszett, mintha nyomná valami a lelkiismeretét. Az is feltűnt neki, hogy jöttében találkozott Rosettel, ki valami batyufélét vitt le a lépcsőn a sötétben.

— Nem találkoztál a szobaleánnyal? — kérdezte a beteg. — Nevetni fogsz, ha megtudod, mit követtem el az imént. Minthogy az ember csak lopja az időt hiú találgatással, meghagytam a leánynak, hogy amíg ti az asztalnál ültök, hozza fel az idegen turistaszákját. Tudniillik biztosra vettem, hogy rajta lesz a neve, de sajnos, csalódtam, még egy névjegy se fityegett rajta, azonkívül pedig nem is volt benne semmi.

De miss Broomenak korántsem volt nevető kedve. Szokatlanul komolyan így szólt:

— Oh, lady Warbeck, hogyan tehetett ilyet?

— Csak semmi „oh, lady Warbeck“, kis erkölcsprédikátorom! Ne sajnáld tőlem ezt a kis izgalmat és szórakozást. Te odalenn megtalálod magát az embert, én csak a tarisznáját láttam, pedig már úgy vágyom egy kis szórakozásra. Ugyan mit művel most?

— Valószínűleg szivarozik a verandán s olvassa az újságokat.

— És türelmetlenül várja, ugy-e, miss Broome visszatértét.

— Nos, ha már ily hízeltő fénybe állítja, azt hiszem, hogy igen. Erkölcsprédikátor vagy nem, én most lemegyek. Igazán nem tölthetem az egész estémet az unalmas hálósobámban. Még könyvem sincs, mert valaki letépte a Tauchnitz-regényem második felét. Zongorázni fogok egy kissé, mert azt mondja, hogy nem kellemetlen neki.

— Ah, — mondotta lady Warbeck visszafojtva lélekzetét és apró szemei gúnyosan csillantak meg, — ha kissé már tüzezt fogott, az egészen lángra fogja lobbantani szívét. Mert van valami

a te játékmódon, Katalin, ami megfogja az ember szívét, bár a te szíved oly kemény, mint a faszterkő. Játssz el neki mindenesetre azokat a gyönyörű spanyol táncdalokat, aztán a Holdvilágszonátát, vagy Chopin esőcsepp-preludiumát, az nagyon fog illeni az időjáráshoz és mindenesetre Saint-Saensnek azt a szerenádját játszd utolsónak. Mindezzel alaposan bele fogsz gázolni a szegény fiu érzelmeibe; vergődni fog a szőnyegen és meg fogja csókolni a lábad.

— Ha látta volna azt az embert, maga kacagna legjobban a saját beszédén. Tudniillik rendkívül hűvös és komoly ember s minden inkább, csak szentimentális nem.

— Kérlek, háromszori együttebédelés után hogyan tanulhattad ki, mi lakik a lelkében?

De Katalin már csöndesen be is tette az ajtót és elünt.

Az idegen se nem szivarozott, se nem olvasott, hanem kinyitotta a zongorát és a kandalló párkányának támaszkodva, türelemmel várta Katalint.

— Szeretném most tudni, miféle zene tetszik kegyednek legjobban, — mondotta a leány s már le is ült a zongora elé és halkán végigfuttatta kezét a billentyűkön.

— Mindenfelét, amire kedve van, egészen kegyedre bízom.

Katalin hát mindenekelőtt eljátszott egy kis darabot Griegtől s hallgatója, már az első ütemek után meggyőződve, hogy nem közönséges zongorajátzóval van dolga, leült a kandalló mellé s átengedte magát a hangok bűbájának.

Griegre Liszt következett. Katalin fenségesen játszotta el a *Mes soirées de Vienne*-t.

— Oh! — kiáltotta a férfi, — mily pompásan

eltalálta! Hiszen nem gyanithatta, mily sok szép estét töltöttem el Bécsben.

A leány mosolyogva bölintott fejével s áttért Chopin egy keringőjére.

A zene vad, szenvedélyes ütemei abba a hangulatba ringatták az idegent, mintha magával vinné az édes, behizelgő hangok áradata; mikor a dallam véget ért, így szólt:

— Most valami magyar! Tudom, hogy csunya telhetetlenség tőlem, de kivettük már részünket Norvégiából és Lengyelországból.

— Tudok egy nagyon szép magyart Brahms-tól, — felelte Katalin. — Remélem, nem hagy cserben emlékezetem; mert borzasztó nehéz darab. De megpróbálom.

Ujjai egy darabig halkán futottak végig a billentyűkön; aztán kitört a tomboló, vad tánczene, mely az egymást űző, hatalmas akkordok káoszában viharosan rohant tova, aztán titokszerűen egymásba fűződő harmóniák és mélabús káden-ciák után ábrándos vággyal teli, elragadó szerelmi dallá olvadt.

A kis zongora olyan volt, mintha megbabonázták volna s meglepően hatalmas, majd bárszonyosan lágy hangok törtek elő belőle, mintha a zene műzsája ihlette volna meg.

Az idegen közben mozdulatlanul ült a kandallónál, összekulcsolva kezét s valami láthatatlan látomásra szegezte szemét. Itt, az elhagyott fogadóban, míg künn özönével szakadt az eső, egyszerre csak a gondolatoknak és emlékeknek egész raja zsibongott körülötte. Ez a feketehaju leány egy idegen, vad zenét játszik neki s e zene felebreszt benne valamit, ami évek óta szunnyadt a lelkében.

Ugy tűnt fel neki, mintha tizenkét éves fiú volna ismét s egy másik, szintén feketehaju nő játszaná előtte e dallamot.

A játék véget ért s minthogy a köszönetnek, vagy ámulatnak egyeilenegy szava se hallatszott utána, Katalin hátratekintett s egy pillantást vetett néma hallgatójára.

Ugy látszott, hogy az mély álmodozásba merült s egészen megfeledkezett jelenlétéről. Igen, szemmel látható, nagyon messze szállhatnak gondolatai.

Csöndesen lezárta a hangszert s midőn fölkelte, a férfi minden erejéből feken tartotta magát, fölegyenyedett és látható lelki tusával így szólt:

— Kérem, bocsásson meg. Ez az est esemény az életemben. Az ön játéka . . . Ez a Brahms-féle darab . . . föllevenítette bennem az anyámra való emlékezőt.

Szép barna szemei, melyek sohasem mosolyogtak, kissé fátyolozottan néztek reá, midőn hozzátette:

— Épp úgy játszotta ezt a darabot, mint most kegyed . . . és most hallok azt először hosszú évek óta. Anyám mindenem volt nekem . . . az egyetlen nő ezen a világon, kit szerettem. Ezer köszönet! Játékával gyötrelmet és igaz örömet szerzett nekem.

Katalin egy pillanatig nem tudta, mit is feleljen; s mielőtt megszólalhatott volna, a férfi egészen megváltozott hangon, mintha merőben más ember szólna hozzá, így folytatta:

— Engedje meg, hogy ide toljam ezt a kényelmes széket; mikor odakünn esik és menydörög, kétszeresen jól esik a kandalló melege. Beszélgessünk már egy kissé egymással; a nézetváltás épp oly jól esik az elmének, mint a léleknek egy vallomás.

— Nem bánom, — felelte a leány s leült, — de miről beszélgessünk?

— Magunkról, ez a legérdekesebb minden beszédtárgy között.

— Ugy gondolom, kegyed is játszik hangszeren.

— Igen, szeretem a zenét s néha napján, megfelelő társaságban, szoktam énekelni is.

— Holnap. Ma este érjük be ezzel a szilaj magyar zenével. Beszéljünk egymással ez egyszer nyíltan és minden tartózkodás nélkül. Ismerkedjünk meg egymás nézeteivel és életfelfogásával, a valódi nézeteinkkel s nem azokkal, amelyeket az ember csak a világ előtt szokott vallani. Beszéljen életéről s én is fogok beszélni az enyémről.

— Hogyan érti? — mondotta Katalin, ámulatlan vonva föl szemöldjeit.

— Csak úgy, amint mondom, — kezdje el kegyed.

— De miért kezdeném én? — kérdezte a leány.

— Azért, mert kegyed a fiatalabb.

— Nos, az én önéletrajzom a legnagyobb mértékben unalmas volna s nem töltene meg többet mint egynéhány lapot. Mert vannak minden tartalom nélkül való életpályák is és én nem látam világot, mint kegyed. Nem, igazán nincs mit elbeszélnem.

— Pedig kegyed is átélte már éveinek egy bizonyos számát s ez megannyi határkövet jelent.

— Igen, a halál, a bánat és a gond határköveit.

Katalin tétoázott egy pillanatig s elhallgatott. De a férfi kérdőleg nézett reá s ő késztetve érezte magát, hogy tovább beszéljen.

— Indiában születtem s már kis leány koromban Angliába küldöttek egy iskolába, hol szüleim, nem tulságosan hosszú időközökben, meg-meglátogattak. Anyám szép volt. Mintha most is előtttem állna elragadó kedvességében. Egyszer aztán nélküle jött meg atyám; hét éves voltam, midőn elveszítettem anyámat. Atyám nemsokára azután kilépett a katonai szolgálatból. Együtt éltünk a

kontinensen és kedves vidámsággal, verőfényesen folyt életünk. Azután váratlanul meghalt Cannes-ban s halálával vége volt minden dicsőségnek: verőfényes vidám életnek, jóbarátnak és pénznek. Most egyedül állok a világon s nagyon szegény vagyok.

— Szegény! Ez meglepő! — És ámult megütközéssel tekintett reá.

— De miért lepné meg kegyedet az én szegénységem?

— Mert egész lénye az élet minden gondjától ment jólét benyomását kelti. Ha valaki azt mondaná, hogy kegyed egy hercegnő, minden csodálkozás nélkül venném tudomásul. Egész magatartása ily származásra vall.

— Hercegnő... jólét... gondtól ment élet! — mondotta. — Szegény leány vagyok, ki munkával keresi mindennapi kenyerét, kinek nincs multja, nincs jelene és nincs jövője sem.

— A jövő még előtte áll s azt kívánom, hogy boldog és ragyogó legyen.

— Tehát boldogságtól ragyogó, — igazította helyre vidáman. — De tudja-e, hogy nekem úgy tűnik, mintha valahol már láttam volna kegyedet?

— Hogy látott volna? Nem, soha!

— Mily kereken cáfolja? Kérem, miért tudja oly biztosan?

— Mert akkor lehetetlen volna, hogy ne emlékezném kegyedre, — felelte meggyőződéssel.

— Ha kegyed ily bókokat mond nekem, tüstént fölmegek a barátnőmhöz: mert tudniillik a társalkodónője vagyok.

A férfi hitetlenül nézett reá.

— És a komornája, — tette hozzá Katalin nyugodtan.

— No lám, most kegyed mond képtelenséget, — mondotta az türelmetlenül.

— A tiszta igazságot mondom, — felelte a leány nyugodtan.

A férfi hallgatott egy darabig, aztán más hangon így szólt:

— Akkor beszéljen valamit a barátnőjéről. Miféle hölgy ő?

— Lényében, kedvteléseiben és akaraterejében fiatal, de testben öreg. Hetvennégy éves már. No tessék! Mily csunyaság tőlem, hogy ezt elárultam kegyednek. Kérem, felejtse el. Mert nem látszik többnek ötvennél.

— Elhiszem; mert lássa, sok függ attól, hogy az ember mennyinek akarja láttatni magát.

— Oh, akkor ő még husz éves sincs.

— Vajjon kedvesen és anyailag bánik-e kegyeddel?

— Anyailag nem; feljajdulna ijedtében, ha valaki ezt várná tőle; de kedvesnek elég kedves hozzám.

— Természetesen férjes vagy özvegy nő. És kegyed?

— Azt nem mondom meg, — felelte Katalin, tegyintve a kezével. — Annyi bizonyos, hogy nem viselek jegygyűrűt az ujjamon, de ki tudja, talán a nyakamon hordom. Van példa rá elég. A férfiről sohase tudja az ember, hogy házas-e; mert ő sohase visel jegygyűrűt. Nézetem szerint ez meg nem engedett előny, ha ugyan nincs vele a felesége is.

Az idegen gyors pillantást vetett a leányra, aztán lesütötte a szemét s a tűzbe nézett.

— De most kegyeden van a beszéd sora s rajtam a hallgatásé, — mondotta Katalin. — Várom történetét.

— Mit mondhatnék? — s az idegen felsóhajtott s elgondolkozva megállt. — Nincsenek se szüleim, se testvéreim, se nagynénjeim, se nagy-

bátyáim. Kedvemet, mint kegyed már tudja, a zenében és a hegymászásban lelem. Szeretem a társaséletet s a sportot, különösen pedig a vadászatot. Van néhány meghitt barátom is. Egyébként magányos ember vagyok és nincs meg a határozott otthonom.

Hangja és tekintete azt a benyomást keltette, hogy elhagyott és boldogtalan ember áll az ember előtt.

— Kegyed azt mondotta az imént, hogy életének nincsenek nagy eseményei. Az én életemnek volt egy eseménye. Egy végzetes tévedés, melynek nagyságát akkor nem gyanítottam, pedig a következései minden látszat szerint eltörülhetetlenek. De szemrehányás nem érhet mást, mint engem magam. Gyöngé voltam és nem álltam ellen a rábeszélésnek.

— Pedig gyöngének éppen nem látszik, — jegyezte meg a leány, határozottságra valló s meglehetősen vékony ajkára vetve tekintetét.

— Alapjában véve nem is vagyok az. De azért az egyszer tanúsított gyöngeségért, Istenemre, súlyosan meglakoltam. Jóvá tenni ezt már nem lehet. És vannak pillanatok, mikor nehéznek érzem az életet.

Maga is megdöbbszent attól, amit mondott. Határt nem ismerő nyíltsággal szólt ehhez a merőben idegen leányhoz, ki, amint ott ült előtte résztvevő szemmel és kezét ölbe téve, birni látszott a hatalmat, hogy magához vonja lelkét.

— Magános vándor vagyok s ma este, hogy hallottam a zenét, mely anyám zenéje volt, újra átéreztem minden nyomorúságomat. Igen, ez a zene... de van még másvalami, ami arra készít, hogy úgy beszéljek kegyeddel, mint még soha senkivel.

— S mi ez a másvalami?...

— Az, hogy tegnap ön meg én szemtől-szemben álltunk a halállal.

Élesen hangsúlyozta e szavakat s a leányra nézett, hogy leolvassa arcáról a hatást.

Ez a leány nyilván nem sejtette, hogy életének megmentőjével áll szemben, pedig ez a tudat oly köteléket jelent, mely bizonyos jogot állapít meg számára vele szemben. Igen, mind nagyobb bizonyossággal érezte, hogy ha ő nincs, akkor ez a szép ifju leány, ki oly békés nyugalommal ül most előtte, minden valószínűség szerint borzasztóan összezuzott tagokkal heverne itt közel, egy hegyszakadék mélyén.

Katalin félig felemelkedve s előrehajolva, sápadtan szólt:

— Hogyan? Csakugyan oly veszedelmes, oly szörnyű volt a helyzet?

A férfi komolyan inlett a fejével.

— S én olyan tapasztalatlan vagyok, hogy sejtelmem sem volt a helyzetről. De hogyan is gyaníthattam volna abban a nagy ködben?

— Holnap megmutatom azt a helyet, ahonnan lejöttünk s akkor majd kegyed is hihetetlennek nyilvánítja, hogy mire voltunk képesek. Nem is gyanította, mennyire eltért a helyes iránytól, pedig minden újabb lépésével még jobban eltávolodott volna tőle. Mikor ráakadtam, egy meredély legszélén állott.

— Eszerint megmentette az életemet s én nem tudtam, hogy miattam kockára vetette a saját életét. Hogyan hálálhatom meg ezt valaha?

És könnytől nedves, tűnődő szemmel nézett reá.

— Megmondom, hogyan. Ajándékozzon meg két napig a barátságával. Két napi őszinte barátsággal. Engedje meg, hogy együtt sétálhassak s beszélgethessek kegyeddel és hallgathassam játékát. Ne tekintse bennem a férfiut és természetes

ellenségét, hanem gondolja azt, hogy lelke s az én lelkem két jó barát, kik együtt ostromolják a „nehézségek bástyafalait.”

Az eső a kéményen át egy-egy permetet hullatott az égő fahasábokra és Bob, ki a szőnyegen hevert kettejük között, álmában őrizte a nyáját.

— Tudhatja, — felelte a leány, — hogy időmmel nem rendelkezem szabadon, de minden szabad percem a kegyedé lesz e két napon, — a hálám mindörökké.

— Oh, arra a hegyászó kalandra gondol! Pedig ne terhelje meg lelkét azzal a gondolattal, mintha bármi tekintetben hálával tartoznék nekem és mit se szóljon az élményeinkről senkinek, mert tiüstént hirtelen kelne a svájci ujságokban. De mondja csak, gyanítja-e, hogy ki és mi vagyok?

— S az én hibám-e, ha nem tudom? Csakugyan keveset mondott magáról, — panaszolta. — Ez igazán nem szép öntől; ellenkezik megállapodásainkkal.

— Mi benyomása van rólam? Nem mondaná meg, mit gyanít? Szavamra, őszintén fogok válaszolni. Néha nagyon nehéz, hogy magáról beszéljen az ember.

— Oh s azt hiszi, hogy a nőnek mindig könnyű? — felelte a leány s némi türelmetlenség volt szavában. — Nos, ha csakugyan őszinte lehetek, azt hiszem, hogy önt valami nagy erkölcsi csapás érte, igen... valami szerelmi megpróbáltatás...

— Nem, oly szerelmi megpróbáltatás, minőre kegyed gondol, nem ért engem soha, csak talál-gasson tovább.

— Mindenesetre előkelő s jómódu ember... talán katonatiszt.

— Nem, katona nem vagyok, — felelte a férfi s a leányra emelte komoly, barna szemét.

— Akkor talán képviselő?

— Nem vagyok az s nem is leszek soha.

— Vidéki ur s a birtokán gazdálkodik?

— Nem, nem.

(Valami fájdalmas vágy csendült meg szavában s ez megragadta Katalin figyelmét.)

— Író, drámaíró vagy más efféle?

Az ismeretlen felkacagott, tagadólag rázta a fejét és így felelt.

— Szó sincs róla, bár néhanapján magam is szabadjára ereszttem a képzeletemet.

— De egyet semmiesetre sem tagadhat el.

— Kíváncsian várom, hogy mi? — kiáltotta és felkelt.

— Azt, hogy rendkívül óvatos férfiú, ki titokzattal veszi magát körül, mint egy melódráma hőse.

— Hát ez igaz. Még a nevemet sem fogom megmondani kegyednek s nem fogom kérdezni a kegyedét sem.

Erősen szeme közé nézett a leánynak és sajtószzerű erőltettség volt hangjában, mikor hozzátette:

— Nem szabad beavatkoznom az életébe.

— Kegyed csakugyan a legkülönösebb idegen, kivel találkoznom adalott.

— Hiszem; de bármennyire is ellenem szól a látszat, ép elméjű ember vagyok; csak merőben szokatlan keveréke két különböző jellemnek és két fajnak, ritka összetétele az óvatosságnak és a hirtelen elhatározásnak.

— S fölöttébb nehéz talány, melyet megfejtani nem leszek képes soha. Ugy látom, — tette hozzá, — Franz az imént benézett; valószínűleg szeretné eloltani a lámpákat és bezárni a szobát, tehát én megyek.

Azzal felkelt s kezét nyújtotta a férfinak.

— Jó éjszakát, barátnőm, — mondotta ez, előre hajolva s ajkához vonta a leánykezét.

XV.

Lady Warbeck, míg az ágyban feküdt és semmi különös dolog nem foglalkoztatta nyughatatlan elméjét, a lehető legélénkebb módon érdeklődött az „ismeretlen“ iránt. Azzal a szesszel, hogy nagyon szereti az angol kutyát, reábeszélte Katalint, hogy vezesse föl szobájába Bobot, mert szeretne megismerkedni vele.

Föl is csalták Bobot a lépcsőn, hogy kielégítsék szeszélyét s az eb tüstént megkedvelte az öreg hölgyet, ki bőségesen etette. De Katalin, nem csekély csudálkozására, hamar reájött, hogy lady Warbeck nem annyira a kutya, mint inkább a nyakszija után vágyódott. De ennek a fémlapjába egyesegyedül Bob neve volt bevésve s Bob gazdájának kitétét illetőleg nem lehetett rajta semmi utbaigazítást lelteni.

— Unalmas dög! — kiáltotta bosszusan lady Warbeck és nagyon barátságtalanul lökte el magától vendégét.

— Kár minden igyekezetért, — mondotta Katalin, — sohase fogjuk megtudni a nevét. Az este megmondotta, hogy nem fogja kérdezni, hogy hívnak engem, de nem fogja megmondani a saját nevét sem.

Lady Warbeck égnek emelte két ráncos kezét.

— Vajjon bizonyos vagy-e, gyermekem, hogy épelméjű emberrel van dolgod s nem az ápolótól megszökött elmebajossal-e?

— Oly ép elméje van annak, mint nekem.

— No, mondhatom, hogy mindenesetre furcsa ember. Bár szemügyre vehetném egy kissé. Ma este megpróbálok fölkelni s holnap, remélem, elég

jól leszek, hogy lemehessek a lépcsőn. Tehát most sétálni mentek ?

— Igen, megigértem, hogy megmutatom neki a falut és a várromot.

— Remélem, hogy még sem lesz bolond, Katalin. Ami engem illet, én határozottan rosszul érezném magam a társaságában. A tébolyodott ember nagyon ravasz és alattomos. El ne veszítsd a fejed, ha megíámadna ; a kalaptű is jobb a semminél.

— — — — —
Mikor találkoztak a déjeunernél, a titokzatos idegen szemrehányó tekintetet vetett Katalinra.

— Két napot kértem s az egyiknek a fele már elmúlt.

— Ez a délután egészen az öné lesz, — felelte a leány jókedvűen — s meg fogom mutatni önnek a legfőbb látnivalóinkat, a falut, a teinplomot meg a várromot. Jusson eszébe, amit mondtam, hogy nem rendelkezem szabadon az időmmel, mert határozottan más rendelkezik vele.

— Csak a rabszolga nem rendelkezik az idejével. Rabszolga kegyed ?

— Csak a viszonyok tesznek azzá.

— Jól van, tehát bizom ígéretében s a kapu előtt fogom várni.

Szép őszi délután volt, a levegő tiszta, a fák levelei már kiszínesedtek. Könnyű leptekekkel haladtak tova a szép tiszta országuton. Bob nyomon követte őket s minthogy eképpen volt „társasága“, egyáltalán nem volt hajlandó tudomást venni a sok furcsa svájci eb gorombaságáról és barátságos közeledéséről.

Miss Broome utközből barátságos mosollyal köszöntötte több jóismerőjét, kiknek egyike-másika sokat jeleltő pillantást vetett a kísérőjére, mintha azt akarták volna mondani : „Egész nyáron egye-

dül volt a kisasszony, de most megjött a babája, ugyancsak helyre egy legény!”

Katalin nem egynek a szeméből olvasta ki ezt a gondolatot és fülig elpirult. Hogyan győzhetné meg ezeket a jólelkű, derék embereket, hogy nincs igazuk? De az idegen az egész idő alatt oly élénken és hévvel beszélt hozzá, hogy csakugyan azt a benyomást kellett keltenie, hogy bizonyos joga van hozzá; hiszen igaz is, hogy ez az ő délutánja volt.

A templomhoz közeledtek. Az idegen már messziről észrevette s megkérdezte Katalintól, hogy szokott-e megfordulni benne?

— Oh igen, minden vasárnap, — felelte a leány. Ekkor már a fölfelé kanyargó ösvényen jártak, mely a templom mély tornácába vitte fel őket.

A kis domb alján volt a temető, melynek gonddal ápolt sírhalmait és csinos sírköveit úgy elborította a virág és a lomb, hogy szinte kertnek látszott.

A templom belseje éles ellentétben állott nyárias környezetével s valósággal ridegen hatott magas, barna padsoraival és egyszerű szószékével.

— Nézze csak, — mondotta a férfi, — mily tömegesen özönlik be a nép! Ugy látom, lakodalmasok!

— Igen, úgy is van. Nézze csak azt a szomorú képű fehér nyakkendőös legényt. Bizonyosan az a vőlegény, — mondotta Katalin. — S ott lép ki a házából a lelkész. De hol van a menyasszony?

S végigjártatta szemét a különböző csoportokon, melyek seregestül jöttek a templomba.

— Ott van, — felelte a kísérlője, egy negyven évesnek látszó magas, szikár nőre mutatva. Annyinak látszott, de fiatalabb is lehetett, mert a svájci parasztnők nehéz munkát végeznek s aránylag gyorsan vénülnek. A menyasszonyon selyem-

volt a ruha, nagy arany kereszt s arany fülön-függő fénylett rajta. Ugy látszott, földi javakban nem szegény. Előreszegte állát s az elégtűléség, sőt a diadalmasság rosszul palástolt kifejezésével nézett körül.

— Szent Isten, — suttogta az idegen. — Szegény fiu! Nem csoda, hogy olyan, mintha a vesztőhelyre vinnék. A pénzét veszi feleségül, nem az asszonyt; a dologban mindenesetre benne van az apja keze. Nem látja amott azt a szürkeruhás, vörösképű öreg embert, aki oly meglepődötten mosolyog? Oh, azt hiszem elmondhatnám kegyednek az egész történetet! A menyasszony valószínűleg özvegy. Vannak tehenei és van jó summa pénze a berni takarékpénztárban. Neki, a szegény fiunak nincs egyebe, mint a fiatalsága, a felszeletts formája, meg az, hogy férfi. Segítsd meg, Uram, a reá váró esztendőkből. A sorsa reá van írva az arcára.

— Kérem, kérem, ne jövendöljön ily csúf dolgokat, — tiltakozott Katalin. — Sok oly házasságról tudok, ahol az asszony volt az idősebb s mégis szerencsés házasság volt.

— Gazdag lakodalom lesz, — folytatta a férfi, — lesz terített asztal és dáridó. Meglátszik ezen a népen, hogy már előre örül a kövér ebédnek és a csapra vert söröshordónak.

— Magam is azt hiszem, — mondotta Katalin — s minthogy kegyed már szabadjára bocsátotta képzeletét, én is követni fogom példáját. Vette észre azt a csinos szőke leányt, aki ott áll az oldalkijáró közelében? Mily sápadt! Nem gondolja? . . .

— Hogy sajog a szíve? Dehogy is gondolom! Az asszonyok hamar túlteszik magukat az effélén. Egy szép aranylánc mindjárt fölemelné a hetedik menyországba.

— Akkor szeretném, ha megvehetném neki!
 — mondta Katalin hévvel. — De én jobban megérttem őt, mint ön, ki nagyon lenézi az aszszonynépet, ezt csak nem tagadhatja?

— Nem, — felelte az, viszonzva a leány tekintetét, — hiszen megigértük, hogy igazat mondunk egymásnak és csakis igazat, minden hazug szemfényvesztés nélkül. Bevallom, hogy nem becsülöm túlságosan nagyra a kegyed nemét.

— Annál rosszabb önre nézve. Ha az a sápadt leány csakugyan szerette azt a legényt, akkor nagyon, de nagyon szomorú napja ez neki; és nem lehetne megvigasztalni egy véka aranyláncsal sem.

Eközben a templom mindjobban megtelt, a pap állt a helyén s a lakodalmas menet az oltár elé vonult.

— Jöjjön, szedjük a sátorfánkat, — kérte az idegen, feltéve a sipkáját.

— De mikor én szívesen maradnék még egy kissé, — szabadkozott a leány.

— Nem, nem, ez a nap, vagy jobban mondva: ez a félnap az enyém, — jelentette ki amaz. — Csak nem fogjuk időnk javarészét egy esküvőn tölteni? Kószáljunk tovább.

— De miért oly sebbel-lobbal? — kérdezte Katalin s már előtte járt a lépcsőn. — Eszembe juttatja az egyszeri embert, aki sohase tette lábát templomba, mert valamikor ott volt az esküvője.

— Mondjam-e még egyszer, hogy ez a nap az enyém s hogy nem szabad elvesztegetnünk egy percét sem ennek a drága időnek? Utálom az esküvőket. Akár csak temetést látnék s ki tudja, hogy nem halna-e meg szívesebben az a svájci legény is! — tette hozzá, miközben a domb lejtőjéről áttért az országútra. És Katalin nem szabadulhatott attól a benyomástól, hogy e férfi futva

menekül a harangszótól és a vidáman csacsogó nép sokaságától, mely még mindig özönével tódult a templomba.

— Most megyünk a várba, — mondotta a férfi. — Merre visz az út?

— Azon a kis mellékutcán át, a malom mellett s végig a völgyet átszelő úton. Már innen is láthatja azokat az ódon szürke falakat ott a hegy tetején.

Mikor a hegy tövéhez érkeztek, melyen a várrom — egy tizenharmadik századbeli vár omiadéka — állt, tarló földeken kapaszkodtak föl a lejtőn s végre egy nagy várnégyszöghöz érkeztek, mely egy meredek sziklakiszögellésen állt s két völgyön uralkodott. Leültek egy alacsony, romladozó falra s az idegen elővette zsebéből rövid fapipáját s a dohánytárcáját.

A hegy lejtőjén gyermekek játszadoztak, néhány asszony kötögetve és beszélgetve ült a közelben. Az asszonyok mormoló beszédén s a gyermekek rikkantásain át még mindig odahallatszott a távol menyegzői harangszó a hűvös, tiszta levegőn át.

— Mire gondol most?

Katalin kísértője kérdezte ezt hirtelen.

— Kegyed, úgy látszik, azt hiszi, hogy joga van a gondolataimra is, — mondotta Katalin s fölállt. — De megtudhatja. Arra gondoltam, hogy megegyezésünktől mindmostanáig önnök jutott az oroszlánrész a kérdésekből. Kikérdezett az életviszonyaimról, izlésemről, még a vallási nézeteimről is, holott én még semmit sem tudok kegyedről.

— Kivéve azt, hogy magános, világmegvető, eikeseredett ember vagyok, ki lelki életének oly oldalát leplezte le kegyed előtt, melyről másoknak sejtelve sincsen.

— Szeretném tudni, milyen akkor lelki életének a másik, közismert oldala?

— Rendkívül udvarias és tartózkodó, — felelte az rendíthetetlen nyugalommal, — aminő kegyeddal szemben egyáltalán nem vagyok, mert itt ülök, pipázom minden engedelem nélkül, egyszerűen elhurcoltam kegyedet a templomból s oly őszintén beszélek kegyeddal, mintha a saját szívemhez szólnék.

— Vajjon csakugyan úgy van-e? — kérdezte a leány elmerengve. — Mert nem tudok megsza-
badulni attól a gondolattól, hogy van a lelkének még egy zárt rejteke, melynek titkát nem is közönséges, hanem keitős lakat őrzi.

— A kékszakállu herceg titkos szobája, mely női fejekkel van kidiszlítve, — felelte a férfi hidegen s egy darabig csöndesen pipázott. Aztán, kiverve pipáját egy kövön, megfordult s így szólt:

— Az imént nagyon meghatotta a templomban annak a halovány leánynak a sorsa; oly meghatóan beszélt a keservéről, hogy az ember szinte azt hinné, ön is átment azon a lélekállapoton.

— Akkor nagyon megtévesztené a képzelme, — felelte Katalin, keresztbe vetve a térdét, úgy hogy előlűnt finom cipőbe szorított két formás lába. — S engedje megjegyeznem, hogy a legnagyobb mértékben kihasználja azt a jogát, hogy minden feszélyezettség nélkül kérdéseket vessen elém.

— Tudom, nem kéinelkedem, hogy amit mond, igaz.

— Köszönöm szépen.

— Remélem, nem haragszik reám?

— Nem, még nem.

— Én mégis szinte lehetetlennek tartom, hogy oly küisejű és olyan lelkületű leánynak sohase lett volna legalább egy ici-pici, csak egyetlenegy szerelmi regénye.

— Nem, egyetlenegy se volt.

— De férfiak csak voltak szerelmesek belé?

A leány egy pillantást vetett reá, aztán megint elfordította fejét és nem felelt.

— Feleljen, — mondotta a férfi nyugodtan.

— Nos hát, természetesen, voltak.

— Eszerint játszott velük, mint macska az egérrel.

— Ez a régi vidám jó időkben történt, mikor atyám még életben volt. Egynéhányan mindenestre elhitték magukkal, hogy forrón szeretnek, de ez nem tartott sokáig. Tudniillik nekem... nagyon rossz, csúfolódó nyelvem van s nagyon meglátom a dolgok kómikus oldalát, ami nem tartozik éppen egy eladó leány legjobb tulajdonságai közé. Tudtam utánozni az embereket s néha nem tudtam elfojtani egy-egy gonosz megjegyzést. Semmit sem tartottam örültebb és ostobább dolognak, mint a komoly udvarlást és való igaz, hogy sohase tudtam ellentállni a kisértésnek, hogy a szemükbe ne kacagjak azoknak a derék, bolond, jó fiuknak és öreg uraknak, amire azok természetesen visszavonulót fújtak.

— Egyszer s mindenkorra? Hát egy sem akadt a szegény fickók között, akik vártak volna, hogy hátha mégis mást gondol?

Katalin a fejét rázta s megint mosolyogva tekintett a férfi becsületes, napsütötte arcába.

— Nos, bevallom, őszintén örülök, hogy nem hozott össze a sors kegyeddel azokon a vig napokon. Tehát csakugyan nem volt semmi szívbeli regénye, nem hallgat el előttem semmit?

Katalin élénken elpirult.

— Oh, látom, hogy ha tovább merészkedem, engem is lesújt még egy éles megjegyzéssel. Bocsásson meg.

— Ha azt akarja, hogy megbocsássam azt,

hogy ily hallatlan módon kételkedik a szavambam, ellenszolgálatot kérek. Beszéljen el valami érdekesezt. Elég volt a személyeskedésről. Mondjon el valamit mexikói, vagy perzsiai utazásáról, vagy élményeiről.

— Jól van, — felelte az idegen és lehevert a fűben, — de előre kijelentem, hogy a mesemondás nem erős oldalom.

— Akkor hát mi az erős oldala?

— Azt hiszem, az, hogy lehetőleg sokat igyekszem elérni csekély eszközökkel.

Katalin biztatóan bölintott a fejével.

— Kifürkészni mások hangulatát, terveit, szándékát s a magamét magamnak tartani, fontos eredményt érni el látszólagos könnyűséggel.

— Ugy, ugy, arra mindenesetre van lehetősége, ahhoz éri. Most pedig meséljen valamit Iszpahánról s hogy mivel töltötte napjait Perzsiában.

Katalin elég hamar észrevette, hogy az ismeretlen nagy szókinccsel, az előadás szokatlan művészetével, éles megfigyelőképeséssel s jó emlékezőtehetséggel rendelkezik. Képek, melyeket rövid néhány szóval élettelenesen vetített hallgatója elé, meggyőzték a leányt rendkívüli tehetségeiről s évekig változatlan elevenséggel maradtak meg emlékezetében. A leáldozó nap égő vörös fényében kacagva és csevegve indultak aztán lefelé a domb lejtőjén, hogy visszatérjenek Chablettebe, hol vigan szóltak még a nászt hirdető harangok.

XVI.

Hat óra volt, mikor Katalin belépett lady Warbeck szobájába. Meglepődve álit meg a küszöbön, mert az öreg hölgy, vjolaszin hálóköntösben és pémes takaróval a térdén, ott ült a kandallónál.

— Nos, kedvesem, — kiáltotta, — hát megjöttél végre?

— S ön felkelt! Ugy örülök! De hogyan öltözött fel egyedül?

— Oh, Rosette segített s a kíváncsiság csalt ki az ágyamból. Elhatároztam, hogy látni fogom a „névtelent“, még ha életembe kerül is!

— Azt hiszi, megéri a kockázatot?

— Igen, azt hiszem. Ott álltam az ablaknál, mikor haza jöttetek. Édes Katalinom, — tette hozzá s megfordult a széken, hogy jobban figyelhesse az arcát, — miért nem említetted egy szóval sem, hogy oly csinos ember?

— Én . . . oh . . . nos . . . — hebegte a leány s elpirult — sohase gondoltam arra. Hát csakugyan csinosnak tartja?

— Ahhoz szó se fér; az az előkelő magatartás, az a kifejezésteljes arc s hát még az a szívet rabló barna szempár! De van még valami, amit nem hallgathatok el előtted, Katalin, — dráma hatású szünetet tartott és Katalin várt, — tudniillik azt, hogy az az ember szerelmes beléd.

— Ugyan, mi nem jut eszébe! Hogyan is mondhat olyat! Tréfál. Hiszen tegnapelőtt láttuk egymást először s név szerint sem ismerjük egymást. Már maga a pusztá gondolat is lerontana mindent s elviselhetetlenül feszélyezne engem.

S egészen boldogtalannak látszott. Hozzátette még:

— Kérem, vallja meg, hogy csak tréfált.

— Hát mondjuk, hogy csak tréfa volt. Remélem, kedvesen töltöttétek el a délutánt. Ugyan merre jártatok!

— Végigmentünk a falun s láttunk egy lakodalmas menetet. Aztán fölmentünk a várromhoz s ő mindenfélét mesélt . . .

— Persze a férfiak szoktak mindenfélét mesélni az oly csinos leányoknak, mint te.

— De nem olyanokat mondott, mint kegyed

hiszi, hanem perzsiai és délamerikai utazásairól, bányászatról, kincskeresőkről és eltemetett városok fölfedezéséről beszélt.

— Azt szokták mondani, hogy messziről jött ember szavát nem kell éppen szentírásnak venni. Egyébként minden férfinak megvan a maga különleges szokása ebben a tekintetben. Például az én uram igen furcsa meséket mondott nekem a vadászélményeiből, azonkívül pedig híres volt az adomáiról, amelyekkel ebéd közben szokott nagy előszeretettel előhozakodni s ez eszembe juttatja, hogy ma este én is odalenn fogok ebédelni.

— Hogyan! — kiáltotta Katalin és csodálkozva nézett az öreg hölgyre.

— Szóról-szóra úgy van. Elhiszem, hogy én leszek az a bizonyos kellemetlen harmadik a társaságban, de nem látom be, hogy miért legyen mindenben egyedül csak neked részed. Egyszer már szeretnék megtudni valami bővebbet arról a rokonszenves idegenről, aki oly hallatlan titkolózást űz a nevével, azonkívül pedig, ha . . . ha . . . no de maradjunk csak a „ha” szócskánál. Nem fog ártani, ha látja, hogy *te* nem tartottad őt méssével, hanem hogy csakugyan egy tekintélyes öreg dáma áll a hátad mögött.

Katalin valósággal megdöbbsent a saját boszankodásán és türelmetlenségén; csak nagy bajjal fékezhette magát annyira, hogy ne szabadkozzék. Ma ugyan vége van minden muzsikálásnak, csatálgolásnak és csillagnézésnek!

— Remélem, nem lesz ártalmára, ha csakugyan lejön, — mondotta végre.

— Nem, nem, teneked pedig határozottan hasznodra lesz s éppen azért fogok lemenni.

Ez a kilátás nagy mértékben nyugtalanította Katalint, de minthogy úgy is kárba veszett volna minden további szabadkozása, csak annyit mondott:

— Mindenesetre jól kell ám felöltözködnie.

— Természetesen, a feketé tearuhámat s a csipkesálamat fogom felvenni, azonkívül pedig vedd elő a smaragd-melltűmet s a legjobb toupetmat. Szeretnék hatást kelteni. Ne feledkezzél meg a bridge-dobozomról se, — tette hozzá, miközben fölkelt és félredobta a prémes takarót.

A névtelen, ki éhes volt, már valamivel ebéd ideje előtt lement a verandára s meglepődve látta, hogy három teríték van az asztalon. Azonkívül egy óriási rózsabokréta állt az egyik teríték mellett s egy jókora spanyolfal egy kivételesen kényelmes szék mögött. Még csodálkozva nézte mindent, mikor belépett Franz a leves tállal.

— Igen, ma este lejön az öreg lady is, — mondotta bizalmas hangon, — már jobban van s itt fog ebédelni.

— De azt hittem, hogy nem szabad kimennie a szobájából.

— Azt teszi az, amit akar. Oh, nagyon szégyes öreg hölgy ő; nagyon gazdag, a made-moiselle pedig valóságos angyal.

Éppen erre a végszóra tárult fel az ajtó s lady Warbeck belépett. Nyomon követte Katalin, két párnával a kezében.

Fekete csipkekendővel a bodros ősz fején, magas termetű, kissé bicegő hölgy lépett az asztalhoz. Egész megjelenése impozáns volt. Főlényesen mosolyogva lépett az asztalhoz.

Az idegen felszökött helyéről, előzékenyen megigazitotta az urnő karosszékét s udvariasan köszöntötte lady Warbecket. Katalin elragadtatva nézte szeretetreméltó ügyességét és egész megnyerő lényét.

— Ugy hallom, rajtunk kívül kegyed az egyetlen vendég a hotelben s ifju barátnőmmel máris megismerkedett, — jegyezte meg lady Warbeck

nagyon kedvesen. Szokása szerint hamar kezébe kerítette aztán a társalgás fonalát. míg a közös beszélgetés lassanként párbeszéddé fejlődött közte és az idegen között. Beszélt minden elképzelhetőről s e közben roppant leleménnyel igyekezett sarokba szorítani az idegent. De csakhamar észre kellett vennie, hogy olyan ellenfele akadt, ki jóval ravaszabb mint ő maga. Minden támadását bámulatraméltó ügyességgel védte ki, mintha nem is lett volna sebhető pontja s Katalin, ki egyetlen segédje volt e párviadalnak, titkolt elragadtatással figyelt.

— Tehát sokat utazik? — kérdezte lady Warbeck.

— Oh igen, mindenesetre, többet vagy kevesebbet.

— Természetesen csak szórakozásból?

— Nem mindig.

— Akkor bizonyára író? Oly sokan irnak mai napság.

— Nem vagyok az.

— Ugy gondolom, nem sokat van Angliában.

— Nagyon keveset.

— Ha nem tévedek, azt mondotta, hogy járt Indiában.

— Nem, sohasem jártam ott.

— Oh, igen? Magam sem. De remélem, ott tölthetem a legközelebbi hűvös időszakot. Ugy van, — felelte Katalin csodálkozó tekintetére — s természetesen téged is magammal viszlek, kedvesem.

Mikor felszolgálták a kávé s a cigarettákat, így szólt:

— Nagyon jó ez a kávé.

— Igen, — felelte a névtelen, — mint mondani szokás, „fekete mint a bűn, forró mint a tűz, édes mint a szerelem“.

— De hát aki cukor nélkül issza, mint az én barátnőm, Katalin?

— Azt igazán nem tudom. No de szokott cigarettázni? Szabad megkínálnom eggyel az enyémből?

— Ha egyiptomi, kérem — s kivett egyet, ügyesen reágyújtott s bágyadtan szippantott rajta egyet-egyet.

— Igazán nem volna szabad még dohányoznia, — mondotta Katalin szemrehányóan.

— Tudom, kedvesem, de épp azért izlik oly pompásan ez a cigaretta. Kérlek, mondd meg Franznak, hogy hozzon egy pohárka kümmelt. Ha nem tévedek, — fordult az idegenhez, ki éppen az ő bámulatos füstkarikát figyelte, — kegyed ismeri lord Crosshavent?

Katalin még elég jókor tért vissza, hogy hallja ezt a kérdést és a homlokáig elpirult; az idegen bizonyára azt hiszi most, hogy ő kotorászott a levelei közt.

— Igen, — felelte nem titkolt csodálkozással, — régóta ismerjük egymást.

— Oh, együtt jártak iskolába?

A férfi igenlően bólintott s lady Warbeck nekibátorodva folytatta:

— Nem ismerem ugyan őt személyesen, de barátja egy unokaöcsémnek. Mily kár, hogy nem házasodik meg; nagy baj, szinte bűn.

— Azt hiszi? — mondotta a férfi szárazon.

— Hogyne. Akinek régi neve s öröklött kisebb vagy nagyobb birtoka van, kötelessége megházasodni.

— *Je ne vois pas la nécessité.*

— Ön akkor egyáltalán nem hive a házasságnak?

— Oh, — felelte a vállát vonva, — kérem, ne kérdezzen tőlem. Nem vagyok tekintély ebben

a kérdésben. Lehetnek olyanok is, akikre nézve a házasság katasztrófát jelent. Bizonyára ismeri Chaucernek azt a mondását: „A házasság olyan, mint a lármás mulatság; akik kívülről nézik, szeretnének részt venni benne, akik részt vesznek benne, szeretnének szabadulni tőle.”

— E szerint ön házas ember?

E kérdést oly tekintet kísérte, mely szúró volt mint a tű hegye.

— Nem kötelességem vádolni magam.

— Nem gondolja, hogy ez nagyon is komoly tárgya volna egy ebédutáni beszélgetésnek? — vetette közbe magát Katalin; azonkívül talán nem is jó oly sokáig fenmaradnia.

— Oh, ne képzeld kedvesem, hogy elküldhetsz, mielőtt egy parti bridget játszottam volna. Remélem, szokott játszani? — és élénken az idegenhez fordult.

— Hm... hogyne... a legnagyobb örömmel. Szóljak Franznak, hogy gyujtson világot a szalónban?

— Igen, igen, — felelte lady Warbeck élénken s felállt — add ide, Katalin, a bridgedobozomat, hadd menjünk át s fogjunk hozzá haladéktalanul. Teljes három hét óta nem volt kártya a kezemben.

És kisietett az étkezőből. Mikor aztán, kezében egy tucat vadonatúj kártyával, melyet ügyesen osztott ki gyűrűs ujjával, ott ült az asztalnál a két szál égő gyertya közt s elmondta nézeteit türelemmel hallgató partnerének az elsőségről és letevésről, már egészen elemében volt.

A kis játszma meglehetősen fárasztó volt, de Katalin figyelmeztetése ellenére eltartott tízig. Mert lady Warbeck, ki nagyon fáradtnak és betegnek látszott, oly görcsösen ragaszkodott a játékaszta-

hoz, mint a vizbefuló a mentő deszkaszálhoz, és semmi áron sem akart megválni tőle.

Mikor a tételek felírására került a sor, egész ártatlan hangon kérdezte:

— Mily nevet irjak a kegyed számai fölé?

— Oh, mondjuk, egy „A” betűt. Megengedik, hogy önöket pedig „B”-nek és „C”-nek irjam?

Lady Warbeck két óra múlva végre felállt s nagy elégtétellel söpörte be tizenöt frank nyereségét. Néhány mentegetődző szót ejtett még a szerencséjéről, aztán jó éjszakát kívánt.

— Eppen elég lesz a mosószámlára, — mondotta Katalinnak, ki felkisérté a lépcsőn.

Katalin azzal gyanusította meg magában „A”-t, hogy szándékosan veszített egy vagy két izben, hogy ne legyen kénytelen az egész vonalon megverni az öreg hölgyet s néhány pillantása, melyet az ifju leányra vetett, miközben ő volt a partnere, megerősítette e gyanujában Katalint. De mikor jóéjszakát kívántak egymásnak, a szeme még sokkal többet mondott; szomorú lemondás és mély saináikozás tükröződött benne.

Lady Warbeck tele volt „A” ur dicséretével s nagy elismeréssel szólt modoráról, beszédéről s egész magatartásáról.

— De hallod-e, te Katalin, hogyan lehet ember oly zárkozott a saját személyét illetőleg! Ezen az egy ponton egészen cserben hagyja egyébként kifogástalan modora, mert egyszerűen nem illik oly szertelenül tartózkodónak lenni s ily feltűnő módon szembehelyezkedni minden jó szokással. Hiszen nem kívánunk tőle semmit, ő se kíván semmit tőlünk; elvégre mi van egy név megemlítésében?

— Semmi, — hagzta jóvá Katalin. Neki az ember volt a fő, nem a neve, hiába igyekezett tisztába jönni saját érzelmeivel. Egészen meg-

igézte ez ember külső varázsa, méla szomorusága, mely előmlött egész lényén s az a tudat, hogy hogy kitérte előtte a szívét és megajándékozta bizalmával. De mikor ott látta a játékba elmerülten, akkor úgy tűnt föl előtte, mintha egészen más ember volna, mint az, ki huszonnégy órával azelőtt ugyanezen a helyen megengedte neki, hogy futó pillantást vessen érzelmeibe és gondolataiba — oly bizalommal, mely veszedelmesen kölcsönössé vált köziük.

— Odalenn hagytam a játékcacskómat, — mondotta lady Warbeck, — eredj le érte tüstént s vedd magadhoz, de nem szükséges ma idehoznod, mert borzasztóan fáradt vagyok és szeretnék aludni.

Az idegen még lenn volt. Cigarettára gyujtott és pasziánszozott.

— Oh, — kiáltotta, felszökve helyéről, — már attól tartottam, hogy nem látom ma többé.

— Barátnőm nagyon elfáradt, de boldog. Szép volt öntől, hogy játszott vele.

— Csak tíz perccel múlt tíz óra, azt hiszi, hogy későn van már egy kis sétára?

— Igen, megbotránkoznának a faluban.

— De egy kis zenére nincs későn. Látott-e már ragyogóbb holdvilágot? Éppen a Holdvilág-szonátának való est. Le fogom csavarni a villamos körtéket s kinyitom az ablakot, hadd áradjon be kívülről a bűvös világosság.

Katalin odament a nyitott zongorához és játszani kezdett, az idegen pedig némi távolban leült s nézte karcsu alakját, melynek körvonalai kiváltak a nyitott ablak világosságából.

Mikor a zene elhallgatott, a leány hátrafordult s így szólt:

— Tegnap bevallotta, hogy szokott énekelni, most szaván fogom.

— Mivel próbálkozzam meg? Talán Beethoven „Adelaide”-jával? ... feltéve, hogy es-ben tudja játszani a kíséretet.

— Azt hiszem, menni fog — felelte a leány s az idegen rövid habozás után énekelni kezdte a fenséges dalt. Szép tenorhangja volt, melyet nyilván nem Angliában képeztetett ki s meleg, szinte szenvedélyes érzéssel énekelt. Szép hangja megtöltötte a kis szalont s előcsalta Franzot a szobájából, a szakácsot az alagsorból s a ház asszonyát az emeletről. Künn a holdfényben pedig egész kis hallgatósereg verődött össze a csarnok körül és elragadtatással hallgatta a szép éneket.

Mikor elhangzott az utolsó ütem, az idegen így szólt:

— Ugy rémlelt nekem, mintha egy autót hallottam volna közeledni.

— Igazán? Én csak az éneket hallottam. Valószínűleg a vasuti állomás felé tartott. Most pedig még egy szerenádöt, — kérte Katalin s felállt.

Egyáltalán nem szabadkozva, az idegen elfoglalta a leány helyét és sajátyszerűen szökellő, rövid előjáték után énekelni kezdett. Elragadóan szép mexikói szerelmi dal volt, áthatva a délvidék hevétől, az előadása pedig reávallott az énekes szívében titkon izzó szenvedélyre.

Némán, mély meghafottsággal, kezét az ölében tartva, ült helyén Katalin. Egyszerre zajosán feltárult az ajtó, a világosság kigyult és két utast világított meg, akik, körültekintve, a szobába léptek: egy magas termetű, autóköpenyes, csinos nő, kit egy hunyorgó, szintelen szemű, jelentéktelen állu, bajuszu kis ember követett nyomon.

— Bocsánat, — kiáltotta a nő, egyetlen gyors pillantással szemügyre véve az éneklőt és hallga-

tőjét. — Bocsánatot kérek . . . azaz hogy kérünk . . . úgy látom, magánlakásba lépünk.

— Egyáltalán nem, asszonyom, — felelte az idegen s felállt és betette a zongorát, — hanem közös szalón s teljesen rendelkezésükre áll.

— Ah!

Ez a rövid felkiáltás nagyon sok mindent fejezett ki, a legdölyfösebb kételkedést is beleértve. Az autóköpenyes hölgy aztán kellemetlen, sokatmondó mosollyal s könnyű meghajlással visszavonult.

Az ebédlőbe való „kirándulás“, a kártyajáték izgalma s a cigarettázás semmiben se vált javára a betegnek s Katalin kénytelen volt másnap az egész délelőttöt lady Warbeck ágya mellett tölteni.

— Ha most elpusztulok, a kíváncsiság halottja leszek, — mondotta lady Warbeck. — Mily kár, hogy nem láttam még legalább azt a két idegent is, akik tegnap este érkeztek.

Mikor miss Broome lement a déjeunerhez, a két jövevény ott ült már egy kis asztalnál, egészen közel az ő asztalukhoz. A hölgy pompás termetű, barna, kissé kihívó szépségű asszony volt s körülbelül harminc éves lehetett. Drága volt a ruhája, erős a parfümje és bámulatos gyűrűk ragyogtak az ujjain, míg a férje merőben jelentéktelennek, senkinek látszott mellette és a szomorúság, szinte a boldogtalanság kifejezése ült arcán.

Ugy látszott, Katalin jobban érdekli mindkettőjüket, mint a menu-lap. A hölgy hideg, kihívó tekintettel méregette az ifjú leányt, odahajolt a kísértőjéhez és sugott neki valamit s hallhatólag nevetett, aztán a Katalinnal szemközt ülő idegenre nézett. Tekintete kihívó s egyben ígézetes volt. Ujra meg újra átvillant a férfihez, egyszer magához hívta Bobot is, megkínálta a szárnyassült combjával s elhalmozta mindenféle kedveskedéssel.

Étkezés után az egész társaság kiment az előcsarnokba; az idő szép volt.

A hölgy egyszerre odalépett a névtelenhez és igézetes mosollyal így szólt hozzá:

— Mily aranyos, kedves egy kutya! A kegyedé?

A kutya tulajdonosa, leemelve sipkáját, valami rövid feleletet mormogott. Éppen Katalint várta, ki felment, hogy megnézze a beteget s lehozza a kalapját.

— Baj érte az automobilunkat, — magyarázta a hölgy. — Borzasztó baj, hogy ily unalmas helyen kell vesztegelniünk! Ugy-e, hogy itt nincs mit látni s mivel szórakozni!

És kérdőleg nézett a férfiura.

— Van néhány szép hely, hová érdemes kirándulni!

— Oh! — kiáltotta a nő és hirtelen felvilant a szeme. — Ön bizonyára ismeri itt a járást. Nagyon szép volna, sétálni egyet. Tetszik?

— Oh... a legnagyobb örömmel, — hazudott — de...

E pillanatban megjelent a küszöbön Katalin.

— Értem, — felelte a hölgy s visszalépett, — már el van látva kísérel.

Katalin s az idegen aztán elindultak az erdőbe vivő keskeny, cserjés ösvényen. A leány, mikor az utnak egy kanyarulatánál megfordult s szemébe tünt a hotel, látta, hogy a hölgy még mindig ott áll a lépcsőn rózsaszínű ruhájában és szemmel kíséri őket.

— Mily csinos, — kiáltotta Katalin hirtelen. — Mily feltűnően szép arca van.

— Feltűnően gonosz, — egy Delila arca!

— Mindig ily gyorsan ítél az emberekről?

— Erről történetesen tudom, hogy kicsoda,

s élete folyása eddig, sajnos, inkább volt katonadosnak, mint épületesnek mondható.

— Nekem úgy rémlett, mintha ráismert volna önre.

— Nem gondolnám, mert sohasem találkoztunk, de történetesen láttam a nevét a vendégkönyvben.

(Ebben a tekintetben hát szerencsésebb volt, mint a szegény lady Warbeck!)

— Az az ur természetesen a férje?

— Természetesen, még pedig a második.

— Gyöngé ember lehet; nincs is álla.

— Mindenesetre gyarló, jelentéktelen ember benyomását kelti, de a feleségben van akaraterő kettőjük számára is; neki mindenesetre megvan az a jó tulajdonsága, hogy rendkívül gazdag.

— A szegény ember minden sok pénze ellene eléggé nyomorultnak látszik.

— Többre ment a pénzével, mint amennyire érdeme volt s nem méltó részvétele. De ne foglalkozzunk vele többet, hanem beszéljünk inkább valami másról.

— Nos, itt van az az erdei tisztás, melyről említést tettem s amelyet, mint látja, szívesen keres fel a falu asszony- és gyermeknépe.

— Ugy látszik. Mily fenséges kilátás!

— Kissé magasabban még sokkal szebb, — mondotta Katalin, előre sietve egy meredek ösvényen, mely az erdő szélén, egy elhagyott pásztorkunyhó mellett a hegygerincre vitt. E mögött fenyegetően és sötétén magaslottak fel a hegy meredek sziklafalai s a fenyveseken át felhallatszott a folyó zúgása. Katalin ott leült egy fatörzsre, az idegen pedig lebecsátkozott a lábához.

— Tehát az utolsó nap, — mondotta, — melyet egymással töltünk.

— S az első napunk majd hogy nem az utolsó is volt, — felelte Katalin.

— Ugy van. Látja azt a meredek sziklafalat odafenn, közvetlenül a hegy fekete gerince alatt? Megtalálhatja a képét a képes levelezőlapokon is — s botjával fölfelé mutatott.

— De kérem, oda én sohase mehettem fel, s ha felmentem volna is, bizonyos, hogy többé sohase jöttem volna le!

— Mindamellett épp azon a helyen találkoztam kegyeddal s bár azt mondja, hogy sohasem mászott meg hegyet, teljes igazsággal elmondhatja bárkinek, hogy megmászta a Blunus-alp egyik legnehezebb részét. Igaz, nem volt baja hóval meg jéggel, de az alágördülő kőtömeg és a sikamlós meredélyek nem kevésbé veszedelmesek.

— Azon az alkonyaton, midőn céltalanul kapaszkodtam ott feljebb és feljebb, egyikét éltem át meglehetősen ritka búskomorsági rohamaimnak. A halálra gondoltam s mily szépen végét vetette volna az minden bánatomnak.

— Hiszen ez gyönyörű egy lélekállapot? De nem mondaná meg, miféle bánatról van szó, kedves barátnőm? Ki tudja, talán csak képzelődés az egész.

— Képzelődés az, hogy nincs otthonom? Jólétben nevelkedtem fel és sohasem ismertem az igazi szükségét. De aztán, három évvel ezeiótt elkövetkezett a tönk s most itt vagyok.

— Pedig ennél sokkal rosszabbul is lehetne sora. Türelmét veszti, mert szerencséje szűk korlátok közé szorult; nem is tudja, milyen az élet árnyékoidala.

— Azt hiszi? — kérdezte a leány hévvel.
— Tizenkét hónapig küzdöttem magamra hagyva Londonban a mindennapi kenyérért. Elképzelheti-e, mit jelent ez egy fiatal leánynak, kinek nincs

rokona és barátja, aki megvédelmezzé s kinek nincs más fegyvere, mint a nyelve?

A tekintetük összetalálkozott. A férfi elsápadt s félig elfojtott kiáltás tört ki ajkán.

— Mondja el nekem, — szólt.

— Nem; oly dolgok azok, melyeket el akarok felejteni, — felelt a lány nyugodtan. — Hiszen amíg lady Warbeck él, van hajlékom, mert ő azt tartja rólam, hogy hasznomat veheti, Gyermekekoromtól fogva ismer.

— Tehát ilyen az élete?

— Igen, de hát igaza van, hogy akárhány-nak rosszabbul megy a sora. Csunyaság, hogy éppen ön előtt zúgolódom. Kérem, kérem, felejtse el, amit mondtam.

— Hiszen jóra fordulhat minden, hátha megszeret valakit s férjhez megy?

Katalin fejét rázta.

— Tudja-e, hogy mikor először láttam, úgy éreztem, hogy nem vagyunk idegenek egymáshoz? S mikor kivezettem a felhők közül és szemközt állunk a hidon, az az érzésem támadt, hogy régi jóbarátai vagyunk egymásnak. Láttam, hogy kegyednek is van bánata, hogy nemrég alighanem sirt. Oly vonzódást éreztem kegyedhez, mint más-hoz még soha. És, szinte akaratom ellenére, elmondom kegyednek legtitkosabb gondolataim.

Való igaz, hogy ő, kit csak három napja ismert, többet tudott lelki éleiről, mint bárki más s bizalmát a leány is bizalommal viszonzta s beszélt előtte vágyairól, érzelmeiről s ábrándjairól.

— Azt hiszem, — folytatta a férfi, — a sors ellenállhatatlan rendelése volt, hogy összetalálkozunk, aztán ismét elszakadjunk egymástól. Holnapután már nem beszélünk egymással; oly hajók vagyunk, melyek éjszaka találkoznak, jeladással értesítik egymást, aztán folytatják utjokat. Hadd

mondjam meg önnek, hogy társasága boldogító fénysugár volt nekem s hogy e három napot drága kincs gyanánt fogom megőrizni emlékezetemben. Ha sötét lesz körülöttem, emlékezetembe idézem fényét.

— Említettem önnek gondom és bánatom, — felelte a leány. — Egyedül állok a világon s szegény és büszke vagyok . . .

— De egészséges, bátor, fiatal és . . . — azt akarta mondani még, hogy szép — ezt nem szabad kevésre becsülnie.

— Kérem, engedje befejeznem. — mondotta a leány hevesen. — Hizelgő szavai nem téríthetnek el. Azt akartam mondani, hogy ön még sem mondotta meg, miféle bánat vagy gond nyomja lelkét.

— Megvallom önnek, hogy évekkel ezelőtől súlyosan megtévedtem s többet nem mondhatok.

— Eszerint eddig terjed s nem tovább a barátsága és bizalma? Ha elmondja bánatát, nem könnyebül meg a lelke? Higyje el nekem, hogy ha nő vagyok is, meg tudom őrizni a titkot.

— Ha volna teremtet lélek, akire reábiznám az enyémet, ön volna az, — felelte a férfi halkán.

— Tehát oly borzasztó?

A férfi igent intett a fejével.

Katalin résztvevő tekintettel fordult hozzá s a szeme olyan volt, mint a harmatos genciána, mikor mély, megremgő fohással így szólt:

— Oh, mennyire, mily végtelenül sajnálom önt!

Aztán remegő szívvél hallgattak mind a ketten, — hosszú csend következett.

Nem csevegtek többé. Fölkeltek s az illatos fenyőerdőben át lassan utnak indultak haza, a Hotel Fleur de Lys felé.

XVII.

Mikor Katalin ez estén ebédhez öltözött, valami bizonytalan sugallatra hallgatva, előkereste régi s megfogyatkozó fényével is még mindig csinos fekete crépe-de-chine ruháját. Ez a ruha tetszett legjobban atyjának, ki azt mondotta, hogy jobban áll rajta minden másnál s Katalin elhatározta, hogy még egyszer magára veszi az idegen tiszteletére az utolsó estén, melyet együtt töltenek. Kissé megkésve foglalta el helyét az asztalnál s a férfi e szavakkal köszöntötte:

— Bob már alig várta.

— Tartok tőle, hogy érdekeltségből, — felelte Katalin vidáman. Aztán egy pillantást vetett a másik asztalra. A kalandos multu hölgy is diszbe öltözött s drága créme színű csipkeruha és csiszolatlan türkiszből fűzött lánc volt rajta. Katalin észrevette, hogy nagy szemei szuró pillantásokat vetnek reá hosszú pillái alól, de még többször pihentek meg az idegen férfiin. Mikor a társaság utóbb összetalálkozott az előcsarnokban, a hölgy, ki karjára vetett cobolyprém-köpennyel állt előttük, hirtelen az idegen felé fordította szép vállát s így szólt:

— Ezen a gyönyörű estén határozottan vágyódom még egy kis levegőre, kérlek, drágám, tedd a vállamra a köpenyemet.

Mikor pedig észrevette tévedését, harsány kacajjal hozzátette:

— Jaj, bocsánatot kérek! Azt hittem, hogy a férjem. Nem elragadóan szép-e ma este a hold?

Villogó, kihívó szemeinek beszélgetésre kellett volna csábítania az idegent, de az, a szép est iránt való csodálatot kifejező arcmozdulatal s tiszteletteljes meghajlással elkészönt, hogy utoljára sétáljon ki az országuton Katalinnal.

Némán haladtak egymás mellett egy darabig, míg a falu mély csöndbe nem merült a hátuk mögött.

Az ut, amelyen tovahaladtak, a telehold fényében élesen kiváló magas hegyek közt kanyargott alá a völgybe.

— Tehát ezen az uton járt egymagában minden este, mielőtt idejöttem? — szólalt meg végre a férfit.

— Ezen, — felelte Katalin. — Barátnőm nem szereti a sétát s így egészen megszoktam az egyedülvalóságot... úgy látszik, már ez az én sorsom.

— S az enyém is, — mondotta az ismeretlen. — Ez újabb összekötő kapocs közöttünk, épp olyan, mint az az előszeretet, mellyel Chopin, Velazquez, Jane Austen és a havasi virágok iránt viseltetünk.

— Előszeretetről beszél, — felelte a leány, — de ebben a szóban, hogy: „előszeretet“, benne foglaltatik a szabad választás fogalma, holott nem lehet szó erről, mikor valaki egyedül kénytelen végig járni az életet.

— Helyesen mondja, — szól az ismeretlen, — de akkor sem ám, ha valaki megházasodik, ha csak nem találja el szerencsésen s nem leli meg az igazi élettársat. De ki mondhatja el ezt magáról?

— Ugy látom, cinikus ember ön.

— Kik tart ön cinikusnak?

— Az olyan embert, ki nem hisz sem erényben, sem emberi jóságban.

— Akkor bölcs Salamon is cinikus volt.

— Eszerint ön egy sorba helyezi magát a bölcsök bölcsével?

— Azt nem teszem, de minden önámítás

nélkül nézem a tényeket. Hiuságok hiusága, minden hiuság!

— Ebben nem érthetek egyet sem önnel, sem bölcs Salamonnal. Sok jóság és boldogság van a világon, — irgalmasság, részvét, béketűrés, hűség, nagylelkűség és szeretet.

— Hiszi-e például, hogy sok jóság, irgalmasság és béketűrés lakozik abban a pompázatos hölgyben, akit a Fleur de Lysben hagytunk?

— Oh, ne beszéljünk most efféle emberekről, — mondotta Katalin a türelmellenséggel egy nemével.

— Igaza van, de úgy lehet, hogy ők beszélnek *rólunk* — s az ismeretlen sokatjelentően mosolygott.

Katalin nem felelt, hanem a negyvenkilencedik mérföldkő mellett levő korlátra tette a kezét s felnézett az égre.

— Tudom, azt hiszi, hogy nem létező valami az, amit boldogságnak szokás mondani. De hiszen a boldogság bennünk magunkban, gondolatainkban lakozik; ezektől függ, hogy a világot oly sötétnek látjuk-e, mint az éjszaka, vagy oly szépnek és ragyogónak, minő most — ki-ki a saját érzése szerint.

— Tudja-e, hogy a hasonlata veszedelmes, mert ezt a ragyogást holdvilágnak mondják?

— Oh, igen, csak gunyolódjék, de a szívében mégis érzi, hogy igazam van. Hasonlítsa csak össze sorsunkat. Nekem negyven font évi jövedelemem van, kilátásom semmi s mégis tiszter oly elégedett vagyok, mint ön, a független, gazdag férfi, akinek nyitva áll a világ. Ön valami elérhetetlen után vágyik; s nem fogja elérni soha — il est difficile de trouver le bonheur en soi; il est impossible de le trouver ailleurs.

— Ön olvassa Voltairt?

— Nem, nem tanulmányképpen. Nem vagyok sem ateista, sem kékharisnya. Jusson eszébe az anekdota Napoleonról s arról az emberről, ki dicsekedett a kételkedésével s akinek Napoleon, a tengerre és a csillagos égre mutatva, így felelt: „Akkor ki csinálta ezeket?” Engem a csillagok mindig végtelenül vonzottak, — tette hozzá Katalin, hátrahajtva fejét s az égre nézve.

— Vonzották azok már az emberek millióit, kik sohasem látták a tengert, az emberek millióit, kik évezredekkel ezelőtt éltek; mily kicsinynek érzi magát az ember, ha rájok tekint; a mi bolygónk is semmi hozzájuk képest.

Még jó félóra hosszáig beszélgetett az ifjú pár, mélységesen megértve egymást; a leány a mérföldkövön ült, a férfi a korláthoz támaszkodott. Katalin végre így szólt:

— A pásztorkunyhókban egymásután alszik ki a világosság; menjünk haza, a hotelbe.

— Magam is azt hiszem, hogy jó lesz, — felelte nem szívesen a férfi s az órájára nézett. — Igen, tíz óra mult s holnap vissza kell térnem rendeltetésem pályafutására. Tudja-e, hogy ragyogó fáklyát adott a kezembe s én remélem, hogy örökre megőrizhetem fényét?

— Annak örülök; — felelte Katalin. — S most, ha nincs kifogása ellene, itt mondok Isten-hozzádot önnek s egyedül térek vissza.

Az ismeretlen fölemelte fejét s Katalinra nézett; a leány szemein csillogott a hold fénye, szép arca átszellemült, körülötte a parfüm finom illata áradt.

— Helyes, bucsúzzunk el itt, — Isten önnel — ezen a világon.

S megragadta, megszorította mind a két kezét és mélyen a szemébe nézett.

Katalin lehunyta a szemét s összerezent. Ugy vergődött a szive, mint a hálóra esett madár; meg akarja csókolni talán? Ám tegye meg, ha akarja.

De nem; hirtelen mozdulattal elbocsátotta ujjait, miközben ő, mélyen megszégyenülve pillantó reményétől, hirtelen elfordult s magára hagyta az ismerellent a mérföldmutatónál.

A hallban még mindig ott ült a feketeszemű hölgy; cigarettázott és folyékony franciassággal beszélgetett a ház asszonyával. Hideg, megsemmisítő pillantásokkal mérte végig az egyedül viszatérő ifju leányt; magatartása ellenséges volt s Katalin fejhajtására meg se moccant, csak me-reven nézett az érkezőre.

Ugy volt, hogy az idegen kora reggel utazik el s Katalin, ki alig hunyta le szemét az éjszaka, feszülten figyelt minden neszre, a suttogó hangokra s az ajtók nyílására. Aztán fölkelt ágyából, magára vetette reggeli köntösét, így utasítva vissza egy belső hangot, mely megszólalt benne:

— Nem, látni akarom, igen, látni akarom még egyszer!

Sokáig várakozott dideregve s az ablak függönye mögé rejtőzködve, mert esős, borongós volt a reggel.

Az ismeretlen végre, Bob kíséretével, kilépett a házból, néhány bucsuzó szót mondott a ház asszonyának s utnak indult. Elment! De nem; némi távolban megállt és visszanezett. Jó sokáig állt mozdulatlanul, aztán, heves kézmozdulattal téve, hirtelen megfordult s tovább ment az esőben. A felhőkből jött s az eső permetegében tűnt el!

Katalin sápadtan lépett vissza az ablak mellől, aztán egy székre roskadt. A legutóbbi három napnak összetorlódó, izgalmas benyomásai, melyek

eddig emlékezetében szunnyadtak, sorra vonultak fel lelki szemei előtt.

Elragadtatva s egyben nyugtalanul gondolta át minden egyes élményét, egyellenegy elől sem tért ki, mint életének megannyi fontos tényezőjénél s lassanként végigperegtek arcán el nem fojtható könnyei.

— Oh, mily ostoba vagyok! — kiáltotta fenhangan s bosszankodva szárította fel könnyeit. — Valósággal itt ülök és sirok, siratok egy embert, akinek a nevét sem tudom, akit soha, de sohasem fogok viszontlátni!

De hiszen ez tette oly keserűvé a távozását s Katalin görcsösen szoritotta kezét a szemeire, hogy megfojtsa e gyötrelmes gondolatokat.

Két óra múlva, a szokott teás-tálcával a kezében, megjelent lady Warbeck ágyánál. Megmosta arcát, mint ahogy Józsefről mondja a biblia s erőszakkal elnyomta érzelmeit. Mindamellett még látható volt rajta a mély lelki izgalom némi nyoma.

A rózsás szín eltűnt finom arcáról s Katalin feltűnően sápadt és komor volt. Lady Warbeck éles szeme egy pillantást vetett a tálca fölött Katalinra s miközben az ifju leány letette a reggelit, így szólt hozzá:

— No, kedvesem, nem mondhatom, hogy ma valami elsőrendű színben vagy. Tett valami ajánlatot?

— Nem tett.

— Nem csókolt meg, mikor elváltatok? — folytatta a kérdezősködést s öreg szemei szikráztak kíváncsiságukban.

— Nem, — felelte Katalin s hirtelen elpirult.

— De . . . legalább fog írni neked?

— Hogy megkiméljem minden további fárad-

ságtól, megmondhatom, hogy sohasem fogom többé látni, hírét sem fogom hallani.

— Akkor nem felelhetek mást, mint hogy szégyenletesen elszalasztottad a legszebb alkalmakat, melyek egy leánynak valaha kínálkozhatnak! Egy esős nap, két hosszú séta, egy holdas éjszaka... és semmire se mentél?

— Semmire, — felelte Katalin s lady Warbeck tekintete elgondolkozva, szinte megvetőleg pihent rajta.

— Oh, pedig mily csinos ember! — folytatta az öreg hölgy. — Azok a beszélő szemek! Egyébként az, hogy tetszettél neki, egészen bizonyos. Tapasztalt asszony vagyok s értek az efféléhez. No, mindenestre csinos epizod, egy kis változottság volt mindkettőnk számára. Nem? Ami engem illet, nagyon szerettem volna megtudni, kinek hívják. De most már elment s magával vitte tükörát, — tette hozzá kacagva. — Hogy el ne felejtsem megmondani, úgy hallom, hogy az ujonnan érkezett vendégek Hardisty Claude ur és a neje, komornájukkal, inasukkal s autón jöttek. Az asszony furcsa egy hölgy, a leghitелlenebb híreket hallani róla. De azért mindenütt megfordul. Én ugyan nem igen ereszkedném vele barátságba. Igaz ugyan, hogy ő indította meg a válópórt sir Charles ellen, de a hiba mégis az ő részén volt. Nagyon rosszmájú teremтés, oly vakmerő, lelkiismeretlen és kapzsi, hogy ritkítja párját. Ugy tudom, ma este mindketten tovább utaznak, hát inkább várok a lemenéssel míg elmennek.

Katalin még négy izben ment ki egymagában a megszentelt emlékezetű mérföldköhöz, mielőtt elhaladt mellette a zárt kocsiban a fülig kendőbe burkolt lady Warbeck oldalán. Az emlékezetes monumemtum történetesen az ő oldalán volt, mikor gyors tempóban elrobogtak előtte; de Ka-

talán alig tudta megkülönböztetni könnyes szemével a körvonalait.

XVIII.

Lady Warbeckben, miután a telet és a tavaszt Cannesben töltötte, a meleg évszak beköszöntésével felébredt a honvágy. Végtelenül örült, hogy résztvehet a londoni „season”-ban s nem kevésbé örült annak, hogy új toalettek dús változatosságában mutatkozhatik sok régi jó ismerőse előtt. Ez a cél lebegvén szeme előtt, temérdek levelet küldött szíjjel, hogy bejelentse jöttét s kifejezze örömét, hogy viszonylíthatja kedves barátait s mindenekelőtt, hogy tudtára adja mindannyioknak a lakása címét.

Május közepe táján aztán megszállt Katalinnal együtt egy magánhotelben, Piccadilly közelében.

Lady Warbeck eleinte a bevásárlás teendőinek szentelte délelőttijeit, Katalint megajándékozta egy nagy fekete kalappal, mely nem illett már az ő számára. Megajándékozta még két szép, habkönnyűségű écharpe-pal, két elegáns mousseline-ruhával s egy napernyővel is, hogy helyzetéhez illő módon jelenhessék meg a Hyde-parkban, vagy a ranelaghi és hurlinghami futtatáson, hova lady Warbeck sok-sok tea-estére és ebédre volt hivatalos.

Ebben a seasonban „mindenki, aki valaki volt”, Londonba igyekezett. Mrs. Corben, ki bérbeadta lakását, ismerőseinél South-Kensingtonban vendégeskedett; Barreék a Grosvenor-Placeon laktak és lady Warbeck természetesen sokat volt együtt velük. „A kedves hercegnének” is emlékébe idézte magát egy jótékonyági bazár alkalmából.

Persze viszont kénytelen volt venni nála egy drága bábút, de cserében kapott is meghívót nagy fogadóestéinek egyikére.

Lady Warbeck reggel, délben és este, mindig volt valahol, — lunchök, ebédek, fogadóesték vették igénybe idejét; a társalkodónőjét otthon hagyta, javitgatni vagy átalakítani toalettjeit és leveleket írni, ilően ahhoz az álláshoz, melyet a sors rendelt számára. Olykor-olykor, ha lady Warbeck jegyeket kapott, az öreg hölgy elvitte Katalint is a színházba, vagy a hangversenyre, de ami a többi társas mulatságot illette, lady Warbeck így szólt:

— Tudom, kedvesem, hogy nem nagyon törődöl az efféle szórakozásokkal; de én nagyon is törődöm velök s így legjobban, ha ki-ki megy a maga útján s örül az életnek a maga módja szerint.

Még arról is biztosította Katalint, hogy nincs kifogása ellene, ha meglátogatja saját ismerőseit s akár meghívja őket teára is.

— Elvégre egy csésze tea nem kerül többé két shillingnél, — tette hozzá nagylelküségi rohamában — s te nagyon ügyes kis boszorkány vagy és megérdemled, hogy az ember kedvedben járjon.

Katalin e szíves engedelem következtében fölkereste Boundlyékat, kik csatlósaikkal, fogatukkal és cselédségükkel a Hotel Claridgeben szállottak meg.

— Tudja, — mondotta mrs. Boundly, — nem látom be, miért zsugorgatnók a pénzt s miért ne élénk vígan, mielőtt behunyjuk a szemünk.

S a házaspár szokott kedvteléseinek élt. A férj örökösen az ódon ritkaságok boltjait bujta, vagy a British Museum olvasótermét látogatta, hol elmerült a heraldikában és nemzetségek tanul-

mányozásában, míg a felesége az áruházakba, matinékre járt, vagy a Hyde-parkban kereste szórakozását.

Mindketten roppant megörültek Broome Katalin látogatásának s legjobban szerették volna ellopni ezt a leányt lady Warbecktől, ha a rablás egyáltalán kivihető lett volna.

— Miért fecsérli életét arra a puccos öreg asszonyra, ki nem törődik mással, mint a kártyajátékkal? Jöjjön inkább hozzánk, mi végtelenül örülnénk a társaságának, — unszolta mrs. Boundly.

— Róbert meg én, igazán megszerettük.

Ez a hízlgő kijelentés sokszori találkozásuk, különböző kis lunchök, bevásárlások, egy színházi est s egy sétakocsizás után esett meg.

— Vehetek én magamra, amit akarok, — vallotta meg szomorúan egy alkalommal a jó Boundlyné, — azért még sem igazi uriforma, még abban a párisi toqueban s azzal a szép fehér napernyővel sem, melyet a kegyed tanácsára vettem. Sokkal jobban illik reám a nagy kerti kötényem és széles karimájú szalmakalapom. De maga, édes gyermekem, oly előkelő szint ad minden társaságnak s büszke vagyok reá, mikor magával mutakozhatom, bár az emberek, akik együtt látnak bennünket a kocsiban, valószínűleg azt gondolják, hogy egy jószívű ifju urnő kocsizni vitte magával egy kiss friss levegőre a gazdasszonyát.

Katalin számára lehetetlen volt elfogadni Boundlyék ajánlatát. Mert bármily előnyös volt is az, érezte, hogy lady Warbeckhez köti a becsület, mert annak a keze húzta ki a nyomoruságból és szabadította meg a Blessington-Placetől.

De bármily borzasztó emlékezetű szám volt reá nézve a 131. szám, még sem mulasztotta el, hogy az első kínálkozó alkalommal meglátogassa

miss Thomot, ki tárt karokkal fogadta. Katalin első látogatásának egyszerüen szenzációs hatása volt a házban. Szép fogaton (a Boundlyné hintáján) érkezett. Elegánsan volt felöltözve, egész megjelenésében megvolt az a biztosság és fesztelenség, melyet az a tudat szokott kölcsönözni az embernek, hogy a külseje kifogástalan.

Ramage tábornokné szinte bensőségesen köszöntötte Katalint s megkérdezte a címét; még miss Mullett is igyekeyett barátságos lenni, különös tekintettel a kék vánkosra és megkérdezte Katalintól, hogy van-e kilátása, hogy férjhez mehet?

— Mert — mondotta, bíráló szemmel nézve végig az ifju leányon, a tollas kalapja hegyétől az elegáns szoknyája szegélyéig — az ember szinte valami gazdag örökösnek *nézné*.

— Csak olyan, mint máskor, — jelenttete ki miss Thom, ki oly közel huzódott Katalinhoz, hogy majdnem az ölébe ült és szinte elnyelte bámuló szemeivel. — Természetesen itt maradsz teára, kedvesem?

— Eszében se tartja, — vágott vissza miss Mullett, maga válaszolt az áldozat helyett. — Miss Broome nem tájékozatlan idegen itt; tudja ő, miféle tea járja ennél a háznál!

— Azért jöttem, hogy sétakocsizásra hívjam, miss Thom, — mondotta Katalin. — Egész délutánra rendelkezésemre bocsátották a kocsit s remélem, hogy valahol meg fog teázni velem. (Bántó gunynak vehették volna, ha azt kérdezi, nem köti-e miss Thomt másféle meghívás.) Mennyi időre van szüksége, hogy elkészüljön? Talán vele mehetek és segíhetek valamiben?

— Nem, nem szükséges, édesem. Le szoktam hozni magammal a cók mokomat, mióta érzem, hogy a lépcsőjárás nehezemre esik. Elkészülök egy pillanat alatt.

Nem telt bele öt perc s az örömében és izgatottságában remegő miss Thom elrobogott a 131. számú ház kapuja előtt s ugyanakkor több kíváncsi és bámuló arc nézett ki a térre a szalón ablakából.

— Mindig mondtam, hogy ez a leány boldogulni fog, — jelentette ki Ramage tábornokné, bágyadtan legyezgetve az arcát.

— Oh, tudom, — felelte miss Mullett, — de akármilyen szép ruhája van, mégis társalkodónő s nézetem szerint sokkal okosabban tenné, ha más foglalkozás után nézne.

Ki tudná leírni miss Thom elragadtatását, melyet a Hyde-parkbeli sétakocsizásai közben érzett! Arca ragyogott a boldogságtól, szeme lángolt lelkesedésében, a fején pedig félrecsuszott a szegényes kalapja s a felöltőjét elfelejtette begombolni. Az arra kocsizók közül sokaknak feltűnt, nem kis mulatságukra, az az izgatott öreg asszony abban az előkelő fogatban. Semmi se került el miss Thom sűrűn pislogó szemének figyelmét s az öreg nő olykor-olykor görcsösen karolta át Katalin térdét.

De Thom Margaret örömeinek serlege valósággal túlradott, mikor színről-szinre meglátta Mary királynét; annyira elragadta a lelkesedés, hogy Katalin csak a legnagyobb erőfeszítéssel akadályozhatta meg, hogy fel ne álljon a kocsiban, mikor a felséges asszony elhajtatott előttük.

— Sohasem láttam még, — pihegte, — mily kedves, mily elragadó! Oh, édes Katalinom, mily nagy nap ez nekem! Mennyit gondolkodhatom majd ezen!

— De még egyáltalán nem végeztünk, — felelte Katalin, — még nem is teáztunk!

S most a Carlton-kávéházhoz hajtottak, ott

leültek néhány pálma árnyékába s elbeszélgettek, de miss Thom felkiáltásai a zenéről, a pompás süteményekről, a gyönyörű toalettekről s a sok fényről és ragyogásról, amit maga körül látott, folyton félbeszakították beszélgetésük fonalát.

Ez az elragadtató délután egyébként csak kezdete volt egy fenséges időszaknak, mely fénypontja volt most miss Thom életének. Ő volt, aki elkísérte Katalint az Akadémiába, az Olympia-színházba, valamint egy matinéra, hogy megismerkedhetett Walier Levis-szal, a híres és ünnepelelt dalénekesssel. Megfordult lady Warbeck előkelő magánszállójában is teára s ott találkozott Boundlyékkel. Mrs. Boundly mindjárt meleg vonzalmat érzett az egyszerű, jólelkű miss Thom iránt, ki egészen elfogadható volt csinos uj kalapjában és kakastoll-boájában, amelyekkel persze Katalin lepte meg. Azután hármashban sétakocsizásra mentek a parkba s miss Thom a fogat tulajdonosnője mellett ült. Lady Warbeck, ki egy öreg özvegy grófné oldalán ült egy Victoriában, majd hogy fel nem kiáltott ijedtében, mikor az ő kedves Katalinját megpillantotta két szörnyű öregasszony társaságában, kiknek egyike csakugyan Boundlyné volt. A jó öreg asszonyt lady Warbeck, régi elhatározása szerint, észre se vette. Ugy nézett keresztül rajta, mint az ablaküvegen. Elvégre — így igazolta magát — nem lehet megismerni egy ily asszonyt Londonban, hiszen oly vidékies, oly közönséges!

— Csinos egy leány volt, — jegyezte meg lady Warbeck barátnője — s úgy tűnt fel nekem, mintha ismerné kegyedet.

— Hogy ismer-e? Magam is hiszem! Hiszen miss Broome volt, a társalkodónőm!

— Csakugyan? De akkor hogyan keveredett abba a társaságba?

— Hát csak úgy, hogy ezek az ő saját külön baráinói, az enyémeik nem. Láthatja, hogy nincs nagy szükségem reá, csak a levelezéseim, bevásárlásaim elintézésében, vagy varrogatásban veszem hasznát s mondhatom, hogy megbecsülhetetlen kincs számomra. Egyébként az ismeretes Broome-családból való.

— Oh, mily ravasz róka! Elrejtí, ugy-e, hogy el ne csalják tőle. Mily sokat veszítene, ha férjhez vinnék!

— Attól nem kell tartani, mert a férfiak nem sokat törődnek vele. De ha egyszer feleségül akarná venni valaki, nem állnék útjába boldogságának.

Ez ugyan nem felelt meg tökéletesen az igazságnak, bár lady Warbeck csakugyan elhitette magával, hogy úgy van. Mert ha csakugyan választás elé állították volna, okvetlenül megmozgott volna minden eszközt, hogy zavart keltsen és visszatartsa Katalint az elhatározó lépéstől. Mert hiszen teljesen tisztában volt vele, hogy Katalinban, tagadhatatlanul a legszerényebb költséggel, drága kincset talált.

Ki tudja, nem ez a félelem volt-e az oka, mely félig öntudatlanul arra bírta, hogy kerekén visszautasítsa azt a sok szóbeli meghívást, melylyel Barreék és más családok vele együtt maguknál ohajtották volna látni Katalint is. Lady Warbeck oly hangon, mintha a dolog fájdalmat okozna neki, mindig biztosította az illetőket, hogy Katalin irítozik minden társaságtól; mert ha zongorája és érdekes könyve van, teljesen meg van elégedve.

Ennek az volt a következménye, hogy a ravasz mrs. Corben akárhányszor elfoglalhatta az eredetileg Katalinnak szánt helyet.

Katalin néhanapján mindenestre elkísérte urnőjét templomba vagy színházba s ilyenkor az

éles tekintetű hölgynek mindig az volt a benyomása, mintha az ifjú leány folyton keresne valakit, mintha a szeme folyton fürkészve járna a sokaságon. Minél élesebben figyelte lady Warbeck Katalint, annál kétségtelenebb módon megállapíthatta ezt a tényt.

Egy délután, mikor együtt ültek a parkban s nézték, mint vonul el szemük előtt a fel s alá özönlő sokaság, lady Warbeck egész fesztelenül előhozakodott a megfigyeléseivel.

— Már jó ideje úgy rémlik nekem, édes Katalinom, mintha folyton-folyvást keresnél valakit. Ugyan ki lehet az? — tette hozzá és fürkésző szemet vetett reá.

— Hogyan tehet fel oly képtelenséget? — felelte a leány s felkacagott, de nyakig el is pirult.

— Azt hiszem, az a névtelen ember lehet, — folytatta az öreg asszony, — akibe nyilván beleszerettél, amit egyáltalán nem csodálnék, mert öreg asszony létemre magam is vonzódtam hozzája. Nem is kétkedem benne, hogy nem valami előkelő uriféle.

Katalin még javában tiltakozott, mikor lady Warbeck hirtelen félbeszakította s felállt.

— Oh, ott van mrs. Guldenbag! Feltétlenül! beszélnem kell vele; félig-meddig megígérte, hogy fentart számomra egy helyet a páholyában a *Bohémek* előadására s ha most odamegyek hozzá s mutatkozom előtte, nem mentegetődzhetik majd azzal, hogy elfelejtette. Rendesen áll a fejemen a kalap? Őrizd meg számomra ezt a helyet; nálad vannak a jegyek — s imbolygó lila felhőként már tova is lebegett a pázsiton, újabb bizonyosságott szolgáltatva reá, hogy mit tehet az egyenes tartás s a párisi toalett egy hetven s egynéhány éves asszonynál.

Katalin közben magára maradt; nagyon

elhagyatottnak érezte magát. Vajjon nem igaz alappal vádolja-e lady Warbeck? Nem igaz-e, hogy öntudatlanul keres valakit s nem reménykedik-e folyton, hogy a sokaság közt megtalálja az igazit?!

Nem merté ámitani a saját szívét. Az a chablettei három nap egészen megváltoztatta életfelfogását, az ismeretlen ember uralkodott minden gondolatán; féltő gonddal őrizte meg minden emlékezését, mely reá vonatkozott s újra meg újra átélte sok közös beszélgetésüket. Három boldog nap, aztán — ez a sivár élet!

Oh, nem lehet az, hogy örökké üldözzék ezek a gyötrő gondolatok! El fogja üzni őket, nem engedheti meg, hogy egy agyrém megmérgezze ifjuságát. Rajta lesz minden erejéből, hogy eltörölje ez emlékezést, hogy ne tépelődjék annyit magában s többet gondoljon másokra s a külvilágra. Katalin ott ült, a feltűnően csinos leány, félrevonultan az előkelő rokonságtól; turta a homokot a napernyőjével s fogadkozott minden jóra, elhatározta, hogy soha többé nem fogja keresni őt, soha többé! Mi haszna is keresné? Hiszen a csalódás mindig kellemetlen. Okvetetlenül végét kell vetnie ennek a bolondságnak s miközben ez elhatározásra jutott, egy százszorszépet dobott a pázsit egy kis mélyedésébe s gondosan elhantrolta; ezzel a cselekedetével mintegy jelképezni akarta egy hiu álom halálát s végleges eltemetését.

— Lady Barre ebédre hívott bennünket Hurlinghambe, jövő szombatra, — jelentette lady Warbeck, ki visszatért suhogó selyemszoknyájában és csörgő láncával, — nagyon nagy súlyt vet reá, hogy viszontláthasson téged. Azt mondja, hogy egészen elidegenedtél tőle.

Hurlinghamben nagy sokaság csődült össze,

mert e napra nagy pólóverseny volt kitűzve s a szép juniusi nap odacsábította a környék mindenrendű és rangú népet. A levegő virággillattal volt tele, a pázsitos téreken az előkelő társaság sokasága hullámozott, az elzárt versenyter körül pedig sűrű emberi tömeg várta a látványosságot. A sok szép asszony s leány társaságában senki sem volt ott disztíngváltabb, senkit sem bámultak jobban, mint Broome Katalint, ki nagy tollas kalapban és könnyű mousselin-ruhában jelent meg az összejövetelen. Sok elismerő tekintet követte szép sudár alakját, amint lady Barre oldalán a versenyter felől a ház felé tartott, mert Broome kisasszony mozdulatain volt valami szembeűnő báj, melyet nem lehetett egyhamar elfelejteni. A két hölgy most a rózsás kertbe lépett, hol pillangók szálak virágról-virágra. A viszontlátás örömében oly kevésbé törődtek a körülöttük levőkkel, mintha falusi magányban volnának s nem a londoni társaság kellő közepében. Ekkor az utnak egy kanyarulatánál két úr közeledett a két hölgyhöz. Ez urak egyike a névtelen idegen volt; igen, ő volt az, bár most bámulatosan kitűnő szabású redingót és cylinder volt rajta.

Katalin úgy érezte, mintha elállna a szívére, mikor a két férfi közeledett hozzájuk; a „névtelen“ is ráismert, bár a turistaruhás leány most az elegáns hölgy külső mezében tűnt eleje.

Katalin meghajtotta tolldiszes fejét, a férfi pedig lekapta a kalapját s megállt.

— Ki hitte volna, — szólalt meg az ismeretlen, — hogy itt találom meg kegyedet? — És komolyan nézett rá. Katalinnak kissé keskenyebb lett az arca, de ez csöppet sem ártott szépségének.

— Miért ne? Hát nem jön-e júniusban mindenki Londonba? — felelte a leány könnyedén. Aztán tétozózott egy pillanatig. Nem mutathatta

be lady Barrenek, mert nem tudta a nevét s mosolyogva szólt:

— Ugy-e, szép volt ez a mai nap? Jó estét.

S meghajolva, tovább ment.

— Ugyan ki volt ez a csinos ismerőse? — kérdezte lady Barre. — Nekem úgy tűnt fel, mintha emlékezném az arcára.

— Őszintén szólva, magam se tudom. — felelte Katalin, kinek egyszerre nagyon kényelmetlenül esett a beszéd.

— Hogyan? De kedvesem, csak nem komolyan mondja? — S lady Barre megállt és fürkésző s mégis derült tekintetű veletl reá.

— De igen, egész komolyan mondom, — felelte Katalin, ki alig tudta már, mit beszél. — Lady Warbeck meg én, három napig egy hotelben laktunk vele, de schasem tudtuk meg, hogy hívják; ő sem ismeri az én nevem.

— De hiszen ez a legnagyobb mértékben regényes! Nos Katalin, mondok kegyednek valamit, amivel, úgy lehet, megijesztem. Az az ember szerelmes magába, úgy van, — mondotta s vállára tette a kezét, — ne is tiltakozzék! Abban a pillanatban, mikor ráismert magára, fehér lett, mint a fal, mintha egy szeretett lény árnyéka tűnt volna eléje a tulvilágról. Láttam már egyszer ugyanezt a kifejezést egy férfi arcán s nagyon is tudom mit jelent.

Katalinnak ujjongott a szive e szavakra, de csak ezt felelte:

— Ebben az esetben, mondhatom, lady Constance, hogy semmit, semmit, egyáltalán semmit sem jelent.

— No, kedves gyermekem, én pedig nem zavartatom magam felfcgásomban. Azt hiszi talán, hogy negyven évnél hosszabb ideig bekötött szemmel küzködtem a világon? Egyébként mond-

hatom, feltűnően csinos férfi; az arca olyan, mintha egy ősi képből kelt volna ki, régi vitézi arc, hullámos hajfürtök és fodros gallér nélkül. Az meglehet, hogy magának ő senki, senki, egyáltalán senki, de neki maga mégis ábrándja, Katalin királynője.

— De siessetek már, szaporán, szaporán! — kiáltotta egy magas, parancsoló hang. — Mily sokáig váratatok magatokra. Nekünk egész harcot kellett vívnunk, hogy biztosítsuk magunknak ezt a sátrat és asztalt. Ugyan hol jártatok oly sokáig? — kérdezte lady Warbeck.

— Katalinnak egy ismerősével találkoztunk, — felelte lady Barre — s egy pillanatig vele időztünk.

— Miért nem hoztad ide egy csésze teára, Katalin? Ki volt az? — tette hozzá, egy csésze teát nyujtva át neki.

Katalinnak kissé remegett a keze, mikor így felelt:

— Oh, csak az az ur, akivel Chabletteben találkoztunk.

— *Csak?* De hiszen ez borzasztó mód érdekel engem. Oh, miért nem hurcoltad ide erőszakkal?

Az öreg hölgy aztán lady Barrehoz fordult s így folytatta:

— Ez az ur tavaly szeptemberben Chabletteben járt, mikor én gégehurutban feküdtem ott s ő meg Katalin ugyszólván egyedül uralkodtak akkor az egész hotelben. Ugy-e, szokatlan dolog? — kérdezte kacagva. — Ezek ketten együtt s egymagukban költötték el ebédjüket, vacsorájukat s az átutazó idegen okvetlen mézesheteit élő ifjú párnak tartotta volna őket.

Katalinnak tűzpiros lett a halvány arca, de lady Warbeck nem engedett időt, hogy védekezhessék.

— Én csak egyszer láttam őt, — folytatta lady Warbeck. — Egy este nem állhattam meg, hogy le ne menjek ebédelni. Azután még egy parti bridget is játszottam vele s el kell ismernem, hogy csakugyan nagyon kedves volt s kitűnően játszott. De azért mégis nyertem két rubbert, — tette hozzá diadalmas hangon, mert még frissen élt emlékezetében, hogy mennyire örült e győzelmének s a tizenöt franknak, mellyel kifizette a mosószámláját.

— S amint hallom, még a nevét sem tudják, — mondotta lady Barre, felvont szemöldökkel.

— Nem bizony, édes Connym, de biztosíthatlak róla, nem az én hibám miatt történt. Én csakugyan elkövettem minden tőlem telhetőt, hogy kitudjam tőle nevét s társadalmi állását, de végre mégis csak le kellett raknom a fegyvert. Gyalogszerrel érkezett, gyalogszerrel ment is el, nem volt podgyásza s a leveleit sem küldette maga után. De azt a beismerést mindenestre mégis kicsikartam tőle, hogy ismeri Crosshaven-t s most égek a vágytól, hogy összehatalálkozhassam ezzel az urral s e kérdésben alaposan a kinyomra feszíthessem.

— Akkor, tartok tőle, még el kell odáznia kissé a keresztkérdéseit, mert Crosshaven most Norvégiában horgász, — szólt közbe vékony orrhangon egy koros özvegy grófné.

— Nos, annyira nem is sietős, — szólt lady Warbeck s kivett egy darab kalácsot. — Türelem rózsát terem.

Az ebéd, melyhez Barreék nagy társaságot hívtak egybe, rendkívül vidáman folyt le. Később, mikor együtt ültek a kivilágított kertben s hallgatták a zenét s dalt, Katalin egy távolabb levő csoportban megint észrevette az idegent. Vajjon nála időztek-e gondolatai, mint ahogy hozzá

szálltak Katalin gondolatai, mikor egy férfiú bámulatos tenorhangon s mély érzéssel elénekelt „Adelaide” dalát.

— Ugy-e, szép dal? — mondotta lady Constance Katalinnak. — Nekem kedves dalom s azt hiszem, kegyednek is.

— De kérem, miből következteti?

— Abból, hogy amikor véget ért, mélyen és bánatosan felsóhajtott.

— Önkéntelenül sóhajtottam fel. Mindenesetre sajnáltam, hogy már véget ért.

A csarnokban nagy tolongás támadt, mikor a sokaság oszlanı kezdett. Mindenki egyszerre akart uıra kelnı s a fogatok és autók vegeláthatatlan sorban követték egymást. Katalin a nagy zürzavarban észrevette Boundlyt és Boundlynét, kik jobbról és balról lökdöstetve, egészen kihevültek s mindjárt Katalin felé tartottak.

— Elszakadtunk a társaságunktól, — mondotta mrs. Boundly — de míg nem vesztettük el fejünket, jókedvünket és kocsinkat, nincs semmi baj.

— Nagyon vidám estét töltöttünk, — tette hozzá mr. Boundly. — És tudja-e, ki volt a vendégünk?

De mielőtt Katalin még találgathatta volna, ő már meg is mondotta:

— Képzelse csak, Damer Anthony, a földesurunk, nagyon kedves ember, mindenképpen méltó rá, hogy Kingsbourne ura legyen; oh, nagyon figyelmes volt hozzánk; ő gondoskodott számunkra belépőjegyekről s még sok mindenféléről. Abban állapodtunk meg, hogy velünk jön haza, de úgy látszik...

— Katalin! Katalin! — kiáltotta lady Warbeck hirtelen kitörő türelmetlenséggel. — Nem lárod, hogy itt van a kocsink, a Barreék kocsija. Jer szaporán!

XIX.

Január vége volt, mikor lady Warbeck, ki ez évben kerülni akarta a Riviera zajos világát, megérkezett az északolaszországi tavak egyik sokat emlegetett üdülőhelyére s a pazar omnibuszon a Splendide-szálló felé tartott.

A hotel lépcsőjén, a portás és a szállótulajdonos előtt, ott állt mosolyogva és ölelésre tárt karokkal mrs. Corben, mintha saját házában fogadná vendégül barátnőjét.

— Isten hozta! Isten hozta! — kiáltotta. — Oh, mily nagyszerű!

S mikor lady Warbeck megmeredt lábaival, kimerülten s kissé rosszkedvűen kiszállt, oly erősen ölelte meg, hogy szinte a testi sértéssel volt határos. Szeretetre méltóan köszöntötte Katalint is, de az bámulatraméltó ügyességgel kerülte el, hogy megcsókoltassa magát.

— Lady Marchmont tegnap este elutazott, — folytatta mrs. Corben. — Mint tudja, már karácsonykor előjegyeztem kegyednek a szobáit. Mihelyt neszét vettem lady Marchmont távozó szándékának, mint a sas, lecsaptam a lakására s lefoglaltam tüstént; magam mentem az igazgatóhoz. De azok a szobák igazán roppantul kedvesek, déli a fekvésük s kieszközöltem, hogy egy külön kis aszlalt állítottak be kegyednek.

Nem szünő szóáradattal vezette a két hölgyet a lifthez, eközben nemcsak a szállótulajdonos teendőit, hanem a gondos vendéglátó házigazda szerepét is magára vállalva. Mrs. Corben mindig nagy volt abban, hogy mások rovására osztogasson kegyeket.

— Ide nézzen, — kiáltotta, diadalmasan nyitva be egy ajtón, — nem elragadóan kedves?

Ez a gyönyörű kilátás! S csak tizenöt frank, tout compris. Kellemes volt az utazása?

— Igen, igen, — felelte lady Warbeck s bágyadtan roskadt egy székre.

— Az itteni ismerőseimet valósággal izgalom fogta el, mikor meghallották jöttének hírét. A Currie, Griffin, a Todcastle-családot. Valamennyien a bridge hivei. Oh, nagyszerűen fogják itt érezni magukat, édes, édes régi barátnóm? — S ujra megcsókolta magával tehetetlen áldozatát. Hallotta-e már hírét Monty szerencsésének? Hogy mily ragyogó álláshoz jutott?

— Édes Klárám, — vágott most a szavába lady Warbeck — borzasztóan fáradt vagyok. Kérlek, mondd el holnap az újságotni valóidat.

— Jaj, bocsásson meg, édesem! Annyira elragadt az öröm, hogy viszontláthattam, hogy megfeledeztem mindenről. Kérem, pihenje ki magát és vigyázzon az egészségére. Ne küldjek fel valamit? Kérem engedje meg?

Lady Warbeck türelmetlenül rázta a fejét s ekkor mrs. Corben, egy arcfintorral, mely csak Katalinnak szólt, kisuhant a szobából.

— Oh, mily ostoba voltam, hogy ide jöttem, — sóhajtotta az áldozat. — Elképzelem, hogy ez mennyire a nyakamon lesz folyton. Hozd ide a mosdószivacsaimat meg a pongyolámat. Még felhozatok valami vacsorát, aztán majd próbálok elaludni, mert egyáltalán nincs kedvem sürgős ismeretséget kötni egy csomó özvegygel és aggszűzzel, — végezte bágyadt, siránczó hangon.

Az idő pompás volt, a levegő enyhe és csillapító hatása a megviselt idegekre és lady Warbeck, ki szeretett a nagy terraszon ülni és élvezte a napfényt s a szép kilátást, csakhamar összeismerkedett mrs. Corben társaságával, a Todcastle-családdal, mrs. és miss Todcastle sógornókkal, eme

szeretetreméltó hölgyeket, kik buzgón rajzolgattak, fotografáltak és folyékonyan beszéltek olaszul; sir Granttal és feleségével, lady Curriével, kik azelőtt Bombayban laktak. A hölgy valósággal elepedett az ő szeretett Indiája után; azt remélte egykor, hogy ott fogja befejezni életét. Továbbá a társaság tagjai közt volt Broadway tábornok feleségével, egy nagyon érdekes pár, mely sokat járt a világon, roppantul sok ismerőse volt s nagyon kedves modora miatt közkedvetségnek örvendett a társaságban. Mrs. Broadwayt a sors szép termettel, kitünő izléssel és duzzado erszénnyel ajándékozta meg. A tábornok egy elegáns, koros uriember, tekintély volt a bridge, a golf és a szakácművészet terén. Két Pierson-nővér is tartozott a társasághoz, magastermetű, kissé finnyás természetűek. Váratlan örökösödés útján jutottak jelentékeny vagyonukhoz s lassan-lassan még hozzá kellett szokniok a jóléthez s most jártak először a kontinensen; egyszer furfangos és merész volt a magaviseletük. Máskor meg olyanok voltak, mint a gyermekek. A pénz hatalma ujság volt előttük, játékszer, melyhez legujabban jutottak s ritkán mult el beszélgetésük anélkül, hogy naiv célzást ne tettek volna komornájukra, vagy az otthon levő fogatukra. Lelkesedtek miss Young regényeiért, szerették a „Máriás“-t, buzgó működést fejtettek ki egy külföldi misszió érdekében s csak a saját hajukat viselték.

Különösen említésreméltó személyiség volt még egy mr. Bruce nevű ur, egy gazdag, már nem fiatal és megátalkodottan önző, lekötelező modoru, de az egészségére tulságosan vigyázó s a borban nagyon válogató agglegény. Ott voltak még mr. Vigo, egy angol tiszteletes és kitünő tenniszjátékos, továbbá mrs. Sherard, két javíthatatlanul lompos kisasszonynak mindig nagy választékossággal

öltözködő anyja, valamint miss Craven, egy rendkívül közönséges külsejű anyának elegans leánya.

A szálló sok más vendége közt volt még egy bizonyos mrs. Damer, de az csak ritkán mutatkozott nyilvánosan. Bénult testével jobbára kereveten pihent, vagy kocsin vitték s a szálló legszebb szobáit lakta, melyek közvetlenül egy nagy hosszú verandára szolgáltak, honnan bámulatos kilátás nyílt a parkra, a tóra és az erdős hegyekre. Mrs. Damer magán-szalonjában szokta fogadni lady Warbecket s néhány más kiváltságos halandót s ha eléggé jól érezte magát, voltak nála kisebb bridge-teák és bridge-vacsorák is. Ilyenkor nem volt hiánya semmi jónak s mrs. Damer, bénultsága ellenére, éltető eleme volt a társaságnak, mert vidám, élénk, mulatságos, nyílt-szívű és okos asszony volt. Bámulatosan szép gyémánt ékszerei és teázó toalettjei voltak s bár nagyon különös arcu nő volt, nagyon szerette a férfi-társaságot és örökösen cigarettázott.

Legalább így írták le azok, kik meg szoktak fordulni nála. Minthogy mrs. Damer nagy gazdagságának, bizonyos szeszélyességének és bőkezűségének hírében állott, a Splendid-hotel közérdek-lődése a legszebb szobák lakója felé fordult. Ez értette a módját, hogy bizonyos titokszerű nimbussal vegye magát körül; szívesen is tette, mert az még növelte a tekintélyét. Ha künn feküdt a verandán, mindig spanyolfal rejtette el a kíváncsi szemek elől s csak a legritkább esetben mutatkozott nyilvánosan.

— A legörültebb ötletei vannak, — magyarázta egyszer mrs. Corben, a terraszon sétálgatva, Katalinnak s minthogy fogata van s a legszebb szobákban lakik és kingsbournei mrs. Damernek hívják, borzasztóan nagyra van magával. Az emberek különös tisztességgnek tekintik,

ha tudomást vesz róluk. Én a magam részéről csöpp kedvet sem érzek magamban, hogy ismeretséget kösssek vele.

Amely megjegyzésből Katalin azt következtette, hogy mrs. Corben nem tartozik a kiválasztottak közé s éppen ezért hajlandó kissé lenézően ítélni mrs. Damerről.

— Ugyebár, borzasztóan rokkant és tehetetlen?

— Igen, egy autószerencsétlenség következtében majdnem életét veszítette s most teljesen nyomorék, de bár a hátgerince sulyosan megsérült, a nyelve ép maradt. Borzasztó lelki világa van, a vérmérséklete pedig olyan, mint egy vadmacskáé, a tékozlásban pedig nem ismer határt, noha a férje, amennyire tudom, szegény. A diplomáciai pályán van s ez jó ürügy számára, hogy minél többet legyen távol tőle és karmaitól.

— Természetes, hogy a szegény asszony nem járhatja a világot, hanem meleg éghajlat alatt kell tartózkodnia.

— Igaz; de azért nem fogy ki a panaszból s azt sem tudja, mi fán terem a tartózkodás s a méltóságát sem óvja. Mert nemcsak a saját magánügyeit és keservét fecsegi ki ápolónői és cselédei előtt, hanem az ismerőseinek minden titkát is. Képes volna ma bizalmasává tenni a napszámosnőjét s ugyanezt holnap valami jelentéktelen ok miatt el üzni a házáról. Egyáltalán nem bírja nála sokáig sem ápolónő, sem társalkodónő s mikor itt van a férje, félőrrült a féltékenységeiben. Ha meglátja, hogy a terraszon egy nővel beszél, tüstén! felhívja Oh, valóságos ördögi lelke van! Voltak szállótulajdonosok, kik nem akarták befogadni s az orvosok azt mondják, hogy dührohamaiban fog egyszer elpusztulni, ami jó volna szegény Damer Anthonynek, — fejezte be mrs. Corben.

— Mondja csak, hogy van a fia? — kérdezte Katalin hirtelen.

— Oh, a kedves, okos fiu meglelte végre a szerencsáját s egy ismerősünk ajánlatára nagyon szép álláshoz jutott. Emlékezhetik reá, hiszen mindig mondtam, hogy nem kell őt féltetni. Egy dúsgazdag délamerikai nagyon megszerette Montyt; azt mondja róla, hogy ő jobbkeze.

— Igazán s hogyan?

— Ő a titkára, megbízottja és üzlettársa. Monty intézi el levelezéseit, pénzügyeit s bemutatja a *legjobb* angol körökben. Egyik keresztapja, lord Augustus Boarde szerezte Montynak ezt az állást. Monty és de Guerra gróf most Monte-Carlóban laknak s a Hotel de Paris-ban van a szállásuk. A fiamnak nincs egy fillér kiadása sem, szép fizetést kap és vigan éli világát. Hát nem szerencse ez? No de most sietek, édesem, mert hamarosan meg kell írnom néhány levelezőlapot.

Katalint elragadta mostani környezete, a mély csend és nyugalom, melyet csak a madarak csicsergése s a hajók zakatolása szakított félbe; elragadták a fenséges hegyek esténként rózsás fényben csillámló hókoronáikkal, az ódon festői város, a tó fényes tükre s mindenekfölött a szálló kertje, melyben a kikirics, a kankalin, a sárga és a fehér nárcisz dúsan nyitotta virágát. A színeknek mily gazdagsága még februárban is!

Lady Warbecknek sohasem volt különösebb érzéke a természet szépségei iránt; virág, fa, hegyorom, mindez nagyon szép volt a maga helyén, de az emberek jobban érdekelték.

— Tartok tőle, kedvesem, hogy rövid időn halálosan megunom ezt a helyet, — mondotta egyszer Katalinnak — mert én már nem vagyok a szemléledő életmódra teremtve és nem bírom ki sokáig ezt a hülye állapotot. Kendőbe burko-

lódzva üldögelni s betegségi szimptomákról és orvosokról beszélgetni, nem nekem való élet; az sem, hogy reggeltől estig egy tavat, vagy a hegyeket bámuljam. Ugyanazt megláthatom egy tíz centimeos képeslevelezőlapon is. Mozgalmasság kell nekem. Talán úgy vagyok, mint a vén kutya, aki még egyszer fel akarja keresni minden régi buvóhelyét, mielőtt elpusztulna. Én például most úgy szeretnék Egyiptomba menni, de — e szóval mélyen felsóhajtott és fürkésző pillantást vetett Katalinra — de Egyiptom két személynek borzasztó drága.

— Magam is azt hiszem, — hagyta jóvá Katalin, viszont, itt a körülményekhez képest minden olcsó. Például ha az ember egy kis ezüstpénzt ad itt egy embernek, azt se tudja, hova legyen örömeiben.

— Angliában az, ugy-e, egészen másképp van? De hogy el ne felejtsem: mrs. Damer-nagyon, de nagyon szeretne megismerkedni veled.

— Velem? Ugyan miért?

— Látott a verandán s el van ragadta a külsőtől.

— Nagyon hizelgő.

— A szegény asszony valóságos roncs és igazán jó cselekedet volna tőled, ha meglátogatnád. Már nem élhet sokáig, mégis folyton a világot járná s vállalkoznék sok mindenre, de nincs hozzá ereje. A hátgerince sérült meg s mind a két lábán béna. Olykor hetekig kell ágyban maradnia. Jőjj most velem s légy kedves, jó leány. Amit megtehatsz ma, ne halaszd holnapra, — tette hozzá lady Warbeck s felkelve, kérióleg nyújtotta Katalin felé a kezét.

— De az nem mozdult; arcán a legnagyobb idegenkedés kifejezése ült.

— Nem nagy dolog. Amig nem mégy hozzá,

nem hagy engem nyugton egy pillanatig sem. De ha teljcsült akarata s látott már egyszer, tüstént reád is un. Ő már olyan

— Ha jót állhat, hogy csakugyan úgy lesz, nem bánom, elmegyek vele, de négyszemközt kissé borzadok mrs. Damertől azok után, amiket hallottam róla.

— Ej, ostobaság! Bizonyosan Klára mondott valamit. Borzasztóan dühös, hogy mrs. Damer nem vette tudomásul, hogy ő is él a világon.

— Nos, akkor vele tartok, azzal a feltevéssel, hogy mrs. Damer azután sohase kíván többé viszontlátni.

Katalin nemsokára azután belépett lady Warbeck oldalán egy nagy, homályos szobába, melyben nehéz és kábitó volt a levegő a tulságosan sok virágtól. Az ajtóval éppen szemközt alacsony kerevet állt, azon feküdt a beteg; fejével, vállával több egymásra halmozott selyemvánkosra támaszkodott, a párnák között egy keskeny, sovány, roppant vörös hajtömeggel koronázott arc pihent, melynek mélyen fekvő apró szemei vizsgálódva csüggttek a belépőn. Szokatlanul élénk szempár volt s kifejezése csakugyan nem volt ördögiség nélkül.

Egy pillanatig tartó éles szemle után felkiáltott:

— Tehát kegyed a lady Warbeck drága kincse! Tudom, hogy én is meg fogom kedvelni, miss Broome — s odanyujtotta Katalinnak keskeny, sovány kezét. — A minap fedeztem föl abban az üveges kirakatban, — a verandát szoktam annak mondani — s egy pillanat alatt meglepett a kívánság, hogy közelebről láthassam kegyedet. Elég egy szempillantás s már tudom, szeretek-e, vagy nem szenvedhetek valakit; közeputat én nem ismerek. Ugy voltam a férjemmel is;

abban a pillanatban, mikor először láttam, már belé is szerettem; úgy látom, kegyed éppen az ellentétem; barna és magas; én szőke és alacsony vagyok. Kegyed nyugodt, én szenvedélyes vagyok, a szélsőségek találkoznak egymással! Édes lady Warbeck, oly szép volt kegyedtől, hogy elhozta magával Broome kisasszonyt. Itt tarthatom mindjárt egy félóra?

Mig lady Warbeck és mrs. Damer udvariaskodtak egymással, Katalin körülnézett a szobában; nagy, magas, fényesen berendezett szoba volt. Észrevett benne mindjárt egy zongorát s temérdek könyvet és újságot; nyilván megtörtént minden, ami csak lehetséges, hogy enyhítsék a szegény nyomorék fájdalmas sorsát. Egy kis selyempincsi rózsaszínű szalaggal a nyakán, egyszerre felugrott urnőjéhez a kerevetre.

— Nem aranyos kis állat ez? — mondotta mrs. Damer s Katalinhoz fordult. — De ez is az egyetlen örömöm, angyalkám, kis babám — s összevissza csókolta az állatot. — A rossz emberek, kik nem szenvedhetnek bennünket, azt mondják, hogy ez az én meghitt barátom, azért is nevezem én a „kis Damer“-nek. De kérem, miért nem ül le?

E pillanatban belépett egy mord tekintetű koros asszony. Meg lehetett ismerni a ruháján, hogy ápolónő. Mrs. Damer tüstént ki is küldte.

— Most menjen sétálni; addig ez a hölgy nálam marad; s ne feledkezzék meg arról a könyvről. Mondja meg annak az embernek, hogy feltétlen szükségem van rá; vissza ne jöjjön anélkül a könyv nélkül. Most mehet.

Mikor az ajtó bezárult, hozzátette:

— Borzasztó korlátolt, együgyű teremtes, aki még a kétségbeesésbe dönt egyszer. De jó ápolónő s a legnagyobb gorombaságokat vagdoshatom a fejéhez, anélkül, hogy rossz néven

venné, ami nagy jótétemény nekem, mert vannak nők, kik türhetetlenül érzékenyek. Néhány nap óta egy nagyon-nagyon sikamlós francia könyvet hajszolok, de az olyan gyámoltalan nyomoréknak, mint én vagyok, nem szabad-e mindent elolvasnia? Most pedig mondja meg kérem, mint érzi magát ebben a hotelben?

— Oh, nagyon jól.

— Jaj, én pedig torkig vagyok vele, mint egyáltalán ezzel az egész környékkel. De azok az undok orvosok nem akarnak elengedni innen. Mily örömmel tölténém a nyarat Kingsbournban! Mert keserves dolog, hogy az ember ide van láncolva.

— Csakugyan s hozzá még egyedül. Mily szomoru lehet kegyednek, hogy férje-ura oly messze van tőle!

— Eljön, ha szabadságot kap. Gyalázatosan kihasználják. Ő, szegény, imád engem s nekem áldozza minden szabad pillanatát, mégis vannak, akik özvegynek tartanak.

Katalin komoly szemmel nézte. Soha ily szó-bőséggel s ily taglejtéssel nem beszélt még előtte senki. Mrs. Damer határozottan rut asszony volt, az arca sápadt, fonnyadt, kiülő pofacsontokkal, rövid állal. Volt valami a szemöldökeinek hajlásában, kicsiny, lapos orrában és hegyes, tul-nagy füleiben, ami koboldszerű, gonosz kifejezést kölcsönzött arcának. Csak a dus vörös haja s a ragyogó két fehér fogsorra volt szép rajta; de az is oly széles, majd hogy nem ajaktalan szájból villogott elő, hogy ha nevetett, mint éppen ebben a pillanatban is. Katalinnak önkénytelenül eszébe jutott az a kép, melyet Hugó Viktor Nevető emberéről festettek.

A selyemtakaró alatt kinyújtóztatott test azt a benyomást keltette, mintha elfelejtett, de vulkán-

szerűen kitörni képes erő szunnyadoznék benne s Katalin önkénytelenül egy rabságba ejtett fenekéhez hasonlította, mely gyűlöletteljesen meglapult, de minden pillanatban ugrásra készen áll. Az ifjú leány azonkívül nem tudott elfojtani magában valami titkos félelmet s mély idegenkedést. Csak most értette meg, mire gondoltak az emberek, mikor azt mondták, hogy Mrs. Damer „nagyon különös és visszataszító” teremtség.

— Látványnak nem vagyok most valami nagyon kellemes, — mondotta a beteg, félig-meddig kitalálva látogatójának gondolatait. — Nincs rajtam más szép, mint a hajam meg a fogam. Az én szegény, valamikor kifogástalanul szép alakom oda van s az egyik karom egészen megmeredt. Nézze csak — s kinyújtotta a karját. — Mondja, cserélné-e velem, ha ráadásul megkapná Kingsbournét meg a férjemet?

Katalin hiába keresett választ erre a különös kérdésre.

— Nagyon sajnálom kegyedet, — suttogta végre.

— Oh, csakugyan, — felelte a beteg kitörő rosszindulattal, — de persze nem látta se Tonyt, se Kingsbournet.

— Kingsbournet láttam; egyszer átmentünk oda Bargraveból.

— Mit nem mond! De hiszen akkor van miről beszélgetni egymással. Kár, hogy nem ismeri Tonyt; mert akkor róla beszélgethetnék. Valószínűleg találkozott hát azokkal az utálatos Boundlyékkal. Micsoda nép. Az ember szinte azt hihetné, hogy egy kiérdemesült szakács feleségül vette a ház gazdasszonyát s ott élnek az uraság kegyelemkenyerén. Ugyancsak furcsa látvány lehet, mint adják ott az urat!

— De bámulatos jókarban tartják a birtokot,

— felelte Katalin — s mindketten nagy szeretettel ragaszkodnak hozzá.

— Csakugyan? Mily orcátlanság! Ami pedig a karbantartást illeti, nekünk az nem sokat ér, mert hiszen sohase lakhatunk ott. Anthony jövődő örököse egy távoli rokon, kit nem szenvedhetek. Az én szegény uramnak igazán nincs szerencséje; ha az az ember megtenné nekünk azt a szivességet, hogy meghalna, Anthony akkor legalább eladhatná a birtokot.

— Azt hiszi, hogy megtenné?

— Oh igen, reávenném. Mindenre reá tudom birni Tonyt — tette hozzá hirtelen kitörő bizalmassággal. — Például én kényszerítettem arra is, hogy fölemelje Kingsbourne haszonbérét. Nem tudom, miért huznám össze magam, holott csak nem mondhatok le a fogatomról meg a komornámról. Ha el akarok érni valamit, elég, ha beleviszem magam legszebb dührohamaim egyikébe, akkor ő mindjárt megijed. Hiszen tudja, hogy egy automobilszerencsétlenség alkalmával borzasztóan megsebesültem s az orvosok csodálkoznak, hogy még egyáltalán élek. Ha az orvosi tudomány szabályai szerint történt volna minden, már rég a föld alatt volnék. De minthogy minden izgalom veszedelmessé válhatnék reám nézve. Tony nem képes megtagadni tőlem semmit, ettől való retegésében. Azért tudom, hogy végre engedne s eladná Kingsbournet is. Azonkívül irtózik minden jelenettől s azt hiszem, meghalna inkább, semhogy bármí vitára adna okot közünk. Ha még ugy bosszanja is valami, a nyugalrát nem veszíti el soha, még a hangját sem emeli föl, holott én ilyen esetben kiáltok, rikácsolok és magamon kívül vagyok. De hallom, hogy kegyed gyönyörűen zongorázik, miss Broome. — S önmagán érzett részvéttel hozzátette: — Oh, a zenének oly áldott

jó hatása van az ily szegény, fájdalomtól gyötört teremtésre s nagyon szép volna kegyedtől, ha néha vállalkoznék Dávid szerepére nálam, aki Saulnak érzem magam. Megtenné?

— Szívesen megteszek minden tőlem telhetőt.

— Akkor talán most mindjárt is játszana valamit?

Katalin felállt és a kitünőnek látszó zongorához lépett. Aztán rövid preludium után játszani kezdte Mendelssohn egyik dalát.

— Nem, nem, — tiltakozott a beteg, — inkább valami vigat játszon, egy keringőt vagy egy cakewalkot.

Ez a kívánság körülbelül félórahosszáig újra meg újra megismétlődött, míg Katalin le nem zárta a zongorát, mondván:

— De most már igazán mennem kell, mert lady Warbecknek szüksége lehet reám.

— De nekem is szükségem van kegyedre, — felelte a beteg siránczó hangon. — Kegyed oly megnyugtatóan hat reám; de hát igaz, hogy nincs jogom követelni semmit. Ezer köszönet! — És éles pillantást vetve Katalinra, hozzátette: — Tudom, hogy nagyon meg fogom szeretni kegyedet; úgy érzem, mintha máris összefüzne bennünket valami kötelék.

Erős szorítással tartotta kezében Katalin kezét s átható tekintetével majd hogy el nem nyelte az ifju leány arcát.

Végre, — Katalin nagy megkönnyebbülésére — kinyitott az ajtó s megjelent nyílásában egy sárga borítékba fűzött könyv. S az ifju leány megsza-
badult fogságából.

XX.

Katalin ez időtől fogva napról-napra kénytelen volt megjelenni a betegszobában, 'mert mrs.

Damer nem hogy öt perc alatt ráunt volna, hanem folyton-folyvást az ő társaságáért esengett, még pedig oly féktelen s mindannyiszor sikerrel járó módon, hogy teljesült ez a kívánsága is. Lady Warbeck nemcsak hogy a legnagyobb készséggel engedte át számára Katalint, hanem szinte kívánni látszott, hogy társalkodónője a szenvedőnél töltsen idejének javát. A szegény Katalin! Valóban nehéz volt sorsa: kétszeres kötelességek neheztedek most reá, mert nem is egy, hanem két igényteljes hölgynél kellett betöltenie a társalkodónő sulyos hivatását. Mihelyt jogszerinti urnője végzett az öltözködéssel s tollba mondott neki egy csomó levelet, már készen állt a parancs, hogy ifju barátnője ne feledkezzék meg az irgalmasság kötelmeiről. Hízkelkedő hangon mondotta neki:

— Ugy, édes gyermekem, most eredj le hamar és ülj le annál a szegény fájdalmaktól gyötört teremtsénel, aki úgy belédháborodott. Tudod, édesem, neked különös tehetséged van arra, hogy megnyugtasd a szenvedőket s nem is fog elmaradni önfeláldozásod jutalma. Azt mondja szegény, hogy senki sem olvas fel neki s nem játszik vele pikét úgy, mint te; hogy nincs párja a zongorajátéknak, mely elzsibbasztja fájdalmait és szép gondolatokat ébreszt benne.

Katalin néhányszor azt a benyomást szerezte, mintha öreg barátnéja nemcsak hogy hajlandó megengedni, hanem egyenesen sulyt vet reá, hogy egészen a megbénult hölgy szolgálatának szentelje magát. Mit jelenthetett ez? Hiszen lady Warbeck cselekedeteinek mindig valami önző cél állt a háttérben. Hozzá még mostanában félre nem ismerhető módon elhanyagolta az ifju leányt Broadway tábornok és tábornokné inkább kedvére való társaságának kedvéért s ugynevezett drága

kincsét minden kimélet nélkül semmibe se vette. Sőt határozottan úgy tünt fel, mintha az öreg hölgy ráunt volna ifju barátnőjére s ez már kezdte bánni, hogy botor tisztességérzetből visszatartotta az otthont, melyet Kingsbournban ajánlottak fel neki. Katalint, mihelyt elvégezte szolgálatait lady Warbeck személye körül, tüstént mrs. Damerhez vezényelték, aki mohó, szinte állati kívánsággal vágyakozott jelenlétére.

Egy este aztán kiderült lady Warbeck különös elhidegülésének oka.

— Fontos mondanivalóm van neked, — mondotta az öreg hölgy, lerakva a gyűrűit, háttal Katalinhoz s nem minden izgatottság és erőltettség nélkül így folytatta: — A dolog úgy áll, hogy, mint egyszer már mondtam is neked, oly nyughatalan vagyok, mint a vén kutya, mely szeretné még egyszer fölkeresni régi buvóhelyeit. Nos hát, elhatároztam, hogy Broadwayék társaságában Egyiptomba utazom.

— Csakugyan?

— S természetesen nincs annyi pénzem, hogy hogy két személyre váltsak jegyet s kettőnkért fizethessek lakást, ellátást a Savoyban. Elég drága az egynek is. Ha nem volna így, szívesen magammal vinnélek.

Elhallgatott, mert nyilván valami feleletet várt. De minthogy Katalin nem szólt semmit, így folytatta:

— Tudod, mennyire megszeretett téged Damer né; ennek következtében azt az ajánlatot tette nekem, hogy két hónapra magához venne téged. A dolog eszerint pompásan összevág. Május elejére visszajövünk. — Aztán lassan Katalinhoz fordult: — Nos, Katalin, mit szólnál hozzá?

— Engedjen időt, hogy meggondolhassam.

— Igen ám, de holnapután már utazunk; a

hajóra már megváltottuk a jegyet, a szobáinkat is megrendeltük.

S az öreg hölgy eközben lopva a barátnőjére tekintett, akinek nagyon sápadt volt az arca.

— Hát erről suttogtak mrs. Dammerrel a minap, mikor arra kértek, hogy hagyjam magukra még egy kissé?

— Igen, erről. Különben fölösleges, hogy oly szemrehányóan nézz reám. Éppen a föltételekről tárgyaltunk s természetesen azon voltam, hogy minél jobb feltételeket biztosítsak számodra. Kétablakos parkra néző nagy szobád lesz, a reggelidet a szobádban szolgálják fel s kapsz havi tíz fontot. Nos, mit szólna hozzá?

Katalin erősen az önző öreg asszony szemé közé nézett s azt felelte:

— Azt, hogy irtózom tőle!

— Ejnye, ejnye! Tudom, hogy mindig oly igaztalan ellenszenvvel viseltetél mrs. Damer iránt, noha az a szegény asszony szíve mélyéből szeret; roppant befolyásod van reá, hatalmadban áll, hogy jót tégy vele, testével, lelkével s mos azt mondod, hogy irtózol tőle, Oh, Katalin! Katalin!

Lady Warbeck az erkölcsprédikátor, a moralista szerepében, látványnak ez mindenesetre újszerű és érdekes volt.

— S ha nem volnék hajlandó reá?

Volt némi dacosság a kérdésben.

— Hát tudod, kedvesem, az, hogy itt lakást, ellátást fizessek érted, most igazán nincs módomban, mert az utazásom egész vagyonba kerül. Mindenesetre tovább is kiadom a fizetésedet, kilenc shillinget minden hétre s tudom, hogy van némi megtakarított pénzed is; talán inkább a Blessington-Placera mennél? Igazán megérdemelnél egy kis pihenést.

Pihenni a Blessington-Placeon! Katalinnak

már maga ez a név a nyomoruság és a balsors megtestesülése volt!

Látva, hogy a leány elsápad, az éleseszű öreg cselszövő mindjárt észrevette, hogy előnyben van.

— Őszintén szólva, határozottan azt ajánlanám a saját érdekedben is, hogy maradj itt, amíg visszatérek s rakd zsebre azt a husz font sterlinget.

— Boundlyék meghívták Kingsbourneba. Talán elmegyek hozzájuk.

— Semmiesetre se, — felelte lady Warbeck nagy határozottsággal. — Ezt semmiesetre sem akarom. Az én kívánságom az, hogy itt maradj s itt találjalak.

Katalin két-három lépést tett céltalanul a szobában, aztán visszafordult.

— Azt hiszem, nincs más választás a számomra. Váratlanul helyzett elé állított s nem tétozázhatom, de valami ösztönszerű érzés azt sugja nekem, hogy „nem“-et kellene mondanom. Indítványát ezért csak bizonyos kikötésekkel fogadom el; sajnálom mrs. Damert, de szeszélyes, ingerlékeny és a legnagyobb mértékben különös nőnek tartom.

— Ösztönszerű érzés! Badarság. Hogy különös és ingerlékeny! Valószínűleg az agyvelejében van valami hiba, mióta az a szerencsétlenség érte, — jelentette ki lady Warbeck hidegen. — Ez mindenesetre érthetővé teszi bogarait és dührohamaikat. Egyébként a te kezédben oly lágy lesz, mint a viasz. Az ápolónője azt mondja, hogy tudtodon kívül valami delejes erő lakozhatik benned, mert a csodával határos, hogy mily befolyásod van reá. Tehát elutazol?

— Azt akarja inkább mondani, hogy kegyed elutazik, én meg maradjak! Nos, nem bánom, de

mint mondtam, csak bizonyos kikötésekkel. Kérem, mondja meg neki, hogy sem későn este, sem egész nap nem fogok ott ülni szobájának tikkadt levegőjében, mert megfájdul a fejem; ez a nő egyáltalán erős próbára teszi az idegeimet.

— Oh! — kiáltotta lady Warbeck gunnyal. — És szabad-e kérdezni, hogy mire vagy hajlandó?

— Fogok zongorázni, énekelni, felolvasni s nagyokat hallgatni.

— Hm . . . ez asszonynak meg van mérgezve az egész lelki világa. A beszéde azt a benyomást fogja tenni reád, mintha egy rossz francia regényt hallanál. Igazán hialatlan, mily képtelenül szabadjára ereszti gondolatait.

— Ugy látszik, életfeltétele a fecsegés. Gondját fogom viselni a virágainak, megírom a leveleit, kártyázni fogok vele s kísérni fogom, mikor kikocsizik.

— Ugy, ugy, kedvesem; s miközben ő fecsegéssel tart téged, ami el fog tartani néha órák hosszáig is, te ahelyett, hogy ölbe tett kézzel hallgatnád, kissé varrni fogsz nekem. Reá fog érní egy kis javítás a csipkefodraimra s megvarrhatod a rózsaszínű selyem alsószoknyámat is.

Katalin elfordult, hogy néhány ékszerdarabot rakjon a fiókba s megfogadta, hogy ujját se fogja megmozdítani lady Warbeckért, ki oly kevéssé őszintén és tisztességesen bánt el vele s kiméletlenül belekergette egy más állásba, hogy megta-
karítson néhány garast s vigan élhesse világát.

Azonkívül pedig Katalin a lelke mélyén valami titkos félelmet érzett mrs. Dammerrel szemben. Nem bizhatott benne s minden mézes-mázos beszéde és kedveskedése ellenére olyannak tünt föl előtte, mint egy hizelkedő, doromboló nőstény tigris, mely a legkisebb ingerlésre felszökne és

képletesen szólva, darabokra tépné nagyon is bizakodó barátnőjét.

— Ugy hát rendben volnánk, Katalin, — mondotta lady Warbeck és megkönnyebbülten lélekzett fel. — Most pedig bevallom neked, hogy már két hete elhatároztam magam az utazásra, de kissé szurkoltam, mert nem tudtam, mily hatással lesz reád a híradásom.

— S azt hiszi most, hogy jól hatott reám ?

— Bámulatosan, édesem ; mint egy kanál orvosság, hozzá olyan orvosság, mely egészségre fog válni.

— Hogy én is megmaradjak a kedves hasonlatnál, remélem, hogy nincs méreg a recipében ?

— Oh, kedvesem, mily rémes gondolat ! De — tette hozzá elfojtott ásitással — késő van már a vitatkozásra. Adj ide egy szem pilulát, aztán feküdj le te is. Holnap úgy is nehéz napod lesz a csomagolás miatt. Magammal viszek mindent, a prémek és a drágább ékszerem kivételével, melyet gondjaidra bízok. S most jó éjszakát. Megyek s elvégzem esti ájtatosságomat.

XXI.

Elmult egy egy egész hét, mióta a kis társaság utra kelt Egyiptomba és miss Broome elfoglalta helyét mrs. Damernél mint társalkodónője, de mindenek fölött mint meghittje. Türelmes, részvételtjes hallgatója volt s bár fáradhatatlanul zongorázott, énekelt és olvasott a betegnek, ez mégis azt szerette a legjobban, mikor ott ültek egymás mellett a félhomályban, vagy a holdfényben s forró ujjai közt tarthatta a leány kezét. Itt ebben a komor szobának a virágok s a szantálfa illatától nehéz levegőjében sokat kellett hallgatnia Katalinnak gazdagságról, pazar életéről, udvar-

lókról és vetélytársakról, vagy csillapítania olykor a panasz és kétségbeesés vad kitöréseit egy élet semmivé lett örömei miatt. Néha-néha szóba kerültek Kingsbourne, a Damer-család fényes története és dicsősége, a Damerek arcképei s a Damer-féle ékszerek.

— Különösen híresek a családi gyémántok, — jelentette ki mrs. Damer. — Tony a bankban őrizteti legnagyobb részüket; mily pompásan illenék a tiara dús hajamhoz, ha bemutatnának az udvarnál. Oh, nagy baj volt az én szerencsétlenségem a szegény Tonymak is. Oly nagy segítségére lehettem volna pályáján, buzdíthattam, segíthettem volna. Oly kiünősen olvasok az emberek vonásaiban, mint a könyvben. Beszélek spanyolul, portugálul és franciául. Meg nem becsülhető előnye ez egy követ feleségének! Azt szokták mondani, hogy nincs a világon kívánciosabb helyzet egy nő számára, mintha diplomata a férje. Előkelő szerepet játszik, nincs semmi kötelessége és nem tartozik felelősséggel senkinek. Sir Grant Currie mondotta nekem egyszer, hogy a diplomata nem lehet eléggé óvatos a felesége megválasztásában; e nőnek nagy műveltségűnek, tapintatosnak, szeretetreméltónak kell lennie s nagy kellemmel kell viselnie a ház asszonyának tisztét. Nos, mindez meglelt volna bennem s most nézzen rám — kétségbeesetten emelte fel és ejtette le ismét két sovány kezét — nézzen rám, tehetetlen koloncra. Meg kell hagynom, hogy Tony előkelő modoru és lelkületű férfit; szereti s nagyon érdekesnek mondja a pályáját. Végtelenül nyugodt és okos, a nyelvét pedig bámulatos módon féken tudja tartani.

— Van-e arcképe itt? — kérdezte Katalin s körülnézett. — Szeretném látni.

— Nem, nincs egy se. De várjunk csak, talán lesz egy amott, abban a kis svájci dobozban.

Katalin odavitte a beteghez a dobozt s az függén átkutatta.

— Nem, nincs itt, de elhíheti, hogy férfias szépség dolgában nincs párja Tonymak.

— Ki ez? — kérdezte Katalin, fölemelve egy elhalványult fényképet, mely a földre esett. Egy sötétbőrű, lapos arcú, kifejezéstelen szemű, vastag, koros hölgyet ábrázolt. Roppant sok gyémánt volt rajta.

— Oh, az anyám, mrs. M'Dougall. Ugy-e hogy senki se foghatná reá, hogy Skótszágból származott. Délamerikai nő s erősen idegenszerű hanglejtéssel beszél. Ugy-e nem hinné el, hogy valamikor híres szép asszony volt. Nem, Anthony-nak nincs itt egyetlenegy arcképe sem. Pedig szeretném, ha láthatná, mert olyan szép ember. Engem imád. Képzelve csak nyolcszor kérte meg a kezem.

Katalin merően lehorgasztotta szemét s kereste magában az érthetetlen kitarlás okát.

— Mindenesetre gazdag voltam, — folytatta mrs. Damer, — ő pedig szegény volt. De ez nem volt minden. Nem hinné, pedig úgy van, hogy vonzó, sőt ígézetes leány voltam s a férfiak boldultak utánam. Volt is bennem kellem, báj, ígézetesség. Mondja csak, miss Broome, volt-e valaha komoly szerelmi históriája?

— Nem, soha.

— Mily különös! Az ember alig hinné. Minden asszonynak meg van a maga regénye. Hát csakugyan nem találkozott volna soha férfiuval, akihez feleségül ment volna, ha megkéri?

Katalin elpirult és hallgatott.

— Oh, hát mégis volt! — kiáltotta a másik diadalmasan. — Egyszer majd fel fogja tárni előttem a szívét és elmond róla mindent. Hát nem ravaszul csaltam most törbe? Első pillanatra át-

láttam az öreg hölgy fortélyán is, mikor oly nagy-lelkűen átengedte magát nekem. Tudtam, hogy titkol előttem valamit, de szándéka megfelelt az érdekemnek. Általában ugyan hamar reá szoktam unni mindenkire, de magára nem fogok ráunni soha. Minden untalan válogatom a komornáimat meg az ápolónőimet. Nyughatatlan a vérem.

Katalin igenlően bolintott a fejével.

— Oh, úgy látom, hallotta, micsoda patáliát csaptam Wilsonnéval. Különös vérmérsekletem van nekem. Dühbe gurulok, dülök-fulok s egészen kikelek magamból. Magam se tehetek róla. Már olyannak születtem. Talán azért engedem úgy át magam ezeknek a dührohamoknak, hogy zsibbadjanak a fájdalmaim, melyek éjjel-nappal rágódnak az életemen. S ha valamikor megfeledkezném magamról kegyeddel szemben, akkor gondolja csak magában: „A szegény szerencsétlen őrvöng fájdalmában; nem tudja mit beszél.” Tavaly nagyon rossz telem volt, de most jobban vagyok. Meg vagyok győződve, hogy javamra fog válni a társasága s már ezért is végtelenül hálás vagyok kegyednek.

— Nos, mondja meg nekem őszintén, hogyan tetszik a változás; lady Warbeck után mrs. Damer? — kérdezte egyszer mrs. Corben, leülve a padra Katalin mellé a verrandán.

— Köszönöm, jó, rendben folyik minden.

— Láttam, hogy tegnap kikocsizott vele s olyan kalap volt annak a perszónának a fején, melynek legalább háromszáz frank volt az ára. Azért mégis undok volt. Oh, hogyan is veheti férfi feleségül egy ily madárijesztőt!

— Ön valóban kegyetlen, mrs. Corben s minthogy e tárgyról úgy sem lehetünk egy nézetben, azt ajánlom, beszéljünk inkább másról. Ka-

polt-e kegyed is levelet lady Warbecktől ma reggel?

— Oh igen. A mi kedves, jó barátnőnk ugyan a remélnél melegebbnek, de egyébként nagyon kedvesnek találja Egyiptomot, vagy Kairót. Nincs vége-hossza a sok ebédnek és fogadó-napnak. Most már sajnálja, hogy kegyednél hagyta hátra a legszebb ékszereit.

Katalin csodálkozó pillantást vetett mrs. Corbenre.

— Igazán? — mondotta komoly tekintettel. — Azt hittem, hogy ez mély titok közte és köztem.

— Igen, igen, de *én* tudok mindent, — felelte amaz diadalmas hangon.

— Akkor csak arra kérem, hogy ne szóljon róla senkinek, mert oly nagy felelősséget ró reám az a sok drága ékszer.

— Legyen nyugodt. S hozzá még a saját szobájában őrizi. Nagy bátorság kell ehhez. Miért nem bizta a hotel igazgatójának őrizetére?

— Mert lady Warbeck úgy vélte, hogy nálam biztosabb; ki is keresné egy kalapdobozban?

— Szent Isten! Egy kalapdobozban?

— Ugy van; de ugy-e megőrzi a titkot?

— Természetesen. Hogyan is kérdezheti? Hiszen örült volnék, ha kifecsegném. Oh, itt jön a komorna s üzenetet hoz kegyednek; fusson, siessen!

— Azért hivattam, — kezdte mrs. Damer, mintegy felelve Katalin, kérdő pillantására — mert láttam, hogy azzal a szörnyű asszonnyal beszél; természetesen mrs. Corbent, azt a kalandornőt értem. Mennyire ki volt kelve magából, mikor a kegyed öreg ladyje Egyiptomba utazott! Mindenki tudja, hogy jussolni akar utána. Egyáltalán nem értem, hogy tarthatja magát oly soká felszinen.

Távoli rokonok, lordok és ladyk kegyelemkenyerén él, no meg a furfangja után. Azonkívül pedig a leggonoszabb, legelkiismeretlenebb és legtolakodóbb fehérszemély, akit én mindig három lépésnyi távolban tartottam magamtól.

— De hát mindig oly fekete az ördög, mint amilyennek festik? — kérdezte Katalin.

— Oh, tizszer feketébb. Igazán nem kellene érintkeznie ezzel az undok perszónával. Különbem nemcsak azért hívtam, mert szeretném elválasztani mrs. Corbentől, hanem szeretném, ha levelet írna uramnak.

— Az urának! De...

— Igen, igen; magam szoktam írni neki az alig olvasható írka-firkáimat ceruzával egy-egy papirrongyra, mert a kézcsuklóm merev, — de ma sok mondanivalóm van. Magának gyönyörű olvasható írása van, hiszen az öreg lady egész levelezését is maga végzi. Szeretnék egyszer egy jó hosszú, elolvasható levelet küldeni Anthonynak. Tehát hozza be hamar a tintát, tollat, papirost s üljön ide mellém a kis asztalhoz.

Katalin felállt s úgy tett, amint Damerné kívánta s alig ült le az asztal mellé, mrs. Damer már meg is kezdte a tollbamondást. Oly rohammal diktált s oly szóáradat özönlött az ajkáról, hogy az író toll hamar elmaradt mögötte, holott a szélvész gyorsaságával siklott végig a papiroson. Mrs. Damer úgy diktált, mintha csak beszélne az urával, beszélne az ő szokott kiméretlen és meggondolatlan módja szerint. Indulatosszavakkal kezdte. Hogy miért nem ír. Mit mivel! Nem szakíthatna némi időt neki, a szenvedés mártírjának, ki egy szent béketűrésével viseli a megpróbáltatásait? De bizonyosan mulatságai után jár, mint a férfiak általában, táncol, incselkedik a

bécsi asszonyokkal, akikről tudja mindenki, hogy nincs náluk csapodárabb asszony az egész világon. Ezután egy egészen határozott fölszólítás következett pénzért, több pénzért, mint amennyit legutóbb küldött, mert a csekkjei már oda vannak. Égbekiáltó, mily sokba kerül a hotel meg az orvos s elvégre, ha szegény nyomorék is, úgy kell ruházkodnia, mint egy kingsbournei Damer-néhez illik. Temérdek tartozást kell kifizetnie, a gyógyszerészt, a masseuset és a társalkodónőt. Erről az egyről legalább elmondhatja, hogy való-ságos kincset talált benne.

Katalin letette a tollat.

— Csak tovább, tovább! — sürgette mrs. Damer türelmetlenül.

— Ily hosszú levelet, — diktálta tovább, — én magam, mint tudhatod, nem volnék képes írni, de most megírja helyettem ő, még pedig e pillanatban pirulva és szabadkozva, de hát a levél-írás is hozzátartozik a teendőihez. Már tudod, hogy lady Warbecktől, attól a vig öreg özvegyasszonytól vettem át, aki Egyiptomba utazott s visszatértéig átengedte őt nekem. Ezt az „ő“-t miss Broome-nak hívják, de már elmondottam róla, hogy mily fáradhatatlan és mily béketűrő, hogy mennyire el-néző hozzám s mily jó hatással van reám, mikor közelemben van.

— Igazán, mrs. Damer, megkimélhetne tőle, hogy még többet is irasson velem magamról, — mondotta Katalin határozottan, — hiszen ez kép-telenség! Nagyon kedves, hogy így gondolkozik rólam, de képzelje csak magát a helyembe. Tegye föl, hogy kegyednek kellene dicshimnust zengeni önmagáról egy férfinak, ki merőben idegen s akit sohasem látott. Megengedi, hogy összetép-jem ezt az utolsó lapot?

— Nem, nem, nem. Mert először is tudja meg, hogy Anthony felét sem hiszi el annak, amit neki mondok, másodszor pedig úgy sem fog találkozni vele, tehát merőben fölösleges aggályoskodnia. Harmadszor pedig már az előbbi leveleimben is égis magasztaltam önt előtte. Azt irtam magáról, hogy körülbelül harminckétéves, magas, barna, sovány, meglehetősen csinos leány, aki ha nem is éppen az ő izlése szerint való, nagyon okos, igazi uri leány, akit mindenki szeret. Az se volna éppen szerencsétlenség, ha Anthony egyszer ide jönne is, mert, úgy látszik, nem érdeklik a nők, ami, mondhatom, szerencséje, mert én borzasztóan féltékeny vagyok; de van-e, ami természetesebb? Egy szegény asszony, ki a tolószékhez van kötve s egy szép férfi, aki a nagyvilágban él. De Anthony nem viveur. Jó pap lett volna belőle; valóságos szent. Vértézve van minden kísértés ellen, mint a páduai Szent Antal.

— S ezért, úgy-e, föltétlenül megbizik benne?

— Oh igen, most már megbizom benne, de eleinte figyeltem, — tette hozzá sokatmondó fejbólintással.

Katalin úgy érezte, hogy arcába tolul a vér.

— Mert ha mégis lett volna köze egy más asszonyhoz, akármilyen nyomorék vagyok, odamásztam volna valamiképpen ahhoz a nőhöz és kiszurtam volna a szemét és kitéptem volna a nyelvét. No de térjünk vissza a levelemhez, fejezzük be. Irja még hozzá: „El ne mulaszd, hogy tüstént felelj és küld el a csekket is postaforultával. Három hete már, hogy nem fizetem a hotel-számlát. Szerető feleséged, *Lalla*.” Most pedig adjon egy borítékot, a címet majd én írom rá, mert ha idegen kézírást látna rajta, holtra rémülne Tony.

XXII.

Április vége felé mrs. Damernek egyszerre kedve támadt, hogy fölhagyjon elszigetelt és visszavonult életmódjával. Sokat ült a kertben, meg a verandán, naponként kikocsizott, bridgezett, nyugodtabbnak s kevésbé ingerlékenynek látszott s kezdett jobban hasonlítani másokhoz. De a toalettjei és kalapjai oly mérhetetlenül drágák voltak, hogy Katalint nyugtalanítani kezdetie határtalan tékozlásával. De a legtöbb pénzt nem a ruhák, kalapok, köpenyek emésztették föl, hanem az a temérdek piperetárgy, melyet megrendelt, aztán gondtalanul félrelökött. Nem csoda, hogy pénzt követelt minden levelében, melyet férjének írt. Pedig minden áldott napon mondott tollba és küldött a postára efféle leveleket.

— De szeretném, ha eljönne ide Tony, ha csak egy vagy két napra is. Oly boldog volnék, ha mutogathatnám, — mondotta egyszer mrs. Damer. — Nagyon mulatságos volna látni, mily nagy szemet meresztenének az emberek, ha látnák, *milyen* férfi az én uram. Mert már messziről leri róla az előkelőség s nagyon szép ember, bár az arcán meglátszik, hogy emészti magát. Gyönyörűek a szemei, de nem mosolyognak soha, csak az ajka mosolyog. Mondják, hogy az anyja oly szép asszony volt, hogy az emberek sorfalat álltak az utcán, hogy lássák, mikor kijön a templomból s Anthony kétségtelenül az anyjára ütött, mert az öreg Damernek olyan volt az arca, mint egy diótörő s a szeme egy főtt hal szeméhez hasonlított.

Három békés, nyugodt nap után váratlanul mrs. Damer rettenetes dührohamainak egyike következett. Egy este, mikor Katalin az ebédhez öl-

tözködött, félénk kogogtatás hallatszott az ajtaján s az ápolónő belépett.

— Nem jöhetne le velem? — kérdezte. — Mrs. Damernek borzasztóan nagy rohama volt. Örjög s egészen ki van kelve magából. Kegyed talán képes lesz megnyugtatni, mert én nem bírok vele, még a kutyát is hozzám dobta.

— De mitől indult föl oly hirtelen?

— Azt hiszem, levelet kapott mr. Damertől; közel van a megőrüléshez, de lehet, hogy epileptikus rohama van. Kérem is, hogy ne menjen nagyon közel hozzá; de tudom, hogy a kisasszonynak erős az akarata s mindnyájan csodáljuk, mily nagy hatással van rá.

Mikor lementek mrs. Damer szobájába, csak a komornát s egy megrémült szobaleányt találtak a beteg mellett, ki félig felült, örült módjára kiabált, zokogott és csapkodta a takarót. Katalinnak elég volt egy pillantás s tisztában volt vele, hogy elméjében megháborodott asszonnyal van dolga.

— De mi az? Mi történt? — kérdezte s a szobába lépett. Mrs. Damer csak azzal felelt, hogy böszülten megrázta a fejét s tovább üvöltözött. Még sokáig tartott ez a kétségbeesett állapot, de Katalin hűvös keze, csillapító hangja és megnyugtató szavai lassanként megtették hatásukat. Mrs. Damer idegcsillapító szert vett be, megmosatta arcát kölni vízzel s engedte, hogy az ágyba tegyék.

Mikor az izgalom kissé elmúlt, Katalin lecsavarta a lámpákat s elküldte a két nőt, azt sugva nekik:

— Egyelőre itt maradok. Azt hiszem el fog aludni.

Körülbelül félóra hosszáig ült a szobában; egyszerre csak felriasztotta egy hang, mely így szólt:

— Nem, nem fog elaludni, hanem beszélgetni fog magával. Gyújtson világot, de csak egyet, most pedig, — tette hozzá s paráncsoló mozdulattal nyújtotta ki karját — adja ide a kezét.

Katalin eleget tett a kívánságának s abban a pillanatban oly erős szorítást érzett a kezén, mintha egy vaskapocs fogta volna körül az ujjait.

— Tudja-e, mitől kaptam ezt a rohamot? Egy átkozott levéltől, melyet Anthonytól kaptam. Oh, bár meghalt volna inkább! Miért is nem hal meg az egyik kettőnk közül? Oh, hogy ugy egymáshoz vagyunk láncolva ily nyomoruságban? Miért is nem hal meg? Azt mondta egyszer, hogy semmi se köti az élethez. Hát miért nem lövi magát fejbe? Szent Isten, *mennyire* gyűlölöm!

Katalin önkénytelenül visszahúzódott; nyílvánvaló, hogy így csak őrült beszélhetett.

— Igen, igen, — folytatta a beteg, görcsös zokogásba törve ki, — gyűlölöm s ő borzad tőlem. Igen, borzad tőlem és utál! Érzem. Mikor megcsókol, a hideg rázza. Képes leszek-e valaha elfelejteni azt a napot, mikor feleségül kért? Én... én... — úgy összeszorította Katalin ujjait, hogy majdnem felszisszent fájdalmában — hazugság volt mind, amit Tonyról mondtam magának. Most tudja meg az igazat.

— Ne, ne, ne, — szabadkozott a leány s erőszakkal ki akarta szabadítani a kezét, — nem szabad meghallgatnom. A férje sem akarhatja, hogy idegennel beszéljen róla és személyes dolgairól.

— De én beszélni akarok róla magával, — rikácsolta Damerné. — Miért is ne? Ki kell öntenem a szívemet, mert különben széthasad, ha nem mondhatok ki mindent, igen, megbolondulok! Nekem az mindegy, hogy tudja-e titkomat vagy

sem; mert elvégre kicsoda maga, hogy törődjem vele? Egy cseléd — egy letört lady.

Katalin reánézett arra a görcsösen eltorzult arcra és eszébe jutottak ez asszonynak szomorúan óvó szavai: „Ne törődjék vele, ha egyszer durva leszek magával szemben, hanem gondolja magában, hogy az esztét veszítette szegény.”

— Mondottam már, — folytatta mrs. Damer — hogy egyszer egy ily roham valószínűleg megöl; úgy is lesz. Nem tudok uralkodni magamon, sohasem tanítottak meg reá, hogy féken tartsam a nyelvemet, minthogy úgy sem fog találkozni Tonyval soha, mindegy, mit mondok róla magának. Oh, — s megint zokogni kezdett — micsoda alávaló egy levelet irt nekem! Egy csomó számlát kapott, melyekről azt hitte, hogy már ki vannak fizetve. Azt mondtam neki, hogy már kiegyenlítettem valamennyit s most haragszik, neheztel reám az ő borzasztóan udvarias módján. Azt mondja, tönkretettem s ha kifizeti a tartozásaimat, le kell mondanom a fogatról. Képzelse csak, mily gyalázai! Mindenki azt mondaná: „Ugy, ugy, hát mégis csak sok volt a kocsi!” Oh, mily ördögi módon bánik velem! Eddig hazudtam magának, de most tudja meg az igazat!

Hangos, görcsös zokogás rázta meg testét s fojtotta el a lélekzetét.

— Hallgassa meg csak az életem történetét. Igen, igen, meg kell hallgatnia. Buenos-Airesben születtem, abban a kis Párisban! Az apám skót juhász volt, az anyám argentinai leány, egy módos szatócs leánya. Tehát nem származom előkelő portugál családból, hanem minden valószínűség szerint rabszolgakereskedők és kalózsok sarjadéka vagyok. Atyámnak, M'Dougall Sandynak, kedvezett a szerencse. Egyetlen gyermeke voltam s borzasztóan elrontottak, mert az atyám

nagyon elfoglalt ember volt, az anyám pedig sokkal többre becsülte a kényelmét, semhogy sok ügyet vetett volna reám. Utóbb sokkal jobban féltek tőlem mind a ketten, semhogy mertek volna a sarkukra állni. A neveltetésem voltaképpen csak abból állt, hogy táncolni és nyelvekre tanítottak s a nyelvek tanulásához csakugyan tehetségem van, mert néhány hét leforgása alatt képes vagyok megértetni magam bármely idegen nyelven.

Temérdek udvarlóm volt s tizenöt éves koromban egyszer csávába kerültem . . . ne faut pas en parler; apám dühöngött. Tudniillik presbiteriánus volt és sohasem tudott megbékülni a mi léha szokásainkkal. Ennek következtében Glasgowba küldtek egy családdhoz s elsőrendű nevelőintézetbe adtak s ott tartottak négy hosszú esztendeig. Oh, mily borzasztó volt! De azért szorgalmasan tanultam. A skót leányok eszesek és értelmesek s elememben voltam. Hiszen van skót vér az én ereimben is. Pályadíjakat nyertem, igen és lenéztem a többieket. A vakációt förtelmes rokonoknál töltöttem egy juhász-gazdaságon s magamba bolondítottam azokat a mamlasz fiukat mind a hajammal, a fogaimmal, a termetemmel s a tánccal és az ördögi lelkemmel. Nagyon mulatságos flirtöléseim voltak az iskolatársaim fitestvéreivel s a számtan-professzorom majd hogy az eszét nem vesztette M'Dougall Lalla miatt.

Egy pillanatig elhallgatott s lélekzetet vett, aztán így folytatta:

— Tizenkilenc éves koromban az atyám értem jött s egy ideig a kontinensen jártunk, mert gyógyíttatnia kellett magát. Aztán visszatértünk Buenos-Airesbe s nekem ott pompás volt az életem. A *padre* gazdag ember volt, felkapaszkodtunk az uborkafára s a „társaság“-hoz tartoztunk. A *madre* fogaton járt, sok gyémántja volt, én

pedig gazdag örökös nő voltam. Az volt csak az élet! Az ezután következő évekről nem beszélek sokat, eseményeik összezsugorodnak az emlékezetemben, mert most Anthonyról akarok beszélni. Mikor atyám meghalt, odahagytuk Boenos-Airest s anyám Európában járt kelt velem. Kétszer jártam jegyben és kétszer bontottam fel eljegyzésemet. Az első vőlegényemmel azért vesztetem össze, mert nem akart megmutatni egy levelet; a másodikkal azért, mert a színházban egyszer kiment a páholyomból, hogy beszélgethessen egy másik nővel. Oly sokáig időzött nála, hogy mikor végre visszajött, bezártam előtte az ajtót. Anyám emiatt nagyon megharagudott reám, lord volt az istenadta, ő pedig alig várta már, hogy férjhez adhasson. Nem volt vége-hossza a sok ismerkedésnek és flirtnek, anyám meg én egyik délvidéki fürdőhely után a másikat kerestük fel, míg végre egy télen Algeziraszban megismerkedtünk az öreg Damerrel.

Itt ismét szünetet tartott, levegő után kapkodott és előre nyujtotta a két kezét, mintegy tiltakozva minden félbeszakítás ellen.

— Az öreg Damer a Reina Christina-szállóban lakott a szolgájával. Borzasztóan betegnek látszott. Minthogy a madre is betegnek képzelte magát, hamar reátaláltak egymásra. Ott ültek egymás mellett a verandán, szimptomákról és orvosokról beszélgettek és barátságot kötöttek. Azt hiszem, anyám tanácsát kérte, hol s miben helyezze el pénzét, s viszont ő is mondott el egyet s mást a saját viszonyairól anyámnak. Említést tett idősebbik fia haláláról, szörnyű adósságcsinálásairól és még sok másról. Eközben megjudta, hogy gazdag örökös vagyok, anyám pedig azt, hogy mr. Damernak régi történelmi neve és adóssággal tulontul megterhelt ősi kastélya van. Ami

engem illet, természetesen hagytam, hogy csak hadd tárgyaljanak egymással, mert mindig uraltam elhatározásaimnak.

Egyszer aztán megérkezett mr. Damer fia. Abban a pillanatban, mikor először láttam az atyjával, egyszerűen belészerettem s emlékszem még, hogy a ravasz öreg ember mily nagyon kereste az alkalmat, hogy összeismerkedtessen bennünket egymással s mennyire csodálkoztam, hogy oly szép barnaképű, tüzes szemű fia van. Mint-hogy ő barna, gondoltam magamban, természetesen tetszeni fogok neki a vörös hajammal. Cela va sans dire.

De tévedtem. Nem akadt meg a szeme se rajtam, se vörös hajamon — és megint zokogva kapkodott a levegő után,

— Jaj, nem halaszthatná a végét máskorra? — kérte Katalin. — Borzasztóan kimerülhetett. Igérem, hogy le fogok jönni s meghallgatom . . .

— Nem, nem, még korántsem értem a végéhez. Most kell meghallgatnia, most, hogy mindez az emlékezés kézzelfogható világossággal sereglik az agyam körül. Lementem az öreg párhoz a kertbe s ugyanezt tette Anthony is. Ott ültünk a délszaki fák árnyékában s körülöttünk gibraltári és tengeri alakok hemzsegttek. Mindjárt észrevettem, hogy az öreg ember kétségbeesetten rajta van, hogy a fia feleségül vegyen engem, én pedig . . . nagyon is kész voltam hozzájárulni e terv megvalósításához. Fülíg szerelmes voltam Anthonyba, míg ő, bár mindig kifogástalanul udvarias, de jéghideg volt velem szemben. Ám én azt mondtam magamban: „Rajta leszek, hogy egyszer mégis megszeressen s a vagyonommal megmentheti majd nevének disztét és birtokait.“ Nem nyugodtam, míg reá nem birtam anyámat, hogy ajánlja fel hozományul mindenünket, amink van.

Végre engedett, mert mindig az történt meg, amit én akartam. A madre megkisértette az öreg embert; s az ugyszólván hüvelykszorítót tett Tony kezére.

Egy pillanatra lehunyta szemét, mintegy elmerülve emlékezéseibe. Aztán így folytatta:

— Azt hiszem, sok viharos jelenet zajlott le a szinfalak mögött, de én érzéketlen voltam minden iránt, kivéve azt az egy gondolatot, hogy Tony felesége legyek. Egy reggel aztán vissza is jött a hajóról, melyen el akart utazni s a lehető legprózaibb módon megkérdezte tőlem, hogy akarok-e a felesége lenni. A szava úgy hangzott, mintha nehezen betanult leckét mondana el s holt-halvány volt az arca, mikor biztosított róla, hogy el fog követni minden tőle telhetőt, hogy bolgoggá tegyen; hogy más nőnek eligérkezve nem volt soha s reméli, hogy segítségére leszek, hogy a család megóvhassa Kingsbournet.

Természetesen mindenre igent mondtam. Igaz, tudtam, hogy csak Kingsbourne kedvéért vett feleségül s tett kingsbournei mrs. Damerré, de hát zsákmányom leti Anthony. Az enyém volt! Az enyém! Ugy elfogott az öröm, a boldogság, hogy alig voltam ura a szavamnak, mikor láttam oldalamon s arra a szőke leányra gondoltam, aki most — úgy gondoltam — bizonyára holtra emészti magát a hotelben. Mert mindig bántott a félelem, hogy elfogja hódítani tőlem Tonyt s azért azt modottam egyszer róla, hogy az anyja a bolondkórházban van. Igen, semmitől sem riadtam vissza s a lovagias Tony akkor még hitt az asszonyok szavában.

Az öregek tulboldogok voltak, este együtt ebédeltünk és pezsgőztünk s Anthony megajándékozott egy rendkívül értékes családi gyűrűvel. Azután mi ketten sétálni mentünk a kertben a szép holdvilágos éjjelen; de ő nagyon tartózkodó

volt és keveset beszélt. Végre leültem a gyep-
padra egy elrejtett szép lugasban s biztosan re-
méltem, hogy Anthony most majd megölel és
megcsókol. De nem, messze tőlem, a pad másik
végére huzódott, egyre csak cigarettázott és mind-
egyre csak Kingsbourne-nel untatott. Képzelve
csak! Nem is bocsátottam meg neki soha, nem,
mind a mai napig sem. Minthogy az öreg ur
betegeskedése miatt sietni kellett az esküvővel,
mihamarább visszarértünk Londonba, ott aláírtuk
a házassági szerződést s a St. James-templom-
ban, Piccadillyben, egész csöndben megesküdtünk.
Aztán Kingsbournebe mentünk. Hiszen ismeri azt
a régi kastélyt, olyan az, aminőkről a mesék
szólanak. Mindjárt kész voltam a határozattal,
hogy eltávolíttatom a lomtárba illő falikárpitokat,
a színes ablakokat s miegyebet, fehérre mázoltat-
tam az ajtókat és tarka kelmével huzatom át a
butort. Hamarosan motor-szint is építettünk s ki-
javítottuk a ház fedelét, mondhatom, hogy az én
pénzemből s ekkor az öreg ur, lelkében meg-
nyugasztalva, hirtelen meghalt.

Mindjárt a temetés után szórakozni a kül-
földre utaztunk, magunkkal vittük az autót is s
kezdődött a perpatvar. Kissé korán, magam is
elismerem. Egy párisi hotelben találkoztunk An-
thonynak néhány előkelő diplomata ismerősével
s az egyiknek hölgyével összevesztem. Ő hideg
volt, én pedig tűzbe jöttem s az arcába vágtam
a legyezőmet. Anthony nagyon megharagudott
reám s azt mondta, hogy magam alacsonyítottam
le magam.

Aztán délvidékre indultunk az autónkon s
Avignon közelében történt a szerencsétlenség.

Borzadva tartott szünetet.

— Oh, kérem, ne beszéljen arról, — tiltako-
zott Katalin, — kérem, csak arról ne!

De a beteg ingerült mozdulatot tett.

— Csak magamra vethetek. Éppen borzasztóan ki voltam kelve magamból s mindenáron más irányban akartam hajtani, mint Tony mondotta. Végre is, szokás szerint, ő engedett s azt is megengedte, hogy magam vezessem a kocsit, mert azt mondtam, hogy az én kocsim, az én pénzemem vettem. Előttem egy másik autó robogott s meg akartam előzni. Miért ne? Hiszen a mi kocsink hatvan lóerejű volt. Izgatottságomban s a felkavart porban csak későn vettem észre egy velünk szemközt jövő automobilt. Fejemet vesztettem, nem birtam többé a géppel s mielőtt Tony beavatkozott volna, lezuhantunk a töltésről. Oh, mily könnyen törtrénik meg az ilyen szerencsétlenség! A kocsi reám esett, a sofför, ki mögöttünk ült, meghalt és Tony félkarját és két bordáját törte.

Egy szó, mint száz, én hetekig élet és halál közt vergődtem egy kis francia vendégfogadóban, s Tony úgy bánt velem, mint egy angyal. Ugy van, ezt nem szabad elfelejtenem soha. Anyám akkor már visszatért az ő kedves Buenos-Aire-sébe s ő anyám, ápolóm, mindenem volt egy személyben. Specialista orvosokat rendelt hozzám Párisból, de már nem lehetett segíteni rajtam.

Magam voltam az oka, magam egyedül, mert minden áron magam akartam vezetni a kocsit. Nemsokára azután még egy borzasztó dolog történt. Kiriűnt, hogy vagyonom legnagyobb része különböző kockázatos spekulációba volt fektetve s néhány nagy pénzügyi rázkódtatás két-három hónap leforgása alatt elvitte majdnem az utolsó filléreimet is. Mindössze évi hatszáz font maradt meg; abból is ötszáz font az anyámé. Tony akarja így, bár nem szenvedheti, épp úgy mint én sem, mert szégyenlem, hogy oly fekete és kövér. Most már

ismeri az életem történetét. Borzasztó kolonc vagyok Tony nyakán. Szeretem s gyűlölöm őt. Néha úgy érzem, mintha nem viselhetném el halálát, de ma szeretném, ha meghalna. Igen, hogy meghalna — és megrázkódva roppant szenvedélyének viharában, ismét görcsös zokogásba tört ki.

— De most már csakugyan erőt kell vennie magán, — mondotta Katalin. — Hogyan remélheti, hogy életben marad, ha ily borzasztóan meggyötri magát? Meghallgattam s megengedtem, hogy mondjon el mindent, ami a szívét nyomja; könnyíthetett szegény kedélyén s minden, amit elmondott nekem, oly mélyseges titok marad köztünk, mintha a gyóntatószékben mondotta volna.

— Igen, azt érzem, — sóhajtottá amaz. — Oh, nagy kolonc vagyok, magamnak, önnek, Tonnynak, mindenkinek a világon — nagyon különös tekintettel nézett a leányra.

— De miért nem igyekszik jobbat gondolni az embertársairól és szeretni őket? Miért nem akarja tekintetbe venni a férje kívánságait s miért nem ír neki nyájasabb leveleket? Aki szeretetet vet, nem szeretetet arat-e az életben és a szerelemben is? Meg vagyok győződve róla, hogy áldott jó ember a férje.

— Ugy van, jól mondja; de én más anyagból vagyok gyurva, mint ő s — elkiszi-e nekem? — ő nagyon is előkelő hozzám. Nekem egy nyers fickó kellet volna férjül, aki iszik, káromkodik s néha napjában megveri a feleségét. De Anthony mindig hideg; ég és föld egymáshoz képest a mi természetünk. Neki mindenekfölött békesség kell, az én elemem a harc és az izgalom. Utálja a hazugságot és a képmutatást, én a kedvemet lelem bennök. Neki választékos izlése

van s a tűzbe veti a rossz könyveimet, ha nagyon is botrányosak. Amellett kivételes okos ember, vonzó egyéniség s mindenki szereti; engem senki se szenved. Ő sohasem volt szerelmes, a szerelem olyan neki, mint a siketnek a zene.

És újra kitört belőle a féktelen zokogás, mignem végképpen kimerülve elhallgatott s csak a könnyei patakzottak kísértetiesen sovány orcáján.

— Megpróbáljam-e most álomba dalolni? — szólt kérő hangon Katalin. — Fog-e aludni, megpróbálja-e, már az én kedvemért is?

— Igen, igen, — zokogta a beteg, — daloljon nekem, daloljon nekem!

És Katalin, kinek kezét még mindig görcsösen szorította az a forró kéz, dudolni kezdett egy régi ir altatódalt. A zokogás lassan-lassan elhallgatott, a lélekzet szabályszerűvé vált, a kéz nem szorított többé. Mrs. Damer elpihent.

Katalin megkönnyebbült sóhajjal állt föl s a fájdalmas, elcsigázott arcra tekintett; aztán mint éjnek idején a tolvaj, kiosont a szobából s fölment az ágyasházába.

XXIII.

Ez a heves érzelemvihar, a borzasztó lelki megrázkodtatás mintha tisztábbá tette volna a levegőt. Mrs. Damer csodálatos rugékonysággal lelte meg ismét szokott egyensúlyát s minthogy móhon vágyakozott minden szórakozásra, visszatért mindennapi rendes szokásaihoz. Mindamellett sok tekintetben jóval igénytelenebb urnő volt, mint lady Warbeck, mert Katalin, ki most föl volt mentve a fésülés s a varrás kötelezettsége alól, eleget tett minden várakozásnak, ha felolvasott, zongorázott és jó szívvvel hallgatta Damerné beszédét. Azon-

kivül sok kimenőt is kapott, úgy, hogy megismerkedhetett az északolaszországi tavak vidékének elragadó szépségeivel s részt vehetett szállóbeli ismerőseinek egy-egy nagyobb kirándulásában is. Mr. Bruce ilyenkor sohasem mulasztotta el, hogy a társasághoz csatlakozzék s akinek szeme volt, észrevehette, hogy a vonzóerőt miss Broome gyakorolja reá. Nyilvánvaló módon nem azért csatlakozott a társasághoz, hogy dombokra kapaszkodjék föl s régi palotákat és festői falvakat nézzen meg; nem érdekelte biz őt semmi más, mint lady Warbeck igézetes társalkodónője.

Bruce ur előkelő modoru, deli és nagyon jómódu ötven éves férfiú volt, ki Londonban igen szép s nagy lakást foglalt el az Albany-klubban, sokat utazott, főképp Olaszországban, hol örömmel látott vendége volt nem egy előkelő hotelnek. De mostanában megunt a már a magányos életet s akármennyire ragaszkodott is mindeddig a függetlenségéhez, lassanként észrevette az agglegényi sornak nem egy árnyékoldalát, szóval pályatársat kívánt életének. Ami Katalint illette, rendkívül kedvező alkalom nyílt Bruce urnak arra, hogy megismerje s méltányolja ez ifju leány kitűnő lelki tulajdonságait, látva, mint tölti be hivatását két szokatlan, nehezen kezelhető urnőnél. Szót fogadott, uralkodott magán s tudott hallgatni; fiatal volt, csinos volt, művelt és szegény, hozzá még előkelő családból származott, Plantagenet-Broome-leány volt, tehát sokkal előkelőbb vérből való, mint bármelyik urnője. Mihelyt alkalma kínálkozott, határozottan nyilatkozni fog előtte és Katalin nem minden idegesség nélkül vette észre rajta ezt az eltökélt szándékát.

Nincs érdekesebb egy hotel vendégeinek, mint látni, hogyan szövődik szemük előtt egy házassági regény. Miss Broome iránt mindenki

szeretettel és részvétellel viseltetett. Most csakugyan szerencsés kilátás nyílik előtte! Bolond volna, ha eltaszitaná. Mr. Bruce szeretetreméltó, művelt és gazdag férfiú volt, igaz, hogy kétszerte idősebb nála, de hát elvégre mindent együtt egy szegény leány nem kívánhatott. Az értelmes lelkű jóakarók kis serege szívesen gondolt is reá, hogy alkalmat szerezzen a „leendő” boldog párnak egy-egy tête-à-têtere, de valamiképpen sohasem került reá a sor, hogy nyilatkozzanak egymásnak!

Katalin tétovázott. Eléggé szívelte Bruce Dávidot, két hónapon át napról-napra találkozott vele s véleményt alkothatott róla. Igen helyesen ítelt könyvekről, zenéről, nyugodt lelkületű férfiú volt s egész kincstára halmozódott föl benne az emlékezéseknek és élményeknek, Katalin, ha reá szánja magát, hogy feleségül megy hozzá, minden bizonnyal rajta lett volna, hogy jó hitvese legyen, de szerelmét nem adhatta volna neki. Mert szívével, szerencsétlenségére, egy névtelen idegent ajándékozott meg, akít bizonyára sohasem lát viszont s aki — valóban fájdalmasan és csodálkozva állapította meg magában — egyáltalán nem érez kívánságot, hogy viszontláthassa.

Hát csakugyan eladja-e magát, mint Damer Anthony, hogy otthont szerezzen cserében? Eszébe jutottak saját megvető szavai, melyeket akkor mondott, mikor miss Thom elbeszélését hallotta. Igaz, ha feleségül megy mr. Brucehoz, meg lesz óva minden hányaitatástól, a véletlen szeszélyeitől s nem lesz áldozata többé mások szeszélyeinek, visszás ötleteinek és türhetetlen valóságainak. Nyugalmat, otthont és védelmet biztosítana számára ez a házasság. Kingsbournban is megtehette volna nyugalmit és szép hivatását az öreg házaspárnál, de ez az ajtó most zárva volt előtte. Viszont most megnyílt helyette egy

másik. Egy heti gondolkozási időt adott magának arra, hogy átlépje-e ezt a küszöböt, vagy sem.

Egy reggel a szálló omnibuszából Katalin nagy meglepetésére kilépett Corben Monty. Sápadtak, feldultnak, bosszusnak s kissé züllöttnek tűnt fel előtte. Kabátja poros volt, elegáns panamakalapja piszkos, elhanyagolt. Ugy látszott, rövid látogatást akar tenni anyjánál s miután ezt a szándékát kinyilvánította, hozzátette még :

— Ugy hallom, az öreg átruccant Egyiptomba s kegyedet egy vadmacska gondjaira bízta. Hallatlan szégyen és gyalázat, mondhatom.

Aztán nagy léptekkel az étterembe ment s rendelt egy pohár cognacot.

Katalin a nap folyamán észrevette, hogy Monty meg az anyja hosszan és komolyan beszélgetnek egymással a veranda egyik félreeső zugában a kertben és egy ízben találkozott a folyosón Corbennével, kire alig lehetett ráismerni, oly vörös volt a két kidülledő szeme a sok sírástól. Nyilván valami súlyos baj érte a Corben családot.

Ugyanaznap este szobájába ment Katalin egy könyvért. A hold bevilágított az ablakon s amikor a leány betette maga után az ajtót, hirtelen észrevette, hogy nincs egyedül a szobában, hanem egy férfi tesz-vesz valamit közte és a pipereasztal között. Gyors elhatározással felcsavarta a villamos lámpát s ez tüstént elárulta Montyt, aki harisnyára vetkezve állt előtte, kezében a kék ékszerdobozzal. Arca holthalavány volt s egészen kikelt magából, a szemében dacosság és düh villámlott s mögötte a földön a kifosztott kalapdoboz hevert.

— Mit művel itt ? — kiáltotta a leány, de aztán mindjárt hozzátette : — Oh, kérdezni is fölösleges !

— Remélem, nem képzelem, hogy visszatartat engem? — nyelvelt amaz s az ajtó felé tartott.

— Meg fogom tenni mindenesetre. Ezt az ékszeri az én őrizetemre bízták s én vagyok érie felelős. Tehát adja vissza tüstént.

— Ejh! Észrevehette már, hogy kétségbeesett ember vagyok s egyáltalán nincs kedvem tünni, hogy egy asszony álljon közém s a szerencsém közé. Vissza! — És nyers mozdulattal félrelökte.

— Oh, azzal nem megy semmire sem, — felelte a leány hidegen, — mert egyszerűen megnyomom a csengőt — s már ki is nyújtotta a kezét. — Kérem, térjen észére.

Monty dermedten nézett reá. Ugy tünt fel, akaratereje hirtelen megtört, bátorsága semmivé lett; szóftanul tette le a dobozt.

— A mennykőbe! — kiáltotta, mikor Katalin gyorsan birtokába vette a zsákmányt, kinyitotta az ajtót s szinte kilökte a szobából. Aztán utána ment s kívülről bezárta az ajtót.

— Jöjjön ide, — mondotta s a hosszú folyosó levő egyik ablakfülkére mutatott.

Monty tétován, lassu, támolygó léptekkel követte.

— Hát ennyire jutott? — mondotta a leány. hirtelen feléje fordulva s erősen a szeme közé nézett

— Amint látja, — felelte Corben sötéten. — Huszonötezer font... jó kis fogás, mondhatom. Az a doboz életet és halált rejtett számomra. Az ördögbe is, ha nem engedi, hogy én most bántatlanul elmenjek innen, — tette hozzá s kéréssett valamit a zsebében — itt a szeme előtt fejbe lövöm magam és pokoli botrányba keverem magát.

— Eszét vesztette? — kiáltotta a leány szi-

goruan. — Mondja meg nekem s meg fogom őrtzeni titkát, mi vitte arra, hogy lopásra adja magát?

— Egy vagy más módon tolvaj lesz mindenkiből, akinek alkalma nyílik reá, — hebegte a szerencsétlen.

— Nem közhelyeket akarok most hallani, hanem tényeket kérek.

— Monte-Carlóban voltam. Ez elég.

— Én is voltam Monte-Carlóban.

— De ön nem játszott nagyban. Guerrával együtt szerencsét próbáltam minden fortéllyal. De Guerra legalább a saját pénzébe játszott és a saját pénzéből vesztett, én azonban szintén az ő pénzét játszottam el. De becsületszavamra mondom önnek, elhatározott szándékom volt, hogy visszatérítem neki, — egyetlenegy szerencsés fortély visszahozhatott volna mindent.

— Mennyit tulajdonított el tőle? — kérdezte a leány kurtán.

— Ötvenezer frankot, vagyis kétezer font sterlinget. Aztán ide jöttem megtudni, nem segíthetne-e rajtam anyám, de úgy látszik, ő maga is rossz bőrben van s ellövöldözte minden puska-
porát. Számomra most már nincs más mód, mint hogy kereket oldjak.

— Tehát ő volt, aki megmondotta önnek, hol van lady Warbeck ékszere? Mert csak mi ketten tudtuk, ő meg én.

— Nos... hm... mindenesetre... de kerülő utakon vettem ki belőle a titkot, mert azt gondoltam magamban, hogy most már ugyanis minden mindegy.

— S mi volt a terve?

— Van valami parasztruhafélém, amit anyám vett egyszer nekem egy álarcos mulatságra. Abba bujva akartam a Gotthárdon át Zürichbe és

Német-Alföldre szökni, ott eladtam volna zsákmányomat, átkeltem volna Amerikába, hol új névvel új életet akartam kezdeni.

— Vagy úgy, ez mindenesetre elég jól hangzik, de nem ütött volna be, mert minden este meg szoktam nézni, megvan-e az ékszerdoboz s tüstént felvertem volna a rendőrséget és távira-toztam volna a vasuti állomásokra. Előbb vagy utóbb kézrekerült volna s a mostani megoldás önnek is, anyjának is sokkal jobb. Ön valószínűleg azzal a szándékkal jár, hogy még ma elutazik?

— Igen, — szólt Monty és leroskadt egy székre. Vége volt az önuralmának s kitört belőle a hangos, görcsös zokogás. Monty kétségtelenül ivott is.

— Nekem egyáltalán végem van, ostoba, semmirevaló számár vagyok! Még most, a bűntevésben is az maradtam, ostobán csináltam és felsültem vele.

— Nem, ez csak azt bizonyítja, hogy nem a bűnre, hanem jobb sorsra született.

— Most már látom, mint tékozlom el az életemet. Hitvány ember, nagy mihaszna semmittevő vagyok. Igaza volt önnek. De az anyám, tudja Isten, mily csodadolgokat remélt tőlem.

— Vajjon ezt remélte-e? De nem, — tette hozzá, mikor Monty felelni akart, — ne feleljen inkább semmit.

— Tudja, — e szavakkal felállt és szembe-fordult a leánnyal — nekünk csak nagyon kevés pénzünk van, de adtuk, mintha Isten tudja, mennyink volna s minthogy mindig gazdag emberekkel érintkeztünk, nehéz dolog volt tönkre ne mennünk.

— Igen, mikor valakinek oly örült becsvágya van, mint önnek, hogy mindig olyan emberekhez mérte magát, akiknek megvan mindaz, ami önnek hiányzik.

— Az anyám csakugyan mesésen ügyes ebben és nagyon érti, hogyan kell megóvni a látszatot. Ki hinné, hogy csak háromszáz font évi jövedelme van, azonkívül pedig tömérdek az adóssága s még én is a nyakán vagyok? De legalább ennek most már vége.

— Így hát visszamegy Guerra grófhhoz és bevallja neki bűnét?

— Nem. Kereket oldok. Elvégre ez a veszteség se rosszabb neki, mintha a bőrén vesztett volna, azonkívül pedig nagyon gazdag, könnyen kibírja. De nekem a ruháimon kívül csak négy sovereign vagyonom van. Ha legalább eljuthatnék Newyorkig!

— De ott a keze nehéz munkája után kellene megélnie, becsületesen, takarékosan, szorgalmasan, talán hordárságon vagy pincérségen kellene kezdenie!

— Igen, igen, tudom, egészen az elején kellene kezdenem, az anyám meg még mindig valami gazdag menyasszonyt remél számomra, ha, ha, ha!

A kacaja szinte feljajdulásként hangzott.

— Hallgasson csak reám, — mondotta Katalin, ki egy darabig az ablak előtt álló fenyvetket nézte, — mi volna, ha teszem ma éjjel harmadik osztályon Liverpoolba utazna, onnan pedig a fedélközön Newyorkba?

— Borzasztó volna! — felelte Monty nagy nyomatékossággal.

— De nem tettek-e meg ily borzasztóságokat kénytelenségből olyanok is, akik sohase játszottak, ittak vagy loptak? Nincsenek-e sokan olyanok, kiknek kevés pénzzel kell boldogulniok s akiket nem kényeztetnek örökösen?

— De négy sovereignnel az ember nem ugrálhat nagyon, — dörmögte Monty.

— Semmiesetre sem. De akkor mondja meg, mi szándékkal jár?

— Mi szándékkal járok? — S felállt és merőn nézett reá az apró kerek szemével. — A tengerbe ölöm magam!

— Hova gondol? Csak nem követ el oly gyávaságot? Mindent, csak azt ne. Próbálja meg még egyszer a szerencséjét. Készüljön tüstént az utra, szedje össze a ruháját, vigyen magával egy meleg takarót, ma éjtél után egy órakor indul egy vonat; aztán szálljon egy hajóra Liverpoolban, menjen ki Newyorkba, én majd kölcsönzők önnek tíz fontot.

Katalinnak már azt volt a sorsa, hogy támogassa ezt a segítségre szoruló családot!

— Istenemre! — kiáltotta Monty. — Maga nagyszerű leány!

— De most már rajta kell lennie mindenkép, hogy munkát keressen, ha utcaseprőnek megy is. Én majd írok Boundly urnak s megkérem, hogy adjon önnek ajánlást valamelyik newyorki ismerőiséhez, mert tudom, hogy sok üztetfele van odaát. Arra persze nem kérhetem, hogy bizalmi állásra ajánlja, hanem csak olyan foglalkozásra, mellyel új életet kezdhet; öntől pedig elvárom, hogy jól töltsse be ezt a helyét, nehogy azt is elveszítse. A leveleimet aztán a newyorki főpostára küldöm önnek poste restante, ott majd átveheti. Cimem ez: lady Warbecknél, Coutts és társa. Ugy, most pedig menjen le s kérjen valami meleg ennivalót az étteremben. Innál már ivott, de még nem evett. Jusson eszébe, hogy hosszú ut vár reá. A pénzt majd leviszem önnek.

Katalin tíz perc múlva már lement az étterembe, ahol Monty egy hideg sülttel és egy darab

füstölthussal vesződött és egy ievélboritékot tett a tányérja mellé, mondván:

— Itt van a tiz font. Kivánom, hogy szerencsét hozzon önnek. Legyen rajta, hogy minél hamarabb jó hírért halljam. Isten önnel.

Nem fogott vele kezét, csak biccentett a fejével, egy pillanatig élesen a szeme közé nézett, aztán elfordult.

Kisértet se lehetett volna sápadtabb, mint Corbenné azon a reggelen, mikor a fia elutazott.

A hitvány asszonynak sejtelve sem volt róla, sikerült-e fiának terve, vagy balul ütött-e ki? Keservesen bűnhődött borzasztó kétségei által, mert minden perc meghozhatta a hirt, hogy a lopást felfedezték, a tettest elfogták és szégyennel, gyalázattal börtönbe vetették. Katalin leolvasta mindezt a néma szívszorongatástól szinte megdermedt arcáról s gondolkozott, hogyan ejtethetne el egy megnyugtató szót. Sikerült is az ékszerre fordítania a beszélgetést. Szemét lesütve, jegyezte meg aztán, hogy naponta kétszer is megnézi, megvan-e még, aztán hozzátette:

— Mert oly nagy a felelősségem miatta s úgy örülne a lelkem, ha már megszabadulnék tőle.

De rövid idő múlva történt másvalami, ami teljesen elűzte Katalin elméjéből Montyt, még az ékszerek gondját is.

XXIV.

Lehetetlen vállalkozás volna képet adni a felsőolaszországi tavakról, nem írva le azokat a kerteket, melyek partjaikat ékesítik. A jövevény tekintetét, amint a lombard hegyekről a campani-ékra száll alá, melyeket régi, festői falvak vesznek körül, mindjárt megigézi a virágoknak és fáknek ez a földi paradicsoma. A rácsos kerítésü

villák kertjéből vörös és lila rhododendronok, ragyogó azaleák, sűrű bambusznád-bozótok tarka színfoltjai mosolyognak és félig eltakarva ezernyi rózsatő által, izmos pergolák vagy fehér márványterraszok villannak elő.

Egy ily igézetes kert volt legfőbb díszé a Splendide-nek is. Fehér palotaszerű épület emelkedett az egykori Villa Paradiso helyén, amelynek híres százéves, a legnagyobb fényűzés s legelőkelőbb izlés korából származó ültetvényei a domb oldalától a tó partjáig terjedtek. Oh, mily jó volt hűselni e fák lombjai alatt!

Oly elragadó volt e kert akác- és rózsáilata s madarainak csicsergése, hogy sokan a kényelemszerető emberek közül inkább e hűvös árnyékban ültek könyvvel a kezükben, vagy szivarra gyújtva, mintsem hogy kirándulást tettek volna az ábrándos kék tavon, melynek viziükre árcsillámlott a fák lombjai között.

Mrs. Damer, természetesen, a társaságnak ehhez a részéhez tartozott s minden nap ott lehetett látni egy meghatározott helyen, egy cédrusfacsoport alatt, nem tulságosan messze a hotel sürgésétől-forgásától. Párnáin trónolva, drága fehér ruhájában és temérdek gyémántjával, hullámosan magasra fésült hajkoronájával s a kis pincsivel az ölében, itt a szabad ég alatt fogadta vendégeit. Az egész asszony csupa elevenség volt, a beszéde mulatságos, csipős; fésztenül mondta ki a legkihivetlenebb dolgokat s egyáltalán nem volt olyan, mint mások. De hát Mrs. Damer nagy vendégségeket adott, bőkezűen engedte át másoknak könyveit, fogatát, szóval oly egyéniség volt, akivel meg kellett ismerkedni. Legalázatosabb rabszolgái közé tartozott néhány fiatal ur, husz éves fiúk, kik a nevelőjükkel voltak uton, s míg a nevelőjük, egy rövidlátu pap, lepkéket

fogdosott, ők áhítatosan ültek mrs. Damer lábainál.

Mint hogy ez ifju urak egyike egy leendő márkivolt, ki egészségi okok miatt csatangolt a délvidéken, Damerné nyugágya körül meglehetősen nagy kör képződött. Mindamellet elég szép számmal voltak a szállónak oly vendégei is, kik szántszándékkal kerülték ezt az udvartartást.

A társaság éppen oszladozóban volt. Némelyek vitorlás kirándulásra keltek, mások levelet akartak írni, vagy barangolni akartak a környéken. Csak lord Ranskill meg mr. Harford maradtak, áhítatosan hallgatva egy drámai taglejtésekkel és nagy beszédbeli ügyességgel előadott történetet, valamint néhány ifju leány, akiket lord Ranskill meg mr. Harford érdekelt.

A hangos kacaj, mely a történet végét jelezte, oly szokatlanul harsány volt, hogy Katalin, ki fenn ült a terraszon, fölemelte a fejét és letekintett.

Ott ült a testőrök serege a nyugvóágy körül, míg egy távolabb látható alak lassan közeledett a kerthez a város felől. Volt valami a testtartásában s a járásában, amit ismert s ami megremegettette a szívét; felismerte a névtelent, ki egyenesen a kis társasághoz tartott, oly ember nyugodt biztosságával, aki bizonyos benne, hogy szívesen látják.

— Anthony! — sikoltott fel mrs. Damer. — De kérem, lord Ranskill, maradjon, hiszen csak a férjem.

— Ugy van, — erősítette a jövevény is, — tudom, hogy szereted, ha meglepnek s minthogy éppen tegnap tudtam meg, hogy egy hétre szabad vagyok, felültem a keleti expresszre s itt vagyok!

S kalapját levette, homlokon csókolta a feleségét.

Lehetetlen volna leírni, mit érzett magában

Katalin, mikor felállt, hogy tanuja legyen ennek a jelenetnek. Kezdetben úgy érezte, mintha össze kellene roskadnia; úgy rémlett neki, mintha az egész kert forogna vele.

— A névtelen ember! — Damer Anthony!

Eközben mrs. Damer éles, átható hangján szünetlenül tovább csacsogott.

— De mily furcsa, hogy ily egyszerre itt termettél! Nem fiatalodtál ám meg, Tony s mi csoda rut nyakravalód van!

— Hát te hogy vagy? — kérdezte Anthony, kezében tartva a kalapját s úgy nézett le a feleségére.

— Oh, türhetően. Legalább volt némi változatosságban részem, mert sok kellemes nép lakik most itt, például ezek a kedves fiuk és lányok.

És a körülötte levőkre mutatott.

A kedves fiuk és lányok eközben leplezetlen csodálkozással és kíváncsisággal nézték mrs. Damer férjét; hiszen ez egészen másmilyen, mint amilyennek képelték.

— De most engedd, hogy bemutassam neked, Tony, az urakat és hölgyeket. Lord Ranskill, mr. Harford, Ganthony Letty és Cissy és Bell Winifred.

Anthony néhány udvarias szó után körül nézett és így szólt:

— Örülök, hogy ily kellemes társaságra találta. De hol van a társalkodónőd?

— Oh, az olvas most valahol, valószínűleg fenn a terraszon, a kedves magányában. Tudniillik ő kissé frivolnak tart bennünket, hahaha! Édes Cissy, nem volna oly szives és ide szólítaná miss Broomeot?

De Katalin már közeledett. Elég ideje volt reá, hogy összeszedje magát és erőt véve remegő szíven, tisztába jöjjön azzal, hogy életének leg-

válságosabb pillanata vár rá. Megszilárdította imbolygó lépteit, összeszorította halovány arcát, ösztönszerűen végigsimitotta verejtékező homlokát s készült eleget tenni a szólításnak. Igen, ő készen állt a találkozásra, — de nem úgy Damer Anthony. Mikor jelentették, hogy: „Jön!” — egykedvűen vetette föl szemét. Nem téved?

Ez a karcsu, bájos alak, mely lassu léptekkel száll alá a márványlépcsőn, a jázmin- és rózsabokrok közt, a chablettei Katalin volt! Mikor tisztába jött ezzel a valósággal, halálsápadtság ült ki az arcára, s tekintete a rémület megbénultságával meredt az ifju leányra. Nem volt ura egy szavának, egy mozdulatának, csütörtököt mondott minden képessége, minden fegyvere, melyet a diplomáciai pályán élesült elméje a magáénak mondhatott.

A többi hat pár szem, szerencsére, szintén a közalgőnek alakján pihent; az ifju uraké a csodálat kifejezésével, az ifju hölgyek pedig azt kérdezték magukban, honnan vette ez a miss Broome az előkelő tartását, corsettjeit, cipőjét?

Katalin haloványan, de önmagán teljesen uralkodva közeledett.

— Katalin, — kiáltotta mrs. Damer átszellemült mosollyal, — itt van az uram! Ugy ütött rajtunk, mint a farkas a juhnyájón. Tehát maguk mégis csak találkoztak egymással! Később, ha majd magunkra leszünk, megmondja ám, hogyan tetszik magának! Mert én azt akarom, — mondotta, egy pillantást vetve Anthonyra, — hogy jó pajtásai legyenek egymásnak.

A férfi arca kissé megrendült, ajka valami érthetelenséget rebegett.

— Igen, a lehető legjobb barátai!

— Nagyon meleg lehetett utközben, — je-

gyezte meg Katalin s észre lehetett venni, hogy nehezeire esett a könnyed hang.

— Jupiterre mondom, már öt óra lehet, — kiáltotta lord Ranskill, — mert a zene már megszólalt.

— Igen, tette hozzá Katalin s egy pillantást vetett két levelére — s ezek már nem mehetnek el a legközelebbi postával, ha tüstént le nem viszem.

És gyorsan kezébe véve a leveleket, megfordult és sietve a lépcső felé tartott. Elmenőben még hallotta, hogy mrs. Damer mint dicséri sipító hangján a társalkodónőt s e szavai: — Olyan hozzám, mint egy angyal! — a fülébe hatottak, mikor a lépcső legfelső fokához ért, aztán sietve elmenekült.

Csakhamar leérkezett a hűvös oszlopcsarnokba s miután átadta a leveleket a portásnak, gyorsan felvitette magát a liften.

Oh, mily jótétemény volt számára, hogy végre saját szobájának zárt ajtaja mögött lehetett! Mohón meglivott egy pohár vizet, aztán leült, hogy magához térjen s megpróbálja tisztázni maga előtt uj, borzasztó helyzetét.

Tehát a férj, kiről mrs. Damer oly áradozva beszélt előtte, az ő barátja volt, a névtelen ember és mrs. Damer volt az a csapás, akire Chablettenben célzást tett előtte. Igen, ily asszonyt ő nem szeretett soha!

E két emberi lény, kik oly távol álltak egymástól, mint az északi sark a délitől, egyenként és külön-külön bizalmukba vonták és ő... ő... miért is ámitsa magát, megajándékozta szívével, minden gondolatával ezt az embert, ezt a feleséges embert! Tisztán és világosan állt előtte mindez.

Most már tudta, miért mondotta neki ez ember, hogy nem szabad az életébe avatkoznia.

De a sors hatalmasabb volt nála s most kérlelhetetlenül összehozta őket egymással. A férfi azt hitte, hogy egyáltalán nem fogja őt látni soha s mint feleségének társalkodónőjével találkozott vele viszont! Katalin felszökött és gyors léptekkel mérte végig szobáját, kérdezve magában, hogy voltaképpen mit legyen teendő, hogy beteget jelentve, ne maradjon-e szobájában. De nem, bátran kell szembe néznie borzasztó helyzetével s rajta kell lennie minden erejéből, hogy idegenként, új ismerősként bánjon vele, — Tonyval. Hiszen tudta, hogy sokáig úgy sem marad. Hogyan elállt a szava, mikor váratlanul megpillantotta őt, mert neki pillanatnyi ideje sem volt, hogy készüljön a találkozásra. Katalin látta arcának változó kifejezését, a felvillanó örömet, aztán a kétséget, a rémületet. De mikor már elmúlt a felismerés első ijedeleme, akkor sem igyekezett szavakat találni s mrs. Damer oly sokat szokott csacsogni, hogy sohasem tűnt fel neki, ha más hallgatott. Katalin sokáig járkált lázas, gyötrelmes izgalommal a szobájában, míg az első gong-ütés arra a prózai valóságra nem ébresztette, hogy már késve érkezik az ebédre.

Az ebédnél, a nagy salle á mangerben, meg lehetőszen távol ültek egymástól ő meg mr. Damer. Mily másképp volt akkor Chabletteben! Katalin észzevehette, hogy ismerősökkel találkozhatott itt, mert több vendég megszólította s csakugyan közkedveltségű személyiség lehetett, mint a felesége mondotta róla.

Ebéd után, szokása szerint, a betegszobába ment Katalin. Minő gyötrelm. Ott bizonyára találkozni fog vele és kénytelen lesz felelni Damer né végüket nem érő kérdéseire. Csakugyan, alig hogy a szobába lépett, a beteg már eleje kiáltotta :

— No, jöjjön már hamar s mondja meg, mint tetszett magának Anthony!

S a szeme valósággal mohón fürkészte Katalin arcát.

— Mondja, tulzottam-e? Ugy-e, hogy szép ember? Nem gyönyörű alak? A legrégibb ruhájában is olyan, mint egy herceg! Később majd határozottan meg kell tudnom, hogy mit tart ő magáról.

Katalin szóhoz jutva végre, így szólt:

— Elképzelhetem, hogy ma egészen a maga számára akarja lefoglalni mr. Damert, én pedig . . .

— Oh, dehogy, — szakította félbe élénken Damerné s kinyújtotta mind a két kezét. — Szó sincs róla. Irtóznék a tête-à-tête-től. Nem vagyunk mi gerlepár s legkedvesebb nekünk, ha társaságban lehetünk. Például a tartozásaimat mindig a nyilvánosság előtt vallom be neki. Nem vagyok ravasz? Mert idegenek előtt csak nem vonhat kérdőre s nem mondhatja, hogy tönkre teszem s ha így folytatom tovább, kénytelen lesz eladni a fegyvertárát s a képeket. Nem, nem, semmi áron se hagyjon cserben. Szívesebben látom Tonyt, mint beszélek vele, mert ha magunkra vagyunk, bizonyos, hogy valami utálatos megjegyzést tesz a költekezéseimről.

— De nekem borzasztóan fáj a fejem, — védekezett Katalin, — nem volna oly szíves, kiementeni ezen az egy estén?

— Oh, szegényke! Csakugyan borzasztóan sápadt. Persze, persze, feküdjék csak le mindjárt. Vigye magával az eau de Colognemat s borogassa magát vele. De küldje fel hozzám a két Bell-leányt és lord Ranskillt meg Tonyt.

Éppen, mikor Katalin menekülni akart, kinyílt az ajtó és Anthony belépett.

— Miss Broomenak borzasztóan fáj a feje, Tony, — kiáltotta az asszony — s meggy lefeküdni.

XXV.

Föl se lehetett tenni, hogy Mrs. Damer egy napnál tovább is elfogadja oknak Miss Broome fejfájását. Ennek következtében Katalin nem tehetett mást, mint hogy megint visszatérjen kötelességeihez és járomba hajtsa fejét; hogy találkozzék új ismerőseivel, miként magasztalja előtte a felesége az ő ügyességét, erényeit, előnyeit s hogy óránként legalább egyszer tudomásul vegye azt a biztosítást, hogy meg kell barátkoznia Tonyval.

— Nagyon lassan haladtok, — duzzogott a beteg — miért vagytok oly nevelésesen kíméltek és szertartásosak egymáshoz? Alig méltatja egy szóra is Tonyt, pedig olyan urakkal és hölgyekkel, akiket nem szenvedhetek, mindig oly hamar összeismerkedik; s most, hogy én súlyt vetnék rá, oly tartózkodó. Miért?

Csakugyan, miért is?

A szokott bridge nem maradt el egy este sem s bár Katalin görcsös kísérleteket tett, hogy szabaduljon ettől a gyötrelemtől, mindig ugyanegy asztalhoz kellett ülnie a névtelen emberrel; a sors akárhányszor úgy hozta, hogy a „huzás”-nál partnerei lettek egymásnak. Játék után többnyire megkérték Katalint, hogy zongorázzék egy kisére. Mikor Chabretteben annak idején egyetlenegy hallgatónak játszott, a hegyi folyó zugása kísérte ujjait s a holdfény beáradt az ablakon, holott most könnyű operettzenével, elcsépezt kerindgökökkel és nigger táncdarabokkal kellett szórakoztatnia a Mrs. Damer vendégeit. Anthony nem

volt a hallgatói közt; kiment a verandára, azzal a furcsa ürüggyel, hogy bizonyos távolból sokkal jobban élvezi a zenét s többé jobbára vissza se tért. Mrs. Damer pedig fokozott ingerültséggel biztatta társalkodónőjét s férjét, hogy legyenek jó „pajtásai“ egymásnak.

— Hiszen még alig ismerkedtek össze, — mondottasz emrehányóan, — pedig úgy szeretném, ha alaposan megismerkednék Tony jellemével. — E közben valami gonosz alattomosággal figyelte az ifju leány arcát. — A dolog sürgős, mert Tonymak néhány nap múlva ismét el kell utaznia. A viláért se mondaná meg nekem, mint tetszik neki maga, hanem mindannyiszor diplomáciai némaságba burkolózik. De hiába minden, holnap mégis együtt fogják tölteni a napot. Tudniillik elfogadtam egy kedves meghívást mindkettejük számára Torcastleék kirándulására. Lesz kirándulás a tavon, lunch a hajón. E közben órák hosszáig lehetnek egyedül egymással s ha visszatérnek, maga el fogja mondani, miről folyt a beszélgetésük.

Mikor a férje a szobába lépett, rögtön megismételte előtte a tervét s hozzátette:

— Bruce ur is veletek tart. Te leszel mrs. Broome lovagja és elefántja s adni fogod a rideg apa szerepét. Tizenegykor indultok s ebédre már itt lehettek.

Katalin megdöbbenésére mr. Damer így felelt:

— Helyes, örömmel vállalom a megbízást s tölem telhető buzgalommal fogok örködni mrs. Broomeon.

— De úgy vigyázz ám magadra, hogy ne te magad kövess el ostobaságot! — tette hozzá a felesége kacajjal, mely olyan volt, mint egy papagály rikoltása.

A kirándulást, melyen harmincan vettek

részt, gőzhajón tették meg s meg akartak tekinteni egy szomszédos tavat s egy ismert villát parkostul. Az idő gyönyörű volt, az ég felhőtelen s a zöld tavon világosan tükröződtek a parti hegyek. Elragadó tájképek s vörösfedelű házak-tól tarkálló városkák és falvak vonultak el a *Gotthard* hajó utasai előtt.

Az egész társaság ünnepi hangulatban volt; a hölgyek elegáns, könnyű toalettet öltöttek magukra, még a Pierson kisasszonyokon is fekete-fehér mousselinruha és könnyű szalmakalap volt, alig lehetett rájuk ismerni. Dél elmúlt, midőn a vidám sereg partra szállt a villa közelében, aztán, egy kísérő vezetésével, végigjárta a félhomályos, festményekkel, valamint régi butorokkal és szobrokkal diszes termeket.

Katalin, ki fáradtnak és gyöngének s oh! mélyen boldogtalannak érezte magát, kissé hátra maradt. De körültekintve, észrevette, hogy nem ő az utolsó, mert mögötte áll Damer Anthony

Mig az élénken csevegő sereg a lépcsőn a keribe sietett, a férfi gyorsan előre nyújtotta kezét, megakadályozni Katalint, hogy utánok menjen. A leány némán és haloványan megállt.

— Katalin, — kezdette sebesen, — beszélnem kell önnel.

— Csak miss Broome, ha kérnem szabad.

— Mindegy; mindenesetre meg kell hallgatnia, amit mondani akarok. Nem jönne át oda velem s nem ülne le egy kissé! — s egy csodálatosan szép, lazul-kővel berakott asztal mellett álló ódon székre mutatott.

Katalin, ki örült, hogy pihenhet, leült, de nem nézett Anthonyra, hanem egy szemközt levő fali szőnyeg vadászjelenetén tartotta görcsösen a szemét. A kép tigrist ábrázol, mely egy pompás szarvast támadott meg s a megdöbbszentően

reális felfogás szokatlan erővel hatott a leány remegő idegeire.

— Álmomban sem hittem volna soha, hogy ily eredményhez visz ostobaságom, hogy elitkoltam a nevem, — folytatta Anthony szenvedélyesen izgatott hangon. — Istenem, hogyan is gondolhattam volna, hogy a sors ily alattomos iréfát űz velem, hogy a kegyed öreg barátnője Egyiptomba megy s az asszonyok milliói közül éppen az én feleségemnél hagyja társul. Ha meggondolom, hogy még Lalla leveleit is az ön kezei írták!

— Igen, — felelte Katalin — s örülök, hogy alkalmam nyílik letagadnom azokat az égis magasztalt erényeimet, melyekről e levelekben szó volt.

De a férfi türelmetlenül intő mozdulattal így szólt:

— Sohasem bocsáthatom meg magamnak azt a gyermekes ötletet, azt a képtelen szeszelyt, hogy mi ketten nem nevünkön, hanem csak mint rokonlelkek ismerkedtünk meg. Mint az éhes állat, mely mohón kap a poros út szélén viruló üde fű után, úgy törekedtem én az ön barátságára. Az a három nap új erőt, új energiát és új bátorságot öntött belém, hogy tovább élhessek. De fájdalom, még egy hiba terheli lelkiismeretemet.

Katalin levette szemét a faliszőnyegről és feszült figyelemmel nézett reá. A férfi arcát elhagyta minden csepp vér.

— Mikor megérkezve, arra kértem a feleségemet, hogy mutasson be eszményi társalkodónőjének s kegyed lejött a lépcsőn, úgy éreztem, mintha rám szakadna az ég. A nyelvem megbénult s nem voltam ura egy szavamnak sem. Így aztán elszalasztottam az alkalmat s nem mondtam meg Lallának, hogy egyszer már találkoztunk.

Pöltétlenül megmondottam volna neki, ha erőm lett volna reá, de most — tette hozzá halkán és nyomatékosan — már késő.

— Miért?

— Mert bizonyos jelentőséget tulajdoníthatnának annak, hogy hallgattam, mikor kegyed hirtelen megjelent.

Katalin lehorgasztotta fejét.

— Borzasztó mulasztás volt, — folytatta Anthony. — De hát elvégre nem tud a mi barátságunkról más, mint a kegyed öreg ladyje s az most Egyiptomban van.

— Nekem kellett volna szólnom, — mondotta Katalin. Ha kegyednek elállt is a szava, én ura voltam a magaménak, mert hiszen volt rá időm, hogy összeszedjem magam és magamhoz térjek meglepedésemből. Láttam kegyedet már a terrasról. Igen, csak én vagyok az oka s ezért beszélni fogok még ma este.

— Nem, nem, — tiltakozott a férfi fölindult, kérő hangon. — Kegyed nem ismeri Lallát, de én ismerem. Hiszen nincs is mitől tartani, mert pár nap múlva én elutazom. Ugy hallom, lady Warbeck jövő héten tér vissza s kegyedet akkor, ha csak egyelőre is, visszakéri magához.

— Hogy érti azt, egyelőre?

— Hát nem készül-e feleségül menni mr. Brucehoz? Hiszen a verebek is arról csiripelnek már a háztetőh. Mindenesetre derék ember s kegyed boldoggá fogja tenni őt.

E szavak hirtelen felrázták Katalint.

— Menjünk ki, — mondotta sebesen, — én . . . én . . . nem, szó sincs róla, hogy rosszul lennék, de szeretnék kimenni a friss levegőre. Elful az ember ebben a levegőben.

S lementek együtt az udvarra s onnan a híres boltozaton át a hűs, árnyas kertbe.

— Bruce urnak én, — kezdte a leány hirtelen felvéve az imént félbeszakított beszélgetés fonalát — szivemből kívánok minden boldogságot, de *én* nem adhatom meg azt neki s lehetetlen az, amit tő'lem kíván. Hiszen tudom, sokan ostobának mondanak majd s fölvetik maguk közt a kérdést, hogy a kevély Katalin vajjon mire vár? Őszintén szólva, örömet és hálával mennék hozzá feleségül, ha volna hozzá bátorságom, de hát nem tehetem meg. Nem, én már nem vagyok arra teremtve, hogy képes legyek alkalmazkodni bármely életmódhoz. Nehezen békülök meg magammal; mindig elégedetlen volnék s valami utólréhetetlen után vágyakozom. Én tehát megőröm szabadságomat.

— S lelki nyugalmát is?

— Azt is.

— Akkor hát kikoszarazta Bruce urat?

— Nem; sokkal jobban szeretem, semhogy meg tudnám tenni vele, de értésére adtam — mi nők tudunk diplomatikusok is lenni a magunk módja szerint.

— Kétségtelen, hogy igaza van. Tudom, hogy nehéz idők várnak reá, de hát van-e rosszabb, mint . . .

Hirtelen elhallgatott s összeszorította az ajkát, hogy ki ne mondja a szavakat: „mint a boldogtalan házaselet“.

— Örülök, hogy elmondhatunk egymásnak mindent utoljára, — folytatta Damer Anthony. — Kegyed végtelenül nagy jótéteményt gyakorolt a feleségemen, földerítette a lelkét s okosabbá tette.

A hangja hirtelen bizonytalanná vált egy kisé; elhallgatott s a leányra nézett, ki boldogtalanságot és kétségbeesést olvashatott ki szeméből.

— Itt jönnek már! — mondotta mr. Damer,

hirtelen összeszedve magát, mikor a hangosan csacsogó leánysereg virággal tulterhelten felrohant a lépcsőn s elveszettnek hitt kedves ismerősként vidám kiáltásokkal üdvözölte őket.

— Nem is nézték meg a kertet, no de ilyent! — kiáltotta lelkendezve egy kissé szilaj ifjú hölgy.
— De hiszen ez a fő. Mindenki önöket kereste. Talán eltévedtek?

— Nem, — felelte Anthony tétovás nélkül — nagyon kedves volt tőlük, hogy oly nagyon észrevették hiányunkat, de fárasztó a keriben szaladgálni s minthogy miss Broome kissé gyengének érezte magát, tanácsoltam neki, hogy itt várja be önökét és érje be a lelkes leírásaikkal.

Távollétükben a hotel vendégeinek száma egy nagyon elegáns hölgygel szaporodott, aki óriási autón érkezett meg, fölszerelve minden jóval, amit a gazdagság adhat. Az ilyen vendégnek, természetesen, tüstént magára kellett vonnia mrs. Damer érdeklődését. Észre is vette a verandán s tea után beszélgetésbe ereszkedett vele. Kijutni, hogy mrs. Damernek s a csinos fekete-szemű hölgynek nemcsak közös ismerőseik, de közös ellenségeik is vannak s mikor a kirándulók visszatértek, a két hölgy már legjobb uton volt, hogy összebarátkozzanak és bizalomba essenek egymással. Aközben, hogy a vidám társaság párosával, vagy hármásával a terrasra tódult, Katalin és Damer Anthony történetesen egymás nyomában jöttek. Az idegen nő tüstént észrevette őket sötét szemével. A chablettei pár. Oh!

— Ugyan kik lehetnek azok ketten? — kérdezte s bizalmasan a beteg fölé hajolt.

— Az egyik a férjem, a másik a társalkodónőm, — felelte mrs. Damer büszke hanghordással.

— Oh, csakugyan? — mormogta mrs. Har-

disty vontatott s közömbös hangon, de a fekete szemében diadalmas bosszuvágy égett.

XXVI.

Nagyon természetes volt, hogy Mrs. Corben is igyekezett megközelíteni az újonnan érkezettet. Ebéd után közeledett is hozzá s mosolyogva kérdezte, nem ismeri-e a kedves Lupton-Smarts-családot.

Mrs. Corben már visszanyerte szokott színe s eltűnt arcáról a merev kifejezés, mióta egy rövid levelet kapott Liverpoolból, mely elmondotta, hogy minden rendben van s hogy Broome Katalin nagyszerű egy leány. Kissé még kellemetlenül érezte ugyan magát s nem szabadult meg teljesen nyomasztó hangulatától, de a kilátás egynehány kellemes órácskára, melyet e ragyogó személyiséggel csevegve tölthet majd el, mégis fölrázta egy kissé s fölébresztette benne az érvényesülés kedvét s a társasélet iránt érzett szunnyadó vonzalmat. Azért most szétterítette a szoknyáját, leült az idegen hölgy mellé s beszélgetésbe ereszkedett vele.

Mrs. Claude Hardisty ugyan nagyon tetszelgett magának a közömbösség s a megközelíthetlenség színében s bár új ismerőse egy viscount neje volt, nem minden dölyfös leereszkedés nélkül bánt vele, ám ez nem akadályozta meg abban, hogy méltánylattel hallgassa végig a szomszédaira tett csipős megjegyzéseit. Csakhamar megtudta Mr. és Mrs. Damer élettörténetét is s hogy mily teher lehet ez az asszony egy oly férfin, aki valóságos mintaférj s csodája a béketűrésnek.

— De nem oly egészen mintaszerű, mint

hinné, — felelte a másik hölgy. — Én történetesen tudom, hogy azt a szegény bémult teremtetést csufosan megcsalják s míg ő azt hiszi, hogy a férje Bécsben hordja az igát, az Svájcban csatangol egy csinos fiatal perszónával.

Mrs. Corben tágra nyitotta nagy szürke szemét s ámulatlan nézett az elbeszélőre, ki szokott vontatott beszéd módján hozzátette:

— Még pedig azzal a leánnyal, aki most társalkodónője mrs. Damernek.

— Oh, az lehetetlen. Kegyed határozottan téved.

— Ily dolgokban nem tévedek, — felelte mrs. Hardisty nagy határozottsággal. — Ugy van, a felesége társalkodónőjével! Az mégis alávalóság s kötelességemnek tartom, hogy fölnyitom a szegény nő szemét, mihelyt alkalmam nyílik reá.

— Akárki volt is az a perszóna (egyébként ilyesmit csakugyan nem teszek föl mr. Damerről sem), az az egy bizonyos, hogy Katalin nem volt, — erősítette mrs. Corben nagy hévvel. A kölcsönkapott öt font, valamint a Montynak nyújtott segítség arra ösztönözte, hogy Katalin védőjének csapjon föl. — Ön nem ismeri Broome kisasszonyt; nagyon derék leány az, szereti is mindenki, úgy van, mindenki.

— De főképp Damer Anthony.

És mrs. Hardistynek, miközben szeme egy uron pihent, ki bizonyos távolságban egy másik ural beszélgetett, a gyűlölet és rosszindulat félreismerhetetlen kifejezése villant meg szemében. Aztán fölállt s magára hagyta mr. Corbent.

Katalin, nem is gyanítva, hogy Damokles kardja függ a feje fölött, kitűnően aludt ezen az éjjelen.

Másnap néhány óra hosszáig fölolvastott a betegnek, rendbehozta a virágvázáit s irt egypár

levelet. Csak rövid idővel az estebéd előtt hullott le a kard. Mrs. Hardisty, egyetlen vendégül teára volt hivatalos Mrs. Damerhez. Tikkasztó meleg délután volt, Damer Anthony kirándulást tett a tavon és Katalin csak a felesége szobájában látta őt: viszont, ahova sűrűn hívták le mindkettőjüket. Katalin, mindjárt amint belépett, rémülten vette észre, hogy valami szörnyű dolog történhetett.

Mrs. Damer egyenesen ült párnái között: arca olyan volt, mintha nagyságának felére sorvadott volna le, haja szétbomlott, taglejtései örületesek voltak s a szeme lángot lövelt.

— Hát itt vagytok? — rikoltott rövid baljóslatu hallgatás után. — Oh, nyomorultak, képmutatók! Most már tudok rólatok mindent! — S eszeveszett dühében ronggyá lépte ujjának drága csipkediszét.

— Lalla — mondotta a férje. — Végy erőt magadon, csillapodjál. Magyarázd meg szavaidat.

— Ördög! — folytatta Damerné, egyenesen Katalinhoz fordulva. — S én még angyalnak, égi lénynek hittem! Ezt a leányt, ki előtt föltártam a szívemet, akit szeretetemmel, barátságommal ajándékoztam meg s aki ez egész idő alatt a férjem szeretője volt.

Anthony halálsápadtan meredt a feleségére, Aztán közeledett hozzá egy lépéssel.

— Hallgass Lalla! Nem vagy eszeden!

— Te pedig, — fordult most egy rosszindulatu állat tekintetével a férje felé, — te, akit szentnek tartottalak, hetekig csavarogtál Svájcban ezzel a leánnyal.

— Egy szó sem igaz abból, amit most beszélsz. A hazugságok egész becsstelen láncolatát hitették el veled.

— Hazugság? — rikoltotta. — Hivják csak ide Mrs. Hardistyt. Hadd mondja a szemedbe. A

férje is látott benneteket együtt egy kis hegyi faluban, Chabletteben. Oh, egyenesen ezért jött hozzám, hogy megmonja nekem. — E szavaknál mrs. Damer lélekzet után kapkodott és görcsösen ütögette kezével a selyempaplanát. — Ő szentül meg van győződve róla, hogy a gondviselés küldötte ide s azt mondotta nekem, hogy képtelen lett volna hallgatón nézni, hogyan árulnak el és csálnak meg egy szegény nyomorékot. Nem tagadhatod, hogy együtt voltatok abban a vendéglőben, hogy együtt ebédeltetek és szerelmesek módjára együtt sétáltatok, de most letépték rólatok az áralrcot!

— De én nem voltam egyetül Chabletteben, — felelte Katalin nyugodtan, bár az arca sápadt volt, mint a halál. — Lady Warbeck ...

— S előttem úgy viselkedtetek, mintha először láttátok volna egymást, — tört ki újra mrs. Damer. — Szót se többet, nem akarom hallani hazugságai. El akarok válni tüstént ... elválok... elválok! Van két tanum. Maga pedig, ördög kalandornő, tüstént elmegy a szolgálatomból s ebből a hotelből. Hallotta-e? Tüstént! Mert ellenkező esetben fölhivatom az igazgatót s megmondom neki, miféle fehérszemély maga. Akko aztán majd kívül lesz egy-kettőre, mert itt csak tisztességes nőket türnek meg!

Oly böszült dühvel ontotta e szavakat, hogy habzott a szája; félbeszakítani, vagy elhallgatatni, hogy más beszélhessen, tisztára lehetetlen-ség volt.

— Miss Broome, — mondotta most Anthony, összeszedve minden erejét — ön nem maradhat itt tovább. A többit bízza reám; a feleségem, mint láthatja, nincs eszén.

S az ajtóhoz kísérte a leányt. De ebben a pillanatban, mikor Katalin a küszöbre ért, egy

virágváza röpködött feléje a levegőben s ezer darabra törött az ajtószáron, épp a feje fölött. Mint az üzött vad, úgy futott ki a folyosóra s eközben is folyton a fülébe harsogott: — Elválok! Elválok!

Egy pillanatig lelkében megrendülve és magából kikelve állt odakünn, aztán fölrohant a szobájába, pihegő sietséggel összekapta holmiját s beledobálta az utiládájába, amint épp a kezébe került. Husz perc alatt elkészült mindennel. Most feltette a kalapot, magára vette utiköpenyegét és hozzá készült, hogy ír lady Warbecknek. De a keze úgy remegett, hogy le kellett mondania a kísérletről. Az esti nyolc órai vonatnak csatlakozása van London felé; pénze az utijegy megváltására volt elég. A Blessington-Placere akart menni, ott akarta bevárni igazolását. Ezt a szándékot forgatta a fejében akkor is, mikor csengett a szolgának, hogy vigye ki podgyászát a vasuti állomásra. Aztán odahagyta szobáját és kopogtatott miss Pierson ajtaján.

Ez éppen öltözködött s alsószoknyájában, magasan záruló mellénykében fogadta.

— Miss Broome! — kiáltotta, aztán elhallgatott, nem téve le kezéből a cipőjét. — Az Isten szerelmére, mi történt? Meghalt valaki?

— Nem, — felelte Katalin s csak nehezen uralkodott hangján, — de az imént oly borzasztó jelenetet éltem át, mely majdnem megölt. Nem maradhatok tovább egy földél alatt mrs. Damerrel, de ő maga is kiutasított a hotelből. Ezért még ma este Londonba utazom. Legyen oly szives, mondja meg lady Warbecknek, hogy a régi címem lesz, ott megtalálhat. Egy perc időm sincs, Isten önnel! — S már ott se volt.

Az ebédnél miss Broome, valamint Damer Anthony helye üresen állt. De azt azzal magyarázták, hogy mrs. Damer oly súlyosan megbete-

gedett, hogy orvosért kellett telefonozni. Voltak ugyan, kik azt sugták-bugták, hogy e tisztelt hölgy megint valami jelenetet csinált s dühében majd hogy le nem rombolta a Hotel Splendideot. A következményei e jelenetnek hiszterikus roham, ideggörcsök és teljes kimerültség.

Közvetlenül a vonat indulása előtt futva érkezett ki a pályaudvarra Damer Anthony s végigsietett a kocsik során. Oh, itt van már!

— Azért jöttem ki, — mondotta lelkendezve, — hogy lelkem mélyéből bocsánatot kérjek kegyedtől s esdve kérem, ne menjen el innen. Hiszen lady Warbeck egy hét múlva már itt lesz.

— Nem, nem, — felelte Katalin s felkelt és az ablakhoz állt komoly, halovány arcával. — Tudja jól, hogy nincs mit megbocsátanom. Kimondhatatlanul sajnálom önt; de ami engem illet, inkább meghalnék, semhogy visszatérjek.

A gőzgép sipolt, a nagy, fekete Gotthard-vonat elindult.

— Isten önnel, Isten önnel, — mondotta Katalin, amint lassan eltávolodott Damer Anthonytól, ki egy darabig mozdulatlanul állt a perronon, kezében tartva a kalapját, miközben az istenhöz-zád hangjai ott zsongtak agyvelejében a robogó kerekek minden fordulatával.

XXVII.

Javában foiyt az ebéd, mikor miss Broome egylovas bérkocsija megállt a Blesington-Place 131. számu ház előtt. Tudta már ezt, majdnem az előtt, hogy Hans, lábasfedővel a kezében, kinyitotta az ajtót s megütötte a szaglóérzékét a rossz hal, régi kel és friss viaszkosvászon illata.

Miss Thom, mikor meghallotta az ujonnan érkező nevét, kirohant a pitvarba félrecsuszott főkötőjében és kitörő lelkesedéssel köszöntötte Katalint.

— Kapok-e szobát? — kérdezte ez, miközben a kocsis lesegítette a bakról az utiládáját.

— Már hogyan kapnál, — felelte miss Thom. — A ház ugyan meglehetősen telve van, de hiszen itt van az én szobám, rendelkezésedre áll, én majd a földön alszom.

— Oh, hát Broome kisasszony *jött vissza* hozzánk? — kiáltotta miss Mullett, ki utána ment barátnőjének. — Az Isten szerelmére, hiszen olyan színbén van, mintha beteg lett volna! És élesen fürkészte a kimerült leány arcát. — Jaj, de leromlott!

— Oh, dehogy, csak kissé gyorsan utaztam s rossz volt az átkelés a csatornán, szeretnék beszélni mrs. Bearddel, mielőtt felhozzák podgyászomat.

— Ez az ifju perszóna határozottan valami bajba került! — mondotta miss Mullett ki keservesen irigyelte Katalintól a sikerét, tudniillik azt, hogy kocsin járt, hogy szép toalettjei, gazdag ismerősei voltak. Ezt a megjegyzést miss Thom előtt tette, mikor együtt szürcsölték zavaros kávéjukat, míg a jövevény jobbnak látta vacsora nélkül vonulni egykori padlásszobájának magányába.

— Jegyezze meg, amit mondok, ezzel valami baj történt! Az arca sápadt, mint a halál. Egykori csinoságának nyoma sincs már rajta. Nem lepne meg, ha valami házasemberrel került volna bajba.

— Tartsa féken a nyelvét, Klára! — kiáltotta miss Thom, egyszerre elvesztve a béketűrést s bámulatosan ádázul tekintve miss Mullettre.

— Maga mégis csak rosszlelkű teremtés! Ha még egyszer ilyet mond Broome Katalinról, aki oly jó, oly nemeslelkű teremtés, — hiszen most is az ő párnáján ül! — mi ketten sohasem beszélünk többé egymással.

Miss Mullett válasz helyett csak jelentősen szippantotta fel a levegőt az orrán át, bevett egy fodormenta-pasztillát s nyugodtan kezébe vette ismét a rémregényét. Ki tudja, nem éppen abból merítette-e melodramatikus föltevéseit?

Katalin elhelyezkedett szobájában, megivott egy csésze teát s mindjárt lefeküdt. Mily rossz, keskeny ágy! Mily durva vászonlepedő! Utóbb, mikor minden elcsendesült a házban, felment hozzá miss Thom, megnézni, mit csinál, leült az ágya szélére, megfogta s megcirógatta a kezét és megnyugtató szavakat dünnyögött, míg Katalin csöndesen zokogott magában. Ezek a sokáig visszatartott könnyek megkönnyítették a lelkét s miss Thom szelid hangja, szeretetteljes dédelgetése és motyogása végtelenül jól esett szívének.

— Oh, édes gyermekem, — mondotta a látogató, — mily különös érzés az nekem, hogy két év elmúltával itt látlak viszont ebben a házban! Nekem nagy örömöm az, de neked megpróbáltatás; de bizonyára nem tart sokáig. Hamar el fog mulni a szomorúságod.

De Katalin a fejét rázta. Hogyan is mulhat el valaha ily bánat?

Aztán, miután miss Thom szentül megfogadta, hogy megőrzi titkát. Katalin beavatta kesservébe öreg barátnéját. Elmondotta a történetet lady Warbeck váratlan elutazásáról, mrs. Damerrel való szörnyű esetéről s hogy a rémes jelenet után hogyan utazott el hirtelen. Elmondotta, mily örülten féltékeny Damerné az urára, mily borzasztókat tett fel róla s ő róla, Katalinról is. („Tehát

Klárának ez egyszer mégis igaza volt“, mondotta magában miss Thom, „feleséges emberről van szó mégis!“ Katalin elmondotta még, hogy eleinte azzal a gondolattal foglalkozott, hogy Boundlyékhoz menekül, de hát azt mégis lehetetlen volt megtennie, mert hiszen Boundlyék Kingsbournban, a Damerek birtokán laknak, ő pedig a Damereknek még a nevét is kerülni akarta. Emiatt tért vissza mégis Blesington-Place-re, hogy visszanyerje lelkének nyugalma és ott várja be lady Warbeck megérkezését.

E meghitt beszélgetés után miss Thom elkövette életének legnagyobb hőstettét! Féken tartotta két asszony személyes kíváncsiságát és sikerült is teljes tájékozatlanságban hagynia mrs. Ramager és Mullett Klárát. Valóban tisztára lehetetlen volt a máskülönben oly indiszkrét és fecsegő természetű öreg leánytól bárcsak egy bizonytalan gyanítatást is kicsikarniok.

Az étlenül megtett hosszas utazás s a kétségbeesett lelki állapot az idegláz egy nemébe ejtette Katalint. De baja nem volt se veszedelmes, se ragadós s miss Thom nyugodt lélekkel ápolhatta s tarthatta jól teával, piritott zsemlével és huskivonattal, míg Katalin ott feküdt a szegényes padlásszobában és bágyadtan nézte a nagyon is jól ismert falikárpitot, a mennyezeten látható régi vakolathiányt s a borus reggeli szürkületet ábrázoló olajnyomatu képet s vigasztalan csüggesztő keservében mindhiába igyekezett visszaszerezni bátorságát és önuralmát.

Gyilkos csapásként érte az a szörnyű vád, s úgy tűnt fel magának önmaga előtt, mint a halálosan megsebzett állat, mely elvonult az erdő sűrűjébe, hogy titkolja sebesülését s meghaljon. De nem, nem akart meghalni, hanem ki akar állni a világ elé, mihelyt meggyógyul; de az

a szörnyű jelenet mégis sok volt számára, megbénította lelki erejét.

Néhány napi fontolgatás és pihenés után ismét már arra gondolt, hogy szembeszáll balsorsával és harcra kel. Hiszen nemsokára lady Warbeck is visszatér s védelmére kel jóhírének.

Lady Warbeck, néhány nappal a Hotel Splendideben történt eset után csakugyan visszatért. Hajlott kora s a kairói nagy hőség roppantui megviselték. Nem vált egészségére az az igyekezete sem, hogy lépést tartson az ifjabb nemzedékkel, azonkívül pedig fájdalmasan megérezte Katalin hiányát is. Oh, mily helytelenül alkalmazott takarékoság is volt, hátrahagyni őt Olaszországban! Mint vágyódott Katalin hűvös, fürge ujjai után s mint nélkülözte ügyességét, mely el szokott háritani útjából minden kellemetlenséget!

Még ki se szállt a hajóból s már belátta, hogy hibát követett el. Igaz, megállapodott mrs. Broadway-val, hogy igénybe veszi jeles komornájának szolgálatait s viszont magára vállalja bérének felét. Mikor a két hölgy tréfa és nevetés közben megkötötte egymással ezt az egyezményt a veranda árnyas zugában, lady Warbeck azt hitte, hogy ennél egyszerűbb és előnyösebb üzletet még nem kötött soha. De a következmények mást mondtak. Utközben mrs. Broadway komornája makacs tengeri betegségben szenvedett, mikor pedig partra szálltak, nem sok ügyet vetett az olyan hölgyre, aki voltaképpen nem is urnője neki, hanem csak egy „meglehetősen hiu, igényteljes és fukar öreg asszonyság“.

Mikor megérkezett a Hotel Splendidebe, első kérdése volt:

— Hol van miss Broome?

— Mais, miladi, mademoiselle est partie, il

y a cinq jours, — felelte a portás és a miladi megdöbbenése egy kis drámai jelenetben nyilatkozott meg, amely érdekesen szakította meg a szálló vendégeinek éppen eléggé unalmas délutánját.

Az öreg hölgy mélységes megrendülésében a legközelebb található székre roskadt, felkiáltva:

— Lehetetlenség!

— Oh, tehát megérkezett! — kiáltotta mrs. Corben, lady Warbeck köszöntésére sietve. — Szobája készen várja. Kérem, menjünk is fel mindjárt, ott, — tette hozzá sokatmondó pillantással, — ott majd elmondok önnek mindent.

Lady Warbeck bágyadt kézmozdulattal egyezett bele mindenbe; ugyis a legnagyobb mértékben fáradtnak érezte magát s ez a híradás súlyos, váratlan csapás volt számára.

Mikor aztán a két hölgy egyedül volt a szobában, a podgyászt is felhordták, az ajtót is betették, az öreg hölgy így szólt:

— Nos, Klára, látom a sugárzó arcán, hogy borzasztó dolgot akar nekem mondani. Tehát nyissa fel mindenekelőtt az utitáskámat és adjon egy csepp cognacot.

Miután mrs. Corben élénk tiltakozás és ékes-szóló biztosítások közben kinyitotta a kényitáskát, az öreg hölgy egy kortyot téve, így szólt:

— Most hamarosan levetem köpönyegemet, cipőmet s ledülök, aztán...

Igen, aztán mrs. Corben nagy szóbősséggel és felháborodással elmondotta az egész történetet.

Hogy Katalin mily csodája volt a béketüresnek s mi mindent nem tett mrs. Damerért. Aztán vázlatos képet vetett arról az ifjui csoportról, mely mrs. Damer körül gyülekezett, a gyakori kártyapartikról s e hölgy féktelenkedéseiről, fér-

jének megérkezéséről s a szörnyű katasztrófáról. Tudniillik robogó autón ülve, egyszerre megjelent a színen egy bizonyos mrs. Hardisty, szörnyű botrányos históriát mondott el mrs. Damernek a férjéről és Katalinról, mire mrs. Damer úgy viselte magát, mintha megőrült volna. Rikoltozása, hogy el fog válni az urától, végigrivalt az egész házon. Kiutasította a hotelből a társalkodónőjét s Katalin még ugyanabban az órában Londonba utazott.

— Piersonéknál hagyott egy üzenetet kegyednek, — így fejezte be történetét mrs. Corben. — E hölgyek azt mondják, hogy Katalin oly izgatott volt, hogy alig volt ura szavának.

— De mi adott okot arra a botrányra? — kérdezte Warbeckné.

— Hát hiszen a lehetőséghez képest elutasították a dolgot, mert Anthony nagyon határozottan lépett fel a feleségével szemben, de hiszen tudja, mily kevésbé óvatos a cselédnépkel szemben s nemcsak az ápolónő, hanem a komorna is mindent hallott. Mrs. Damer azzal vádolta a férjét és Katalint, hogy régi szerelmi viszonyuk van egymással s együtt utazgattak Svájcban.

— Az az asszony az esztét vesztette, — kiáltotta lady Warbeck, hirtelen fölegyenesedve. — S a férje... de hát megbolondult az is?

— Nem, nem; mikor a rohamnak vége volt, igyekezett megnyugtatóni a feleségét. Amennyire tudom, máshova akarja vitetni innen s ez idő szerint elment, hogy megtegye intézkedéseit. Ugy látszik, borzasztó súlyt helyez arra, hogy találkozhassék önnel.

— Semmiesetre se nagyobbbat, mint én, hogy egypár szót szólhassak neki és a feleségének. Hogy merészelhetett ez az asszony oly gyaláza-

tot ejteni miss Broomeon? Katalinnak én hivatott védelmezője vagyok s ha az az alávaló becsületrontó nő nem vonja vissza a szavait és nem kér bocsánatot, pörbe fogatom rágalmazásért. Tüstént átadom ez ügyet jogtanácsosomnak. Igen, csak terjessze el, kérem, ezt a hirt az emberek között s mondja meg nekik, hogy csak azért jöttem ide, hogy képviseljem itt miss Broome érdekeit. De most már szeretnék egy kissé lepihenni, Klára; elmehetne.

— Ennek majd lesz gondja reá, hogy hire menjen, — dünnyögte az öreg hölgy s lehunyta a szemét. — Plakátummal se tehetném jobban közhirrre a szándékaimat.

Lady Warbeck, miután kissé kipihente magát s felüdült, még ugyanaznap este kiült a verandára. Piersonékkal és Todcastleékkal beszélgetve éppen mindenféle hiábavalóságról, egyszerre legnagyobb ámulatára látja, hogy egy férfi közeledik hozzá: a „névtelen ember“.

Az öreg hölgy félig fölemelkedve, mohón köszöntötte a régi ismerőst, mert bármennyire elfoglalták elméjét a nap eseményei, a kíváncsiság még mindig legfőbb zsarnoka volt.

— Oh, kegyed itt van! — kezdette s abban a biztos reményben, hogy végre meghallja tőle nevét, kezét nyújtotta neki. — Hát nem szakasztottan úgy találkozunk-e ismét, mint régente Chabletteben?

— Igen, — felelte az ismeretlen és komolyan tekintett reá. — Azt hiszem, lady Warbeckhez van szerencsém és szíves engedelmével bemutatkozom.

Az öreg hölgy sietve biccentett a fejével.

— Damer Anthony vagyok.

Lady Warbeck egyszerre visszaroskadt a

székére s nagyot lélekzett. Aztán meredten nézett fel reá. Most egyszerre világossá vált előtte minden: Chablette, Katalin, mrs. Hardisty.

— Megengedi-e, hogy egy kis bizalmas beszélgetésre kérjem? — kérdezte Anthony halk hangon.

— Oh, mindenesetre, mindenesetre — felelte lady Warbeck s gyorsan felállt. — A folyosó végén levő kis olvasóteremben most bizonyára nincs senki. Nem mennénk oda?

És kart karba öltve, eltűntek a salle de lectureben, a találgatások rág mezejét nyitva meg a künn maradt társaságnak.

XXVIII.

Katalin még mindig beteg volt és sehogy se tudott erőre kapni. Lehetséges, hogy a rossz levegőnek és a hiányos táplálkozásnak is volt némi része abban, hogy oly lassan gyógyult. A feje s a szíve nehéz volt, mint az ólom s egyszer, mikor erőltetni akarta a felkelést s a felöltözködést, ájultan roskadt össze. De egy délután mégis sikerült kívánszorognia ágyából s most ott ült pongyolájában az ingatag karos nádszéken s éppen megitta az utolsó korty teáját, mikor miss Thom leirhatatlanul izgatottan a szobába rontott.

— Oh, Katalin, — mondotta, — az a hölgy, aki egyszer autón jött ide hozzád, megint itt van! Ezuttal egylovason jött s már fölfelé tart a lépcsőn. Oh édesem, remélem, hogy jó hírt hoz számodra!

E pillanatban lady Warbeck, annyira lélekzETFogytán, hogy nem volt ura egy szavának

sem, megjelent a küszöbön. Megállt, mintha gyökeret vert volna a lába s a borzalom kifejezésével nézte Katalin sápadt arcát, roskatag alakját s a piszkos kis szobát. Aztán parancsoló kézmozdulattal kiküldötte a szegény, fecsegő miss Thomot, leült egy székre s tovább pihegett és kapkodott levegő után.

— Tehát itt vagy! — lihegte végre. — Oh, ez a lépcső! Hogy vagy Katalin? Hiszen horasztó reád nézni, olyan vagy mint a kísértet.

— Jobban, sokkal jobban s úgy örülök, hogy látom.

— Teljes okod is van reá, hogy örülj rajta, édesem, bár sohase fogom megbocsátani magamnak, hogy annál az asszonynál hagytalak, de most már túl vagyunk azon és sok minden máson.

Katalinnak könny borult a szemére, mert még mindig kétségbeejtően gyenge volt.

— Ne erőltsd magad beszéddel, hanem hallgass reám, — folytatta a látogató, ellenmondást nem tűrő hangon. — Elképzelheted meglepetésemet, mikor hallottam, hogy odahagytad a Splendide-ot s még nagyobb ámulatomat, mikor megtudtam, hogy Damer Anthony s a névtelen ember egy és ugyanaz a személy. A szegény fiu, mondhatom, nagyon jóra való, tisztességes ember. Sokáig beszélgettünk négy szemközt egymással, aztán fölkerestem a feleségét. Mrs. Damer időközben nyilván lecsillapodott s megbékült, megjuhászodott s mondhatom, nagyon meghatóan folyt le beszélgetésünk. Én elmondtam neki mindent Chabletteről, betegségéről, meg azt, hogy helyesletem közös sétáitokat s társalkodásodat az idegennel, — mert egészen egymásra voltatok utalva nagy egyedül-

valóságokban. Aztán, hogy mily körülmények közt találkoztam vele én s mennyire megkedveltem s hogy sohase tudtuk meg, hogyan hívják, de ő sem azt, hogyan hívnak bennünket; s hogy csodálkozásában, mikor felesége társalkodónőjéül látott viszont, egy pillanatig nem volt ura a szavának. Aztán felvilágosítottam róla, mily megbocsáthatatlan dolog, megbántani és gyalázzal illetni egy védtelen leányt. Ekkor egyszerre ellágyult, sirva fakadt és rimánkodva kért, nézzem el neki, amit tett és legyen segítségére. Azt mondotta, hogy Anthony sohasem fog megbocsátani neki, míg te meg nem bocsátottál s kért, könyörgött, hogy hivjalak vissza tüstént.

Ezt meg is ígértem neki, hogy megnyugtassam s mert láttam, hogy nagyon beteg. Sirt és zokogott s akármit mondtam, megint szörnyű izgatottságba vitte magát s kijelentette, hogy oly boldoggá és nyugalmassá tetted életének két hónapját, ő pedig gyalázatosan bánt veled és Anthonyval. — Mondja meg neki, — tette hozzá, — hogy nagyon szeretem. Ha meghalok, kívánom, hogy ő legyen Anthony felesége s tegye jóvá azt, amit én vétettem ellene. — Így áradozott szüntelenül s azt mondotta, úgy érzi, nemsokára meghal; az az utolsó rohama, melyet maga idézett föl, siettetni fogja a végét. Azt mondotta nekem, szeretné, ha napfényes helyen temetnék el, nem pedig Kingsbournban, a sötét családi kriptába. — Mindenesetre jobb lesz nekem, — mondotta, — mert az ősi Damek még kikelnének koporsójukból s kilöknének, nem, mert juhász volt az atyám, hanem mert pokoliá tettem e földön ivadékuknak életét. Azt tettem én, azt tettem én! — Tudod, mily hévvel szokta ismételni a szavait. En elkövettem minden tőlem telhetőt, hogy megnyugtassam és megvi-

gasztaljam s megigérttem neki, hogy még aznap este táviratilag oda szólitalak. De minthogy tudtam, hogy ugyanis későn érkezel, megtakarítottam az öt frankomat.

— Tehát meghalt? — suttogta Katalin szagatottan.

— Meghalt. Tizenegy óra tájban Damer Anthony a szobámba jött, szerencsére még nem voltam leveleközve. „Azt mondja, hogy szeretne még egyszer beszélni önnel“, — mondotta s természetesen, mindjárt vele tartottam. Látni lehetett, hogy a szegény asszony közel van a végéhez; a halál már kiült az arcára, csak a szemében, abban a különös zöld szemében volt még élet. Alig beszélt már, de megértettem, mikor mondotta: „Adja ezt neki“ — egy családi gyűrű volt — „és kérje, hogy bocsásson meg nekem, de... tudom... megbocsát“. Azután behunyta szemét és szenderegni látszott s nemsokára aztán magára hagytam, mert hiszen hiába lett volna feláldozni miatta az éjszakai nyugalmaimat. Virradatkor aztán meghalt és kedden földbe tették az angol temetőben.

Katalin, a testben, lélekben megtört Katalin, a két kezébe temette arcát es sirt.

— Mindjárt azután elutaztam, Piersonék segítségemre voltak a csomagolásnál s rendelkezésemre bocsátották a komornájukat is. Most pedig, Katalin, végy erőt magadon. Miért siratnál egy olyan asszonyt? Holnap elviszlek a fengerpartra. Jól fog esni mindkettőnknek egy kis változás. Két órákor eljövök érted egy kényelmes kocsin, a holmidat csomagoltasd be azzal a mulatságos öreg madárijesztővel. S hogy el ne felejtsem, itt van a gyűrű.

S a kis kézitáskájából elővette azt a családi

ereklyéi, melyet Damer Anthony adott valamikor Lallának, a gazdag örökösnőnek, Algezirasz szépséges kertjében.

Három év mult el Lalla halála óta s ez idő alatt sok minden történt. Ismerőseink kiseded körében Katalin és Anthony házassága a legnevezetesebb esemény. A második mrs. Damer bájos, közszeretetlen álló nőalak egy bizonyos angol nagykövetség körében s finom tapintatossága, kedvessége és nyelvtelhetsége megbecsülhetetlen tulajdonai egy diplomata feleségének. Dameréknek van egy kis fiuk és két kutyájuk; mert Anthony nem vehette a lelkére, hogy tulajdon Lalla szegény ölbéli kutyáján s Bob védelmébe és barátságába fogadja az elhagyott kis állatot.

Boundlyéknak tartósan jól megy sora s nyílt titok, hogy keresztfiuk, Kingsbourne örököse, örökölni fogja az ő roppant vagyonukat is, tehát valamikor, ha megmarad, kívánatos *párrá* válik belőle.

Corben Monty meglelte szerencsáját Amerikában; reájött, hogy tud dolgozni, előretörtetni s érti — hajh, az öröklés törvénye ez! — hogyan kell port hinteni az emberek szemébe. Ez idő szerint a meggazdagodás útján van. Katalinnak nemcsak a kölcsönbe kapott pénzt küldötte meg, hanem hálatelt levelet is írt és nászajándékot is mellékelte hozzá, amelyet Tiffanynál vásárolt.

Ugy fordult, hogy Damerék néhány évvel esküvőjük után Anthony rövid szabadságidejét Párisban töltötték s találkoztak lady Warbeckkel, aki éppen ott mulatott. Szállásáról, a Ville Lumièreből tüstént átköltözött abba a hotelbe, ahol Damerék laktak. Kifejezte végtelen örömét, hogy

megint egy földél alatt, sőt ugyanegy folyosón lakhatik az ő szeretett Katalinjával s nagy kedvet mutatott, hogy egészen a régi módon igénybe vegye szolgálatait.

De Anthony ez ellen már a leghatározottabban tiltakozott. Azt mondotta, hogy Katalin most már az övé s ennek következtében az ifju Dammerné jobbára csak titokban látogathatta az öreg hölgyet s hajthatta végre megbízásait.

De egy este, mikor Anthony valami hivatalos teendőkkben járt el, Katalin hosszabb időt töltött egykori urnőjénél s végighallgatta keserves panaszait az utódairól — a komornák egész soráról — és mulasztásaikról.

— Az egyik ivott, — panaszolta az áldozat, — kihajtogatta még a kölnivizes üvegeimet is. A másik — képzeld csak, Katalin! — zsarnokoskodott rajtam. Pedig terajta én szoktam zsarnokoskodni! Az a szörnyű perszóna például azt mondotta egyszer, hogy hajpamataim a fodrásznál vannak s ezzel egész nap fogva tartott a szobámban. Elolvasta minden levelemet is s ráadásul még ötven font bért is kellett adnom neki, nem szólva a levetett ruháimról, melyekhez még csipkét és a diszt is kikövetelte magának. Komornának ugyan nem volt éppen s legrosszabb, de két ízben oly lelkiismeretlenül vigyázott a podgyászmra, hogy nem kaptam meg időre. Az egyik alkalommal, mikor Crawfordékhoz mentem, hol nagy előkelő társaság volt együtt, utiládám nélkül érkeztem meg.

Nem volt egyebem, mint egy kizárkázott s valósággal egy förtelmes, régi lila toalettben kellett megjelennem, melyet valamikor Crawford-nagymama testére szabtak s mely undok, merőben olcsó csipkével és rozetákkal volt diszítve

és pamutkelmével volt kibéelve, azonkívül pedig messziről meg lehetett érezni rajta a kám-forszagot !

— Jaj, borzasztó idő volt az, elhiheted ! Szörnyen éreztem a hiányodat. Olyan voltam, mint a szárnyaszegett madár. No de most már visszavonulok a társaságtól.

— Azt nem teszi meg soha, — mondotta a hallgatója, ki nagyon el volt foglalva azzal, hogy kirakta, leporolta és visszarakta az ismert kék ékszerdoboz tartalmát. — Nem fog elszakadni a társaságtól, amíg él s ha meghal, gyönyörű temetése lesz s ezer koszorút tesznek a ravatalára.

— Ide hallgass, Katalin, — mondotta az öreg hölgy s ő is leült az asztalhoz. — Tudom, hogy sok ijedelmet álltál ki életedben ; kibírsz-e még egyet ?

— Ha nem Tonyról s a fiamról van szó, — felelte Katalin s egy tiarát tartva kezében, feszült aggodalommal nézett az ékszer tulajdonosára.

— Elcsodálkoznál-e nagyon, ha azt mondanám, hogy minden, ami benne van — s megvető mozdulattal lökte félre az ékszerdobozt — merő hamisítvány ? Hogy ez a sok gyémánt, smaragd, gyöngy és rubin itt készült, helyben, a legjobb párisi hamisdrágakőgyárban ?

— Mindenesetre elcsodálkoznám ! De ha úgy volna is, bizonyos, hogy elragadóan szép valamennyi, szebb, mint a Damerek családi ékszere.

— Nos, kedvesem, szó ami szó, ez a családi ékszer hamis az elsőtől az utolsóig. Nem voltam én ravasz, hogy pénzért tettem az igazi drágaköveket s elhittem a világgal, hogy meg-

van valamennyi? Warbeck Perkin nagy kókler volt, Warbeck Karolin nem kevésbé.

S megtéve minden pirulás nélkül ezt a bámulatbaejtő vallomást, összekulcsolta a kezét, erősen a szeme közé nézett Katalinnak és mosolygott.

Katalin hihetlen kacajjal válaszolt erre a mosolygásra, aközben, hogy reáfordította a kulcsot az ékszerdobozra.

— Hogyan mondhat ily képtelenségeket! Hamisítvány! Hiszen maga tudja legjobban, mily nagy hire van az ékszereinek. Hányszor olvastam az ujságban efféléket: „Lady Warbeck, ki híres ékszereivel jelent meg, mrs. Brown páholyában foglalt helyet” stb.

— Komolyan beszélek, édesem. Sohse ne vess, hanem inkább hallgasd meg, amit mondok. Az uram borzasztó tékozló ember volt; örököse nem volt, szórta a pénzt s leszakította minden órának virágát. Váratlan halt meg s temérdek adósság maradt utána. Én özvegyiségre jutottam, elég fiatal voltam még, de a jövedelmem vajmi kevés. Minő sors várt reám, — egy szegényes boardinghouse? Egy olcsó pension a kontinensen? A hontalanság? Nem. Leültem, mint az egyszeri gazda és fontolóra vettem helyzetemet. Nem volt egyebem a családi ékszereimnél meg a szerény tartásdíjaimnál; átjöttem ide, utánzatot készítettem a drágaságaimról, az eredetit pedig mind pénzzé tettem. Nyolcezer font sterlinget adtak érte. Akkor minden vagyonomat évjáradékban helyeztem el. Abból élek most s gyémántjaim, smaragdjaim, régi csipkém a gazdagság látszatával vettek körül. Vállalkozásamnak fényes sikere volt. Ahelyett, hogy lenézett, obskurus senki lett volna belőlem,

közismert személyiség vagyok s a nevemet, mint mondod, az előkelő ujságok is emlegetik. Részt veszek minden divatos mozgalomban, bérelt fogaton járok s a leguribb szállókban lakom; toalettjeimet Párisban rendelem; keresztanyja vagyok előkelő szülők gyermekeinek, szekrényem tele van kedves, örökölni vágyó jóbarátok ajánló-sorokkal ékes arcképeivel s több meghívót kapok, mint bármely más öreg hölgy az ismerőseim közül. Az évi jövedelemem nem több ezerkétszáz fontnál, de úgy forgatom, hogy ötezernek látszik; így most már megértheted apró fogásaimat és fukarságomat. Tudom, hogy sokszor megütköztél rajta s mondoitad magadban: „A vén zsugori!” Bár igazad volna; de valósággal csak vén szemfényvesztő vagyok.

Katalinnak, ez ámulatba ejtő vallomás közben, kipirult az arca. Nem szólhatott, csak kekre nyit szemmel bámult lady Warbeckre, kit mégis zavarba ejthetett Katalin tekintete, mert elfordította fejét, mikor így folytatta:

— Végrendeletemben reád hagytam valódi gyémántjaimat, gyűrűimet, függőimet és melltűimet; mrs. Corbenre a többi ékszeremet. De nagyot néz majd! — S így szólva, egy vásott gyermek pajzánságával nézett Katalinra. — Erről eszembe jut, hogy át fogom venni tőle a lakását, mert elhatározta, hogy Montyhoz Brooklynba költözik. Ujjonnan fogom berendeztetni. Van közelében egy *restaurant* s rendezhetek majd csinos bridge-leákat és vacsorákat; éppen jó centrális fekvése van. Eleget jártam a világot. Azt hiszem, hetven s jó egynéhány éves korral bátran lerakhatom a fegyvert, nem gondolod, Katalin? Csodálatos, hogy mily bizalommal viseltetik hozzád mindenki; mondd meg őszintén, meg vagy döbbenve?

— Azt hiszem, igen, — felelte az ifju asszony komolyan — vagy legalább félig-meddig, de mindenesetre végtelenül csodálkozom.

Katalinnak eszébe jutottak, mily roppant feltűnést keltettek mindig azok a hamis drágaságok s mily tiszteletet biztosítottak tulajdonosuknak; hogy mily aggodalomban élt miattuk, hogy ellopják, aztán felujult emlékezetében a jelenet Montyval. Meg volt fejtve előtte most minden kicsinyes fukarság, az örökös zsugorgatás, az alkudozás bérkocsisokkal és a mosónőekkel, — igen, most megértette azt a végletekig menő takarékoságot.

Némi szünet elmúltával kissé habozva tekintett fel az öreg hölgyre s elpirulva mondotta:

— Azt hiszem, sok mindent megértetek.

— Teszem azt is, hogy ez a vén cserépfazék mindig szeretett együtt uszni a legszebb rézbögrékkel! — mondotta az öreg hölgy, szinte zavarba ejtő feszélyezetlenséggel mosolyogva Katalinra.

— Pedig az az ékszer mind oly valódinak látszott!

— Csak úgy, mint akárhány ember, aki szintén többet mutat igaz mivoltánál. No, de mindenesetre sok jót is tettem életemben és nem tettem különösebb kárt felebarátaimnak. Nem vagyok adósa senkinek, sohase csaltam a bridgeben, támogatom a jótékonyági bazárokat; de hát, mint említettem, szárnyaszegett madár vagyok s a hallásom se a régi. Persze azért augusztusban ezentúl is elmegyek Bargravebe és...

— És úgy-e, hozzánk is, ha otthon leszünk?

— Ugy van, ha tartósan megtelepszetek, mindig megjelenek nálatok is. Remélem, Antho-

nynak nem lesz kifogása ellene. Ő bizonyára érzi, hogy *anyailag* bántam veled, te pedig nagyon jól tudod, milyen szobát szeretek legjobban; a fő, hogy tágas, elsőemeleti szoba legyen s az ablakai délre nézzenek. Aztán fogsz hívni kedves vendégeket is, míg ott leszek, hogy minden este össze lehessen hozni egy bridge-társaságot. Azt hiszem, el fogom ismerni s viselni Boundlyékat is, bár úgy hallom, már alig fizetnek számbavehető haszonbért; de minthogy te meg Anthony nagyon megszerettétek őket, én se tehetek mást, mint hogy tőlem telhetőleg kövegni fogom példátokat.

2255/94

B. M. CROKER

Miss Brooke a szép, de vagyontalan
fiatal lány...

Anthony Damer a jómódú gazdag úr...
Kettejük szerelmi románca majdnem
tragédiába torkollik.

A férfi nős és boldogtalan.

Reménytelenül szerelmes

Miss Brooke-ba, de szerelmük nem
teljesülhet be soha, hacsak...

Beavatkozik az örökös „bajkeverő”

Lady Warbeck ki pártfogolja
a fiatal párt.

Miss Broome végül megtudja mi
a különbség a látszat és a valóság
között és talán megismeri az igaz
szerelmet is...

Az ismert írónő legújabb regénye

Fátum-Ars Kiadó

398 Ft

B. M. CROCKER: A hamis gyémánt